اوجال نامہٕ
(گوڈنیک حصہٕ)
ترتیب کار
چمن لال چمن۔ بشیر اختر
کاشُر ڈپارٹمنٹ، کشمیر یونیورسٹی، سرینگر

اَوحال نامہ

(گوڑنیُک حصہ)

کاشرِ ین شاعرن، اُدیبن، عالمن تہٕ کاشرِس متلق

تحقیق کرن والین ہُند اَوحال

ترتیب کار

چمن لال چمن

بشیر اختر

کاشُر ڈپارٹمنٹ، کشمیر یونورسٹی، سرینگر

ناو : اَوحال نامہ

مصنف : چمن لال چمنؔ - بشیر اخترؔ

گوڈنیُک چھاپ : ۱۹۷۹ء

تیداد : پانٛژھ ہَتھ

خوشنویس : رفیع احمد مخدومی

سرورق : مسعود حسین

پریس : جے. کے آفسیٹ دہلی

موٗل :

عرضِ ناشر

کاشرِ زبانۍ تہٕ ادبہٕ کِین طالبِ علمن تہٕ تحقیق
کارن ہُند اکھ اہم ضروٗرتھ نظرِ تَل تھاوِتھ چھُہ کشمیر یونیورسٹی
ہُند کاشُر ڈیپارٹمینٹ کاشرِن شاعرن، ادیبن تہٕ عالمن
تہٕ کاشرِس متعلق تحقیق کرن والین ہُندیہٕ احوال نامہٕ
بَرن والین آیتن تھاوان ۔

یِہٕ کتابہٕ ہُند بُنیادی مسودٕ ترتیب دِنہٕ
پیٛٹھہٕ از تام گیٛ زٕ وٕری یِہٕ کِنۍ اصل مسودس گُنہٕ گُنہٕ جایہٕ
اَتھٕ ڈالُن ضروٗری سپُد ۔

رحمٰن راہی

ترتیب

گوڈٕ کتھ

کاشرٮ۪ن شاعرن، اَدیبن تہٕ باقی لِکھارین ہُنٛد یہِ تذکرٕ مُرتب کران لۆس اَوٕل اَمہِ
برونٛہہ کنہِ رُود، دٔسہ اوس یِ زِ یَتھ منٛز گژھہِ تمام ساری اَدب بیترِ شامل ہیکہِ سپدِتھ یم حالہٕ حیات
چھِ یا ہیٚوٚ یِتھ کُن کاشرِس، لول بٔرِتھ کیٛشہ تہٕ کیٛشہ کاشرِ یا بٔتھ لیوکھمُت چھُ۔ ریٚتہٕ چھِ ممکن زِ ساٲنی
نظرِ آسہِ نہٕ واریاہن ناوَن تام واتہٕ متھ۔ یِتھ تذکرِس منٛز چھُ وارِیاہ انگریزی، اُردو، ہِندی تہٕ
پنجٲبی اَدب نہٕ شٲمِل۔ اَمیُک وجہ چھُ یہِ زِ یمو تہٕ چھیٚ یِنہٕ پینہٕ بابہِ کاشرِس ادبس وَدٕ ہیٚتھو دِتھ
تہٕ کانٛہہ نو دۆیمین زبانین منٛز ہیٚرِ کیٚتھ قٲبلِ قدر تہٕ اہم کامہِ کٔرمژٕ۔ یُتھ زن چھُ یہِ زِ بیترہ خدمتھ
یِتھ کالہِ کیٚنژن وقتن کاشرِ زبٲنی تہٕ ادبس کرٕ مژ چھیٚ، یِتھ لول نِتھِنہٕ کاشرِ کاشرِ یِتھ دم تام متھ تہٕ
پیٚنہِ زبٲنی تہٕ ادبس بۆڈ سٔنت ژھوٹہٕ گژھن ہِندی یا بٔتھ اَنِتھ مُسوٚدٕ ژھانٛڈی ژھانٛڈی تہٕ
کرنہٕ دِکھ چھاپ مساٲنی کٔرِ چھیٚ یہِ کاشرِ زبٲنی تہٕ اَدبٕچ ساری ویٚہ لٔکھ تہٕ بڑ خدمتھ تہٕ توٚے کٔرِ آسہِ
ہِندی ناو تہٕ یِتھ تذکرِس منٛز اکھ زٕ اَمہِ سان درج کرنہٕ۔ یمو اُردو ہِندی تہٕ پنجٲبی اَدیبو تہٕ شاعرو
کاشرِ تخلیقہٕ یمن زبانن منٛز پیٚش کٔرِ چھیٚ تِمن تہٕ چھیٚ یِتھ تذکرِس منٛز جاے دِنہٕ آمٕژ۔

یِتھ تذکرِس منٛز چھِ تِژ واتہٕ مہِ سٔتِنہٕ لہسیٚہ اندازکو کاشرِ اَدب تہٕ شاعرِ بیترِ
درج۔ یہِ تذکرٕ تیار کرنس منٛز یمو آیرٕ تہٕ اَدب دوستو اَمہِ مواد تہٕ مشورٕ بیترِ رٔنگ
اَنِتھ رُدٕ کوٚر تِمن منٛز چھِ موتی لال ساقی، محمد امین بٹ تہجور، محمد احسن احسن، ہٕنیس کاملی،

مرغوب بانہالی، ناظر کولگامی، محمد احمد اندرابی، بدری ناتھ کلا، پدمن پوشپ، موہن لال آتش، تہٕ اہتمام کرشن (لایبریرین ریسرچ لایبریری) بشیرٕ شامل تہٕ اَسی چھہ یمن سارِنی ہُند شکریہ کران ۔

چمن لال چمن
بشیر اختر

آخوند صفدر میرؔ

زاجاے : (گوٗنڈ خہ جبرِ قاسم) ماگم

وفات : سنہ ۱۹۲۶ء

مدفن : (ژھ نڈپوٗر) بڈگوم

صفدر صابٕن چھیٚے کاشرِس اندر مرثی لیچھمٕژ۔ دیان گوٗنڈِ بیٹھ وۄت ژھ نڈ پوٗر لبستہِ تہ تتی گو رحمتِ حق۔ پننہِ وقتُک چھُ جان خوشنوٗلیس اوسمُت۔

آغا سیّد علی صفویؔ

زاسنہ : سنہ ۱۹۲۱ء

زاجاے : (بیٚمِق) بڈگوم

وفات : سنہ ۱۹۷۴ء

مدفن : بڈگوم

آغہ صابٕ اوس کاشرِ یا ٹھ مرثی لیکھان۔ تقریبٕن پندہن ورِین روُد کشمیر اسمبلی ہند ممبر۔

آفتاب جی باسکر

زاجاے : کوپوور

وفات : سنہ ۱۹۶۴ء

آفتاب جی اوس کاشرِ زبٲنی اندر لیلا یہ لیکھان۔ یمِو آری آسہٕ کینژہ وۆدۍ واریاہن علاقن اندر وانٛگ وورکڈان تہٕ آچھ نسپہ پننی گرِ سورگواس۔ آفتاب جی سُند زاسنہٕ چھُنہٕ معلوٗم۔

آفتاب کول وانچو

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۰۰ء

زاجاے : (بُلبُل لنکر) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۷۵ء

وانچو صأبن چھِ لل واکھ تہٕ نُند رێشنہٕ شُرکی ترتیب دِتھ شایع کرِی متۍ۔ امہٕ علاوٕ چھِن رێشِ پیپرس پیٹھ اکھ لوکٹ کِتاب تہٕ لیچھمژ۔ وانچہ صاحب گو اگست سنہ ۱۹۷۵ء اندر سورگواس ریڈیو اوس ... تألیفس اندر دِتھ ستاد۔

تصانیف: ۱. لل واکھ۔ ترتیب سرداننہٕ پرژی صالبس ستہٕ ژلتہ لیچھمژ۔ ۲. رێشِ پیٖر۔ ۳. شیخ نورالدین نورانی (ترتیب)

آنند رام

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۸۹ء

زاجاے : ترال

وفات : سنہ ۱۹۳۹ء

آنندرام چھ اوس صوٗفی طرزٕکۍ بَیتہٕ لیکھان ۔ اَمِنٛدۍ کینہہ لعت چھہٕ مشہوٗر ۔ آنندرام سٕنٛزِ زندگی ہٕندۍ حالاتھ چھنہٕ موٗلوٗم ۔

اَحد جوٗ زرگر

زاجاے : ڈوڈہ

اَحد جوٗ زرگر اوس صوٗفیانہٕ طرزٕچ شاعری کران تہٕ ازکل تہٕ چھہٕ اَمِرِ شٕندۍ بَیتھ ڈوڈہ علاقس منٛز گیونہٕ یوان ۔ اَمۍ سٕنٛدِس خاندانس تہٕ مرنس متعلق چھُنہٕ کُنہِ جایہِ کینٛہہ درج ۔ اما پوز ونہٕ چھہٕ یوان زِ یہ چھُ اَنٛدازٕ ہہ اکہ ہتہ ورِ ی پیدا سمت ۔

احد صوفی

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۹۰ء

زاجاے : (اکڈلہٕ بل) پانپر

وفات : سنہ ۱۹۵۴ء

مدفن : (اکڈلہٕ بل) پانپر

صوفی صاب اوس پانپرکڈلہٕ بلس اندر کاندٕرؠ وان چلاوان۔ کاشرس اندر چھِ صوفیانہٕ طرزٕچہٕ غزلہٕ بیترٕ ونہٕ مژٕ تہٕ ییمہٕ اندرٕ کم کاسہٕ چھاپ نہٕ گامژٕ چھےٚ۔

احقر بھدرواہی

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۷۸ء

زاجاے : بھدرواہ

وفات : سنہ ۱۹۵۲ء

احقر صابُن اصلی ناو چھُ عبدالغفار خطیب۔ دُنیہٕ چھُ لوان زِ یہ چھُ بھدرواہک گوڈنُک کاشُرٕ شیر ادیمت۔ اَمی چھُ داریاہ کلامہٕ دِیُمت امالوٗنٕ الگ پانٕژ چھیٚنہٕ امہٕ منٛز کانہہ بانہٕ سومبرن چھاپ گامژٕ۔ بھدرواہس منٛز چھُ اَمی سنٛد کلامہٕ شوقہٕ سان گیوان تہٕ پرنہٕ یوان۔

احمد اللہ

زاجاے : (ہالہٕ پور) ورٕنل

وفات : سنہ ۱۹۳۰ء

احمد اللہ صاٖبن زاسنہٕ چھُنہٕ مولوٗم۔ دپان سنہٕ اکہٕ ترٛہ چیہ تہٕ پکہٕ
بموہنہ اکھ دۄری گو رحمتِ حق تہٕ ہالہٕ بارِ چھُ دفن۔ احمد اللہ صاٖبن چھِ نعت،
منقبت تہٕ صوٗفیانہ طرزٕک غزل بیترِ دُنی متٕرٕ۔

احمد بٹ

زاجاے : (کرٕٛ مشور) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۵۶ء

مدفن : (کرٕٛ مشور) سری نگر

احمد بٹ صاٖب اوس صمد میرس پیر بوٗج۔ کاشرِ یا ٹھی اوس صوٗفیانہ
غزلہٕ ونان۔ صمد میرن تہٕ احمد بٹن کرٕ یکہٕ وٹہٕ شاعری۔ امایوز احمد بٹس آو پیر شد
تھٕلک تہٕ تہنزٕ دٕرلسٕے صرف باہ یا ترٛہ بازٕ۔ بٹ صاٖبن کلام چھُ کلچرل اکادمی
ہندس کلیات صمد میرس منٛز کنہٕ ضمیمہ تہٕ عو درج کرنہٕ آمُت۔

احمد بٹہ واری

زاسنہ : سنہ ۱۸۴۵ء

زاجائے : (بٹہ وور) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۱۸ء

مدفن : (پاندچھ) سری نگر

احمد بٹہ واری چھ مشہور صوفی شاعر۔ سُہ زاو ۱۸۴۵ء اندر بٹہ وارِ۔ فقیرانہ زندگی اوس گذاران۔ احمد صابن کلام چھ غلام محمد نور محمد کتب فروش غزلیات احمد بٹہ واری تہ شیخ غلام محمد کتب فروشن بیاض احمد بٹہ واری، ناوِ کتابن منز چھاپ کرنہ آمت۔

احمد پلہالنچ

زاسنہ : سنہ ۱۸۹۹ء

زاجائے : پلہالن

وفات : سنہ ۱۹۵۹ء

مدفن : پلہالن

احمد صاب زاو پلہالنہ تہ تمے کتِ آسِس پلہالنچ ونان۔ کاشرِ یا شٹھ جِین سوفیانہ طرزچ غزلہ تہ نظمہ ونہٕ منز۔ گُذارہ اوُس زمینداری پیٹھ تہ منز منزِ اوس پینز کام کران تہ وعدٕ ری دالشٕ بہان۔ احمد پلہالنچ شعر بائتہ سوٗمبرن چھے حلقہ ادب سوناواری طرفہ چھاپ کرناونہ آمٕتۍ۔

احمد راہ

زاجاے : درہ گجن (سری نگر)

وفات : سنہ ۱۹۴۳ء

مدفن : (درگجن) سری نگر

احمد راہ صاحب چھُ اکھ مشہور صوفی بزرگ گُزرِتھ، یُس مت شُبہ ادس یُس یُتھ کھتہ لیکھ سوکھ الہ
جہن ناون ہنز راجہ حیدری کران۔ احمد راہ صاحبن سورے کلام چھُنہ چھاپس کھوت مُت، درہ گجنہ
چھ سلیمان ٹینگہ کِس دامنس تل دفن، تہندس مزارس پیٹھ چھُ باضابطہ یاکھ مالہ لگان۔

احمد شاہ جنید

زاجاے : سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۰۸ء

مدفن : (اخوند بازار) سری نگر

احمد صاحب ادس جنید تخلص لیکھان، سُہ اوس سری نگرس اندر نقشبند صاحبن زیارتس روزان۔

ادہ نقشبند زیارتس منز مدفن چھُنہ معلوم۔

کاینژی یا علم چھُ احمد صاحبن "خلافت نامہ" لیکھمُت۔

احمد کھار

زاجاے : ڈوڈہ

احمد کھار صاآب تہٕ چھُہ تِمَو کاشرِ لوٚکھ ارلوٚ منٛز اکھ ییٚنٛدس زیٚنس تہٕ مرلن مُشتاق
گیٚنٛہ [illegible] درچ چھُنتہٕ رعام رلوٚ ایُتھ مُطابق چھُیہٕ اکھ ہتھ ورٛی یہ بٕہ دہشہ اوسمُت ۔ کاشرِس منٛز شاد
وننٕچ شوق اوسُس آخرس تام برقرار رودمُت ۔

اختر محی الدین

زاۓ سنہ : ۱۹۲۸ سنہ

زاۓ جاۓ : (بٹہ مالیُن) سِری نگر

افسانہٕ نِگار غلام محی الدین وانی یُس تمہ ساتہ اختر محی الدین پیٹھہ سہ اکِس ادبی محفلِ منز پنُن
افسانہ بوزناوتہ مکلیوتہ بینی پنٕزٕ دتِن دیُتنس اختر تخلص تہٕ تۄہُنٛد مشورٕ ۔ از چھُ اختر کاشُر
زبانہِ ہُنٛد ساروے کھۄتہٕ موثر تہٕ دمت افسانہٕ لیکھن وول ۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس یہ تہٕ اردوٗ
یارِ کنہِ افسانہٕ لیکھان تہٕ امی سُنٛد اکھ افسانہٕ "پونٛڈٕ رتھ" آو کھٲرنہ ہندس اکِس کالہٕ ہنٛد مقابلس
منز بہترین قرار دنہٕ آلیومت ۔ ہیوار اخترن افسانو کاشرِ پیٹھ منتقل سہ چھُ بلبل الگ تہٕ دکھ
۱۹۵۵ء یس منز کاشرس کن پہیمہ چھاپن گوڈنیُک افسانہٕ سۄمبرن "ستھ سنگر" تہٕ امی فودٕ یہ تہٕ
اتھ کتابہِ پیٹھ آو ۱۹۵۸ء یس منز ساہتیہ اکیڈمی ایوارڈ دِنہٕ ۔ اختر صاب اوٚس ریاستی کلچرل اکیڈمی
ہُنٛد سیکریٹری تہٕ امہِ پتہٕ گیہٕ فیلڈ سروے آرگنایزیشن منز ڈپٹی ڈایریکٹر پدس پیٹھ مُقرر ۔ انٛدرس چھُ پدمہ
شری اعزاز تہٕ دنہٕ آمت تہٕ اُتھ چھُ ہندوستانی زبانہِ وقتن ستہِ روٗسک بیترِ دورِ چھُ کوٚر مُت ۔ تورٕ دلیں
پتہٕ یس ریوتاژ لیکھن تمہ چھُ "سفرِ ادا امرن" ناوٕ اکھ چھپے گاندھی جیُنٛز ہنز دلوِست سوانح یہ کاشرس منز
ہیمہ ترلیہ اکیڈمی چھاپہِ کرانِ رنچھے "سۄنٛزل" چھپے امہ سُنٛد بیاکھ افسانہٕ سۄمبرن "دۄد دگ"
چھپے اد پتہٕ گوڈنیُک ناول "تن ستر ڈراما" گوھ ۔ تمن کاشرس منز بیترِ شر ۔ ۱۹۷۸ء یس چھ کل ہند مہجوری
کانفرنس منز بین دوئمس ربانن مندرن اد پیتہِ آئے تہٕ منز اوس انز تنت ی ۔ کیٚنٛترس کھس
اوس اکیڈمی منز کاشترٕ کتہٕ سو ستہ ایڈیوریل لو شرکٕ نہٕ بہ پتھ کینہہ ڈراماہ لیکھو بترِ

تصنیفات : ادہ ستر "سۄنٛزل" (...) ۔ ۔ ۔ ۔ ان امہ اللہ ۔ "ژملے" داستن
منز ڈراما ہنٛد ترجمہ ، "سفرِ ادا امرن" (سفرنامہ) ۔

ارجن دیو مجبوٗر

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۲۳ء

زاجاے : (زآنہ پور) کولگوم

مجبور صاٮ۪بس ووت واریاہ کال کاشرِ یا اُردوٗ شاعری کران تہٕ ووڈ چھُ کٲشرِ نثرِ تہٕ لیکھان ۔ یکنہٕ زبانہٕ تہٕ سوٚمبرنہٕ تہٕ چھُکھ شایع کٔرمٕژ ۔ کینژن کالس کاپہ یٹھ نکس تہٕ عدالتس منٛز نوکری کرنہٕ پتہٕ گو مجبور طازنتکس سلسلس منٛز لوہاوریتہٕ سنہ ۱۹۴۲ءلیس تام ووٚد ۔ واپس یِتھ اوس کینژس وقتس اخبار ہمدردس تہٕ پتہٕ ڈی اے وی سوٗکولس منٛز کام کران ۔ یِم چھِہ واریاہن اَنجمنن ہندۍ روٗحِ رَوان تہٕ تہٕ بانی تہٕ ۔

تصنیفات : "کلام مجبور" (شاعری)

"امن تہٕ جنگ" (شاعری)

میگھ دوٗت (ترجمہٕ کالیداسنہٕ ڈرامہُک)

مجبور چھِہ ازکل حنفیہ کالج اسلام آباد لیکچرار ۔ یِمو چھُ گٔژھن آل انڈیا سیمنارن منٛز تہٕ شعر پٔرتھ کٔرمٕژ ۔

ارک اُرل سٹائن

زاسنہ : سنہ ۱۸۶۲

وفات : سنہ ۱۹۴۳

زاجلاے : عبدالبیت (ہنگری)

دوٗیمہِ ملکن ہندلوٚ یمو لوٗکو کاشرِ زبانۍ تہٕ ادبس قدٕ وال شیری مٔتی چھ تمن منٛز چھ مٔر ارک اُرل سٹائن شُند ناو سرِ فہرس۔ کلہن پنڈتن یُس کشیرِ ہند تواریخ "راج ترنگنی" ہندِ ناوٕ کتابہِ ہندِس صورتس منٛز سنسکرت بآتھ لیوٚکھ اُمی کوٚر تمہٕ انگریزی ترجمہ تہٕ سیٹھی نیکھنس اہم تہٕ موٗلی فٹ نوٹ تہٕ سٹائن صابن ووٗل حاتم تلہٕ واٗژنین ڈیٖلن تہٕ انگریزی جامہٕ۔ امہِ علاوٕ تہٕ چھ سٹائن وادِ باوٕ رنگہٕ کاشرِ زبانۍ تہٕ ادبس سیٹھی وابستہ رُودمُت۔

آرِنہ مال

زاجلِکے : پلہالن

"کٲشِر اَدبٕچ تٲریخ" ناوچہ کتابہ اندر چھُ آرِنہ مالہ ہُنْد زمانہ ۱۷۳۸ء بیچھِہ
۱۷۷۸ء لیکھنہ آمُت تہٕ پروفیسر حاجنی صابن چھُ آمُت شُد مرن سَنہٕ ۱۸۰۰ء لیکھمُت .
آرِنہ مال زاییہ پلہالنہ تہٕ پرنُٹ دار آیہ فارسی زبانی ہُندِس عالم منشی بھوانی داس کاچرِس
باگیُو منشی بھوانی داس اوس پٹھان دربارس سیتی وابستہ۔ دیوان تمو رُشتہ آمُت ناوس
یوتام نہٕ سہ وآتِر ژلان مالیٚن والیس ریٚنٛ مجازی خودائے رٕتنز ناو نہٕ باسیوان نیمین
موسیقی تہٕ ابیوز بھوانی داس کاچرس لوگ نہٕ لَس باسے یہ نہٕ آرنہ مالہ اندرِ کانہہ
کوشش نہٕ سہ وآتِر دوکھہ زَد واتِچ ہیتھ مٲلِس شِد رس مرس اندرنہ تتی لیچھ : ژر
آرِنہ مالہ چھہ کٲشِرِ بٲتھ وَژن ڈُنی مٕنز آرِنہ مالہ ہِندی وَژن بیچھ
دُنیِش تام مُکمل پاٹھو سۆ مبرا دنہ آمتی تہٕ یم چھِ ونو زبانی زبٲنی یکان رکینہ یہ کاشر
موسیقی ہُنزِ کتابن اندر دِنت .

اسداللہ آفاقیؔ

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۳۸ء

زاجاے : (ژٔڈوار) سِری نگر

آفاقی صاحب چھُ پانہٕ ترِ شاعری کران تہٕ امہٕ علاوٕ چھِن شیخ نورالدین نورانیؒ سٕنٛدی شعرٕ ترتیب دِتھ "آیینہٕ حق"، ناوٕ اکھ کتابہٕ شایع کٔرمٕژ۔

اسداللہ شاہؔ

زاجاے : (پھرِسَل) کوٗلگام

مرنٕ سنہٕ : سنہ ۱۹۰۰ء

مدفن : (پھرِسَل) کوٗلگام

اسداللہ شاہ زاو پھرِسَل کوٗلگامہٕ اکِس اوسوٗدٕحال گرس اندر۔ وآلِد اوس پیرِی کران۔ دیان روٗحٲنی چھیرس بیٛتھ اوسُس وو تحفن ہِن۔ اسداللہ شاہن چھِے وِژنٲژ غزلہٕ وَنہٕ منظر تہٕ اُتھۍ بانہٕ سو ہبرن چھپنے کا سرِ محفل یار پور طرفہٕ چھاپ کرنہٕ آمٕژ۔

اسد پرے

زا سنہ : ۱۹۶۲ء

زا جاے : حاجن

وفات : ۱۹۲۰ء

مدفن : سولر (گاندربل)

اسد پرے چھہ کاشرۍ مشہور شاعر گذریمتۍ۔ تم زایہ حاجنہ۔ دریاون
لہ کنارس اندر گذرٕ لیہ کھول تہٕ ماجہ کوٗرکھ ملک صابنہ سرینگہ دوٗیم نیتھرٕ تہٕ
تہٕ کُنہ کھتی شہر شہرس اندر بنیہ باکمال تہٕ اکہ دوہہ نیہ رمضان بٹ گنتانن
سال کٔرِتھ گنستان تمہ پیٹھ گئیہ ماگم تہٕ آخرس آشہ اندر واتی تم سولر۔
سولرِ کٔرکھ دفن تہٕ۔

پرے صاب آسی توہہ سوہ سوہہ بٔن گذار چلاوان۔ کاشرِ شاعری
اندر چھکھ غزلو تہٕ نظمو علاوہ بیلہ دُفی ہتی۔

پرے صابنہ چھپے یمہ کتابہ :

۱۔ قصہ گل بکاولی (دستی لنجن اندر)

۲۔ ریشن نامہ

۳۔ معراج نامہ

اسد میر

زاسنہٕ : ۱۸۶۲ء

وفات : ۱۹۲۱ء

مدفن : ژوٗگُر رابہ سگام

میر اسد اللہ چھُہ مشہوٗر صوٗفی شاعر۔ دیوان وُچھِہ وُنہِ آمُت لیکھِنہٕ گَژھِ وَنیٖچ غزل۔ یہ کیٛنژھا تہندِ کلامُک رنٛگ آسہٕ نام ووٚنۍ تمہٕ اندر چھہٕ غزلو علاوہ "شمامۂ بے نظیر" تاریخ ناکمل مثنوی تہٕ۔ یہ مثنوی آسی تم واتنہٕ ہنٛدِ پَن آخری وَرین اندر لیکھان۔ چنانچہِ امہِ مثنوی ہنٛدی کُنٛہ تام حصے مکمل کرتھ گیہٕ تِم رحمتِ حق۔

غلام محمد نور محمد کتب فروشن چھُہ میر صاحبُن کلام اَکس لۄکٕچہِ کتابہِ اندر چھاپ تہٕ کوٚر مُت۔

اقبال ناتھ

زاینہ : سنہ ۱۹۱۸ء

زاجاے : (ون پوہ) کولگام

وفات : سنہ ۱۹۷۳ء

اقبال ناتھن چھِ کاشرِ پاٹھۍ واریاہ تحقیقی مضموٗن لیکھمِتۍ۔ یِم رسالن بیترِ اندر
چھاپ تہٕ سپدی متۍ چھِ۔ اقبال ناتھ بنیوو میٹرک پاس کرِتھ آیُر ویدک حکیم۔ امیوٚ زوٗک
بناوِتھن کوٚر نوکری ترادِتھ بیٹھ جیوٗر۔ آخر اوس گرہی تھۍ مترٕ یِرناوان تہٕ تِھتھُو پٹھ
اوسُس گنڈان۔ تحقیقی مضموٗنو علاوٕ چھِ اقبال ناتھن کاشرِ پاٹھۍ ترجمہٕ تہٕ کرِ متۍ۔

اکبر بٹ

زاینہ : سنہ ۱۸۵۷ء

وفات : سنہ ۱۹۱۷ء

دیالن بٹ صاحب اوس بڈی گام اسلام آباد روزان۔ امیوٚ ز شعرٕ پاٹھۍ ہکو نہٕ ونِتھ
زِ شہ کتھ۔ زاوتھ نہٕ سید محمد مدنی ہیولاٚم۔ ذہین داری اوس کران تہٕ۔ باقی اوس
عبدالاحد ناظمس باصلاح ہیوان۔

اکبر بٹن چھِ صوفیانہٕ طرزس پیٹھ واریاہ غزلہٕ ونہٕ متۍ۔ یِمہٕ نظمہٕ تہٕ چھِ مختلف
رسالن تہٕ کتابن اندر ژھپیمژٕ:۔

کلمِ زن، دہ دِرنامہٕ، مِلچہٕ ہاشٕرٕ ز بیترِ۔

اکمل الدین بدخشی

زامُت : سنہ ۱۶۷۱ ء

وفات : سنہ ۱۷۱۸ ء

مدفن : (حول) سری نگر

میرزا اکمل صاۍب چھِ زاجلے چھینہٕ معلوٗم، وَننہٕ چھِ یِوان زِ تِمۍ چھے کأشِرۍ

پأٹھۍ شاعری کٔرمٕژ۔ امایوٗز کلام چھُنہٕ دستیاب۔ میرزٕ صأبس چھُ ہیرِ دوٚرِ شاہِ

ولایت حضرت علی کرم الیس سِتۍ رٔلان۔ میرزٕ صأبنۍ بُڈۍ بب آے اکبر بادشاہ ہِندِ

دفتہٕ بدخشانہٕ پیٹھ ہندوستان۔ میرزٕ صأب زاو شاہ جہان سِندِ وقتہٕ، شاہ

جہانَن بخشوٚوُس کامل دین ناو۔ ڈوڈ دُہرِ واتِتھ گوٚس بابہٕ صأب رحمت حق تہٕ شاہ

جہانَن بخشوٚوُس رحیمہٕ یالیہٕ بانیتھ دُلیفہٕ۔

میرزٕ صأب اوس فارسی زبانۍ اندر تہٕ شاعری کران۔ بحر العرفان ناوچ

کتابہ اندر چھِ تسُندۍ شیتھ ساس فارسی اشعار درج۔

اُلفت کِشتواڑی

زاسنہٕ : ١٩١٧ء

زاجاے : کِشتواڑ

ہُنٛد ناو چھُکھ غلام محمد بٹ تہٕ اُلفت چھُکھ تخلُص ستہٕ ورتاوان۔ لوکچارِ
پانٕے پیوکھ گرٕک بار شانن پیٹھ۔ یِتھٕ کنۍ تالیمہ ہنٛد سلسلہ جٲری تھٲوِتھ نہٕ
ہیوٚکھ۔ وارِیاہ کال روٗدۍ چھِ کٲشرِ پٲٹھۍ شاعری کران گژھان۔ چھِکھ یِمن
کانٛہہ بابتہٕ ستۍ مترن شایع کٔرِمژٕ۔

امام الدین مخمور

زاسنہٕ : ١٩٣١ء

زاجاے : (درگجن) سرینگر

مخموٗر صاحب چھُہ کٲشرِ پٲٹھۍ شاعری کران۔ یمِکۍ ٹرانسلیشن اندر آسہِ
کام کران تہٕ دوٚیِ چھُہ رٹایر گومُت۔ مخموٗر صابن وارِیاہ کلام چھُہ لوکچن لوکچن کتابن
تہٕ رسالن اندر چھاپ تہٕ سپُدمُت۔

احمد بٹ

بٹہ صاب آسی کاشری پاٹھی غزل، نعت تہ منقبت بیتر لیکھان۔ دیوان ترٲوِتھ آسی روزان تہ ۱۳۲۰ھ یا ۱۳۲۵ھ اندر چھہ رحمتِ حق سپدیومت تمہ ساتہ آسی ۷۵ ؤری۔

امیر بٹ

زاسنہ : ۱۸۶۶ء

زاجاے : کھرو

وفات : ۱۹۳۶ء

مدفن : کھرو

امیر بٹن چھِ سبٹھاہ کم کالس شاعری کٔرمٕژ اما پوز دونمت چھکھ واریاہ۔ پیٹھ چھِ با اخلاقی طرٕ کاشہ کتاب۔ یہ کینژھاہ چھہ تہ چھہ گیوان والین تہ تہندٕ بن زرِ زبانی یاد۔ سال گاہ، معجزٕ نبی، تہ تمثیلِ آدم چھس طویل نظمہ۔ تہندِ بن کلامس چھہ صوفیانہ رنگ۔ پیشہ اوسُکھ استانن بیتر پیٹھ گیوُن تہ زمیندآری۔

۱۔ جیند وٲلی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۰۰ء

زاجاے : (بٹہٕ یار) سری نگر

وٲلی ساب اوس گوڈٕ گوڈٕ اُردو یا ہِندی لیکھان اما پوز پتہٕ ہیوٚتُن کٲشرِس
کُن تہٕ اَز تام چھُ یہ باجہ کٲشرِ یا ہِندی لیکھان۔ محض رسمی تعلیم آسنہٕ باوجود چھُ
وٲلی صابس اُردو تہٕ فارسی زبانن پیٹھ پوٗر عبور۔ ہمیشہ کینژ چھُ دوستاد
روٗدمت تہٕ اَز کل چھُ پینشنس پیٹھ۔

امر مالموٗہی

زاٗنہٕ: سنہ ۱۹۴۰ء

زاجاے: مالموٗہ ماگام

امر مالموٗہی صاٲبنٛ اصل ناو چھےٚ امر ناتھ رگہ۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس اُردوس یا ہندی
لیکھان امابوٚز وۄنۍ وانتس کینٛشہ وَرٕیہٕ کاشرس منز نظم تہٕ افسانہٕ لیکھان۔ اُردوٚس
منز چھیکھ اکھ ناول تہٕ اکھ افسانہٕ سوٚمبرن چھاپیو منز۔ امر چھےٚ تالیمہ ہندس محکمس
منز وِہ ستاد۔ اَمۍ سُند اکھ کاشُر ناول "ترلش تہٕ ترپن" پریس حالِ چھاپ۔

اَمہٕ خوجہ

زاٗنہٕ: سنہ ۱۹۱۷ء

زاجاے: سوپور

امہٕ خوجہ صاٲبن چھےٚ کاشرۍ یاٹھ غزل، نعت تہٕ نظم بیترِ وۄنۍ منتحہ یس زاد
تلمیذٲنی مجلہٕ سوپورٕ تہٕ ازکل چھےٚ "آزاد کشمیرس" اندر دوران تہٕ تمۍ چھےٚ ریڈیوس
اندر کام کران۔

امیر شاہ کریری

زاسنہ : ۱۸۳۹ء

ناجاے : کریر (وُرمُل)

مدفن : کریر (وُرمُل)

امیر شاہ صابن گوو بنیہ شاعری ہُنزہ ابتدا بطور رزمیہ مثنوی نگار۔ یہُند شُمار چھُ ستہِ کاشرین زۄدگو شاعرن اندر۔ مثنوی بوغاو، پیٹھ لیکھ، نعت، منقبت تہ جنگ نامہ۔ پیشہ اوس کرُن درس تدریس تہ تمن آسی پیر مُریدی۔

امیر شاہ صابنہ کتابہ چھپے یمہ :

۱۔ خاور نامہ : یہ کرُ کلچرل اکادمی چھاپ۔

۲۔ سام نامہ : یہ کتاب تہ چھپے کلچرل اکیڈمی چھاپہٕ۔

۳۔ انوار محمدیؐ (۴) معراج احمدیؐ

۵۔ اعجاز سرمدی (۶) جنگ علقمہ

۷۔ عارف قادری (۸) ظفر نامہ

۹۔ جنگ محمد حنیفؓ (۱۰) بہارستان

اُمیش کول

زاؤنہٕ : ۱۹۲۹ء

زاجاے : سوپور

اُمیش کولن آسی تِمہ ساتہٕ کاشرِس منز افسانہٕ لیکھنۍ ہێتمتۍ ییٚمہ ساتہٕ کاشرِ افسانہٕ نگٲری کُن توجہ دِنک زبردس ضۆرورتھ اوس ۔ امیوٗز کیٛنہہ کاشرۍ افسانہٕ لیکھنہٕ پتہٕ سورییہِ اَمِنہٕ متعلق پٔہنٛز سنجیدگی تہٕ ووٚنۍ ذاتی داریاہ وٕری یمن لیکھنس پیٚٹھ ییٚتۍ میوٗل یہندِس گرِس اکھ ادبی ماحول تہٕ ازچہ اسِہ اَتہ بھارتی (افسانہٕ نگار) تہٕ بھوشن کول (آرٹسٹ) تہٕ نظر گژھان ۔ اُمیش چھہ ازکل ریڈیو کشمیرس منز سینیر سکریپٹ رایٹر تہٕ اَمہِ برونہہ اسی تِہُنز ہال سٹوٗکولس منز آرٹ ٹیچر تہٕ بمبیہ ہندِس فِلم ڈِویژنس منز کام کران۔

اَنوٗر وار

زاجاے: (دوگہٕ مُن بانٛگِل) وُرِل

وفات: سنہ ۱۹۰۳ء

مدفن: دوگہٕ مُن، بانٛگِل

انوٗر صأبَن مُتعلق چھُ لوٗکَن یوت معلوٗم زِ یِمَو اوس کُنہِ ہمہ صدی منٛز دوگہٕ مُن بانٛگِلی علاقس اندر روزان۔ یِہ کرِ زاد کتھ جایہِ چھُ دفن یا کمہِ گو بیٚیہِ عالمس تہِ ہیٚوک نہ کٔنہہ بیان کٔرِتھ۔ انوٗر وار صأبن چھےٚ کأشرِ دِیاگٔژ لوت، منقبت، غزلہ تہٕ دۄہن وُنی مِتھر۔

اَنیس کاظمی

زاں سنہ: سنہ ۱۹۴۰ء

زاجاے: (اَڑِی مَنز پوٗر) بڈگام

کاظمی صأبُن پوٗرٕ ناو چھُ السید محمد انیس کاظمی۔ شاعری سٟتۍ سٟتۍ چھُ تحقیقی کام تہِ کران۔ اَمِیُک کِتابہِ شایع گٔمتۍ چھےٚ۔ تِمَو چھےٚ ہیٚژ یا گٔژ کأشرِ منٛز مرثی تہٕ مرثیہِ لیکھٲرن ہُنٛد تعٲرُف۔

تصنیفات:

"کأشِر ادب تہٕ مرثی لیکھٲری"، "ہیکہٕ تہٕ وٚفِش"،

"جرسِ جہانگیر"، "کربلا پیٚچ راتھ"،

"سرمۂ عِرفان"۔

اوتار بٹ

زاجاے: (لار) سری نگر

بٹ صأبُن زاسنہٕ تہٕ مرن سنہٕ چھُنہٕ معلوٗم۔ رشہ ادس بڈشاہ سندِ وقتہٕ سیٹھا بوڈ
گوٚنہٕ ماسٹہ ماننہٕ یوان۔ رگاشرس اندر چھُن بانہ شرکتھا ناو تہٕ اکھ طویل نظم لیچھمُت۔
یہ چھپیے اوتشا تہٕ اَکِہ روٚد سندِ پیٹھ عشقیہ داستان۔ دیان اوتار بٹس ادس کوششہ
شاہنامہٕ زبانی یاد۔ بانہ شرکتھا یہ ٹھنہ اکھ نوٚ سنہ چھُ محنڈار کرِ ریسرچ انسٹی
چیوٹ یوٚنہٕ ہس اندر موجود۔ حال حالے چھُ ششی شکھر توشہ خانی اتھ پیٹھ اکھ
تحقیقی مقالہ لیوکھمُت۔ ریتھ یہ باپتھ لٹس پی ایچ ڈی چہ ڈگری دِنہٕ آیہٕ۔

اوتار کرشن رازدان

زاسنہٕ: سنہ ۱۹۴۲ء

زاجاے: (لیو دشہ یار) سری نگر

رازدان صاحب چھُ پیشہ آنی طور ناخیر زدہ۔ ایلیوز یہ ڈگری زینہ موزد۔ رأسہ
چھُ اُدوی اے گوٚرمنٹ۔ آسہ تو وری یہ ادبس کاشرِ باپتھ تحقیقی مضمون
لیکھان یمو منز گبینہ کاشرس شیرازس، سون ادبس، تہٕ اخبارن منز چھپہ
چھپ راسہ علاوہ چھُ رازدان صاحب ہندی بأتھ تہٕ لیکھان تہٕ ہندی رسالن
منز چھپیان۔

اوتار کرشن رہبر

زٕسنہٕ : ۱۹۳۳ء

زاجاے : (انزیٕرِستان) سرینگر

رہبر صاحب چھُ کاشرِس منز افسانہٕ، ڈراما تہٕ تحقیقی مقالہٕ لیکھان
"ووٚہُر کھ" تہٕ "سوکھتہٕ لَر" (ناجی منورس سٕتؠ مِلِتھ) افسانہٕ سۆمبرنہٕ
ییٚنہٕ چھاپنہٕ "کاشرِ ادبچ تآریخ" ناوٕ کتاب ییٚمہ پیٚٹھ ریاستی کلچرل اکادمی
ہُنٛد ایوارڈ دِنہٕ آمُت۔ ڈرامہٕ سودرِ منٛدِ مقابلن منز تہٕ چھکھ اکیڈمی ہٕندی
انعام تِہنٛز ہیٚتھ ییمہٕ ترٕنہٕ ڈراما "تلاش" "ووٚلہٕ ہیٚرس" "بادشاہ"
تہٕ "ہبر چھیٚکس ترٕوہ" خیتہٕ چ تہٕ سپٕز زِمتہٕ۔ رہبر صاحب چھِ ازکل ریڈیو کشمیرس
منز ہیٚڈلیو سرسندِس ملازمس پیٚٹھ کآم کران تہٕ امہ برونٛہہ آسی محکمہٕ
مرحوم شمآری تہٕ خالِصہ سکولس منز ملازم۔

تصنیفات :

"ووٚہُرکھ" (افسانہٕ سۆمبرن) "سوکھتہٕ لر" (ناجی منورس سٕتؠ مِلِتھ افسانہٕ
سۆمبرن) "کاشرِ ادبچ تآریخ" حصہ اول
"کاشُر نثر" (غلام نبی خیالس سٕتؠ)

اَڈھکار زامنہ بٹ شبنم

زٲسِتھ : سنہ ۱۹۴۵ء

زاجاے : (وُٹھ) اسلام آباد

شبنم صٲب چھُ سینٹمبو واہو وری لۄوُ بیٹھ کٲشرِ پٲٹھۍ شار وَنان تہٕ تیٚمۍ پٲٹھۍ چھُ مزاحیہ کلامے وَنان۔ الگ پٲٹھۍ چھُن نہٕ بیٚنِہ کانٛہہ بٲتہٕ سوٚمبرِتھ وُنہٕ بازرس کڈمُت۔ ازکل چھُ تالیمہٕ ہندس محکمس منٛز وہ ستاد۔

اِیرج کشمیری

زٲنِتھ : سنہ ۱۹۳۵ء

زاجاے : (صفاکدل) سرینگر

اِیرج صٲب چھُ کٲشرِ علاوٕ اُردوٗ پٲٹھۍ تہٕ شاعری کران۔ اصل ناو چھُس محمد مظفر تہٕ تخلص اِیرج۔ ازکل چھُ محکمہ ایریگیشنس سٟتۍ وابستہٕ۔

الہس راضی

زٲسِتھ : سنہ ۱۹۴۳ء

زاجاے : نِمی کنیل وَن (ویچبرٛوٗر) کھ اننت ناگ

پورٕ ناو چھُس عبدالرحیم الہس راضی۔ واریاہ کالہٕ پیٚٹھہٕ چھُ کٲشرِ پٲٹھۍ شاعری کران۔ ازکل چھُ تالیمہٕ ہندس محکمس منٛز ووستاد۔

تصنیفات : "کلامِ الہس راضی" (شاعری)۔ "تامٕرٕ گۄمشٲنۍ" (شاعری)

ایشر کول

زاُسنہٕ: سنہ ۱۸۳۳ء

زا جاے: (محلے ربنہٕ پیر) سری نگر

وفات: سنہ ۱۸۹۴ء

سر جارج گریرسنن لیوٗ سہ کأشرِ ڈِکشنری بأوتھ چھپے تمیٚ بنیاد اوس پنڈتِ ایشر کولنی تیار آدتھ تہٕ بیٚ بنیاد مسودٕ اوس گریرسنن کشیٖرِ منٛز تمہٕ وقتہٕ کِس ریزیڈنٹ سرٹالبوٹس دسٕ ساطنہٕ حاصل کوٚرمُت۔

امہِ حسابہٕ چھُ پنڈت ایشر کول سُہ گوڈنیُک کوشش یمیٚ کأشرِ زبأنۍ ہِنز ڈکشنری بأوتھ اُس۔ امہِ علاوٕ چھپے اُدٕ "دَشہِ باشو دَیہ کوش" یاتے دأہن زبأنن ہِنز ہیاکھ ڈِکشنری تہٕ بأوتھ، یتھ منٛز کأشرِ زبأنۍ ہُنٛد باب تہٕ چھُ۔

پنڈت ایشر کولنی چھُ گوڈٕ کأشرِ زبأنۍ ہُنٛد گرامر تہٕ بوٚدمُت، امالیوٚ زُہ چھُ سنسکرت زبأنۍ منٛز۔

تصنیفات:۔

"کأشیرِ سبدأمرِتم"، (سنسکرتس منٛز کأشر گرامر)

"دشہِ باشو دَیہ کوش"۔

"کشمیری سنسکرت کوش"۔

ڈاکٹر) ایلمزلی

زاجاے : سکاٹ لینڈ

وفات : سنہ ۱۸۷۱ء

ڈاکٹر اِلمزلی تور کرسچن مشنری سوسایٹی ہند طرفہ بجھی بتہ ڈاکٹر کشیرِ انگریز مشنری چھُنے امِس کشیرِ اندر انگریزی طرلیقہ یلاج تہ شر جبری ہند بانی کار وٗنان ر۔ رُو دوت کشیرِ سنہ ۱۸۶۲ء اندر تہ آٹھ وُدی گزُرِتھ گو بیمہِ عالمہِ ر دیان اِلمزلی ادس مزاز کینی تہ دُشمن تہ توے آسن لس دُشمن زیادٕ تہ ددس کم رونہٕ چھُ لوان زِ تس ایدُ ٹیکھ تس زہر۔

ڈاکٹر اِلمزلی ین چھُنے کاشرِ دیا گٹ اکھ ڈِکشنری بنآومٕژ۔

اسم زٕ ۳

زاجاے : (فتح کدل) سری نگر

اسم زِ چھُ کاشرِ دیا چھُٹ پیری کران تہ افسانہ لیکھان۔ رگنہِ کنہِ چھُنے اُردُو دیا چھٹ نہِ لیکھان۔

از کل چھُنے تالیمہِ ہندِس محکمس منز اُستانی۔

ایوب بیتاب

زاینہٕ: سنہ ۱۹۳۹ء

زاجاے: شوپیٖن

محمد ایوب بیتاب چھُ کاشرِ یا اکھ شاعری کران تہٕ کُنہٕ کُنہٕ نثر تہٕ لیکھان۔ اَمی سُند اکھ لوکٹ کتابہٕ "لول تہٕ مایہٕ" چھپیو واریاہ برونٹھ چھپیمژ۔ ریڈیو کنہٕ چھُ دوستاد۔ محمد ایوب بیتابن چھپیے "سیرِ پوشی" ناوٕچ کتاب تہٕ ترتیب دِژمٕژ۔ اتھ اندر چھُ شوپیٖن کین شاعرن ہُند ذاتھ نامہٕ تہٕ کلام درج۔

ایوب صابر

زاینہٕ: سنہ ۱۹۳۸ء

زاجاے: بوٗگام کولگام

ایوب صابر صاحب چھُ شاعری کران تہٕ یُتھ یا اتھی پتھ ... زیادٕ زمانہٕ۔ پننہٕ کلامچ اکھ سومبرن تہٕ چھُ چھپیمژ۔ صابر صاحب چھُ تعلیمہٕ ہندس محکمس منز دوستاد۔

تصنیف:- "ژاکہٕ" (مزاحیہ نظمن ہنز سومبرن)

بابہٕ نصر دین

زامُت : ترسر کٔنٹھار

مدفن : ژرار شریف

بابہٕ نصر دین کمہِ زاو تہٕ کمہِ گوو رحمت حق تہٕ سیدنہٕ معلوٗم۔ صرف چھُ
لوٗتے معلوٗم زِ ترسر کٔنٹھار چھُ زامُت۔ بابہٕ نصر دین اوس شیخ العالمس چیلہٕ۔
دیان لتس اوس لوٗ کھیالہٕ بیٚٹھے میادس دود آسان تہٕ تمی اوس عاجز اوٚنمُت۔
دوا بینژ کرِ مگر بیٚٹھی نہٕ کینہہ تہٕ فرق گٔژھس رُتہٕ آو شیخ العالمس نِش۔ شیخ العالمن
کوٗرِس دُعاے شفا تہٕ خدا ذاتن دِژنس شفا تہٕ۔ اتی بیٚٹھ لوٗگ حضرت شیخس نِش
بُتھ گژھُن تہٕ آخر دمس تام روٗد تسٕندِس عشقس۔
بابہٕ نصر دین اوس کاشرِس اندر ستارہ نان پہلوانن سوخن ادکس
لقب۔

باسکر رازدان

زاینہٕ : سنہ ۱۷۵۹ء

زاجاے : (بانہٕ محلہٕ) سرینگر

رازدان صاحب اوس بانہٕ محلہٕ رازدان کوچس اندر روزان۔ رازٕ بروٚ وٕنہٕ لفریٚب ڈوڈ ھینہٕ وری کئرِ تمیٚ لل دیدٕ ہنٛدی شیٚٹھ واکھ قلم بند تہٕ تمِن کوٚر ٚن سنسکرت زبانہِ اندر ترجمہٕ۔ لل واکھو علاوٕ چھےٚ اَمی سنسکرت زبانہِ اندر تہٕ کِتابہٕ لیچھمٕژ۔ باسکر رازدان کرکوسہٕ رگواس تہٕ چھینہٕ مولوم۔

بالک رام

زاینہٕ : سنہ ۱۸۹۴ء

زاجاے : ناگم

وفات : سنہ ۱۹۲۹ء

دیان بالک جوٗ گو ۳۵ وُہر دٲنہِ سورگواس تہٕ اَمہِ حسابہٕ چھےٚ تمہٕ ہُند زاینہٕ ۱۸۹۴ء لیکھنہٕ یوان۔ بالک رامن کرٕ مرِ اشٹام فروشی تہٕ شاعری ہُنداوس شوق۔ مہاراجہ پرتاب سنگھہ سنٛدِ ناوٕ چھُن تٔہنٛدس راج تلکس پیٹھ اکھ قصیدٕ لیوٚکھمت یُس مہاراجن سیٹھا پسند کوٚر تہٕ بالک رامس سوزِن پننہِ دستخطٕ اکھ سرٹیفکیٹ۔

بالک جوٗ نٕ "ہری ژندر" ناوٕچ مثنوی چھےٚ مشہور۔

بدری ناتھ یارٚمو

زا سنہٕ: سنہ ۱۹۱۷ء

زاجاے: (دٚسٕگر ڈافر) سری نگر

یارمو صاٚبن چھُ لل دێدِ ہنٛدٕ سٕہ شٕرُک کلام انگریزیس منٛز پھیٚشرمٕت لیُس لَش سٕتۍ منسوٗب کرنہٕ یوان چھُ۔ ازکل چھُ شیخ العالمہٕ سنٛدِس کلامس انگریزی ترجمہٕ کران۔ یارمو صاٚب اوس انگریزی زبٲنۍ ہنٛدُ پروفیسر تہٕ ۱۹۷۲ء یس منٛز گو رِٹایَر۔ پیٹھہ یونیورسٹی گرانٹس کمیشنُک ایوارڈ حاصل سپدنہٕ موکھہ چھُ ازکل امر سنگھ کالجس منٛز انگریزی زبٲنۍ ہنٛد اعزازی پروفیسر۔

بدری ناتھ کلا (شاستری)

زا سنہٕ: سنہ ۱۹۳۱ء

زاجاے: (گنپت یار) سری نگر

کلا صاٚبن وٲتۍ الہٕ پلہٕ وُری بیہ داہ مرِ کاشرِس منٛز لیکھان۔ کشیرِ ہنٛدِس توارٟخس متعلق چھِ واریاہ مقالہٕ لیکھمتۍ۔ سنسکرت زبٲنۍ ہنٛد عالم آسنہٕ موکھہ چھِس کاشرِ زبٲنۍ ہنٛز گرٲمر تہٕ سبھ زان۔ ازکل چھُ کلچرل اکیڈمی ہنٛدِس ڈکشنری شعبس منٛز اسسٹنٹ ایڈیٹر تہٕ امہ برونٛہہ اوس تعلیمہٕ ہنٛدِس محکمس منٛز وہستاد۔

تصنیف: کاشُر شیومت

برج بھارتی

زاۍنہٕ : سنہ ۱۹۳۰ء

زاجاے : قاضی گُنڈ

برج بھارتی صاحب چھُ بیٚنہِ پوسۍتو اَتھٕ وُرۍ لو بیٚٹھِتھ کاشِرۍ پاٹھۍ ٹِۍ تھاپرۍ
کرانۍ۔ ڈلُنس نام چھُکھ نہٕ بیٚنچِہ کا شُہر پاٹھۍ سوٗمبرن بیتٕرِ چھاپ گٔژھ۔ اَزکل چھُ پانہٕ
ہندِس عکسس منز وۄستاد۔

برج پریمی

زاۍنہٕ : سنہ ۱۹۳۵ء

زاجاے : (رَنگہٕ ٹینگ) سِری نگر

اصلی ناو چھُس برج کِشن اہیمہ تہٕ پریمی چھُس تخلص۔ وادیاہس کالس
اردو پاٹھۍ لیکھنہٕ پتہٕ چھُ ووٚنۍ کاشرِس منز تہٕ افسانہٕ لیکھان۔ پریمی آسٕہ
بیٚیشہِ کیٚنژ وۄستاد لگہٕ ووٚنۍ چھُ کشمیر یونیورسٹی ہندِس اردو شعبس منز
لیکچرار۔

بشیر احمد بشیر

زاُسنہٕ: ۱۹۴۴ء

زاُجاے: (چھیوُور) سری نگر

بشیر احمد بشیر صاب چھُ کاشرِس منز افسانہٕ لیکھان۔ طالبہٕ علمی ہندِس زمانس منز چھِکھ ڈراماہن ہندِس اکِس مقابلس منز بیاکھ نوٗ ؤرِ مُت راُمہٕ۔ علاوٕ چھکھ اُردو ہندی سنگم نکھنولن جان کارٕ۔ بیسٹ آنگ الوارڈ تہٕ دِتمیُت۔ ازکل چھُ "سری نگر ٹائمز" اخبارس ستہٕ وابستہٕ۔

بشیر اختر

زاُسنہٕ: ۱۹۴۴ء

زاُجاے: (گاؤ کدل) سری نگر

بشیر اختر صاب چھُ اکھ نوجوان افسانہٕ نگار تہٕ دٕہ ژھُ الہٕ پلہٕ پیٹہٕ وُہو دٕہو وُرِیو پیٹھٕ کاشرِ یا عبتھ لیکھان۔ رکیشرِس کالس اوس مشرِ مزاحیہ ست عہمی نہٕ کران۔ بشیر چھُ ازکل ریاستی کلچرل اکیڈیمی ہندِس ڈکشنری شُعبس منز اسسٹنٹ ایڈیٹرٕ سندِس عہدس پیٹھ کام کران۔ اکیڈیمی ہندِ کاشرِ شیرازٕکی کینٛہہ شمارٕ تہٕ چھُ اَمی سُندِ اتھٕ درامتۍ۔

بشیر بڈگامی

زاٲنہٕ: سنہ ۱۹۴۷ء

زاجاے: (بڈگوم) سری نگر

بشیر صابن چھہٕ کیشہٕ وُری یہِ ژٕرونہٕ ہیرِن کاشرِس منٛز لیکھن ہیوٚتمت تہٕ ووڈنی چھُہ شاعری علاوٕ نثر تہٕ لیکھان۔ ازکل چھُہ سری نگرٕکِس ٹیلی وِجن سٹیشنس منٛز پروڈیوسر سندِس عہدس پیٹھ کام کران۔

بشیر بھدرواہی

زاٲنہٕ: سنہ ۱۹۳۵ء

زاجاے: بھدرواہ

یوٚژناد چھُس بشیر احمد خطیب تہٕ بھدروٗہک آسنہٕ موکھہٕ چھُہ پانس بشیر بھدرواہی لیکھان۔ واریاہ کالہٕ پیٹھہٕ چھُہ کاشرِس تہٕ اُردوٗہس منٛز شاعری کران تہٕ نثر لیکھان۔ ڈوڈہ ضلعکہ لوٗکہ باتہٕ سومبرٕتھ چھُن تمہِ کلچرل اکیڈمی ہِندِ باپتھ ترتیب دِتی مٕتۍ۔

تصنیف:۔ "ڈوڈہ ضلعکہ لوٗکہ باتھ"

بلجی ناتھ پنڈت

زاسنہ: ۱۹۱۵ء

زاجاے: کولگوم

شری بلجی ناتھ پنڈت چھ کینہہ ؤری یہ پؠٹھہ سنسکرت زبٲنؠ ہندِس پرٛوفیسرس ہندِ حیثیتہ ہیٚتھ سنس گوٚرمٕنٹ نٕہ ازکل چھ کٲشِرِ منٛزٕ کنہہ تام جایہ بِہِتھ پروفیسرس ہنٛزِ حیثیتہ کام کران۔ اُمی چھ کٲشِرِس ادبس منٛز شُوا اعلا اسعی نیٚتھ کیٚنہہ مقالہ لیکھمٕتؠ تہٕ بییہ چھُن کلچرل اکیڈمی ہٕنٛدِ باپتھ "کٲشُر رامائن" تٕرتیب دِتمُت۔

تصنیف:۔ "کٲشُر رامائن"۔

بنسی نِردوش

زاَمتٕ : سنہ ۱۹۳۶ء

زاجاے : (گنپت یار) سری نگر

اصل ناو چھُس بنسی لال ڈُلی تہٕ نِردوش چھُس تخلص۔ نِردوش صابن ہیوٚت
سنہ ۱۹۵۸ء پیٹھہٕ کاشرِس منٛز نظم لیکھُن مگر کینژن وُرین پتہٕ منٛز گژھن تیوٚلت اُتھن تہٕ اَمس
نثرٕ وُنٛنہٕ وارِیاہ بِیٛڈ کٲری یتھہٕ دوٚم نام لیا۔ صنفہٕ نثرٕ منٛز چھِ "بال مرٲلو" ییٚمہٕ اَمی شٲیِع افسانن
ہُند گوڈنیُک مجموعہ یتھ پیٹھ اَمس ریاستی کلچرل اکیڈمی طرفہٕ انعام میول۔ "آدم چھُ
بدنام"، چھپے اَمی شٲیِع افسانن ہنٛز بیاکھ سومبرن "گرداب" ناوٕ افسانن ہنٛز ترٛیِم سومبرن پیٹھ تہٕ
پیٹھ تہٕ چھُس ریاستی اکیڈمی ہند انعام دِنہٕ آمُت۔ رابندر ناتھ ٹیگور سٕنٛز زندگی متعلق انگریزی ہنٛز اَکِس
کتابہِ ہُنٛد کاشُر ترجمہ کوٚرمُت ییُس ساہتیہ اکیڈمی چھاپ کوٚر۔ "گورو گوبند سنگھ جی سٕنٛز زندگی
متعلق اَکِس کتابہِ تہٕ چھُن کوشُر ترجمہ کوٚرمُت تہٕ حال حالے چھپیو اَمی سٕنٛز ناول "اکھ دور"
چھپتھ آمٕژ۔ امہِ علاوٕ چھُ نِردوش صابن ریڈیو باپتھ تہٕ وارِیاہ ڈرامہ تہٕ لیکھمٕتۍ۔ نِردوش
روزان وارِیاہن اُردو "شیر پنجاب" (امرتسر)، "نیا زمانہ" (جالندھر) تہٕ "خدمت" (سری نگر)
اخبارن سٕتۍ وابستہ۔

تصنیفات :۔ "بال مرٲلو" (افسانہٕ) "آدم چھُ بدنام" (افسانہٕ)
"گرداب" (افسانہٕ) "رابندر ناتھ ٹیگور" (ترجمہ)
"گورو گوبند سنگھ" (ترجمہ) "اکھ دور" (ناول)

بۄنہٕ کاکھ

زاؤسنہٕ : سنہ ۱۸۳۲ء

زاجاے : (مینگلن) ٹیلودم

بۄنہٕ کاکھ کرگو سوٚرگواس تہٕ چھُنہٕ شکہٕ ۔ تٕہنٛدی کینہہ واکھ چھِہ دستیاب ۔ دیال رٚشہ اوس دوٚ تمثٕ ۔ سادٔ سری نگرٕ اوس گوٚلاب باغس اندر الیٚشمرداس گلاب سنٛد گرٕ نٚتر باٹھی آمٕن دِستھ آسان ۔

بہار راجوروی

زاؤسنہٕ : سنہ ۱۹۲ ء

زاجاے : راجوری

بہار صابٕن اصلی ناو چھُہ عبدالسلام ۔ کاشُرِس عٔلاوٕ چھُ اُردوہس منز تہٕ افسانہٕ بیتر لیکھان ۔ ازکل چھُہ تعلیمہٕ شعبس محکمس منز دہ سنٛاد سنٛد ختی کٲم کران ۔

بہار شاہ

زاسنہ : سنہ ۱۹۱۴ء

زاجاے : سنگھر پورہ

بہار صاب چھُ لٔڑی شاہ بأتھ وَنان ۔ ہمٕہ لی بأتو علاوٕ چھُن کأشرِس منٛز قصہ حاتم طےٚ ستیٚن نٔنچُن اندر وۄن مُت ۔ اَمہِ ہِر چھُس بیاکھ کتاب کٔشیرِ ہندین مختلف سمأجی تہٕ سیأسی بیٚترِ واقاتَن سیٚتھٕ تٕہ الٕتھ چھُ ناو "احوال کٔشیر" ۔

بہاؤالدین نقشبندی

زاجاے : (وۄنہ ہوم) لار

وفات : سنہ ۱۹۲۵ء

مدفن : (وۄنہ ہوم) لار

بہاؤالدین صأبن اکھ بأتھ چھُ حاجنی صأبن "کأشرٕ شأیری" اندر درج گوٚرمُت تہٕ اُتھ سۄتی چھُ توٚہ ۂندمرن سنہ ۱۹۲۵ء لیکھِتھ ۔ اَمہِ علاوٕ ہیٚوک نہٕ بێیہِ کینہہ تہٕ دٔرمیاف سیدِتھ ۔

ڈاکٹر بہلر

زا سنہ : ۱۸۳۷ء

زا جاے : جرمنی

وفات : ۱۸۹۸ء

مدفن : جرمنی

بُہلر صاحب ووت سنہ ۱۸۷۵ء اندر کشیرِ تُس اوس مشن سنسکرت زبانٕ ہندی لیکھنہٕ سیٚٹھا مبرادٕ بنہٕ تہٕ اَتھ دوران لگولُس کینژہہ کاشرِ مسوٗدٕ تہٕ اَتھٕ تِمو کُرِ نمٕ جمع تہٕ ہنٛو ونکھ باضابطہ پاٹھۍ اکھ کیٹلاگ۔ بیہلر صاحب سٛندی جمع کرِ متی کاشرِ مسودٕ چھِ یِم

(۱) امرکوش (۲) کشمیری کوش (۳) کرشن اوتار (صاحب کول) (۴) زٕ نمہٕ ژٕرِت (۵) کوشُر نصاب (سوٗنتی پنڈت) (۶) بانا سُروَد (اوتار بٹ) (۷) محمود غزنوی (محمود گامی) (۸) یوسف زلیخا (محمود گامی) (۹) لال مُجنون (محمود گامی) (۱۰) شیخ صنعان (محمود گامی) (۱۱) رام اوتار (پرکاش رام) (۱۲) لل واکھ (۱۳) وامق عذرا (سیف الدین تارِبلی) (۱۴) شیرین خوسرو (محمود گامی) (۱۵) سوکھ دُکھ ژٕرِت (گنگہ پرشٹ) (۱۶) کوشُر گرامر تہٕ ڈکشنری (۱۷) ہارون رشید (محمود گامی)

کاشرِ مسوٗدو علاوٕ چھِ بُہلر صابن ہندٕ بدٕ سنسکرت تہٕ فارسی لیکھہ سومبرِ متی یِمن ہُند ذکرِ تِمو یمنہٕ کتابہ اندر کوٚر یُس ۱۸۷۹ء اندر لندنہٕ چھاپ سپُز۔

سر والٹر لارنس سُنٛز کتھ "یُس مقام ڈاکٹر بہلرس کشیرِ ہندِ جغرافیہ تہٕ ادب بدٕ کڈنس اندر چھُ سُہ چھُنہٕ بیٚیہ کانسہِ تحقیق دانس۔"

بہودر گنئے

بہودر گنئے کر اوس اکھ مُتلق چھپے اکھ نِرادیر۔ کینژن تحقیق دانن ہند
وَنُن چھُ زِ سُہ اوس پنڈائِہمہِ ہٹی اندر تہ کینہہ چھِ وَنان زِ پنڈائِہمہِ ہلاُی یتہِ
لگ بگ ہتھ شتھ ؤری اوس رٲژھن سۆکونتھ تہ چھِ یِنہِ گنہِ جایہِ دَرج۔

بہودر گنئے چھُ گوڈنیُک کٲشُر شٲعِر یُس بسِمی اَکہِ نندُن، وون یہِ قصہِ چھُ
نَظم تہ نثر دۄشوِنی زٲژن اندر وۄنمُت۔

بہودر صٲبُن اَکہِ نندُن کوّر عاجِنی صٲبن سنہ ۱۹۶۲ء اندر گوڈنیچہ لٹہِ
چھاپ تہ دۄیمہِ لٹہِ آو کلچرل اکیڈمی ہندِ طرفہِ اَکہِ نندُن، تا وِچہ سۆمبرنہِ اندر شایع
کرنہٕ۔

حبیب وید

زاجاے : (حضرت بل) سرینگر

دیان حبیب وید صاب اٲس محمود گامی سُند وقتہٕ حضرت بل رۄزان۔
نفِرمت اٲس یالان۔ نتہِ چھِ کٲشری یا کھٹی داریاہ باگھتہ ونی میتہ۔

پیتامبر ناتھ درفانی

زاسنہٕ : ۱۹۱۹ ء سنہ

زاجاے : (دژرناگ) سری نگر

فانی صاحب چھ وارِیاہ کالہٕ پیٹھٕ کاشرِس منز شاعری کران تہٕ ازتام چھےٚ اُہنز
پانٛژھ باتہٕ کِتابہٕ چھاپ گامٕژ ۔ ۱۹۴۵ ء سنہ لیس منز لوٗگ سرکاری سکوٗلس منز
ماسٹر تہٕ ۱۹۴۸ ء سنہ لیس منز یہٕ نوکری ترٲوِتھ بنیوو اخبارٕ خدمتس منز سب ایڈیٹر ۔ سیاسی
اختلافو موجوٗب ہیوٚک نہٕ اتہٕ زیادٕ کالس دٔرِتھ تہٕ واتان واتان دوت نوکری
ہندِس سِلسِلس منز مدھیہ پردیش ۔ ۱۹۵۱ ء سنہ لیس منز آو کٔشیرِ واپس تہٕ لوٚٹت وٲتھ
نِتھے آو سیاسی اختلاف تھوونہٕ سببہٕ کٔنٛژس کالس جیل تھوونہٕ ۔ امہ پتہٕ روٗد ۱۹۶۲ ء سنہ
لیس تام گرادِلہٕ تہٕ گرایٔنٛبریرا پیویٹ سکوٗلن منز کام کران ۔ آخرس بنیوو تعلیمہٕ
ہنٛدِس محکمس منز ہیڈ ماسٹر تہٕ وۄنی چھ کینژھہ ؤری یہ پٔتھ پینشن گومت ۔

تصنیفات :

"پوشہٕ باغ"، "ترانہٕ زندگی" ۔ "تفسیر حال"،

"پوشہٕ ڈالہٕ" ۔ "حباب"

یمہٕ سارے چھےٚ باتہٕ سوٚمبرنہٕ ۔

پرتھوی ناتھ پُشپ

زاکُھن: سنہ ١٩١٧ء

زاجاے: (رِدٕ مانگری) اسلام آباد

پُشپ صاحب چھِ کاشُر نثر لیکھان تہٕ ہندوٕ لیکھیہ چھِ تِمَو کاشرِ زبانی تہٕ ثقافتس متعلق آسان۔ امہِ علاوٕ چھُکھ ٹیگورنِہ "چوکھیر بالی" ناولُک کاشُر ترجمہٕ کورُمُت، عارف صابس سٟتی میلِتھ چھُکھ اَیِنہٕ ہِندک کاشُر ترجمہٕ کوٚرمُت۔ ریاستی کلچرل اکیڈیمی لوسہ کاشرِ ڈکشنری ازکل بناوان چھِ پُشپ صاحب چھِ سمنیک ایڈیٹوریل بورڈک تہٕ ممبر۔ اکھ ہندوستٲنی کلچرل وفدس سٟتی چھُکھ واریاہن یورپی مُلکن ہُندٕ دورٕ کوٚرمُت، مختلف کالجن سٟتی وابستہ روزنہٕ علاوٕ اوس واریاہس کالس لیبریرین تہٕ آرکیوز چُھکھ ہِندٕ ڈایریکٹر تہٕ وۄنۍ چھِ پنشنہ گۄمت۔

پرتھوی ناتھ ساٸل

زاسنہ: سنہ ۱۹۳۸ء

زاجاے: (شالہ کدل) سری نگر

ساٸل صٲبن ووٚت داریاہ کال کٲشرِ یا ہندی شارن تہٕ اُردُو ناوِ مسکین زور لوکچہِ کہانیہ لیکھنہٕ بٲتہٕ کتابہٕ برونٛہہ کُن۔ ساٸل چھ پیشہ کِنہ ووستاد تہٕ ۱۹۷۲ءَس منز چھُکھ ٹٕت ووستاد آسنہٕ ریاستی ایوارڈ لوٚبمُت۔ آجکل چھ اسٹیٹ انسٹیٹیوٹ آف ایجوکیشن منز ڈایریکٹری اسسٹنٹ سنٛدِس عہدس پیٹھ کام کران۔

تصنیفات: "زٕ یادو ساٸل"، "رنگہٕ بٕبل"، "اسراف"، "لوہ ترٲوٕ"۔

پرتھوی ناتھ مدھوپ

زاسنہ: سنہ ۱۹۳۴ء

زاجاے: (ملہ یار) سری نگر

مدھوپ چھ یِمہ آیٹی ہندی زبٲنی ہند ادیب اما پوٚز کاشرِ زبٲنی تہٕ ادبچ تہٕ چھکھ عالمانہ زان۔ اَمہِ چھُ موشتہٕ ورٲنہ کاشرِس شٲعرس پرمانندُن کلام ہندی ترجمس سان ترتیب دِتھ چھاپ کوٚرمُت۔ مدھوپ چھ مرکزی ناٹک ہندِس محکمس منز ووستادٕ سنٛدِس عہدس پیٹھ کام کران۔

تصنیف:

"دو بہ مانند"۔

پرکاش رام

زاجاے : کُرِ ی گوم

وفات : سنہ ۱۸۸۵ء

پرکاش صابن چھُ کاشِرِ زبٲنی اندر رامائن لیوکھمُت یہ کتاب چھُ مثنوی سٹایلس اندر۔ دیال یہِ کتاب آیہ چھپتھ سنہ ۱۸۴۷ء کیُت ۔ کینژن ہُندِ ونن چھُ زِ پرکاش رامُن کوشُر رامائن چھُ گوڈنیُک کاشِر مثنوی۔

تصنیف : (۱) کوشُر رامائن (۲) اکہ نندُن۔

پرمانند

زاینہ : سنہ ۱۷۹۱ء

زاجاے : سیپر کانِہ گونڈ

وفات : سنہ ۱۸۷۹ء

پرمانند جی ٲسی ٲس مٹینڈ ٹیُرن سیپر کانِہ گونڈ۔ یہِ جاے چھےٚ مٹنہ پیٹھ ژور میل دور۔ مہان شاہ دُرانی سندِ وقتہ اوس زامُت تہٕ ناو اوسُس نندپٔنڈت۔ بُڈی مب سندِ وقتہ پیٹھہ پٹواری کار کران ٲسی ستہٕ گینژ اوس پٹواری ناوے دِلوٚ دتہ

پرمانند اوس تخلص ۔

پرمانند چھُ سیٹھا مشہور کرشن بھگت اوسمت ۔ تہٕنزِ دَے ودی شگفتی
ہُند قایل سید نتہٕ کینہہ مِلتھ بیہِ منٛگو کینہہ مسلمان نتہٕ لَسنٛدی ژاٹھ ۔ صالح گنی اوس
ہمیشہ اَندر اکھ ۔ دَیان گرکہ کرن سیٚتھ نتہٕ اولاد نہٕ آسنہٕ کی ہمسوسن کوٗر پرمانند زندگی
ہنزن تیٚتھن ہِتن گرین گرٕ نتہٕ اوٚدِمتہ گوٗشہِ نشین سیدلس بیٹھ مجبوٗر نتہٕ صالح گنی
روٗدس اَمہِ وقتہٕ نتہٕ رس روٗزی نتہٕ سوزان ۔ پرمانندُن بیاکھ ژاٹھ اوس لکھمن
کوٗل اُبنُی ۔ تمہِ سو مہرود پرمانندُن سوٗرے کلام نتہٕ تحقہ کیرن کتابت ۔ بأدرِ بیتھ
تزٕ نہٕ پیچھ یا نزم کیثیت گوٗ مٹنہِ سور گواس ۔ وُنی اوس سنہ ۱۹۳۶ء بکرمی ۔
کلچرل اکیڈمی چھپے پرمانندنہِ کلامچ بأگہ بہٕ ژسو مٹرن دوٗن جنن
اندر چھاپ کرمٕژ ۔

پریم ناتھ پردیسی

زانتسنہٕ : سنہ ۱۹۰۶ء

زاجاے : (مٔلکہ آنگن فتح کدل) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۵۵ء

پردیسی صاحب اوس ہتہٕ پأٹھۍ اُردو پیٹھ منز لیکھان۔ اما پوز یم کینہہ کاشُر ڈراما اَمۍ لیکھ تمو موجب چھےٚ اَمۍ سٕنز سارے کٲشرِ لکھارین منز تہ الگ پأٹھۍ اگرچہ اَمۍ سٕنٛدۍ یم ڈراما چھاپ چھےٚ نہٕ سپدۍ، تہٕ ہنز مگر یم چھِ سٹیجس پیٹھ گِنٛدنہٕ آمٕتۍ۔ پردیسی صاحب اوس گوڈٕ محکمہ ایکہ بیرس تہٕ پتہٕ ریڈیو کشمیرس منز کام کران۔ سنہ ۱۹۵۵ ہس منز سپد سُہ دماغُک اپریشن کرناونہٕ پتہٕ سود گوو۔ اس اُردو ہس منز چھےٚ اَمۍ سٕنزٕ ترٚے افسانہٕ سومبرتھ شایع کرنہٕ آمٕتۍ۔

پریم ناتھ پریمی

زاں سنہٕ : سنہ ۱۹۲۳ء

زاجاے : (اگنیت یار) سری نگر

پریم ناتھ پریمی صاب چھ سنہ ۱۹۴۷ء پیٹھہ کاشری پاٹھۍ شاعری کران، امہ برونٹھ اوس اردو پاٹھۍ لیکھان۔ امایوز ییتہ رود نہ اتھ لور، پریمی صابن شاعری چھیہِ لکہ باتھ ہنزِ ہیتہ منز تہ بہ ہیت کتھو اُمہ سانتہ تہ یو قرار ہیلیر آزاد نظم لیکھنکۍ تجربہ تہٕ سانہِ سیتۍ تہٕ ھینۍ کڈ منز اس۔ پریمی صابن کلام چھ وارِیاہن لوکچن لوکچن کتابن منز چھاپ گومت۔ پریمی چھ پیشہ کنہِ دٔرستاد تہٕ ازکل چھ تالیمہ ہندس محکمس منز ہیڈ ماسٹر سندس عہدس پیٹھ۔

پریم ناتھ شادؔ

زاسنہٕ: سنہ ۱۹۳۴ء

زاجاے: (قاضی باغ) بڈگام

شادؔ صاب چھُ کاشرِ زبانۍ اندر ستۍ یوٚری کران۔ بیتہٕ کینہہ چھُ ووہ شادر

تیلہٕ اکھ لوکٹ باتہٕ کِتابہٕ ہن چھپن چھاپیر مژ۔

تصنیف:۔ نوبہار (باتہٕ سوٚمبرن)

پریمی رومانی

زاسنہٕ: ۱۹۵۲ء زاجاے:۔ رنگہٕ ٹینگ، سرینگر

اَصل ناو چھُس سُبھاش چندر ایمہ تہٕ پریمی رومانی چھُس تخلص۔

اُردو زبانۍ منز چھُن ایم۔ اے کوٚرمُت۔ کاشرِس منز چھُ نظمہٕ لیکھان، پلیشہٕ کِنۍ

چھُ ووہ ستاد۔

پُشکر بھان

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۲۵ء

زا جاے : (حبہ کدل) سرینگر

پُشکر بھان صاب چھُ کاشِر ڈراما لوُلِبی تہٕ گُنہٕ گُنہٕ چھُ مزاحیہ بأتھ تہٕ لیکھان
"ہچامہٕ" ناوٕ اَمِنز کتاب چھےٚ حال حالے چھپیتھ آمٕژ تہٕ اتھ منز چھ ہچامہٕ سلسلکی کینہہ
منتخب ڈراماتہٕ شامِل۔ امہِ برونہہ چھےٚ اختر محی الدینس سٕتی میلِتھ "ڈلیلہ" ناوٕ کتابِ
ترتیب دِژمٕژ۔ سنہ ۱۹۵۱ء پیٹھ چھُ ریڈیو کشمیرس منز کام کران تہٕ "زونہٕ ڈب" پروگرامچ
کامیابی پیٹھ چھُس پدمہ شری اعزاز دِنہٕ آمُت۔ پُشکر چھُ ریڈیو تہٕ سٹیج اداکار تہٕ
تہٕ تیمین وُرین منز یم تہٕ کاشِر فلمہٕ بناونہٕ آیہٕ تِمن منز اوس پُشکرن تہٕ کام کران۔
سنہ ۱۹۷۱ء لیس منز گو آسٹریلیا پیٹھ اُکھ کشیر منز فارم براڈکاسٹنگ
مقبول بناونہٕ باپتھ تربیت لبٕ۔

پُشکرن تہٕ سوم ناتھ سادھو ین یم ترٛے ڈراما "گرینڈ ریہرسل"، "ہیالتھ"
تہٕ "لولوشس"، یکجا لیکھی تِمن ترٛیشونی پیٹھ چھ سیمن کلچرل اکیڈمی ہندی انعامہٕ
ترٛن منٛتو۔ ہچامہٕ کتابہٕ پیٹھ تورُس ساہتیہ اکادمی ہُند انعامہ تہٕ۔

تاج بیگم رینزو

زاۓ سنہ : سنہ ۱۹۳۱ء

زاۓ جاے : سری نگر

بیگم صاحب اُس زِنتٕے وَرِی یِہ ٹھٕرو نہٕ تام کاشُر نثر لیکھن واجنہ
واحد زنانہ ، اَمہِ سُنٛدین افسانن ہُنٛد اکھ مجموعہ "آلاو" تہٕ چھُ چھاپ
سپُدمُت ۔ تاج بیگم اُس واریاہس کالس ریڈیو کشمیرس منٛز تہٕ ملازم ۔ کاشُر
نثر لیکھن واجنہ یہ زنانہ چھےٚ سیاسی تادالس منٛز تہٕ لڑان ۔ ریٚنہ اُس ڈیموکریٹک
نیشنل کانفرنس کین دوہن تہٕ تِمہ پارٹی منٛز سرگرم عمل یِتھ کُنہ ازٕ پردیش
کانگریس منٛز زنانہ شوبہ کس سربراہ شدِس حیثیتس منٛز سرگرم چھےٚ ۔

تصنیف :

"آلاو" (افسانہ سومبرن)

تاراچند بسمل

زاۓ سنہ : ۱۹۰۴ء

زاۓ جاۓ : دکرٛ یمٛ شور بڈگام، سرینگر

وفات : ۱۹۴۸ء

بسمل صاب تہٕ چھِ تِمہٕ وِرے کاشرِ لیکھارِیو منٛز یِموٚ یَتھ زیادٕ تر توجہ ڈراما نۆیسی کُن دِیُتمُت اوس۔ راز ہرلیشی چندر نہٕ زِندگی بیٚیٹھ لیوکھمُت اُمی یِتھ ڈراما چھُ ۱۹۳۸ء لیس منٛز چھاپ یُدمُت تہٕ اَکھ اوس "پنٛچتیٖہ دیتھ" ناورِ ڈراما سیدِ ۱۹۵۳ء لیس منٛز گوڈٕنِچ لٹہٕ ورٛلہٕ بِ سٹیج۔ امہٕ علاوٕ چھِ تِمو بیٚیِہ تہٕ کینٛہہ ڈراما لیکھمٕتۍ یمن منٛز "اکھ نندلن"، "پنٛچیٖہہ دتہ" تہٕ "رامہٕ اوتار" تہٕ شامِل چھِ۔

تلوکی ناتھ رینہ

زاۓ سنہ : ۱۹۲۲ء

زاۓ جاۓ : (فتح کدل) سری نگر

رینہ صابن چھِ واریاہن کاشرٚن نظمن انگریزی جامہٕ وٕ دِلمُت تہٕ انگریزی پاٹھۍ کاشرِس ادبس تہٕ زبانہِ بیٚیٹھ ٹیٚنیٚ اکھ کتاب شایع کرٕمٕژ۔ رینہ صاب چھِ از کل امیٚرِکہ یاسس انڈرٕ ہیل سلاسی اکیڈمی اندر لطورِ پروفیسر کام کران۔

ترلوکی ناتھ کُندن

زاسنہٕ : ۱۹۲۶ء

زاجاے : سِری نگر

کُندن صٲب زاو سِری نگرٕ تہٕ ازکل چھُ اکوٗنٹنٹ جنرل سٕندِس دفترس اندر ملازم۔
کُندن صٲبنہِ نظمہٕ تہٕ غزلہٕ چھےٚ واریاہن رسالن اندر چھاپ سپٕدمٕژ۔

تنہا انصاری

زاسنہٕ : ۱۹۱۴ء

زاجاے : (ڈلیش) ورمُل

وفات : ۱۹۶۹ء

مدفن : (ڈلیش) ورمُل

تنہا صٲبن چھےٚ کٲشرِ علاوٕ اُردوٗ زبٲنۍ اندر تہٕ شاعری کٔرمٕژ تہٕ مضموٗن لیکھمٕتۍ۔
تمُن اوس اصل ناو حسین علی انصاری تہٕ تخلص تنہاؔ۔ تنہا صٲبس آو بیٚہتَرین وٕستاد
آسنہٕ کِنۍ اسٹیٹ سند ایوارڈ تہٕ دِنہٕ۔ کینہہ کالس اوس رسالہٕ گُلریز کِس ایڈیٹوریل
بورڈس سیتۍ وابستہٕ تہٕ واتہٕ ہندین آخری وریین اندر اوس سوپور کِس ٹیچرس کالجس
اندر پرنسپل۔

تنہا نظامی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۸ء

زاجاے : (کرٕشر) ورمل

اصل ناو چھُس ضیاالدین تہٕ قلمی ناو تنہا نظامی۔

تنہا نظامی چھا لیس ہیچھ وہرِ وادیاہ کال کاشرِ یا گوٚڈٕ شاعری کران ووتمت

تہٕ وُلسِس نام چھُکھ بِنیٚ اکھ باتہٕ سوٚمبرن تہٕ چھپاونہٕ۔ کتھ کنز چھیہ نثر تہٕ لیکھان۔ تنہا

چھیہ چکموٚتۍ تالیمِس منٛز ملازم۔

تصنیف :۔ "اہارٕ غاب" (باتہٕ سوٚمبرن)

ٹاک زینہٕ گیری

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۴ء

زاجاے : (ہردُ شوازینہٕ گیر) ورمل

پوٚرٕ ناو چھُس عبدالحٔی ٹاک زینہٕ گیری۔ کاشرِ ثقافتٕ علاقہٕ وارِ ہیر لیکھتھ چھُن ساہتیہ

اکیڈمی تہٕ ریاستی کلچرل اکیڈمی ہندِ ینامہ حاصِل کٔرِ متۍ۔ ٹاک صاحبن ملازمتُک سِلسِلہ چھُ محکمۍ

مالہٕ پیٹھٕ شُروُ گوٚمت تہٕ اتہٕ اوس نایب تحصیلدار شِدس عہدس پیٹھ کام کران۔

تۄن پانسٕ ورٕ یتھ اوس کلچرل اکاڈمی سۭتۍ تہٕ وابستہٕ۔ ٹاک صابن چھُ ووہ

یتیم ٹرسٹ بناوِتھ پنُن سورُے دَق ای بانیک وقف کوٚرمُت۔

ٹھوکُر منہٕ دوٗٹ

زاتسنہٕ : سنہ ۱۸۵۰ء

زاجاے : (چنکرال محلہ) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۲۳ء

ٹھوکُر صاحب چھُ پننہِ وقتُک اکھ مشہوٗر شاعر گُزرِتھ مُت۔ ریہ اوس پَرژیا بھٹی لیلا یہ نِنہ بجن لیکھان۔ کاشرِس سٕتۍ سٕتۍ اوس اُردوٗہس منز تہِ شار وَنان۔

تصنیف : "امرت ساگر" (اُردوٗ تہٕ کاشرِ لیلا یہ)

ثناء اللہ کریری

زاتسنہٕ : سنہ ۱۸۱۳ء

زاجاے : (کریر) ورُل

وفات : سنہ ۱۸۷۵ء

مدفن : (کریر) ورُل

ثناء اللہ کریری چھُ کریر ریشیہٕ زامُت تہٕ توَے اوس کریری لیکھان۔ ریشیہٕ اوسُس زاتہٕ ہالہ ناتھن درس قرآن دیُت۔ دیان امیر شاہ کریری تہٕ چھُ ثناء اللہ صاحب سِندِ نٕش پوٗرمُت۔ ثناء اللہ صاحب اوس مشہوٗر لغت گوٗ شاعر۔ ثناء اللہ صاحبن چھِ نوٗ مہ کتابہ۔

(۱) احوالِ آخرت (۲) قصہ خردان (۳) قصہ سبا ہیوٗد (۴) لتہ یکے نوٗ صوٗحار

جارج ابراہم گریرسن

زاٚنتہٕ : سنہ ۱۸۵۱ء

زاےجاے : ڈبلن (آیرلینڈ)

وفات : سنہ ۱۹۴۱ء

علمی زانہٕ یُس جارج ابراہم تہٕ گریرسن اُسی ذاتھ ییٚ پیٹھ شخص یُس ہندیان کشیری پیٹھ چھیٚنہٕ بلکہ چھہ دُنِس ہندوستانس پیٹھہ موجب اُمس عظیم لسانہٕ سُند اُکھ ہمان مندر لِنگوِسٹک سروے آف انڈیا" ناوٕ چ بڈ باہ کام انداوا اتناٚیہ تہٕ دِتُن ہندوستانی زبانن تہٕ بولن منٛز اکھ مقام یمہ آسہ ایکس منٛز اکھ منٛز سچھہ اکہ کاشرِ زبانہِ ہندِس اگر اَسِس بنیادی ستھ کانہہ بحث کرُن ۔ لۄت تام کاشُرس ادلس خدمت کرنک تۄلُک چھُیہ تتھ منٛز تہٕ چھیہ ہیوے سرس ۔ اکہ چھہ کاشرِ فن یار اُچھہ دأدی لدٕ شدی یاٚ تھٕ تھابہہ تہٕ ترتیب دِنہٕ منٛز تہٕ تم چھاپ کرنأدی منٛز ۔ گریرسن بنأدو پنڈت ایشر کول تہٕ پنڈت مکند رام شاستری تہٕ مدتہٕ سیتھ کاشرِ زبانہِ ہندِ اکھ بالہٕ ڈکشنری تہٕ لیچہ سو ژون جلدن منٛز چھاپ سپدمژ چھے ۔ امہِ علاوٕ ہنوون کاشرِ زبانہِ ہُند گرامر تہٕ للہ واکھ سو ممبر اوناوِ لکھہ تہٕ ترتیب دِتھ چھاپن تم ۱۹۲۰ء وہرس منٛز ۔ کرشنہٕ جُو رازدانس ہنٛد "شو پری" یہ کاشرِ منٛز "رامایِن" تہٕ دیناناتھن "کرشنہٕ اوتار" تہٕ دِتن ترتیب ۔ یمن ساری نیٚ سیٚتھ لیکھِن اہم تحقیقی مضمون ۔

گریرسن کوٚر ۱۸۷۱ء وہرس اندر ہندوستانی سول سروسک امتحان پاس تہٕ ۱۸۷۳ء وہرس منٛز آو ہندوستان ۔ یتہٕ اکہِ زندگی ہندس اکھ بڈ حصہٕ مختلف زبانن تہٕ بولن ہنٛز خدمت کران گزرٲو ۔ ۱۹۰۳ء وہرس منٛز پیوس زٕ دناک یمہ سۄ زنہٕ موہ والیٚ ولایتہٕ گژھن اما پۄز تتہٕ تہٕ رود ہندوستانی زبانن تہٕ ادبس پیٹھ کام کران ۔ آخر سپد ۱۹۴۱ء وہرس منٛز جیمبرے انگلستانس منٛز سو رگہ واس ۔

جانباز کشتواڑی

زاۓ سنہ : سنہ ۱۹۲۵ ع

زاۓ جاۓ : کشتواڑ

اصل ناو چھُس غلام نبی ڈوڈل وال تہٕ جانباز چھُس تخلص۔ جانباز صاب
چھُ کاشرِ یا ٹھوٗٹھ شاعری کران۔ مالیوٗز وۄنہٕ چھُکھ نہٕ بینِہ کانٛہہ شعرٕ رسو مبرن چھاپ گومُت۔
ڈوڈل وال صاب چھُ موسیقار گلوکار تہٕ۔ پنجابی تہٕ انگریزی کلچرل محکمس منز کام کرنہٕ پیتہٕ چھُ
اَز کل محکمۂ جنگلاتس منز فارسٹر۔

جاوید آزاد

زاۓ جاۓ : (رانگر) سری نگر

اصلی ناو چھُس غلام حسن تہٕ تخلص جاوید۔ یہ چھُ مرحوم عبدالاحد آزادن
منگنہٕ گوٚبُر۔ شاعری کرنہٕ علاوہ چھُ کُنہٕ نثرٕ تہٕ لیکھان۔ موسیقی سیتی تہٕ چھُ کران
تہٕ حکمت چھُس پیشہ۔ تالیم چھُس اٹھمہ جماژ تام۔

جاوید علی جاوید

زاؤسنہٕ : سنہ ١٩٤٨ء

زاجاے : بانہال

جاوید علی جاوید صاب چھُ کاشرِس منٛز شار ونان تہٕ تمنٛہٕ علاقہٕ کیٚن بیٚنہٕ نٮ٘ن ہم عصرن ہندی پأٹھۍ چھُ مذہبی شٲیری کران۔ جاوید چھُ تعلیمہٕ ہنٛدِس محکمس منٛز وۄستاد۔

جگن ناتھ خیبری

خیبری صاٮ۪بن چھےٚ کاشرِ محاورن پیٹھ اکھ کتاب لیچھمٕژ۔ تعلیمہٕ ہنٛدِس محکمس منٛز وۄستاد روزنہٕ پتہٕ اوس فیلڈ سٹڈی محکمس اندر بطورِ اسسٹنٹ فیلڈ سروے افسر تہٕ ازکل چھُ پینشنس پیٹھ۔ خیبری صاٮ۪بنٕ کیٚشہہ ترجمہ تہٕ چھِ رِسالن اندر چھاپ سپدۍ متۍ۔ کاشرِس سٟتۍ سٟتۍ چھُ اُردوٕ پأٹھۍ تہٕ شار بٲتہٕ ونان۔ ازکل چھُ "مارتنڈ" اخبارُک مدیر۔

جگن ناتھ وَلی

زامُت : ۱۹۱۸ء

زانجائے : (ڈلۍ حسن یار) سری نگر

وَلی صابن چھُ کاشرِس منز اکھ ڈراما لیوکھمُت یتھ "زوٗن"، ناو چھُ۔ یہ چھُ اُردوٗ ترجمہٕ ہیتھ چھاپ کرنہٕ آمُت۔ وَلی صاب اوس مرکزی اِنفارمیشن محکمس منز کٲم کران تہٕ کینیڈس کالس اوس، ریڈیو کشمیرس منز خبرن ہندِس شوٗبس ستھ تہٕ وابستہٕ۔ وۄنہِ چھُ پینشنس گومُت۔

جلال الدّین ہنار

زاجائے : ترال

وفات : ۱۹۲۸ء

مدفن : ترال

جلال الدّین ہنار اوس ترالہٕ ہنار گامس اندر روزان۔ کٲشرِ ملاوٕ اوسُس عربی، فارسی تہٕ گرمُکھی لگان علم تنجیم تہٕ جغرافیایتہٕ زانتہٕ ہاتھیکھ بہ گٔژھ۔ ہنار صابن چھپے کاشرِ زبٲنۍ اندر تایبری کرمژ تہٕ اُہنزِ غزلہٕ تہٕ نظمہٕ چھپے دستیاب۔ ترال علاقس اندر چھُ شکر دین صابنہٕ دٔفن۔ اُہندِس زاسنس متعلق چھینہٕ کینہہ مولوٗم۔

جمہ بی بی

جمہ بی بی آس کأشرِ پأٹھۍ شار رونان تہٕ تم ہنٛز لیس مو رشدس مرزا اکمل
الدین بدخشی صاحبس لوز ناوان رجہ مشید بیبر کتہ اوس کانٛہ ری وان رخانہ اس
ووشش ہشید ناوِ۔
جمہ بی ہندس زانٛنس تہٕ مرن کنس متعلق چھنہٕ کانٛہہ رلو ابیتہ تہٕ نہ
چھیہ مولوم زِ سو کتہ زایہ تہٕ موئیہ۔

جواہر کول

زا سنہ: ۱۹۴۵ء زا جاے: ژروگوم، قاضی گونڈ

کول صاب چھہ کأشرِ پأٹھۍ افسانہ لیکھان۔ تألیمہ ہندس محکمس منز
چھُ دوستاد۔ ازتام چھنہٕ ینٛژ کانٛہہ افسانہ سومبرن چھاپہ ووتھ۔

جواہر لعل سرور

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۳۹ء

زا جاے : (موہولوٗر) سِری نگر

سرورٕ صابٕنۍ وقت ووٚتھ واریاہ کال کاشرس منز شار لیکھان تہٕ وٕلنِس تام چھِن زٕ لوکٕچہٕ معوکچہٕ باتہٕ کِتابہٕ چھاپہٕ منز ییتہٕ کِنہٕ چھُ ووستاد ر

تصنیفات : " لولک صدا " - " یکہ سِیم آتش " (شایع)

جے لال کول

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۰۰ء

زا جاے : (گنٹر کھوڈ) سری نگر

کول صابٕ چھُ ادبی حلقن منز تیہٕ پاٹھۍ پروفیسر کول ناوٕ ولیوٚد۔ کاشرِس ادبس تہٕ کاشرِ زبٲنۍ سٕتۍ اُسس زِ دلچسپی ہِشہ سِلسِلہٕ چھُ تتہٕ سیٹھہ شوٗرٕ دٕ گوٚمت ییلہٕ ایس پی کالجس منز لیکچرار لوٚگ۔ چنانچہٕ کوٚرُن کاشرِن لولہٕ باتن انگریزی ترجمہٕ تہٕ۔ کاشرِ زبٲنۍ ہٕندِ رسمِ خط بناونس منز تہٕ چھُ اُمی سُند خاص حِصہٕ۔ پرنسپل سِندِ حیثیتہٕ پینشنس گژھنہٕ پتہٕ روٗد کنیٹرس کالِس ریڈیو کشمیر سری نگرس منز ادبی مشیر سِندِس عہدس سیٹھاہ کام کران۔ ۱۹۶۱ء لیس منز لیس

ہِندستانٕ ادیبَن ہُنٛد وفد رؠٚسہِ کِس دورس پؠٹھ سوزنہٕ آو کول صاب تہٕ

اوس تمِیُک اَکھ ممبر۔ تقریباً شُرن ؤریِن اوس ریاستی کلچرل اکیڈمی ہُنٛد سکریٹری

تہٕ "سٹڈیز اِن کشمیری" تہٕ "جینیس آف ٹیگور" ناو دۄن انگریزی کتابن پؠٹھ

چھِس یتھ مہتہٕ تہٕ دِنہٕ آمتہٕ۔

تصنیفات :

"کشمیری لُولیریکس" (کاشرِ لولہ بأتن ہُنٛد انگریزی ترجمہ)

"سٹڈیز اِن کشمیری" (کاشرِ زبٲنۍ تہٕ ادبس پؠٹھ مختلف مقالات)۔

"لل دید" (انگریزی تہٕ کاشرِ پأٹھۍ زبیوٚن کتابہٕ)

ریاستی کلچرل اکیڈمی یوسہٕ کاشُر ڈکشنری بناوان چھےٚ کول صاب چھُ

تمہِ کِس ایڈیٹوریل بورڈس سیتۍ وابستہٕ رُودمُت۔

۱۹۷۴ء ہس منز آیہٕ ریاستی کلچرل اکیڈمی ہنٛدِ طرفہٕ کول صابس اعزٲزی

فیلوشِپ تہٕ عطا کرنہٕ۔

جیا لال کول جلالی

زاُسنہ : ۱۸۹۶ء

زاجاے : سری نگر

ہندی زبانِ ہُند پرچارک آسنس ستی چھُ جلالی صاب کاشرِ زبانِ کُن تہٕ توجہ دِوان روُدمُت۔ کاشرِ پرائمر لیکھنہٕ علاوٕ چھُن اکھ ڈراما "ہی مال" کاشرِ دیا تہٕ لیوکھمُت۔ "لل واکھ" ناوٕ کِس کتابہِ منز چھُن لل دیدِ ہُندی واکھ ترتیب دِتھ چھاپِتھ منز کشمیرِ ہِندِ پنڈِتَن مسلن متعلق چھُن تہٕ نیشے کتاب انگریزی یَس منز لیوکھمُت۔ جلالی صاب چھُ ۱۹۵۰ء پیٹھ منز اسسٹنٹ گورنر ہندِ پرسنل سیکشنس گوُمُت ریٹائر۔ گوڈ ٹینک کوشرٕ بیٹھ ۱۹۱۷ء تام انگریزی یس منز ایم اے کوٗرمُت چھُ۔

تصنیفات :

"ہی مال" (ڈراما)

"لل واکھ" (ترتیب دِتھ منز لل دیدِ ہندی واکھ)

"کشمیری پرائمر"

چمن لال چمن

زا سنہ: ۱۹۳۹ء

زا جاے: ہشتش یار حبہ کدل سرینگر

چمن لال چمن چھُ وہ فی البدیہہ ذہن دوری یو ہیتھ کاشرِ یا ٹھو شاعری
اکہ ان کالج کین دوہن چمن لکھمن لال بجیس عشقہ رلیتھ زلوکچہ لوکچہ باتہ سومبرنہ
چھاپ کرنہ "شبنم شار" ناوی یتھ سومبرن پتہ الگ الگ چھاپن تتھ
ہیتھ چمنس ریاستی کلچرل اکیڈمی ہندِ بیامہ پتہ دنہ آمُت۔ لوُ دلہ منز لُس قومی
مشاعرن منز دوری بہر لُی مد گمبھیر رنگس منز ہیتھ سپدان چھُ تتھ منز تہ چیچھ
اکہ لٹہ کاشرِ نمائندگی کرنہ باپتھ تہ دنہ آمُت۔ رکنیشن رہتن یونیورسٹی ہنزِ
ملازمت کرتھ چھُ لوُگ کلچرل اکیڈمی منز ریسرچ اسسٹنٹ تہ پتہ ہنیو انتر کاشرِ
ڈکشنری ہنز مکب اسسٹنٹ ایڈیٹر۔ کنیشن کانس رود کاشر شیرازک انچارج
ایڈیٹر تہ۔ ازکل چھُ کلچرل اکیڈمی منز دچھ پرارہ

تصنیفات:

"بُو ئِم زہ" (باتہ سومبرن)

"وزُو زِ ساتہ" (باتہ سومبرن)

"شبنم شار" (باتہ سومبرن)

"یہ چھُ سون وطن" (ترتیب دِتہ قومی باتھ ہنزِ اکہ سومبرن)

حاتم تیلہ وون

زاجاے : پاٹھ نتزل مٕہن مرک

حاتم اوس مٕہن مرگ یا منتر لہ تیلہ واٲنی کار کران۔ تمہ دایہ اوسُس کھتبکٕن لالیوتھ یا دِ دٔدٕ نہ تجتہ مُت تہٕ تُہ کِنہِ آسٕس ڈٕیلیلہ مایا در سرآرل سٹائین بیلہٕ تھٕتی شعر لُبزِ سہ گو گو وند کول ہیچھ لتس لِشس تہٕ ۱۸۹۴ء منز کمہ پُن نتمید سلریی دلیلہٕ قلم بند ہیمہٕ حاتم تیلہ وٲلِس یادآسہ ۱۹۱۲ء اندر گو بینہٕ تہٕ حاتمن سیپر سایی دلیلہٕ برابر نتمنِی لفظن اندر ییمِ لفظن منز شرٕاہ ورِی یودنہ ونہِ منز آسن۔ ۱۹۲۳ء اندر شید نے یہِ تمہٕ سایی ڈٕلیلہٕ سر جارج گریرسن شید ترجمہ سان رایل ایشیاٹک سوسایٹی طرفہٕ چھاپ۔

اندازن اوس حاتم ۱۹۱۲ء اندر شیٹھ وہرٕ اہندِس زاسنس تہٕ مرنس متعلق چھنہٕ کینہہ معلوم۔

حاجی الیاس

زا سنہٕ : ۱۸۸۱ء

زا جاے : ژرار شریف

وفات : ۱۹۴۱ء

مدفن : ژرار شریف

حاجی الیاس اوس کاشرِ پایِٹھِ شاعری کران تہٕ جوٲنی منٛزی دوہہ گُذٲرِن عشقہٕ افسانہٕ منظوم بناوان۔ اَتھی دوران ییلہِ جوان زاما ہیوٗہ سینچُو جانہٕ گوس تس پھٹ کٕمبرہِ وارہٕ ہس کالس تہٕ اُمرِن شاعری کرٕنۍ۔ داسہٕ ہندرِ پتہٕ من ٹھیرِن ہیوٗتِن سیرۃ النبی لیکھُن امالیوٗ زموتِن کرٕس نہٕ یاوری لگس کوٗرٕت تتم تہٕ موٗد تمی بیمارِ کنی۔ عبدالاحد آزاد تہٕ مہجور صاحبن سٕتی اوسُس دوستی۔

الیاس صاحبن چھپٕنۍ غزلو ہُرلو منٛز کینٛہہ مثنوی تہٕ لیچھِر۔

(۱) مثنوی ممتا نہٕ لطیف۔ یہ کتاب چھپٕنۍ پانٛژن حصن اندر۔

(۲) مثنوی خنجرِ عشق :۔ (دون حصن اندر)

(۳) سیرۃ النبی ۔ پانٛژہ حصہٕ

(۴) نکہِ زن

(۵) کینٛہہ مزاحیہ باتھ بتیر۔

حافِظ کشیری

زاسنہٕ : ۱۸۵۰ء

زاجاے : (اُرتہٕ پوٗر) پُلوٗدم

وفات : ۱۹۰۹ء

مدفن : (اُرتہٕ پوٗر) پلوٗدم

حافِظ صابن اوس اصل ناو عبدالغنی اندرابی ۔ حافِظہِ قرآن آسنہٕ کِنی یوس حافِظ ناو تہٕ لوٗ ہے مشہوٗر تخلص ، اُرتہٕ پوٗرِ اوس ژاٹھ ہال شُرین قرآن پرناوان ۔ کاشُرِ زبانِ منٛز چھِہ مثنوی بیہ غزل تہٕ نعت لیکھی مٕتۍ ۔

حافِظ صابنہِ چھپٕنۍ لوٗ مہر کِتابہ :۔

(۱) ہی مال ناگ راے : امہِ مثنوی ہنٛدی داریاہ لوٗ نُسخہٕ چھِہ اُرتہٕ پوٗرِ بدگڈنہٕ آمتۍ ۔

(۲) ژندٕر بدن : امہِ مثنوی ہُنٛد کانٛہہ لو نُسخہٕ چھپنہٕ موجوٗد رٕسلہ

(۳) رلیٛشس نامہ : دیاں بیہ کِتاب چھپٕنۍ غلام محمدؐ نوٗر محمد کُتب فروشن چھاپ کرناوٕمٕژ ۔

سلہ ژندر بدن" مثنوی ہنٛد قلمی نُسخہٕ چھُ گلشن مجید تہٕ ناجی منوّرس نِش ۔ بیاکھ قلمی نُسخہٕ چھُ شفیع شوقن تہٕ گلشن مجیدن کلچرل اکاڈمی اُمہن کاملنہٕ فرژی یہ ۔

حبہٕ خوتوٗن

زاسنہٕ : سنہ ۱۵۴۱ء بیٚیہٕ سنہ ۱۵۵۲ء

زاجاے : (ژنٛدٕہار) پانپور

وفات : سنہ ۱۶۰۴ء

مدفن : (اتھواجن) سری نگر

حبہٕ خوتوٗنہٕ ہُنٛدس اصل ناو زوٗن رسہٕ زایہٕ ژنٛدٕہارٕ اکِس گرٕسی گرِس اَنٛدر۔ یِم بیٚنہٕ وقتکِ ارباب آسی سٔرِشتہٕ یانہٕ سوٗزٕ کہ ادخٕا ژاٹہٕ ہال تہٕ بالیغ سپدٕتھ ہری ستاہ کِہ دوٗرکِتہٕ تام عزیزٕ لوٗنہٕ گرٕ داری وِکہٕ کٔرہٕ بیچیٖرِ لیٛکھ ازلہٕ نس نیالیس رِونہٕ تہٕ اَعتبیٖر ستمکھس وقتک شہزادٕ یوٗسف شاہ ژٔگ تہٕ ہمیٖ شوبہٕ رأد یادشاہ گرِ محلہٕ خانہٕ واتنوٗنےٚ لوٗگس حبہٕ خوتوٗن ناو۔ امالوٗزٕ کوٗ سمن کراد کہ یکِ دہ آسِس ژھوٗٹرِ یوٗسف شاہ لوٗد اکبہٕ یادشاہن جبل لیعقوب شاہ کھوٗت تختس تہٕ حبہٕ خوتوٗنہٕ گیےٚ دٔنہٕ وِلاے آخرٕ وقتس اَنٛدر آبہٕ مالیٚن واپس تہٕ موغل دورس اَنٛدر گٔیہٕ کھ اتھواجنہٕ دفن۔ حبہٕ خوتوٗنہٕ ہنٛدس ناوس ستی چھےٚ اتھواجنٕچ اکھ مسجد منسوب تہٕ اَمہِ علاوٕ سرینگرِس اَنٛدر حبہٕ کدل تہٕ گریٖز علاقس اَنٛدر اکھ بال تہٕ اکھ ناگ تہٕ تارِ تحقیقہٕ موجوب چھےٚ حبہٕ خوتوٗن بسوک (بہار) یوسف شاہ ژٔکس کرُدفن۔

حبہٕ خوتوٗن چھےٚ کاشرِ چ گۄڈنِچ رومانی شاعرٕ تمہِ

دِتی کاشرِس لولہٕ بأتھ بیم آزنہِ ذوقہٕ شوقہٕ گیونہٕ لیوال چھِ۔

حبہٕ خوتوٗن اُس کاشرِ موٗسیقی ہُنرٕ نتہِ ہہلِہ پایہِچ فنکار۔

تٔہُند مقام راست کشمیرِ چھُ مشہوٗر۔

حبہٕ خوتوٗنہٕ ہٕندی وژن تہٕ لولہٕ بأتھ چھِ غلام محمد نوٗر محمد

کتب فروش "کلام حبہٕ خاتون" ناوس تَل چھاپ کرٕی منتخب کلچرل

اکیڈمی چھےٚ شاد ترٲ کرِتھ اُہنز اکھ بأتہٕ سوٗمبرن تہٕ ذاتہ نامہٕ "حبہٕ خاتوٗن"

ناوس تَل شایع کرمِژ۔

ڈاکٹر حبیب اللہ حامدی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۲ء

زاجاے : (بہوری کدل) سرینگر

حامدی صابن چھُ دراصل ۱۹۴۶، ۴۷ ولس منز کاشرِ پاٹھی لیکھن شورو
کوٚرمُت لعالیوٚ زا اُردو بکہ بارمتنہٕ ژھینُن ییتہٕ ستی تہٕ ہیوٚتُن اُردو وارُدو
کرُن۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس ییتہٕ لسی گرماوس مطابق لفظ تہٕ وژُن لیکھان۔
سنہ ۱۹۵۶ء لس منز بیچوو بیہ کاشرس کُن۔ حامدی چھُ ادلس منز جدید یتیک
علمبردار۔ کاشرِ کھوتہٕ چھُ زیادٕ اُردو ہیے لوٚر تہٕ اتھ منز چھِن آٹھ کتابہ چھپیمژٕ۔
حامدی صاب چھُ از کل کشمیر یونیورسٹی ہنٛدِ اُردو شعبک سربراہ۔
یم چھِ مشہور افسانہٕ نگار تہٕ۔ کلچرل اکیڈمی لیو سر اُردو کشمیری فرہنگ
بناوان چھِنے حامدی صاب چھُ تتھہ کِہ ایڈیٹوریل بورڈک ممبر تہٕ۔

حبیب اللہ زرگر

زاجاے : (خوجہ بازار) سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۰۴ء

مدفن : (خانقاہِ نقشبندیہ) سرینگر

زرگر صاب اوس خوجہ بازرٕ نقشبند صابنِ نیش روزان۔ پیشہ اوس
سونہ رُکار۔ گیوُنک اوس شوقین تہٕ محفلن اندر اوس یانہٕ تہٕ سیتاہ وایان۔ زرگر صابن
چھے فارسی علاوٕ کاشرِ پاٹھی نٕہ شاعری کٔرمٕژ۔ اُمہٕ زاسنہٕ چھُنہٕ معلوم۔

حبیب کامران

کامران صاحب اوس سنہ ۱۹۴۷ء پیٹھہٕ ۱۹۵۶ء تام مُشتری منٛزی کاشرِس منٛز لیکھان تہٕ
اُتھی دوران آیہ اَکھ ناول ’’ذاتھ بتراتھ‘‘ تس پیٹھ منٛز لیکھ کٔشیرن ہندِ ونہٕ مۆجب
اُمہ بتہٕ دٔری یاوِ پٔنٕزی کٔرٕ امہ ناولہٕ پٔنٕزی کیشہٕ منٛزہ جمع کٔرکھ لیوش رسالس منٛز چھاپ
گٔمتۍ۔ راز کل چھُ تم ایمہ ہندِس جمکس منٛز اسسٹنٹ ڈسٹرکٹ ایجوکیشن آفیسر سِندِس
عہدس پیٹھ کام کران ۔

حسن ڈرائیور

زاۓسنہ : سنہ ۱۹۰۸ء

زاجاۓ : (خانیار) سری نگر

حاجی حسن ڈرائیور چھُ کاشرِ پایہ کھٔرِ شعر رِوایتس نال راوہِ کلام یُس چھُ غلام محمد نوز محمد کتب فروش لگ بگ ترٛہن لوکچن لوکچن کتابن اندر شایع کرانٛد مُت ۔
حاجی صاب چھُ دان مشینہِ پیٹھ اوڈ دِتھ ۔

حسن شاہ بیدل

زاجاے : (آرِ گوم) ترال

تحقیق دانن ہُند وُنُن چھُہ زِ بیدل صاحب اوس گُنوُہمہِ صدی
ہِندِس آخرس تام زِندہ۔ تِمۍ چھے کاشرِ زبٲنۍ وارِیاہ غزلہٕ تہٕ نظمہٕ لیچھمٕژ۔
بیدل صاحب چھُہ عاشق تہٕ آلی سُندیو ژالوٚ منٛز ادسمت۔

حسن شاہ حسن

زاجاے : ژرارِ شریف

وفات : سنہ ۱۹۰۰ء

مدفن : ژرارِ شریف

حسن شاہ حسن سُند کلام گوٚو نہٕ کُنہِ جایہِ تہٕ چھپاپی صوٗرتس اندر نظرِ۔
حاجنی صاحبن چھےٚ امیٛک اکھ نظم "وچھنہِ دُنیا کیا تماش" کاشرِ شٲیری اندر
درج کٔرمٕژ۔ حسن صاحبُن زا سنہٕ تہٕ چھُنہٕ ہولوم۔

حسن شاہ کھوئیہامی

زاُسنہٕ : ۱۸۳۳ء

زاجایہ : کھوئیہ ہامہ

وفات : ۱۸۹۹ء

مدفن : گاموٗر

حسن شاہ کھوئیہامی صابٕنی چھپیٚے کاشرِس اَندر اکھ طوٗیل نظم یَتھ ناو چھُ "اعجازِ غریبیہ" دستیاب۔ دیان وزیرٕ بُزٕرگ ہِند وقتہٕ لیٚکھٕکھ اکھ محضر نامہٕ یَتھ اَندر کاشرِ ہِنزِ بے بسی ہُند اظہار کرُن۔ یِہ محضر نامہٕ لیکھنہٕ پتہٕ گیہِ لتھ ڈ و، گریہ ا، ای، س، تہ ام، ای، آئی۔ رلیران کر یار امن لیکھ لو وُسہ کشیر ہُند جغرافیہ تہٕ امیٚہ پتہٕ روٗد سر والٹر لارنس سُند خاص معتمد تہٕ تِہُندِ سفارشہِ پٮ۪ٹھ دِتہ ہس لار علاقس اَندر اکھ جاگیر۔ رُتھ ادس یٮ۪تہٕ پاٹھ فارسی باٹھی لیکھان تہٕ فارسی زبانِ اَندر چھُن کشیرِ ہنز تواریخ لیچھمژ۔

حسن گنئ

زاجاے : ژرارِ شریف

وفات : سنہ ۱۹۱۰ء

مدفن : ژرارِ شریف

حسن گنئ کٕر اوس زامُت تہٕ چھُنہٕ مولوم یتھ اوس کٔر تیٚس اندر مزاجہ
ستۍ عیبی کران، گُذراوُس موٗزدٗرۍ ہیچھٕ تہٕ شعر سٕنٛدۍ واٗلن پٔنٕٛنۍ
لاچٲرۍ تہٕ تنگدسٕتی منٛز گُذ ریمٕنٛز۔

بُتھِ نامہٕ چھیٚ حسن گنیٖنۍ مشہوٗر نظم ردیاں تمہٕ چھیٚ لعنت تہٕ منقبت
بیٚیتر تہٕ لیکھمٕنۍ۔

حفیظ اللہ

زاجاے : رومۄہ پلوٗدم

حفیظ اللہ صابس متعلق چھُنہٕ تہٕ لوٗبان زِ سہٕ اوس کُنہ وٚہمہٕ صدی منٛز
رومۄہ پلوامہ رۄزان رأی مُشند تہٕ اسُنہٕ پامرلات سٔنہٕ بیتہٕ چھیتہٕ گٔتہٕ جایہٕ تہٕ
دٕہنۍ دکانتس منٛز چھیٚ اشعار گنیہٕ باتھ دستیاب۔

حکیم حبیب اللّٰہ

زا سنہ : سنہ ۱۸۴۷ء

زا جاے : (رشولہ ٹینگ) سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۰۵ء

مدفن : (رشہلہ ٹینگ) سرینگر

حکیم صأبس اوس حبیب تخلص تہٕ حبہٕ صاب ناوٕ اوس سارٕی نٔے ولیوٗ د۔ دیاں سُنتہٕ ہِنز رُوحٕہ ہِنز گٔبیس دلوانگی، رگا شری یا گوٚ اوس تا یِری کران حکیم صأبُن "سنہٕ شیٹھک سُلاب" چھُ مشہوٗر۔ تمہٕ چھِہ مرثی علاوٕ کٲشِرِ ریختہٕ غزل تہٕ لیکھی متہٕ۔ مرثی : عطش، کار، خوف، کربلا، شہادتہ، خون، یوسف۔

حکیم حسن علی

زا سنہ : سنہ ۱۸۷۳ء

زا جاے : (بابالوٗر) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۱۵ء

مدفن : جموّ

حکیم صأبن چھِنے کأسترِ ہِس اندٕ مرثی لیچھمٕتہٕ۔ دیاں رُتہٕ اوس ڈوگرا خاندانک خاص طبیب۔ جموٕ چھُ دفن۔ حکیم صأبن چھِنے لوٚ سہٕ مرثی لیچھمٕتہٕ۔ مزاج۔ فروغِ دین۔ خیال۔ رِیٔے لوٚ قطعہٕ۔ عدالت۔ تہاں جسم بیترِ۔

حکیم عبداللہ

زاجاے : (بابا پور) سری نگر

وفات : سنہ ۱۸۸۷ء

دفن : (حسن آباد) سری نگر

حکیم صابن چھیٚنے کاشرِ یا عمگی مرثی لیچھمٕت۔ لش متعلق چھ پتہٕ لیوت مولوم زِ یمہ اوس بابا پورہ روزان تہٕ حسن آباد سری نگرٕ چھ دفن۔ حکیم صابنہٕ چھیٚنے لو مرثی مور دِ مشک رشتہٕ، خاکستر، نرگس، گوش، شاعری، نردبان، ولی المومنین، شہر رشک، جراحت، دزدی، طاؤس، خاموشی، قدٕ الثبت بیترِ۔

حکیم عظیم

زاجاے : (بابا پور) سری نگر

وفات : سنہ ۱۸۵۲ء

دفن : (حسن آباد) سری نگر

حکیم صابن چھیٚنے کاشرِ یا بٹھی مرثی لیچھمٕت۔ پیشہٕ اوس حکمت تہٕ تسند کینہہ مرثی چھیٚنے لو مہٕ زِ۔ تسبیح، خورشید، صرافی، پیری، در، خاب، ہوا، جاہ، شمشیر، رو، زنجیر، موسی، کاسہ، لشکر، کوہ، سفر، خیمہ، طوبیٰ، برادری بیترِ۔

حکیم غلام رسول

زٲسُنہٕ : سنہ ۱۸۷۸ء

زاجاے : (زٲنۍ دَر باغوان پورہ) سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۳۰ء

مدفن : (باغوان پورہ) سرینگر

حکیم صاحب اوس کٲشرِ پٲٹھۍ مرثی لیکھان، اُہنز نوہہ مرثی چھےٚ مشہور۔ دُنیا،
قرابت، جہاد، اُپنوم، ریا، عہدِ وفا، اسرہ مال، صداقت، طمع، رجا، طالع، اتال، مزاج، تریاق، تبیر

حکیم محمد جواد

زٲسُنہٕ : سنہ ۱۸۹۱ء - زاجاے : (بابا پورہ) سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۴۷ء - مدفن : (حسن آباد) سرینگر

جواد صاحب اوس کٲشرِ پٲٹھۍ مرثی لیکھان۔ یہ اوس سری نگرٕ مجالس اندر
جواد ٹیشن کلک (مرثی) اندر چھِ مشہور داراتہ مشہور عطر گونڈ مت۔

السید حمید شاہ

زاجاے : حبہ التہ گام زٕوڈَر

وفات : سنہ ۱۹۳۱ء

شاہ صابُن متعلق چھُ اییُن ونہ معلوم زِ تِم چھِ کٲشرِ مرثی اندر مضمون

حیرت کاملی

زاؔ سنہ : سنہ ۱۸۹۰ء

زاؔ جاے : (یانڈان) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۶۸ء

مدفن : (یانڈان) سری نگر

حیرت صاحب اوس لۆکٕٹس نمر دیکھ یانڈان محلہٕ روزان تہٕ تۆکیٚ آسۍ تس حیرت یا نزاکی نتہٕ وَنان۔ حیرت صابن اوس اصل ناو شمس الدین تہٕ تخلص حیرت۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس شمس تہٕ لیکھان۔ دیوان تہٕ عاشق تہٕ خاندانی بیٹہٕ اوس پیر مریدی۔

حیرت صابن چھُ کاشرِس اندر سیٹھا کم وۄنمُت تہٕ اتھ مقابلہٕ چھُ فارسی زبٲنۍ اندر کینہہ کتابہٕ۔ حیرت صاب اوس کاشرِ موسیقی ہُند ماہر تہٕ اتھ پیٹھ چھِن کینہہ مقالہٕ تہٕ لیکھمٕتۍ۔ ریاستی کلچرل اکیڈمی ہنزِ طرفہٕ یمن شایع کرن تہٕ آمٕتۍ ۱۹۶۲ء منز خلعت دِتہٕ آمٕتۍ منز اوس حیرت صاب نزٕ شامل۔ تصنیف : مثنوی رعنا و زیبا۔

خواجہ اکرم بقال

زاؔ جاے : ژرارِ شریف۔ وفات : سنہ ۱۸۸۶ء۔ مدفن : ژرارِ شریف

خواجہ صاب اوس دردمند تخلص لیکھان زائنہٕ ہیوک نہٕ دریافت میٚہ یتھ رۄیان حسن گنیس سیتۍ اوسُس وۄتھتھ بیٚن۔ خواجہ صابن چھِ غزلو علاوہ اکھ مثنوی تہٕ لیچھمٕژ

"گنجِ نادر یعنی مثنوی [illegible]"۔

خواجہِ حبیب اللہ نوشہری

زاسنہٕ : سنہ ۱۵۵۵ء

زاجاے : (نوشہر) سری نگر

وفات : سنہ ۱۶۱۷ء یا سنہ ۱۶۱۸ء

مدفن : (نوشہر) سری نگر

خاجہ صاب اوس کٲشرِ زبٲنۍ سٟتۍ سٟتۍ عربی فارسی زبٲنۍ اندر تہِ شٲیری کران تہٕ اَمہٕ زبٲنۍ اندر چھِ غزلہٕ ہُند اکھ دیوان تہٕ کینٛہہ قصیدہٕ تہٕ دٕنۍ مٕتۍ۔ اَمہٕ علاوٕ چھےٚ تنبیہ القلوب، راحتہ القلوب، مرآۃ القلوب تہٕ مقامات حضرت الیشاں ناوٕچہ کتابہٕ تہِ خاجہ صابنۍ کٕنۍ منسوب۔ کیازِ کہ اوس سخ شوقین تہٕ اکثر اوس محفلن اندر معرفت باگران رینہٕ وتھنک صاحب کرامتھ بزرگ آسنہٕ کنۍ اوس کٲشرین اندر ہر دل عزیز۔ خاجہ صابن چھِ ہبہ خوتۍ نہٕ ہندۍ بحرن اندر کینٛہہ بیتہٕ وَنۍ مٕتۍ مختلف کتابن اندر جایہ جایہ درج چھہ۔

خاجہ حسین میر

وفات : سنہ ۱۸۲۴ء ۔ مدفن : (ہٕیک) ایٹھ

خاجہ صابن اصل ناو چھُ سید محمد تہٕ اَمہٕ زاجاے تہٕ زاسنہٕ چھُنہٕ معلوم۔ دیال کٲشرِ مرثی چھِ خاجہ صابنۍ دِسن تہِ سۍ چھُ اَمہٕ فنک بانی ناد۔ خاجہ صاب اوس تبلیغ کران تہٕ اُتھ بیتھ اوسُس گزران۔

کٲشرِس اندر چھےٚ خاجہ صابنہٕ نوٕ مہ مرثی سیہرنہ لوان۔ آیینہ، اسم اللہ، دِل حق لوا، خوش لوا، علامات دلعمات، سرِ وحدت، جواہر، عابد، ہما، کمان۔

خالِد کشمیری

زاے سنہٕ : ۱۹۲۶ء

زاے جاے : (کنکوٹ) بانہال

ثناء اللہ بانہالی صاحب چھِ خالِدؔ کشمیری تخلص لیکھان۔ کاشرِ علاوٕ چھِ اردو یا بھِ شاعری کران۔ یِمَن منز چھِ لوکہ۔

خالِق میر

زاے جاے : سُمبل ہار

مدفن : سُمبل ہار

خالِق میر چھُ مشہور صوفی شاعر یِمہ صمد میرس مول اوسمُت۔ دیوان خالِق میر چھُ از بہِ ونہٕ شیتھ ورٕی ہیوٚتھ رحمت حق گومُت۔ میر صابن سوٗرے کلام چھُنہٕ دستیاب۔ کم کاسہٕ چھِ چھاپ سیدمُت تہٕ تمِکہ چھُ صوفیانہٕ رنگ۔

خاموش کرٛیری

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۱۲ء

زا جاے : (کرٛیر، ورٛل)

وفات : سنہ ۱۹۷۳ء

اصل ناو چھُس سید عبدُالجبار تہٕ تخلص خاموش۔ خاموش صاحب اوس عربی پٲٹھ تہٕ فارسی ہُنٛد اکھ بوڈ عالم۔ فارسی زبانہِ ہُنٛد خاص خاص کتابہٕ آسن ہیٚنہٕ لیٚکھمہٕ، تابیہٕ صاحبن لیکھ پیٚمٕژ۔ سنہ ۱۹۳۷ء لیٚکھ منٛز لیوکھن گوڈ نیچہ لہٕ کٲشرِس منٛز اکھ مرثیہ۔ کٲشرِ یا کھوٚ شاعری کرنُک سلسلہٕ تھوو ون مرنس تام برابر جٲری۔ خاموش چھِ اؠلہ بیتہٕ شعراہ کتابہٕ لیچھ منٛز، یمو منٛز داد چھاپ تہٕ گٲنٛز چھپے۔ شیٚنہٕ چھپیٚنہٕ تہٕ قلمی نسخہٕ منٛز بدر۔

تصنیفات :۔

(۱) "میر ثناء اللہ شال" ۔ (۲) "بیاضِ جامی" ۔ (۳) "حرمین و سلام" ۔

(۴) "زُہوٚٹھ تہٕ ہوٚت شہادت نامہٕ" ۔ (۵) "بایا تھ" ۔ "ترٛیہ" حِصہٕ ۔

(۶) "زلیوٚرشہ گنٛدی" ۔ (۷) "عرالیس کشمیر" ۔ (۸) "مجموعہ نعت" ۔

(۹) "ہدایتہٕ نعت" ۔ (۱۰) "گلزارِ نعت" شیٚیم حِصہٕ ۔

خضر ڈار

زاجاے : (نجن) بلووم

وفات : سنہ ۱۹۵۴ء

مدفن : (نجن) بلووم

ڈار صابُن زاسنہٕ چھینہٕ معلوم امالیوٚ زدیان چھ یہ شُہ اوس از بُڈ وِتھ
لگ بگ ژُنمنہٕ ورِی زامُت۔ غزل، نعت تہٕ شینہٕ بانہٕ چھکھ لیکھی متی۔

خضر مغربی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۲۱ء

زاجاے : (چوٹہٕ بازر) سری نگر

اصل ناو چھُس غلام محی الدین خان امالیوٚ زِ شاعری چھ خضر مغربی ناوس تل کران۔
مغربی چھِ مرزا حبیب شاعری کران تہٕ اکہٕ پلیہ وَنہی ۲۵ ورِیہ آسس یہ سلسلہ جاری تھوو
یمتس رتہٕ ایمہ ہندیس محکمس منز وۄستاد روزنہٕ پتہٕ چھ حال حالے پنشن گومُت۔

خوجہ باقر

زاجاے : (گونڈ خوجہ قاسم) ماگم

وفات : ۱۸۵۷ء

دفن : (گونڈ خوجہ قاسم) ماگم

باقر صاب چھ مشہور مرثی گوٗش۔ یم گنڈ رینٚمت۔ اُمہ سندین زانٚنس متعلق چھنہ کینہہ معلوم۔ کاشر مرثی ہنز تواریخ منز چھ درج زِ اَمس چھ ژھونڈ گامی لیٚ ستہ وہ تصنیف بین اوسمت۔ خوجہ باقر سنز چھے لومہ مرثی۔ کمل اللہ، فاتح الوالجواب، اللہ اکبر، عروسی، غلات، زینت، آئینہ، لتعویذ، مصباح قدرت خوشنوا، فاطمی، نوروزی، دلِ محبوبان، حق، خلاصۃ الاحباب، شکر، شفا، شہید و شاہد بشیر۔

خوجہ دائیم

زاجاے : لولری

وفات : ۱۸۹۶ء

مدفن : کربلا شریف

خوجہ دائیم چھِ پیرامیُو مشہور مرثی گوٚس تیمیُو اندر اکھ ۔ اوٚسُہ زانس
چھِ چھنہ مولوم ۔ بزاتی اوس سُنی مسلمان ، تیُر چھِ چھنہ اوس پیشہ ۔
خوجہ صابن چھُ مرثیو علاوٕ حضرت علیؓ سُند نادِ اکھ قصیدِ تہٕ لیوکھمت ۔
کربلاہس اندر گوو تِم ، کیٚن دوہن اندر رحمت حق تہٕ حضرت امام حسینؓ سُندِ زیارتُک
ینبرِ کنہ آو دفن کرنہ ۔ خوجہ صابنہ لو مرثی چھِ مشہور ، حمد وسپاس ، احسان ،
ماہ رمضان ، شان اللہ تہٕ معبود ۔

خوجہ سُبحان

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۸۵ء

زاجاے : وۄنتی پور

وفات : سنہ ۱۹۲۲ء

مدفن : وۄنتی پور

خوجہ سُبحانن چھِ غزلو علاوٕ "دہی مال" ناوچ اکھ مثنوی تہٕ لیچھمٕژ۔ خوجہ سُبحان اوس وۄنتی پور بنسیہ واتی نٕ والس بہان۔ سیدسین منطقی صابنس آستانس نیبر کنہٕ چھُ وۄنتی پور پیو دفن ۔

خورشید احمد طالب

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۲ء

زاجاے : ترٛارِ شریف

طالب صاحب چھُ کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران۔ لۆکچہِ لۆکچہ کیتشہ شٲرس سۭتۍ مٕہ تہٕ چھِ حساب کرمژ تحلمے حبکہ الس منز چھُ ڈرامس شدس عنوان پیچھ کام کران۔

تصنیفات :-
(۱) "لولک آلو"
(۲) "پیرھہ تہٕ تیرھ"
(۳) "عمر سنز"
} شاعری

درویش محمد ڈار

زاجاے : (ڈٔنگ بٕل) گولاب گڈھ

وفات : سنہ ۱۹۴۸ء

درویش محمد ڈار صاحب چھُ پیٹھ علاقُک اکھ مشہور کاشُر شاعر گُزرِ یومُت ،
اُمی سندِس زانِس متعلق چھُنہٕ کینٛہہ معلوٗم ، یہِ ووس محکمۂ مالس منٛز گِرداور ۔
ڈار صٲبنِس اوس فارسی زبانہِ پیٹھ تہٕ کٲفی عبوٗر ۔ اُمی چھےٚ فارسی زبانہِ منٛز ونہٕ
آمٕژ واریاہ زلیخا کاشرِس منٛز بیچھِر منٛزٕ تہٕ احمد علاؤ چھُکھن مثنوی مولانا روم تہٕ
کاشرِس یا کھوٗ بیچھِر منٛزٕ ۔ اُمِس چھُ واریاہ کلام درویش تہٕ صوفی طبیعتہٕ کین لُکن
سیٖنہٕ وکھنٕ بہن رودمُت تہٕ اوٚکھ اسہِ اُسِ نیٚبر مہ یا کھوٗ "موت" تہٕ وناں ۔

دِلدار موہن

زاُسنہٕ : سنہ ۱۹۳۶ء

زاجاے : (اسوور ویجبہٕ بروٗر) اسلام آباد

دِلدار صٲبُن اصلی ناو چھُ سوہن لال نکو تہٕ دِلدار موہن چھُس ادبی ناو تخلص وُمُت ۔
داہ باہ ورٕی ییہِ والِنیس کاشرِ یا گوٚڑ شایری کران ۔ ییٚنہٕ اکھ لوکٕ کِتاب تہٕ سوٚ برا!
تہٕ چھپیٚمٕژ شایع کٔرمٕژٕ ۔ دِلدار صٲب چھُ سوِل انجینئرنگ منٛز ڈپلوما ہولڈر ۔

دیارام گنجوٗ

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۸۶ء

زاجاے : (حبہ کدل) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۵۵ء

گنجوٗ صاب اوس کاشُر شاعر۔ دربارس منز اوس مُلازِم۔ گیتُ الیشور بھگت آسنہٕ موکھ چھِہ تِمن یِتھی پاٹھی امی قسمچ شاعری کرمژ تہٕ تِہُند اکثر کلام چھُہ لۄکٕچن لۄکٕچن کِتابن اندر چھاپ تہٕ سۄدمت۔ گنجوٗ صابنِ بیاکھ کتاب "گرٕ و پدمال" تہٕ چھپیے چھاپس کھارنہٕ آمژ۔

دیپک کول

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۲ء

زاجاے : (مہاراج گنج) سری نگر

اصلی ناو چھُس موتی لال کول تہٕ قلمی ناو چھُس دیپک کول تخلص ومُت۔ دیپک کول بوتامتھ کُشیرِ منز اوس نوکرت تمام اوس رُتہ کاشِرِ پاٹھی افسانہ لیکھان تہٕ بینہ روزگارس سلسلس منز کُشیرِ نیبر دراو تہٕ وۄنہ کیتہ لیکھتھی کُشیرِ منز قیامہ کِس وقتس رودُکھ تِس کالُک زِندٕ لُکھ کشمیرِ ہنزٕ والیٔنہٕ تہٕ بیتہ گوبرٕ دام کرٕ حکومتُک کِس اعتیل تہٕ قہدرتی گیس"، ژولس منز بجشینتہ پبلک ریلیشن آفسر۔

دیناناتھ

"کرشن اوتار لیلا" ناوٕچ کِتاب آیہ سرجارج گریرسن سٕندِ دَسہ سنہ ۱۹۳۰ء اندر رائل ایشیاٹِک سوسائیٹی آف بنگال کِہ طرفہٕ چھاپ کرناوتہٕ یتھ اندر اَمہِ کِتابہِ ہٕندِس مُصنف سٕند ناو دیناناتھ درج چھُ۔ یہٕ ناو چھُ یتھ شارِس پیٹھ لکھ کرنہٕ آمت۔

دلیوٗن اَس سترٕ نَن کرشنہٕ یادس تےٚ
سترٕ نَن اَس تےٚ کونہٕ لوٗٹھیوم
یارٕ یارٕ تس ہٕندِس یانہٕ لوٗٹھنس تےٚ
لاگس دَسنَے دسنَے لوٗشس

گریرسن صاحب چھُ یمہٕ لیس دیباچس اندر لیکھان زِ اَمہِ کِتابہِ ہٕندِس اصلی لیکھن والِس متعلق چھےٚ واریاہ رلہٕ ایتر۔ کینژن ہٕندوٗ نٕ چھُ زِ یہ چھےٚ بیٚنا نندمی نٕمہٕ کینژہ دَپان زِ یہ چھےٚ پرکاش بٹ دواکرٕ صابنیٚ۔ واریاہن ہٕند خیال چھُ زِ یہ کِتاب گژھِ ہےٚ مولہٕ تلہٕ پرکاش رام کُرِی گامی سٕنٛز آسنیٚ۔

دینا ناتھ کول نادِم

زا سنہ : سنہ ۱۹۱۶ع

زا جاے : (شیٹھیار) سری نگر

نادِم صاحب نہٕ اوس گوڈٕ گوڈٕ اُردو ، ہندی تہٕ انگریزی پٲٹھۍ شٲیری کران ، امابوٚز سنہ ۱۹۴۶ع پیٹھٕ چھُہ بدٕ وستوٗر کٲشرِس منز یِنہٕ کھوٚر لوٚز راوان تہٕ کٲشرِ شٲیری ہُند کاروان بروٚنہہ بروٚنہہ نیوان ۔ "نادِم" بنیوٚ بروٚنہہ اوس دینا ناتھ "سحر کشمیری"، تہٕ تہٕ "مخموٗر" تہٕ "منزاوی" نبتے دارِ دیپی سوٚنخفہٕ سالہٕ آد"، چھُہ نادِم صابُن گوڈنیُک کٲشُر بالکہ لیُس اُمی ۱۹۴۶ع لیُس منز نِشاطس منز کرنہٕ آمتس اکِس کٲشرِس مشاعرس منز پٔر راتی پیٹھٕ ہیوٚت نادِمُن کٲشرِ شٲیری اکھ نوٚو آہنگ بخشُن تہٕ شٲیری منزٕ نوٚو نوٚو فارمہٕ کٲشرِس کُن نیواوُنہٕ ۔

کٲشرِس منز گوڈنیُک افسانہٕ لیکھن وول تِہ چھُہ نادِمے تہٕ امہٕ افسانُک ناو اوس "جوابی کارڈ"، یہ آو ستمبر ۱۹۴۸ع لیس منز ریڈیوس پیٹھٕ پرنہٕ ۔ نادِمُن گوڈنیُک ریڈیو ڈرامہٕ اوس "لوٚنگ ہوٚن"، تہٕ بیتہٕ آو ۱۹۴۸ع لیس اندرٕ لیکھنہٕ ۔ "بوٚمبر تہٕ یمبرزل" گوڈنیُک کٲشُر اوپیرا تہٕ چھُ اُمی ۵۳-۱۹۵۲ء لیس منز تخلیق کوٚرمُت ۔ نوٚی دِلیہٕ ہندِس قومی مُشاعرس منز تہٕ چھُن کٲشرِ ہنز نمائندگی کٔرمٕژ ۔

نادِم اوس کٲشرِس ادبس منز ترقی پسند تحریکہٕ ہُند سربراہ ۔ ییوٚد وۍ اُمی بیتہٕ جدیدیتکس رنگس منز تہٕ نظمہٕ بیترِ لیچھہٕ ، مگر اُمی سُند رنگ چھُہ ترقی پسندی ہندِسے دایرس منز بیچھہٕ واوکران ۔ نادِم روٗد دارباہس کالس انجمن ترقی پسند مصنفین ہٕ کلچرل فرنٹ تہٕ کشمیر ۔۔ کمیٹی ہُند جنرل سیکریٹری تہٕ لُکھ ہندوستانی کلچرل وفد

۱۹۵۲ ء لیس منز چین سوزنہٕ آدنادِم تہٕ ادس تحفہ منز شاملِ ، ۱۹۵۷ ء لیس منز بنیو وۄستادن ہنزِ ٹکٕنہٕ سیٹھ قولوٗن سازکو نسلکُ ممبر۔

۱۹۷۰ ء لیس منز تۆرس سوویت لینڈ ایوارڈ تہٕ امہِ کی بدولتہٕ گوٚو تن روٗسک دورٕ۔ ناٸدم ادس واریاہس کالس "وُگاش"، "کوٚنگ پوش" تہٕ "وۄستاد" رسالن ہُنٛد ایڈیٹر تہٕ، از کل چھُ لل دید میموریل ہائیر سکینڈری سکولکُ پرنسپل تہٕ امہِ برونٛہہ روٗد کینژن کالس تعلیمہٕ ہندِس محکمس منز سوشل ایجوکیشن شوبُک سربراہ تہٕ۔

دینا ناتھ ولی المست

زاؤ سنہ : سنہ ۱۹۰۸ء

زاؤ جاے : (بُڈی یار) سرینگر

المست صاب چھِ پرتھ ایرٕ اسنٕ سینٕہ سیتۍ اکھ نامہ وار شاعر تہٕ راتہٕ دۄہہ
کینژھہ ونی ونی بیہ تام ادس بُڈ شوقہٕ تہٕ ذوقہٕ سان گاشہٕ تہٕ باگہٕ لیکھان سگہٕ بیتہٕ آبہ
اُمی سندِس الخ شوقس منز زبردست فرق نہ ووتھ چھُنہٕ ہاوان کینژھہ لیکھان ریتلی
اَتھ اُمی سٕنزٕ اکھ باتہٕ سومبرن "بالہ یپارٕ" چھاپ گامٕژ تہٕ بیتہٕ چھےٚ پٔن نہ لوٚو
کینژہ۔

تصنیف :۔ "بالہ یپارٕ" (شاعری)

ڈی کے کنول

زاؤ سنہ : سنہ ۱۹۴۹ء

زاؤ جاے : بڈگوم

کنول صاب اوس گوڈٕ گوڈٕ اُردو پاٹھۍ افسانہٕ لیکھان امالیوٚ ونہ ووزِ چھُ
کاشرِس منز نہٕ بییوٚ ژٕٹ۔ اُردو پاٹھۍ چھےٚ اُمی سٕنزٕ اکھ افسانہٕ سومبرن چھاپ
نہٕ گامٕژ۔

رادھے ناتھ مسرت

زاسنہ : ۱۹۲۹ سنہ

زاجاے : (زانہ پوٗر) کولگوم

مسرت صابن واتی دہ ؤہرِ یہ دِپہ زنتہِ ارداہ وُہ وُری یِہ کاشُرِ یا ٹھو
ستۍ عبوری کران یکبٔرس وقتس ہشرون تھرس کٔن تہٕ کرٕن امالیو زایکھ سنیح الیس
تہٕ ژیاد بہ بابری۔ ابتدائی تعلیم یتہٕ ہیوٚتٕن یتہٕ لسن گامس منز لوکٹ سوٕکٹ
تجارتھ کرٕن تہٕ ازچھ میری نگرس منز یمہٕ دی وارِ اکہ بٔڑ بیزاز دکانس مالک۔ بوٚ میہ
جمہور یتہٕ کسِ قومس ہیپٹ لیس قومی اٹہ ییٹرس بتھ دُری بیہ لو دِلہ سیدران تمیہ تھ منز چھپے
اُمر تہٕ اکہ لیٹہ کاشرِ نظمہ سماید گی ہشرٕ سنیہ کا شعر بانہ سُوٗ مرٕن چھپن تہٕ ازتام چھپایہ مترٕ

رام جو در

زاجاے : صفاکدل

وفات : ۱۸۸۳ سنہ

دٕر صاحبن زاسنہ، مرنٕ سنہ تہٕ زاجاے بنیرٕ پیچ نہ معلوم۔ سیدٕ تھ ریشرین
چھُ تیہ تعلیمہ ادیس ڈوگرا عہدس منز ڈائریکٹر ایجوکیشن۔
دٕر صاحبن چھپے کاشرِ یاٹھ جامیٹری لیچھمت تہٕ یہ گیہ ۱۸۷۶ سنہ اندر
چھاپہ۔ اتھ کتابہِ چھُ ناو "تحریر اقلیدس بہ زبان کشمیری"

رتن لال شانت

زا سنہٕ : ۱۹۳۸ء

زاجاے : (ڈڈی یار بالا) سری نگر

رتن لال شانت صاب تہٕ چھِ سمہٕ گبشٕرو کاشر لوکھ لیکھارن منز یم گوڈٕ گوڈٕ ہندی یا کٹھی لیکھان اٲسۍ تہٕ پتہٕ کاشرِس کُن پھیرِکۍ۔ شانت چھِ ہندی یا کٹھ افسانہٕ لیکھان تہٕ اُمی ستۍ چھِ افسانن ہِنز اکھ سومبرن چھپنے شایع تہٕ گییہٕ مُژ۔ اُمی چھِ تہۍ واریاہ ڈرامہٕ چھِ ریڈیو پیٹھٕ نشر گمٕتۍ۔ اُمی چھِ شیخ العالم تہٕ رسُل میرنہِ شاعرِ منظوم ہندی ترجمہٕ کورمُت۔ شانت چھِ ہمیشہ لنگون ڈکشنری ہنداکھ ایڈیٹر تہٕ افسانہٕ لیکھنہٕ علاوہ چھِ تنقیدہ تہٕ لیکھان۔ شانت چھِ تالیمہ ہندِس محکمس منز ہندی لیکچرار۔

تصنیفات : "اُچھروالن پیٹھ کوہ" (افسانہٕ سومبرن) ۲۔ "ترےٚ بیٚنہٕ" (ترجمہ چیخوف)

رتن لال جوہر

زا سنہٕ : ۱۹۴۹ء

زاجاے : (رگھناتھ مندر) سرینگر

جوہرن کٔر ۱۹۶۸ء پیٹھٕ کاشرِ یا کٹھ افسانہٕ لیکھان۔ اُمی چھِ واریاہ افسانہٕ "شیرازس" تہٕ "نیب" نادِ رسالن منز چھپاومتۍ۔ ایم۔اے کرنہٕ پتہٕ چھِ از کل نوکری ہندِس تلاشس منز۔

رجب حجام

زاسنہٕ : ۱۹۲۰ء

زاجاے : (سوٗتھ) ترال

رجب صآب چھُ کاشرِس اندر صوٗفی شاعری کران۔ خاندانی پیشہٕ چھس نٲوِدکار اوسمُت۔ یمٕ سُند کلام چھُ غلام محمد نور محمد کُتب فروشن چھاپِتھ کھوٚرمُت۔

(سر) رِچرڈ ٹیمپل

زاجاے : اِنگلِستان

سر رِچرڈ ٹیمپل اوس انڈین اینٹی کویری ہُند مدیر۔ لل دید سُنٛدِ واکھ تمہٕ چھپنٛے لل دیدِ سِنٛز اکھ کتاب لیچھمٕژ۔ یمیہ اندر لل واکھ تہٕ تمن ہُند انگریزی ترجمہٕ درج چھُ۔ "دی ورڈ آف لّلا" ناوچ یہٕ کِتاب گٔیہ ۱۹۲۴ء اندر چھاپہٕ۔

رحمان ڈار

زاجاے : چھتہٕ بل

وفات : ۱۸۹۷ء

مدفن : چھتہٕ بل

رحمان ڈار چھُ اکھ بابیہ لوٚڑ صوٗفی شاعر گُزرِیومُت۔ امہِ سُنٛد زاسنہٕ چھُنہٕ معلوٗم۔ ربانی یہٕ اوس محموٗد گامی لیس ہم عصر تہٕ ۱۸۹۷ء اندر گوٚو بلہٕ رحمتِ حق۔ شش رنگ چھے رحمان ڈارِ زٕ مشہوٗر نظِم۔

رحمان راہی

زامُت سنہ : ۱۹۲۵ء

زاجاے : (وازہ پور) سری نگر

اصلی ناو چھُس عبدالرحمان تہٕ راہیؔ چھُس تخلص۔ راہی صاب چھُ کاشُر شاعر تہٕ نثر نِگار۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس اُردوٗ پٲٹھۍ لیکھان اما پوز سینیٕ ہیوٚتُن کاشرِس کُن تہٕ ووٚنۍ چھےٚ اُردوٗ ہُنز صرف تحقیقی مقالہ لیکھان۔ "صُبحُک سودا" ناوُک گیہ یاتِھ سوٚمبرنہ بیتہ لوٚسہ اکھ سینزِ شاعری ہُنز بیاکھ کتاب "نوروزِ صبا" چھاپہ گیہ تتھ پیٹھ توٚر تِس ساہتیہ اکیڈمی ہُند ایوارڈ۔ اتھ منز چھےٚ صرف نظمہ لیکھنہ دورچہ نظمہ تہٕ ادبیتہ ہیتو راہی ادبس منز جدید ٹینک علمبردار۔ اتھ پوٚس سوچس تہٕ ادبس پیٹھ چھِن کینہہ اہم مقالہ لیکھمتۍ۔ تعلیمہ ہندس محکمس منز لیکچرار لگنہ برونہہ اوس اسلامیہ ہائی سکولس دوہ استاد، پبلک ورکس محکمس منز کلرک تہٕ اخبار خدمتس منز سب ایڈیٹر۔ از کل چھُ کشمیر یونیورسٹی ہندس کاشرِس شعبس منز سینیر فیلو ہندِس عہدس پیٹھ کام کران۔ نوٚدلہ منز لیٚس قومی مشاعرن پیٹھ وۄرۍ ییٚہ سپدان چھُ تتھ منز چھِکھ اکہ دۄہہ بیٚہ لِٹہ کاشرِ ترجمانی کرِ منز۔ ۱۹۷۴ ولیس منز آس ریاستی کلچرل اکیڈمی ہندِ طرفہ خلعت دینہ۔ کلچرل اکیڈمی لۄکہ اُردوٗ کشمیری فرہنگ تیار کران چھیٚ، راہی صاب چھُ تمہِ ایڈیٹوریل بورڈ کہ ممبر۔ تِہندِ سرپرستی منز چھُ کشمیر یونیورسٹی ہندِ کاشرِ شعبُک سالانہ "انہار" نیران۔

تصنیفات: "صُبحُک سودا" (شاعری)

"نوروزِ صبا" (شاعری)

"کہوٹ" (تنقیدی مضمونن ہُنز سوٚمبرن)

رٕحیم صاحب

زاٚلسنہٕ : سنہ ۱۷۸۵ء

زاجاے : تکیہ تاپرٕ

وفات : سنہ ۱۸۷۰ء

دفن : سوپور

رٕحیم صاحب چھُ اکھ مشہوٗر صوفی شاعر اوسمُت۔ زامُت اوس تکیہ تاپرٕ۔ زانہٕ آسیس فقیر رٕجوٗ آمٕتی ہنٛدین دۄہن اندر اوس تار زٕدٕکر تہٕ سوپور گٔیِن رٕچھان۔ تِمن دۄہن آسی گٔیُن رٲچھیس "شاہ" ونان تہٕ اکے کینٛہہ چھُ رٕحیم صاحب شاہ ذاتہٕ کینٛہہ تہٕ مشہوٗر۔ اکہِ دۄہہ لوٗگُس گٔیُن رٕچھان دَب تہٕ دَب لگنہٕ سٕتۍ ووت مرنَس۔ یلاج کرنہٕ آو نکھہ سوپور تہٕ تَتہٕ بیٹھہ رُد سوپور باگنہٕ آخرس کور لُکھ ٲخری وقتس تام ہٕشی تھ آد سوپورٕ دفن کرنہٕ۔

رٕحیم صابن اکثر کلام چھُ گیون والین زٕبٲنی یاد۔ اَدٕ ہُنٛد کم کاسہٕ کلام چھُ غلام محمد نوٗر محمد کتب فروش چھاپ کرلوٗد مُت۔

رٛحیٖم جوگٕر ٹال

زاجاے : ڈوڈہ

رٛحیٖم صابُن زاسنہٕ تہٕ مَرنٕ سنہٕ چھےٚنہٕ کُنہِ جاییہٕ نَنان ۔ اَمیس متعلق چھُ لُوٚکو مولوٗم زِ یہِ چھُ گرٕ ٹہٕ وول اوسمُت ، شاعیری چھےٚ نَسر اَچھیں تہٕ کاشرِس منز کرمٕتٕر ، اَزکل تہٕ چھےٚ اَمِہ سٕنٛدٕ بٲتھ ڈوڈہ ضلعکین لُوکن زیوِ پیٹھ ۔

رٛحیٖم تھپان

زاسنہٕ : سنہٕ ۱۸۸۳ء

زاجاے : (نَبَل) صفاپوٗر

وفات : سنہٕ ۱۹۳۳ء

دفن : (نَبَل) صفاپوٗر

رٛحیٖم صاب اوس دوٗستہٕ کار تھپان ۔ کاشرِس اَندر اوس شاعیری کران ، اَمِنٛدٕ کیٚنٛہہ بٲتھ چھےٚ :۔ لال مخلوٗقٕ ، معراج نامہٕ تہٕ خاکٕ راکھ نامہٕ ۔

رٛحیٖم ساجد

زاسنہٕ : سنہٕ ۱۹۵۰ء

زاجاے : (بالسوٗ) کوٗن گوم

عبدالرحیم چھُس ناو تہٕ ساجد چھُس تخلُص ۔ دوٚن ژھوٚر تھہٕ ڈٕرتھ منٛز ناو رٛحیٖم ساجد اکیٚہان یٔتیٚمیو سٕتۍ اَتھٕ ووٚرٕ ی لُوسیٚچھِ دولتُس کاشرِس منز شاعیری کران ۔ اَزکل چھےٚ تالیمہٕ ہنٛدِس محکمَس منز مُلازم ۔

رسا جاودانی

زا سنہٕ : ۱۹۰۷ء

زا جاے : بھدرواہ

اصلی ناو چھُس عبدالقدوس تہٕ رسا جاودانی تخلص۔ پیشہِ کنہِ اسہِ چھُہ ووستاد
یم گُذریے ۲۸ مے سنہٕ ۱۹۷۹ء۔ رسا صابن لوٚو ناو مشہور شاعرن منٛز۔ چھُکھ تیتۍ نے
کم چھُہ ازتامتھ اُمی شُہند کلام چھپیوو مُت۔ کاشرِس منٛز اُمی سٕنز گوڈنیچ تہٕ وُلِس
تام آخری بانہٕ سوٚمبرن "بیرنگِ غزل"، چھپیے تقریباً داہ ورٕی برونٛہہ۔ چھپیمژ
رسا صابس چھُہ ۱۹۶۲ء لس منٛز کلچرل اکیڈمی ہِند خلعت تہٕ عطا کرنہٕ آمُت۔
لۄدلہٕ ہندس قومی مُشاعرس منٛز تہٕ چھُن کاشرِ نمایندگی کرمٕژ۔

تصنیف :۔ "بیرنگِ غزل" (شاعری)

رشید ارشاد

زا جاے : (قلمدان پوٗر) سرینگر

عبدالرشید چھُس ناو تہٕ ارشاد چھُس تخلص۔ کاشرِ پٲٹھی چھُہ شار
دِنان تہٕ افسانہٕ لیکھان۔ وُلسِ تام چھُہ نہٕ یِہنز کانہہ کتاب چھپیمژ۔ پیشہِ
کنہِ چھُہ ووستاد۔

رشید نازکی

زاسنہٕ : ۱۹۳۱ء

زاجاے : بنڈپوٚر

رشید نازکی چھُ کاشرِ یِ بٲتھِ ستاروٚنان تہٕ نثرِ نہٕ لیکھان۔ وارِیاہ کال ووٚلُن شاعری کران اما یوٚز زوٚنہٕ چھُن نہٕ پننہِ کانہہ بٲتہٕ سوٚمبران ہنبر کُٹھ مگر۔ البتہٕ چھُن "کلیاتِ نادِم" کتابہٕ منز عبدالاحد نادِمُن کلام ترتیب دِیتمُت۔ اوٚنہِ یِ بٲتھِ چھُن ہندِ اِدارِ متعلق لوکٹ کتابہٕ تہٕ "تعبیرِ گلشن" لیکھمُت۔ بیہ نہٕ چھُن دوٚن ترٛیِن کتابن ہندی مسودٕ چھاپہٕ خاطرٕ تیار کٔرِتھ مٮ۪تھ۔ لوٚدلہٕ ہندِس قومی مشاعرس منز تہٕ چھُن اکہٕ لٹہٕ کاشرِ ترجمانی کرٕمژ۔ کلچرل اکیڈمی ہنزہ اردو۔ کشمیری فرہنگ مرتب کران چھُپے رشید نازکی چھُ یمہٕ کیا اِڈیٹوریل بورڈک ممبر۔

تصنیف : "کلیاتِ نادِم"۔ ___ ریٚشت بہٕ ساز رٮ۪شہ ___

رفیق راز

زاجاے : (برارہِ پوٚر) سرینگر

رفیق راز صاحب چھُ کاشرِ بٲتھِ شاعر تہٕ نثر لیکھان۔ راز چھُ جدید غزل گو۔ اوٚدوٗ بٲتھہٕ تہٕ چھُ اُمِس کلام چھپان روزان۔ اوٚدوٗ ہس منز چھُن ایم اے سنہ ۱۹۷۶ ہس منز کوٚرمُت۔ سنہ ۱۹۷۷ ہس منز یُس قومی مشاعرہ لوٚدلہٕ منز سپُد تتھ منز کٔر اُمی کاشرِ زبانی منز نمایندگی۔ از کل چھُ کشمیر یونیورسٹی ہندِس کاشرِس شعبس منز عارضی لیکچرار۔ اُمی سُنز گوڈنِچ شاعری سوٚمبرن "سپار" چھےٚ چھاپہٕ ہندِس مرحلس منز۔ وٕنکیس چھُ جبر دوری محلس منز بسان۔

رگھوناتھ کوٗستوٗر

زاجاے : (بٹہٕ پوٗر) سوپور

کوٗستوٗر صابس چھُ واریاہ کال کاشرِس منٛز شاعری کران روٗزمُت، تہٕ حال حالے چھُن تٔمۍ اکھ بابتہٕ سوٗمبرن تہٕ چھاپیہ منٛز۔ کوٗستوٗر چھُ تالیمہٕ ہندِس محکمس منٛز ووستاد۔ تصنیف : "مس مٔوٚد" (شاعری)

رمضان بٹ

زاسنہ : ۱۸۸۷ء

زاجاے : (گنتان) سُمبل

وفات : ۱۹۱۸ء

مدفن : (اگنتان) سُمبل

رمضان بٹن چھُ کاشرِس اندر اکھ تشدُن وٕلِزمُت تہٕ امہ علاوٕ کیٚنہہ نظمہٕ تہٕ۔ رمضان بٹنہِ اکہ ہنٛدُن چھُ حال حالے کلچرل اکیڈیمی طرفہٕ چھاپس کھارنہٕ آمُت۔

رِند بھدرواہی

زاسنہ : ۱۹۴۷ء

زاجاے : بھدرواہ

أمۍ سُند اصلی ناو چھُ طالِب حسین۔ اردوٗ تہٕ کاشرِ بابتھ چھُ شاعری کران۔ رِند چھُ ڈوڈہ ضلعک اکھ موشور گیوٚن وول تہٕ راز کل چھُ تالیمہٕ ہندِس محکمس منٛز کلرک۔

روپ دید

زاتسنہٕ : سنہ ۱۶۲۱ء بیٚچھہٕ سنہ ۱۶۲۵ء

زاجاے : (نوٚو کدل) سرینگر

وفات : سنہ ۱۷۲۱ء بیٚچھہٕ سنہ ۱۷۲۳ء

روپ دید چھہٕ روپہٕ بھوانی تہٕ الکھ ایشوری تہٕ ونان۔ نوٚو کدلہٕ زایہٕ دَرَن ہِنٛدِ تہٕ سپرٕ بن آیہٕ حبہٕ کدلہٕ باگنہٕ۔ واریٚو گَیس لل دیدِ ہشر دینہٕ تہٕ تنٛژ مالیٚن، مالنہٕ ننٛد لوٚگُس تہٕ دِل تہٕ بنیہٕ پیہٕ سادٕ۔

ژمر ہندٕ بن عمرِ ہی دوہ بن آیہٕ گامَن گٔنٛٹِن تیمیرٕ کھتہ شرٕ والیس تہٕ سرینگرٕ پیٚسپٕر سعہ رگواس۔ روپہٕ بھوانی چھیٚپے تہٕ بنَن وٕری یِن چشمہ صاحبی روزنٕس۔ امہٕ بیتہٕ وآژ مَنٕہ گام، لار تہٕ واسکُر۔

دیان روپہٕ دید آٔس کاشرِس سٕتی سٕتی فارسی یا بھٹٕہ تہٕ شار ونان۔ کاشرِ یا بھٹٕہ چھہٕ تِہنٛدی واکھ الکھ ٹرسٹ سرینگرٕ طرفہٕ چھاپ کرنہٕ آمتیٚ۔

رُوسُل پوٚشیر

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۶ء

زاجاے : (حسن پوٗر) ویچہ بڑدر

پوشیر صاٮ۪بٕن اصل ناو چھُ غلام رسول شاہ۔ ایلوٗ ادبی حلقن منٛز
یِہ پوشیری ناوٕ سٟتۍ اکتھ۔ پوشیر چھُ از کل ریاستی کلچرل اکیڈیمی منٛز اسسٹنٹ
ایڈیٹرس عہدس پیٹھ کام کران تہٕ امہٕ برٛونٛہہ اوس انیمل ہسبنڈری
محکمس منٛز انسپکٹر۔ واریاہ کال وولس شاعری کران تہٕ نثر لیکھان مگر دُستہ
چھِکھن نہٕ نیو کانٛہہ کلامہٕ سوٚمبرن چھاپیمتۍ۔ البتہٕ چھیکھن سیٹھا برٛونٛہہ اکھ لوکٹ
کِتابہٕ ہن "دو بہ گیو کینچھہ" شائع کرٕمژ

رُسُل میر

زاجاے : امیرٕ اکدان ، شاہ آباد ڈوٗر

وفات : سنہ ۱۸۷۰ء

مدفن : شاہ آباد ڈوٗر

رُسُل میر چھُ ساںہٕ یاہہٕ مٕڈ لدست عیرہ اندر اکھ۔ اَوٗہ ہُند زامٕنہ
چھُنہٕ تیٚنہٕ۔ کینٛشرَن توٲریخ دانَن ہُند وَنُن چھُ زِ ژھوٚنٕ گوٚمُت جوانی اندی یمیٚہ
عالمہٕ۔ تہٕ کینٛشرَن ہُند چھُ خیال زِ تِمو کوٚڈ سِٹھا جان وٲنس میٚر صاب زاد ڈوٗرِ
کِس معو قدم گرِس اندر تہٕ لوکچارٕ سیٚٹھے ہیٚترِن ست ابری کیٚہ تِہ۔ رُسُل میرٕ سٕندِ
زاتہٕ حال بیان اوس تِمہِ ساتہٕ اوس محمود گامی بارسِتہٕ ہیٚنوٗ۔ رُسُل میرس
چھِ کاشرِ عنشرٕ روٗمانی غزلٕ بگ۔ امام ونان۔

میر صابنہِ چھے تقریبن ہتھ شتھ غزلہٕ چھپیمٕتی کھارنہٕ آمٕژ دیال
تمی اَسی "زیبا نگار" ناوٕچ اکھ مثنوی تہٕ لیچھمٕژ۔

رلیش اسمال

ذاتُ سنہٕ : سنہ ۱۸۵۳ء

ذاجاے : لیتہٕ پور

وفات : سنہ ۱۸۸۹ء

مدفن : لیتہٕ پور

رلیش اسمال اوس رباب کھارنس منز ووستادانن بہالن تہٕ لشن سیتؠ اوس اکثر باتہٕ بازی کران۔ دیال، غزل تہٕ گیت اوس لیکھان۔ رلیش اسمال سُند کلام چھُنہٕ چھاپ سپدمُت۔

زنار دھن کول بیکس

ذاتُ سنہٕ : سنہ ۱۹۱۳ء

ذاجاے : وانگام شوپیان

بیکس صاب چھُ واریاہ کالہٕ پیٹھٕ شاعری کران۔ امی سُند واریاہ کلام چھُ کٲشرِن لوکن لوکچین کتابن منز شایع گومُت۔ میر امن دہلوی سٕندِ "باغ و بہار" ناوٕ مشہوٗر کتابہِ چھُن کٲشرِس منز بیچھ مثنوی ہندِ صورتہِ منز دِژمُت۔ امی سٕنز بیاکھ اکھ مثنوی "سوزِ عشق" تہٕ چھےٚ چھپیمٕژ۔ بیکس چھُ شاعری سٕتی سٕتی حکمت تہٕ کران۔

سالگرام کول سالکؔ

زاجاے : (نوٚو کدل) سری نگر

وفات : ۱۹۳۶ء

کول صابنی حالاتِ زندگی چھنہٕ معلوٗم ۔ دپان چھ اوس سری نگرس اندر اکھ چھاپ خانہٕ چلاوان ۔ سالگرام کولن چھ رومن اچھرن اندر کٲشرِ زبٲنی ہُند اکھ قاعدٕ لیوٗکھمُت ۔ یہ قاعدٕ سپُد تتھ ساتہٕ سرکٲری سرپرستی تل چھاپ تہٕ لیکھنہٕ اوس تتھ لوٗکن ہُندِ باپتھ آمُت یِم نہٕ کٲشُر زانہٕ ہن ۔

ستار احمد شاہدؔ

زاسنہٕ : ۱۹۳۴ء

زاجاے : (کاوٕ ڈور) سری نگر

شاہد صاب چھ واریاہ کالہٕ پیٹھٕ کٲشرِس منز لیکھان ۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس شاعری کران تہٕ پتہٕ چھیوٗ نثرس کُن ۔ وۄنی چھ ییٚتر یا کھٕ ڈراما تہٕ مزاحیہ مضموٗن بتیر لیکھان ۔ از کل چھ تعلیمہٕ ہٕندِس محکمس منز اردوٗ زبٲنی ہُند لیکچرار

سنتہٕ رام بٹ نادِمؔ

زاجاے : ترال

وفات : سنہ ۱۹۳۵ء

سنتہٕ رام نادِم صأبنۍ چھِہ کأشرِس اَندر کیٚنہہ صوٗفیانہٕ غزل تہٕ لیٖلہٕ بیتہٕ دستیاب، نادِم صأب رُوٗد ساری سے عُمرِ ٲن ہیٚپرِ تہٕ عاشق ترأ‌لی اوسُس شاعری اَندر اصلاح دِوان ۔

سجوٗدؔ سیلأنی

زاسنہ : سنہ ۱۹۳۶ء

زاجاے : (ڈل گیٹ) سرینگر

اصلِ ناو چھُس غلام محمد وانی تہٕ قلمی ناو سجوٗد سیلأنی۔ سجوٗد صأب چھُہ بیک وقت شاعر، ڈراما لِکار تہٕ مصوَر۔ یِہ چھُہ کأشرِ علاوٕ اُردوٗ یٲٹھو تہٕ لیکھان۔ اَمی سٔنٛدی ییم ڈراما سٹیج سپدی۔ یمو منٛز چھِہ کیٚنژَن کلچرل اکیڈمی ہٕنٛدی انعامہٕ ترٛاوِمتۍ۔ "دشینٛجار"، ناوٕ باتہٕ سومبرنہٕ پیٚٹھ تہٕ چھُس اکیڈمی ہٕنٛد انعامہٕ دِنہٕ آمُت۔ دُہمہٕ جماژ تام پٔرتھ تہٕ پیتہٕ چھُن اپلایڈ آرٹس منٛز ڈپلوما کوٚرمُت ۔

تصنیفات :۔

(۱) "دشینٛجار" (باتہٕ سومبرن)

(۲) "ہلالِ عم" (مرثیہٕ ہنٛد پوشہٕ گونٛد)

سُدرشن کاشکارؔ

زاُت : سنہ ۱۸۹۲ء

زاۓجاۓ : (حبہ کدل) سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۷۴ء

پنڈت سُدرشن کاشکارؔ ٲسۍ کٲشرِس منز شاعری کران تہٕ نثر لیکھان۔ کٲشرِس منز کیٚنہہ کِتابہٕ لیکھنہٕ علاوٕ چھِکھ انگریزی پٲٹھۍ تہٕ اکھ کِتاب لیٚچھمٕژ منز ترجمہ منز کٲشرِ محاورن ہُند دستانہٕ ترتیب دِتھ آمتۍ چھیہ۔ کاشکارؔ صاحب ٲسۍ محکمہ تعلیمی منز ملازم۔

تصنیفات : (۱) "پوشہٕ گونٛد" (شاعری)

(۲) "اُردو تہٕ پال" (اُردو تہٕ پالہٕ ہنٛدۍ حالاتِ زندگی بیترِ)

(۳) "وِٹ آف کشمیر"

سروانند چراغ

زاُت : سنہ ۱۹۱۴ء

زاۓجاۓ : سری نگر

چراغ صٲبن چھےٚ آفتاب کول وانچو مِس سٕتۍ ٲلِنۍ لٕل دیدِ ہنٛدۍ ۲۰۰ واکھ قلم بند کرِتۍ تہٕ ترتیب تہٕ ترجمہ ہِتۍ شایع کرِتۍ۔ پیٚتہٕ کیٚنہہ ٲسۍ وۄنۍ استاد تقرار کٔرِتھ چھِ پِنشنس پیٹھ۔

سروانند کول پریمی

زاؤسنہ : ۱۹۲۴ء

زاؤجاے : سوف کوکرناگ

پریمی صاحب اوس کینژن کالن اردوٗ تہٕ ہندی یتھو زبانن منٛز لیکھان گژھیتھ روٗد نہ پننہِ زبانہِ نِش دوٗر۔ اَمہِ پتہٕ چھیکھ لوکہٕ بارن ستہٕ ناتہٕ تہٕ کتھہٕ چھپنہٕ آمژٕ ییلہٕ پریمی لیکھن تہٕ دوٗن تہٕ رانکل چھپہِ تٲلیمہ ہندس محکمس منٛز ہیڈ ماسٹر آسنہٕ وِزِ ییٚن چھیٚن کٲشر ہند جیر کہاکسن منٛز کٲم کرٕ منٛز تہٕ پتہٕ روٗد تحریکہِ آزادی ستہٕ تہٕ وابستہٕ۔

تصنیفات : (۱) "کلام پریمی" (شاعری) (۲) "پیام پریمی" (شاعری)

(۳) "رہٕ پیہ بھوآنی" (رہٕ پیہ بھوآنی ہنٛدی زندگی ہنٛدی حالات)

(۴) "بھگوت گیتا" (گیتایہ ہنٛد کٲشُر ترجمہٕ)

(۵) "میر تہٕ کاک" (اردوٗ یا کٲشُر)

سری کنٹھ توشہ خانی

زاؤسنہ : ۱۸۹۳ء

زاؤجاے : (گانکھن) سری نگر

توشہ خانی صاحب چھہٕ ملازمتی پروفیسر ستہٕ ریٹائر پینشن گومت تہٕ ۱۹۶۶ء پتہٕ چھہٕ ریاستی کلچرل اکیڈمی منٛز چیف ایڈیٹر شدس عہدس پیٹھ کٲم کران۔ گوڈنیُک کٲشُر ناول چھپیو اَمی لیکھتھ منٛز لوکہٕ ۱۹۲۱ء لیکھتھ منٛز لاہور کس "بہار کشمیر" ناوِ رسالس منٛز قسطوار چھپیو منٛز چھپیو۔ توشہ خانی صاحب اوس امہِ بیگزینہ کہ کٲشر تہٕ ہنٛدی شوبہٕ

۱؎ حال حالے چھہ ریٹائر گامت

ایڈیٹر تہٕ ۔ ۱۹۳۰ء یس منز لیکھن روٗمن رسمِ خطس منز کٲشرِ کہ پرایمر دیوناگری

رسمِ خطس منز تہٕ چھپیٚن اکھ کٲشُر پرایمر "اچھر زان" لیوٗکھمُت ۔ ۱۹۴۹ء یس منز اوٚن

تسنٕد منز گوڈنیُک کٲشُر رسمِ خط تیار کوٚرمُت تہٕ ۱۹۵۳ء پٔروٚتھہ آیہٕ گوڈنیچ

کٲشرٕ ارتھمٹک تہٕ تیار کرِ منز ۔ ۱۹۴۱ء یس منز کرِ لوٗن گوڈنیُک کٲشُر متابیمی تہٕ ۔

کٲشرِ منز لیوٚکھ گوڈنیچ فلم ۱۹۳۶ء یس منز بیہ تمہٕ منز اوس توشخانی صاحبن تہٕ اکھ

اہم رول ادا کوٚرمُت تہٕ حکومتن آس یہ فلم اُدیشنہِ سے وتنہ لٕس سیٹھ بناوِنی ہوٚمت ۔ ۱۹۲۶ء

یس منز میوٗوٗن "وومن ویلفیر ٹرسٹ" تہٕ اَمیُک مقصد اوس زنانن تہٕ کوٗرین تالیم دِنک

جذبہ بیدار کرُن ۔ توشخانی صاحبنہٕ جدوجہد کنی ہوٚو حکومتن کالجن منز لڑکن سیتی سیتی کوٗرین

تہٕ داخلہٕ دیُن ۔ پروفیسر توشخانی چھہ سہ شخص یُس یتھ رہنمائی منز بنیہ اکھ زوردار تحریک چلاوِتھ

آیہ یمیُک مقصد یہ اوس [illegible] ہوٚنٹھ ۔ زنانہٕ گژھن بیاکھ بیتر کرنہٕ ۔ اُمی یس قرارداد

۱۹۳۱ء یس منز اتھہ سلسلس منز لوکن اتھہ پاس کرِ لوٗوشہ کوٗر یتہٕ مہاراجہ ہری سنگھن تہٕ

منظور ۔ توشخانی صاحبن چھیٚ امہٕ علاوہ تہٕ واریاہ سماجی تہٕ ادبی کام کرِ متہٕ ۔

توشخانی صاحبن چھیٚ پروفیسر غلام احمد عثمانی تہٕ پروفیسر جے لال کول صاحبن سیتی

رٕلتھ ہندوستانی آیینہ کہ کٲشرِ ترجمہ شبیرٕ تیار کرِ منز ۔ یتھ چھیٚ مختلف زبانن

ہندِ رسمِ خط بناونہ باپتھ لوٚسہ بندار ہن مٲہرِ لسانیاتن ہنز کمیٹی حکومتِ ہندوستانن

بنوو منز آس توشہٕ خانی صاحب تہٕ اوس تتھ منز شامل کرنہٕ آمُت ۔

سعدالدین

زاسنہٕ: ۱۹۱۳ء

زاجاے: (تاربل) سرینگر

مولانا سعدالدین ہمٲنۍ چھ کٲشِرِ منز جماعتِ اسلامی پارٹی ہند بانی کارکنن سیاسی تہٕ تعلیمی حلقن منز ستی چھکھ کٲشرِ زبانِ ہندِ ژکہ تہٕ ہیوٚ تمُت۔ اَمو چھُ مولانا ابوالکلام آزادنہٕ "اُم الکتاب" (سورۃ فاتحہٕچ تفسیر) کٲشرس منز ترجمہ کوٚرمُت۔

سعدالدین سعدی

زاسنہٕ: ۱۹۲۲ء ۔ زاجاے: (کیٚشر) ورنل

سعدی صاحبن چھےٚ شاعری تہٕ باقی ادبی ماحول ورانتس منز لوٚدمُت تہٕ توٚرے کیٚنہہ سیٚٹھاہ اَمی تہٕ لوکٕٹ پانے شاعری ونٕنۍ۔ کیٚشر علاقس منز ادبی انجمنہٕ بناونس منز چھکھ اہم کامہٕ کٔرمٕژ۔ بیٚیہٕ کیٚنہہ چھِہ دوٚستاد۔ تصنیفات: ۱۔ امیر مقبول کیٚرۍ ۲۔ کلیاتِ پیر ثناء اللہ کریری

سلطان الحق شہیدی

زاسنہٕ: ۱۹۲۵ء : زاجاے: (لبہٕ کدل) سرینگر

شہیدی صاحب اوس گوڈٕ گوڈٕ اردو پاٹھۍ لیکھان امالہٕ ز دوہہ دولتھ واریاہ کال کٲشرِ پاٹھۍ نثر تہٕ شاعری کران۔ اَمو چھُ علامہ اقبال سند تقریباً دوٚن نظمن کوشُر ترجمہ نِہ دولمُت۔ یٖتھی کانہہ باتہٕ سوٚمبرنہٕ چھکھ تہٕ ازتام چھپاہ نیمہٕ بیٚیہٕ کیٚنہہ چھِہ دوٚستاد۔

سوچھ کرال

مرتب : (ٹینگپور) بٹہ وم

سوچھ کرالس متعلق چھےنہٕ کانٛہہ کتھ تحقیقی پأٹھۍ معلوم۔ دیالن شٲدس ٹینگپور
گانگہ بٹھان واقع، اندر زاو تہٕ پیدٲیش ہندِ وقتہٕ کانٛہہ نشان نیتھ کھانہٕ کُنہِ
ناس تمہِ سُندۍ مٲلۍ آلہِ زُنہ تہٕ دولیس نہٕ ربیا کہہ خیال چھےنہٕ شٲدس لوکیا پیٛٹھۍ دۄن
یأوی لبس وس خلاف تہٕ نتیجہ کوٚرُن نہٕ کیٛنہہ۔ سوچھ صاب تہٕ کرم بُلبُلن دۄن شوٚرۍ اکھ
ہوس مع محبوب طالب تہٕ یانہٕ واتن اکھ اکس بند عظمتکۍ قٲیِل۔ اکس خیالہٕ مطابق چھُ
سوچھ صاب وٹہ گرا دورکس آغازس اندر کرم بلبلس پتہٕ وۄہ وری رحمت حق گومت۔
تمہِ ساتہٕ آمو لتس نتیجہ وری ... اتھ حسابہٕ اگر مالو نتیلہٕ چھُ سنہ ۱۸۷۵ء ہیتھ یتھ
عالمہٕ گژھان۔ بیٛیہِ اکس خیالہٕ موجب چھُ سنہ ۱۸۵۵ء اندر رحمت حق سپدان۔ سوچھ
کرال چھُ تیتھ رنگا مہ درحق۔ اَمنز قبرِ چھےٚ کمیے کال ثبوت نہہ بیوگ کھارہٕ اَمُت تہٕ تمہِ چھےٚ
یہ عبارت درج "وفات شاعر نامی گرامی سوچھ کرال ۷ ربیع الاوّل سنہ ۱۲۷۱ھ" اتھ
حسابہٕ اگر وچھو تہٕ سوچھ چھُ نتیلہٕ ۱۷۵۷ء اندر بیٛیہِ عالمہٕ گژھان۔

سوچھ کرالن چھےٚ داریاو کیٛشہ دۄ تمت لگ الستہ تام وۄنۍ تیٚوٚنۍ لیوٚکھت
نسبندی ... یاد روٗد، کمم کاسہ چھُ سرینگر کُس کتب ... چھپومت تہٕ۔

سوم پنڈت (نتھو سوم)

سومہٕ پنڈتُن دلتس چھ نتھ سوم تہٕ دنان۔ یہ ژ کرٕ زاوِ کر گوس رگواس نیٖرِ
کنتہٕ اٮ۪ن روزان اکھ شُتُق ہٮ۪کو نہٕ کٲہنہٕ تہٕ دنتھ صرف چھ چھیٖتی ژیوت مولوٗم زِ
شُہ اوس بڈشاہ سندِس دربارس منز ییتھ والبتہٕ تہٕ تسندِس خاص محلہٕ خانس اندر
ادٕبی روزان۔ سنسکرت علاوٕ اوس سُہ کٲشرِ زبٲنی عٔلِمتی تہٕ جانان لوٚے خوٚسے تمہٕ چھ
بڈشاہ سندِس زندگی ہندی حالاتھ کٲشرِ بیتارن اندر زٕ آنہٕ زٕرت، ناو چھ کتابہٕ
منز درج کرٕی متھ۔ زٕ عنٕہٕ زٕرت ناکر تمی بڈشاہس پیش، از چھ یتھ امہٕ کتابہٕ ہُنڈ
کنہٕ ترتیب لیٖث نٕرِ

سوم ناتھ پنڈت

زاسنہٕ: ۱۹۴۰ء   زاجاے: گیہرد (نوٗر پوٗرہ ترال)

سومناتھ پنڈت چھ کشمیر یونیورسٹی ہندِس کٲشرِس ڈپارٹمنٹس منز ریسرچ اسسٹنٹ
بٕنِتھ سیٚٹھا تٲلیم اہم تہٕ سنسکرت تہٕ ادیب کٲبل (کٲشر) یم چھ ٹرے لنگول ڈکشنری ہند ایڈیٹوریل
بوڈکی ممبر۔ کالِداسنہٕ مالوِکاگنی مترک ترجمہ چھُن کٲشرِس منز کوٚرمُت۔ یہنز کتاب "بٹن ہندِ
مذہبی رسم تہٕ رِواج" چھےٚ عنقریب چھاپ سپدن واجینۍ۔ یم چھ لنگوسٹک سوسائٹی آف
انڈیا ہُک تہٕ ممبر۔ کشیر نمبر چھ یمو کیٚژن سیمنارن منز تہٕ مقالہ پٔری متی۔

سومناتھ زُتشی

زاتسِنہ : سنہ ۱۹۲۳ء

زاجاے : (رگھناتھ مندر) سرینگر

زُتشی صاحب اوس گوڑنچ گوڑ اُردوہس منز لیکھان۔ ییتہِ پتہ ییوٗر کاشرِس
کُن نیتہ ہینِن کاشرِ یا کھٕٹۍ افسانہٕ لیکھنۍ۔ اُہندین افسانن چھےٚ بہ خاص اہمیت
زِ یم آے تمہِ ساتہٕ لیکھنہٕ ییلہِ کاشرِس منز اُفسانن ہُند کال اوس۔ زُتشی صاحبَن
چھہ افسانہٕ لوٚکھمتہٕ تہٕ زیادٕ ڈراما لیکھمتہٕ تہٕ ییمہٕ چھین دوٚشوَے زبانن ہندی کنیہ ڈرامانہٕ
کاشرِس منز سیچھری منیٚو۔ لالہٕ رُخ مطبوٗع تہٕ خاطر چھین یہ ییم ناٹکہ یہ دلیپ سندی
افسانہٕ ترتیب دِتی منیٚو۔ اکہِ موٚموٗلی عہدہ پیٹھہٕ نوکری ہُند سلسلہٕ شروٗع کرِتھ چھہ
وۄنی حال حالے یہ جنتی بینہٕ ڈپٹی سیکرٹری ہینتنس کوٚمت۔

سومناتھ سادھو

زامُت : سنہٕ ۱۹۳۵ء

زاجاے : (اُلکہٕ آنگن) سری نگر

سادھو صاب چھُ سٹیج تہٕ ریڈیو اداکار آسنس سٟتۍ سٟتۍ اکھ کاشُر لِکھاری تہٕ۔
یُمۍ ٹاکھ چھُ ڈراما لیکھان تہٕ گوڈنیُک ریڈیو ڈراما چھُن ۱۹۶۰ء لیُکھ منز لیٚوکھمُت۔
تُہِنز کٲبلِیت سٟتۍ میلیہٕ چھُن تِمن ڈراما "گرینڈ ریہرسل"، "وچھیاکھ" تہٕ "نو لوٗنس"
لیکھنہٕ ہیتھ یمن تہٕ ٹیلیفونی ڈرامہن پیٹھ تِمہ بیشدِ تخلیق کارن کلچرل اکیڈمی ہنٛدِ
یِنامہٕ پیٚٹھ سادھو ہن چھِ یمہٕ اعزاز راکھ تہٕ چھُ ژلمن منٛز تہٕ کام کرٕنز، ریڈیو اداکاری
منٛز سٲنیان کامیابی پیٹھ چھُس پدمہ شری اعزاز دِنہٕ آمُت۔ از کل چھُ ریڈیو کشمیر
منٛز اسِسٹنٹ ڈایریکٹرنٛد عہدس پیٹھ کام کران یٹلی وِچن تربیت حاصل
کرنہٕ باپتہٕ چھُ ولایتھ تہٕ گومُت۔

سوٗمناتھ وٟر

زامُت : سنہٕ ۱۹۴۲ء

زاجاے : (اُلکہٕ پوٗن) اننت ناگ

سوٗمناتھ وٟر چھُ نوجوان کاشُر شاعر تہٕ نثر نِگار۔ از کل چھُ تالیمہٕ
ہنٛدِس محکمس منٛز ملازمت کران۔

تصنیفات : (۱) "منگ منگل"

(۲) "کلام وٟر"

سۄنتی پنڈت

سۄنتی پنڈت کرناو، کر گو سۄنہٕ گیاس تہٕ کنتھ جابہِ اوس زِ دزان پٔتہ چھینہٕ معلوم۔ دیال پپٹان وۄدنگ ثانیٚر اوس تہٕ کنہٕ تام کنتھ میچھ چھینکہ جیلی نیرِ نوُد مُکت۔

۱۸۷۶ء اندر لوٗب ڈاکٹر بُہلرن سۄنتی پنڈتہٕ نٕ لیوکھمت اکھ کوشُر لِصاب یتھ اندر کاشرِ لفظن ہنٛدی مانے فارسی زبٲنۍ اندر درج کرنہٕ آمٕتی چھِ۔

سۄنہٕ رام رینہ مسافر

زانسنہٕ : سنہ ۱۹۱۰ء

زاجاے : دٕرِس نُوِ دِم

مسافر صابن چھُ داد یاد کالہٕ کاشرِس منز شاعری کران گومُت اما پوٗز یتھ دم تام چھِنہٕ امنٕز کانٛہہ بانتہٕ سومبرن ہنٛز چھاپ گامٕژ۔ امہِ چھُ بہا عبارت گُلن یا عقیدٕ کاشرِس منز چھپیٚر ژٕمٕت تہٕ ازکل چھِ ریاستی کلچرل اکیڈمی اکتہ اہم کامہِ کس پاسہ لگے کٕرنۍ ستھ کران۔

مسافر صابن چھِ تالیم یُنیر ہس علمس منز ملازمت کرنہٕ پٮ۪تہِ وۄنۍ پنشنس پیٹھ۔

سیّد حسین

زاجاے : (یالر) بڈگام

دفن : (یالر) بڈگام

سید حسین صاب چھِ گنٛزہمِس صدی ہٕندی مرثی گوٚتٔ یِمن ہُنٛد مرثی گوٚتن اندر چھُ الگ مقام ۔

زمین ، ژکاتہٕ سربند چھِ مشہور مرثیہٕ ۔

سیّد رضا

زاجاے : (شالگن پوٚر) سنہ وار

وفات : سنہ ۱۹۰۲ء

رضا صاٖبن چھِ پٔنٛزیِ کالُک شری یا علمی مرثیہ لیچھمٕتۍ یِمہ کرزا ونہ کتھ جایہ چھیٚہ دفن تہٕ شیعہ منز مولؤم ۔ أمہنٛز کینٛہہ مرثی چھِ : جمالہ ، سوال ، زیارت ، غریبی ، سرقہ بندگی ، الوداع ، فخر ، تاج تہٕ عطا بیتر ۔

سید علی گوہر

زاسنہ : سنہ ۱۹۱۷ء

زاجاے : (ڈگرٕ) دوٚرُل

گوہر صابن چھُ تمِس مالِس ماجہِ نِش زیٛنہِ لوٚکٕٹ پٲٹھٕی تعدیا پیٛو بُزرگ نہٕ خوداوس آسی، اَمی سٕندِس بابہٕ صابَس اوس حاجی شہراہچ سید محبوب العالم بخاری ناوراہ ہند پیر مریدی تہٕ تبلیغی سِلسلہٕ چھُ بخالس منز تہٕ بخاری رِنٛہٕ ایڈری تہٕ ادلس سیتی چھُس سٕنچایٕہ وتحفہٕ سبچھرِ لگاد ادسمُت۔ اَمی سٕنٛز تقریبن نِصف درجن علمی کتابہٕ چھِپے چھاپ سید لسُ یٕڈارال تہٕ کیٛنہہ چھُنہٕ چھپاوٕ مٕژ تہٕ۔

سید غلام حسن ناظم

زاسنہ : سنہ ۱۹۱۲ء

زاجاے : (ڈگمہ) دوٚرُل

ناظم صاب گو امیر شاہِ کدلہ پٔی نِدرِس نیچوٚی سٕند نیچو تہٕ ییٚتہٕ کٕنہٕ چھُ ناظم تہٕ سانیو ہمعوٚکنٛز دستایرو منز یِمن شار دنیٛن وراتھنس منز ثو رمُت چھُ۔ ناظمَن چھُ ناد بچہِ اسلام" تہٕ کاشرس منز کھیٛر مُت۔ اَمہِ علاوٕ چھُ اَمی پننہِ زندگی ہُند مقصد دینہِ اسلامچ تبلیغ کرنٕ ہو کمُت تہ اتھ سلسلس منز چھُ دور دراز علاقن منز گرٛٹھان۔

سید غلام شاہ آزاد

زاجلمے : (خانیار) سری نگر

وفات : ۱۷۸۹ء

مدفن : (خانیار) سری نگر

سید غلام شاہ آزاد ِس کاشرِس ستیٚ ستیٚ فارسی یٚ کٕٹھ تہٕ شارٕ وَنان ، تِمَو چھےٚ تصوف تہٕ توحید ہیٚو یِن موضوعن پیٹھ وارِیاہ مضمون تہٕ لیکھی مِتۍ ۔

آزاد صاحب کر زاد تہِنٛز متعلق چھےٚ کانٛہہ ملُو آنِیہ ۔ دَیان چھُ زِ تہِنٛدۍ بَبہ شاہ محمد فاضل تۆر نُٛن عیال ہیتھ لِش درِ پیٹھ کشمیر پننہٕ وقتکۍ صوبیدارن چھُ سید غلام شاہ آزادس جاگیر تہٕ دِیتمٕژ ۔ آزاد صاحبَن کر لوٗ خانیارٕ چھےٚ زیارٕژ ہُنٛد ناصبر ۱۷۶۸ء اندر تہٕ ۴ فروری ۱۷۸۹ء اندر گو رحمت حق ، خانیارٕ چھُ دستگیر صاحبنِس استانس لَرِش دفن ۔

آزاد صاحبنہٕ فارسی دیوانُک اکھ لوٗ نسخہٕ چھُ سری نگرٕکِس رِسرچ محکمس اندر رٕژھرِتھ ۔

مبارک شاہ فطرت

زا سنہ : سنہ ۱۸۹۶ء

زا جاے : (مدین صاحب) سرینگر

فطرت صاحبن لوٗر ناو چھُ سید مبارک شاہ گیلانی۔ فطرت امہ لوٗز ادبی حلقن منز چھ
فطرت کاشمیری ناوے مشہور۔ فطرت صاحب ادس پنجاب یونیورسٹی ہند منشی فاضل تہ مولوی
فاضل امتحان پاس کرِتھ تہ ما گیمہ ہندس محکمس منز دوہ شاد لوگمت ۱۹۵۲ء لیس منز سُہ
ریٹایر۔ فطرت صاحبن چھِ فارسی تہ اُردو ہس منز واریاہ کینہہ لیوکھمت۔ گوڈٕ نیچھ
الحمد کتابی صورت دِنہٕ آمژ۔ حال حالے ادس شیخ یعقوب صرفی سٕنز کتابہ "مغازی النبی"
کاشُر ترجمہ ولاں تہ انزام آسیٚ یہ کام لوٗکُرمژ۔ کاشر تہ پاٹھ چھن واریاہ غزلہ تہ
وژنہ۔ فطرت صاحب چھ کاشر صوفیانہٕ موسیقی ہند تہ ماہر لیکھان مانہ۔

سید محمد رضوی

زا سنہ : سنہ ۱۹۳۱ء

زا جاے : (ڈلیشن) ورمُل

رضوی صاحبس چھُ واریاہ کال کاشرِ پاٹھ شاعری کران گومت۔ امہ لوٗز وُنہ
چھُن نہ ینہِ کانہہ باتھ سومبرن کتاب کرِ عزز کیتھ رسالن ادس اُردو پاٹھ تہ لیکھان
امہ لوٗز ۱۹۴۰ء پیٹھہ چھُ بڈٕ شوقہ کاشرِس منز شاد بیبر وَنان ریبیتہ کرِ ذکر چھُ ودوہ شاد
تہ ازکل چھُ اسلامیہ ہائی سکول سوپور کس پرنسپل۔

سید مقبول الطاف

زاکہ سنہ : ۱۸۲۰ء

زاے جاے : (بجبہ پور) ماگم

وفات : سنہ ۱۹۳۵ء

دفن : شیخہ پور ماگم

سید مقبول اوس الطاف تخلص کران تہٕ کلامس چھس صوفیانہ رنگ۔ اُمی چھے کاشرِ علاوٕ فارسی یتہِ شعر ترتیب دیتی۔ کُو مقبول صاحب زاو بجبہ پور ماگمہ ینہِ پتہٕ کُرِ تھ گو بجبہ پور سیٹھا ترمٕسے مِل دوست اوس لگتھ اَز شیخہ پور ونان چھہ لبتھ سنہ آخر سِ شیخہ پورہ دفن تہٕ۔

تصانیف :

(۱) مثنوی شرح منصور : یہ کتاب اَس مقبول صابن پانٔے چھاپالیتی کھارتأو مگر۔ (۲) قصہ حسن و دل : یہ چھے اکھ فارسی مثنوی امیک ترجمہ مثنوی چھس کاشرِ غزل تہٕ درج۔ (۳) یاکدامن : یہ چھہ کاشرِ مثنوی اندا اکھس دونشہ داو اَلِشہ قیقہ۔ (۴) دیوان الطاف : امہ اندر چھے مقبول صابنہ غزلہ تہٕ رُباعیہ بیتہ۔

سیٚد مقبوٗل فرحت

زاجاے : کشتواڑ

وفات : سنہ ۱۹۵۰ء

فرحت صاحب اوس کاشُر تہٕ فارسی دوشوٕنٕے زبانن منٛز شار وناں۔ اُنٛد پٔکھ سوٗرٕ کلامہٕ چھےٚ وٕنہٕ حجاب گژھنہٕ۔ فرحت چھےٚ بنیٚ نہٕ علاقک اکھ مشہوٗر بابا رٔدی گرُد لیوٗمت۔ اُہندِس زانٛدس متعلق چھُنہٕ کینٛہہ معلوٗم۔

سیٚد میرک شاہ

وفات : سنہ ۱۹۷۱ء

مدفن : شالہ مار

میرک صاحب اُس سیٚد میرک شاہ کاشانی تہٕ وناں۔ میرک صاحبن چھےٚ کاشرس اندر نعت تہٕ منقبت وُنمٕژ۔ شالہ مارس اندر اوس دارِ باس۔ کالس دوٚن کتہٕ زٕ دٔن بتیٚر ترٕژھی تاٗویرِ باگراں۔ اُہندِس زانٛدس متعلق چھےٚ دلوٗ تہٕ ساں کالس کینٛہہ خبر۔

سیف الدین ارجمند

زاجاے : خانقاہِ معلی، سری نگر

ارجمند صاحب اوس کاشُر علاوٕ فارسی بٲکھوٗ تہٕ شار وناں۔ لسی متعلق چھےٚ لیوٗکھ یِوت معلوٗم زِ یہ اوس اَز بٕدٕ ہند تقریباً ۳۰ وُری خانقاہ معلی روزاں۔ سیف صاحبن چھےٚ کاشرِ بٲکھ "دلالِ ملبوٗن" ناوٕچ اکھ مثنوی لیچھمٕژ۔

سیف اُلدین تارٕبلی

زاجاے : (تارٕبل) سرینگر

وفات : ۱۸۷۶ء

مدفن : لُدیانہ (پنجاب)

سیف الدین تارٕبلؠ چھ مشہور مرثیہ نگار رُدمت۔ کر زاو تہٕ ہیوٚک نہٕ معلوم سپدِتھ۔ سیف صابس اوس پیرمریدی خاندانٕکی پیشہ۔ اَمنٕہ چھےٚ کاشرِس اندر زٕ مثنوی یہ۔

(۱) وامق عذرا (۲) ہی مال۔

(۳) رسالہ اموات کشمیر:۔ کاشرِس بیوٗرلس پیٹھ اکھ کِتاب یُس سہٕ نہٕ وِنہٕ چھپاب سپدمٕژ چھےٚ۔

سیف اُلدین سوٗز

زاتسنہٕ : ۱۹۳۵ء۔ زاجاے : ورٕبل

سوٗز صاب چھ اُردو، ہس سٕتی سٕتی کاشرِ ہِ باتھ تہٕ لیکھان۔ "کشیرِ منٛز کاپیری ٹوٗ تحریک" ناوکس کاشرِ کتابہِ پیٹھ چھکھ ییاہہٕ تہٕ دِنہٕ آمٕت۔

واریاہس کالس لیکچرار روزنہٕ پتہٕ آسٕہ یم کشمیر یونیورسٹی ہندِس رجسٹرارہٕندِس عہدس پیٹھ کام کران۔ یم چھ ازکل سیکرٹری جموں وکشمیر بورڈ آف سکوٗل ایجوکیشن۔

سیف الدین عارضؔ

زاجاے : (پٕژھل) بلہٕ وٕدم

عارضؔ صٲبنۍ زاسنہٕ ، مرن سسنہ تہٕ ہدنن ژھیٖنچھ میوانم۔ دیان چھُ
ادس پژھل بلواہس اکس پیرگرس اندر زامٕت تہٕ پیر مریدی ترٛس ترٛکس۔
عارضؔ صٲبن چھےٚ کٲشرِ پاٹھۍ "نوبہار" ناوچ اکھ مثنوی لیچھمٕژ
یہٕ مثنوی چھےٚ "بہارِ دانش" ناوچہِ مثنوی ہنٛد ترجمہٕ۔ عارضؔ صٲبن چھےٚ اکھ
مثنوی علاوٕ کینٛہہ غزل تہٕ لیکھمٕتۍ ۔

شام سُندر پردیسؔ

زاجاے : ستھِپور

پردیسؔ صٲب اوس گوڈٕ گوڈٕ ہندرِ لیسَس منز لیکھان اما یوٚز ینہٕ پھیوٚر
کاشرِس کُن ، رووٕنۍ تحقیقٕت گیری تہٕ کران تہٕ ڈرامانہٕ لیکھان۔ پردیسیَس چھُ
مہجورٕ صٲبس ستۍ نزدیٖکی تعلق روٗد اوسمُت ۔

شام لال پردیسی

زا سنہ : سنہ ۱۹۴۰

زا جاے : کشیر ژادی کوہ لگام

شام لال پردیسی صاحب چھہ کاشرِ ریاستی شیری کران تہٕ وادیاہ پژھنہ چھیٚن ییٚنۍ اکھ لوکٹ بأتہٕ سوٚمبرن تہٕ شایع گۄمژ۔ ییٚمۍ "اوش تہٕ آب" ناو چھُہ سوٚم تاکہ سادھو ہس ستیٚ ٲلِتھ چھیٚن اکھ بأتہٕ سوٚمبرن تہٕ ترتیب دژمژ۔

شام لال دربہار

زا سنہ : سنہ ۱۹۲۹

زا جاے : (ھکبرالی محلہ) سرینگر

بہار صاحب چھُہ نثو بجھارلِد منٛز ۱۹۴۸ء یور کُن لیکھان ہیوٚت رگوہ ڈگرہ ڈ اوس صرف سارونان امالیوٚ زیتہٕ لیکھنہٕ کاشرِ منٛز کیٚنہہ افسانہٕ تہٕ ڈراما۔ بہار چھُہ ڈرامیٹکس ڈپلوما ہولڈر۔ امہِ علاوٕ چھیٚن کاپہِ میٹو ٹرنینگ کرمژ تہٕ بمبیہ چھُن تمہِ مس منٛز ڈپلوما کورمُت۔ ازکل چھُہ تعلیمہِ ہندِس محکمس منٛز ہیڈ ماسٹر۔

شام لال سادھوٗ

زاۓ سنہٕ : سنہ ۱۹۱۷ء

زاۓ جاے : (ملہٕ یور) سرینگر

پنڈت شام لال سادھوٗ چھُ ساہتیہ کیتھٕ ونو دوہ ستادٕ اَندرٕ اکھ
ییم کالجَن منٛز انگریٖزی پر ناولٕکۍ سٕتۍ سٕتۍ میٖنہٕ کاشُرٕ باگ تہٕ لول پران روٗدی مۍتہ
چھہٕ سادھوٗ صاب چھُ کیٚنہہ ورۍ یہ برونٛہہ ریٹائر گومُت ییٚمہِ دوران دوٚیُمہٕ زٕ وارٕ وشوبھارتی
کالجُک پرنسپل۔ کاشُرِس لوکہٕ ادبس مُتعلق لیٖکھٕ اَمۍ انگریٖزۍ پاٹھۍ تہٕ اکھ کِتاب
ییٚمہٕ "فوک ٹیلز فرام کشمیر" ناو چھُ بِتھ کِتابِ سیٖٹھ آدمس کلچرل اکیڈمی طرفہٕ
۱۹۶۵ اِلس منٛز شایع دِنہٕ۔ کاشرِ پاٹھۍ اَمہِ سٕنٛزٕ کِتابہٕ چھیٚ "بیربل" تہٕ
"وُژھ پژنگ"۔ گوڈنیچ چھےٚ اکھ ڈراما تہٕ دوٚیِم چھےٚ ساینٛسی دریافتَن مُتعلق۔
ڈراما بیربلس پیٚٹھ چھُس ساینٛسی تحقیق تہٕ کلچرل مامِلن سٕتۍ والِستہٕ وزارتٕچ بُنیادی
ڈیپارٹمنٹ تہٕ وُژھ پژنگس پیٚٹھ یونیسکو ادارن الوارڈ ڈیپارٹمنٹ۔

تصنیفات:- "وُژھ پژنگ"

۱- "بیربل" (ڈراما) ۔ "فوک ٹیلز فرام کشمیر"۔

۲- قصاص (افسانہٕ سومبرن)

شامہ بی بی

مدفن : (لوشکہ) بیرو

شامہ بی بی آسۍ کمہٕ گۄڑہٕ، اصلی ناو اوسُس شیخ دۄیش شامہ بی بی
چھیس شیخ العالمن وۄنمُت ۔ دپان ییلہٕ تیٚمہٕ والہٕ دعا ہیہٕ زاٚمنیا لس اندر آیہ
اٰسۍ گرٕ عیال۔ شیخ العالمس پیٚیہ ژٕ تہٕ نبچان اٰمس کوٗ نظر تہٕ اکی نظرِ کرمہٕ سیٹھ
بنیہ بہٕ باکمال ریشمہٕ نو دواٰمی دعا ہیہٕ گیہ بار تہ لگۍ یاد خدا کرنہٕ۔ شیخ العالمن دیتِس
روحانی تالیم رتھ شامہ بی بی کرنایہ تہٕ کہ گیہٕ رحمت حق، شقہ پاٹھۍ ہیکو نہٕ کینہہ
تہٕ وٕنِتھ۔

شامہ بی بی ہُنٛد کلام تہٕ چھنہٕ دستیاب۔ امہٕ چھےٚ حضرت شیخ نُندس
نسبت حق سیدلس پیٹھ مرتی تہٕ دفن مزر۔

شاہ ابراہیم

زاعِلاے : (زٕلیہ گوم) پیٹھ

دپان شاہ ابراہیم ادس کنٛہ بہمہٕ ہندی ہنٛدس آخری دِلیس تام زِندہ۔
اُمہ چھُہ کلام چھُنہٕ تولن تہٕ ژٕ نزلگی ہیٚنٛد حالاتھ۔ گزنام غزلہٕ چھےٚ مختلف
کِتابن منٛز رسالن اندر چھپیمٕتۍ آمٕتۍ۔

شاہ محمد

زاجاے: (بابا پور) سری نگر

وفات: سنہ ۱۸۶۲ء

مدفن: لکھنو (یو پی)

شاہ صاحب اوس کشیرِ نیٚبر گٔمت روزان، لکھنوٗ چھُ دفن۔ کاشرِ پاٹھۍ اوس
شاعری کران تہٕ لُکہ مرثی چھِس لیچھمٕژ۔

کعبہ، معراج، شب، روز، خیمہ، سلاح تہٕ لباس۔

شیبن کرشن رینہ

زاسنہٕ: سنہ ۱۹۴۲ء

زاجاے: سری نگر

شیبن کرشن رینہ چھُ ہندی زبانۍ ہُند ادیب۔ اَمہ لوٚلہٕ یِم کیٚنژھا اوس ہندی
پاٹھۍ لیوکھمت تیٚہ رینہ چھُ سوُدس کاشرِ زبانۍ تہٕ ادبس سٟتۍ تہِ واتہٕ تھوان۔ رینہ
صابن چھےٚ ڈاکٹریٹ ڈِگری تہٕ حاصل کٔرمٕژ۔ کاشرِ زبانۍ تہٕ ادبس متعلق چھِن تمۍ
کتابہ لیچھمٕژ تہٕ بیٚیہ چھِن کیٚنہہ کاشرِ کتابہ ترتیب دِژمٕژ۔ وارٕیاہن کاشرِ [illegible]
تہٕ افسانن چھُن ہندی جامہ وولمت۔ آجکل چھُ پٹیالہ لنگوِسٹک انسٹیٹیوٗٹس منز کاشرِ
شوٗکبس پیٹھ دفیہ۔

ریشتہ کنٹھ

ریشتہ کنٹھ چھُ ژٕ واہِمہ صدی اندر سنسکرت زبٲنی ہنٛد عالِم اوسمُت۔ اَمی چھےٚ کٲشُر زبٲنی منٛز مہا نیے پرکاش ناوٕچ کتاب لیٚچھمٕژ۔ مہانیے پرکاش چھےٚ شاردا رسم خطس منٛز۔ اَتھ منٛز چھےٚ ژٕ نمٲتھ واکھ۔ کٲشرِس ادبی تواریخس منٛز چھےٚ اَتھ وارِیاہ اہمیت۔

مہانیے پرکاش آیہ ۱۹۱۸ء اندر کشیر ہندِ ریسرچ محکمہ طرفہٕ گوڈنیُک پھیر چھاپ کرنہٕ۔ تہٕ مُکند رام شاستری صأبن دِژ ترتیب۔

شِردَر رینہ زار

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۰۸ء

زا جاے : بٔنڈ پوٗر

وفات : سنہ ۱۹۷۲ء

زار صأبن اوس نٮ۪مہ ساتہٕ کٲشرِ یا ٹھی لیکھنُن ہیوٚتمُت یٮ۪لہِ اَتھ زبٲنی زیادٕ مانان آسیہٕ نہٕ۔ امالیوٚ زاُمی ینٛزٕ شٲیری درٲیہِ نمہ ساتہٕ منہ رَس کُن یٮ۪لہِ آزادی پتہٕ عام شاعر محنت کش لُکن ہٕنٛدی گون کیوٚ نہٕ نگر۔

زار صأب تہٕ اوس تیمہ یا ٹھی پیچھرِ تمِ طبقہٕ کِس لُکن ہنٛدی چھیوٚ کٕہ پینہ ہِن شارن منٛز دِتیٲوان۔ زارن اوس نہٕ کُنہِ مدرسس منٛز لوٚرمُت مگر فارسی، اُردو تہٕ ہِنٛدی اوس تحقیقہ یا ٹھی زانان۔ کشیر ہنٛزِ تحریکہ آزادی سیتی وابستہٕ آسنہٕ کِنۍ اوس کینژَن کالس اخبارِ خدمتس منٛز کام کران۔ زارنہٕ زندگی ہٕنٛد اکھ لوٚڈ حصہٕ گُزرِ یوٚت گرۍتی منٛز تہٕ اَتھی حالتس منٛز گوو ۲۶ اکتوبر ۱۹۷۲ء لٮ۪س منٛز سوٗرگہ واس۔

شرف الدین پرواز

زا سنہ : ۱۹۳۰ء

زاجاے : رتنی پور (تحصیل پلوامہ)

پرواز صاحب چھُ سانیو مزاح گو کاشرٕ لوت پٕروہ مشہُور۔ یمہ حیاتس منز ہیتہ چھ تالیمہ ہندس محکمس منز ووستاد لوگمت۔

تصنیفات :۔ "گاندھی جین زِ رحمہ" (شاعری)، (۲) کاشُر مہاز
۳۔ کاشرٕ وَنہٕ وُن

ششی شیکھر توشخانی

زا سنہ : ۱۹۳۵ء

زاجاے : (بربرشاہ) سرینگر

ششی جی چھُ ہندی زبانۍ ہنٛد اکھ موسمت تہٕ زٕ دسمت شاعر تہٕ ادیب۔ یمیٚو منز چھِہِن ہینٛز اکھ بانہ سوٚمبرن تہٕ چھپاوِیہ ہنٛز وارِیاہ للہٕ واکھن تہٕ ننٛدہ رێشس ہنٛز شرکن چھِہِن ہندی جامہ وٕلمِت۔ امہٕ علاوٕ چھِہِن "دوست سنگر" ناوٕ اختر محی الدین ہنٛز افسانہٕ سوٚمبرن تِہ کاشرِ پیٹھہٕ ہندی منز۔ ششی جین چھُ واردات تہٕ "کتھا سرگُفا" ناوٕ اکس نٕچھِر نظمہ پیٹھ اکھ تحقیقی مقالہ تہٕ لیوکھمت یتھ پیٹھ امس کشمیر یونیورسٹی ہنٛدِ طرفہٕ ڈاکٹریٹ دِنہٕ آیہ۔

شفیع شوق

ژاؤسنہ : ۱۹۵۰ء ژاجاے : کاپرن کولگام

شفیع شوق چھ کاشرِ پاٹھۍ شاعری تہ کران تہ نثرِ لیکھان۔ نثرِس منز چھن وارِیاہ سوانحی مضمون لیکھی متی۔ امیس برونٹھہ چھِ کہانۍ کاشرِ ہنۍ مضمون تحریر کرِمتی۔ یتھ مو کیتژو وُزیو پیٹھ چھ امۍ پرِتھ تنقیدی مضمون ستل چھپیمتی۔ کاشرِس ادبی تنقیدس جدید بنیادن منز زان

زیادہ حق۔ یہ چھُ شاعری منز جدید پرستی قایل۔

شوقن ہیوٚ جون ۱۹۷۰ء پیٹھہ ستمبر ۱۹۷۲ء تام نظر بند۔ ۱۹۷۵ء منز کوٚرُن انگریزی زبانہ تہ ادبس منز ایم اے پاس۔ رتھ پتہ رووُد ژہ ورییس کلچرل اکادمی ہندس ڈکشنری شعبس منز ملازم۔ ۱۹۷۸ء پتہ چھ کشمیر یونیورسٹی ہندس کاشرِس ڈیپارٹمنٹس منز لیکچرار نیہ۔ ازکل چھُ لسانیاتس منز ڈاکٹریٹ کران۔

تصنیفات : ۱۔ فرشہ پیٹھ عرشس تام (سوانحی مضمون) ۲۔ کاشر گرامر (ناجی صاحبس ستۍ رلتھ) ۳۔ کاشر ادبُک تواریخ (ناجی صاحبس ستۍ) ۴۔ تہذیبُک تواریخ (ناجی صاحبس ستۍ)
۵۔ شیخ العالمؒ سُند زمانہ ۶۔ زبان تہ ادب (عملی تنقید) زیرِ ترتیب ۷۔ ہسٹری آف کشمیری لٹریچر (زیرِ ترتیب)
۸۔ جمالیاتُچ زان (گلشن مجیدس ستۍ)

شفیع شیدا

ژاؤسنہ : ۱۹۴۳ء ژاجاے : خانیار، سرینگر

شیدا صاحب وارِیاہ کالہ پیٹھہ کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران۔ امۍ یوٚز دۄن چھن نہ الگ پاٹھۍ بِنز کتابہ باتہ سومبرن شایع کرمژ۔ شیدا چھُ پتمین کینژو وریو پیٹھہ ریاستی پوٚلٹہ کانگریس سیکریٹری تہ امہ علاوہ چھُ وکالت کران۔

شُکر رینٛہ

شُکر صاب اوس کٲشرِ پٲٹھۍ شاعری کران۔ شُکرٕ صٲبنِ زانٛہن، مرن پتہٕ
یا مرنس بنیرِ متعلق تحقیقہٕ کانٛہہ کنہٕ تحقیق۔ الگ دواپتہٕ چھِ زِ سُہ اوس ییلہٕ گوڈٕ پاٹھۍ باغ زنگل
روزان تہٕ بیا کہہ ییٚ زِ سُہ اوس اصلی بڈگام کاشیگ۔ مرن پتہٕ متعلق تہٕ چھِ تضاد۔ کیٚنہہ دیان
زِ سُہ گو ۱۸۷۰ء اندر رحمت حق تہٕ کیٚنژن ہُند خیال چھُ زِ ۱۸۷۰ء برونٛہہ لگ بگ تیٚہ دوری گوٚو کھوٚد وفن۔

شمبھوناتھ بٹ حلیم

زاستہٕ : سنہ ۱۹۲۱

زاجاے : اُرِکہٕ لگام

شمبھوناتھ بٹ حلیم چھُ آل انڈیا ریڈیوکِس کٲشرِس نیوز یونٹس منز نیوز ریڈر
کام کران رُدمُت تہٕ ماحولیات، دور اَستنہٕ تہٕ تھوٚد آد کٲشرِ پٲٹھۍ شاعری کرنک سلسلہ
جاری تہٕ امیرِ علاوٕ لیچھِن نثرس منز تہٕ کیٚنژہ کتابہٕ۔ شُری ہند خاطرٕ لیچھمٕژ اَمی سٕنٛز
"بالہٕ یار" کتابہٕ چھےٚ تمہِ پتہٕ متعلق مرکزی وزارتہٕ طرفہٕ انعامہٕ تہٕ لبٕمٕژ۔

"گوٚداوری"، "شنکر آچاریہ" تہٕ "جھلکاری" ناوٕ ہندی کتابہٕ چھےٚ
کٲشرِ جامہٕ وولمٕژ۔ امہِ علاوٕ چھُن اَکس انگریزی کتابہِ تہٕ "رتن شہری" عنوانہٕ کٲشرِ
پٲٹھۍ ترجمہٕ کوٚرمُت۔ حلیم چھُ کٲشرِ علاوٕ ہندی تہٕ اُردوٗ زبانہِ منز تہٕ لیکھان۔

تصنیفات :- "بالہٕ یارٕ"، "گوٚداوری"، "شنکر آچاریہ"

"جھلکاری"، "رتن شہری"

شمبھوٗ ناتھ رازدان

زاۍ سنہٕ : سنہ ۱۹۲۵ء

زاۍ جاے : دٕرٕگوم (قاضی گُنڈ)

رازدان صاب چھُ کاشُر شاعر تہٕ اَمیٚ کینٛہہ لیلایہِ تہٕ غزل بتہٕ چھِ اَکِس دوٚن لۄکٕچَن لۄکٕچَن کتابن اندر شایع سپدی متۍ۔ رازدان صابن چھُ گُذارٕ زمیٖنداری پیٹھ۔

شمبھوٗ ناتھ رازدان رعنا

زاۍ سنہٕ : سنہ ۱۹۱۴ء

زاۍ جاے : رِوسر (کُلگام)۔

رعنا صابن چھُ ۱۹۵۸ء پیٹھ کاشرِس منٛز لیکھُن ہیوٚتمُت۔ غزلو تہٕ نظموٗ علاوٕ چھِن کینٛہہ لیلایہِ تہٕ بجن لیکھمٕتۍ۔ بییہ چھِن کینٛہہ ڈرامہٕ تہٕ لیکھمٕتۍ۔

تصنیفات :-

«سینٛدِ ووٚن» (شاعری)

«سونٛدٕ واٰدنا» (شاعری)

شمس الدین احمد

زاُسنہٕ : سنہٕ ۱۹۱۳ء

زاجاے : سری نگر

شمس الدین احمد صاب چھہ کأشرِس تہٕ اُردوٗ ہس دۄشوٕنی زبانن منز لیکھان۔ حضرت محمد صابنہٕ زندگی متعلق کتاب "دہیا مہر" چھکھ فارسی پیٹھہٕ کأشرِس منز پھیرمٕژ یُس ریاستی کلچرل اکیڈمی ترٛین جلدن منز چھپیاو۔ فارسی زبانہِ منز لیکھ اکھ کتاب "حاجی بابا"، تہٕ چھکھ کأشرِس منز ترٛاومٕژ۔ شمس صاب چھہ اَزکل کشمیر یونیورسٹی منز فارسی شوبک زِٹیچر۔

تصنیفات :۔ "شمس تفسیر"۔

"حیات النبیؐ"۔

شمس الدین شمیم

زاُسنہٕ : سنہٕ ۱۹۴۹ء

زاجاے : سری نگر

شمیم صاب چھہ حال حالے اُردوٗ پیٹھہٕ کأشرِس کُن تہٕ پھیوٕ رُت۔ یہ چھہ اُردوٗ تہٕ کأشرِ یاٹھی افسانہٕ لیکھان۔ اُردوٗ ہس منز چھیے اَمی سُنز اکھ افسانہٕ سۄمبرن چھپیومٕژ تہٕ کأشرِ منز۔ اَزکل چھہ تالیمہٕ شُبس حکمتس منز وۄستاد۔

شمسُ الدین غمگین

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۰۴ء

زا جاے : (اَرتنہِ پوٗرٕ) پُلوٗدم

غمگین صاب چھُ کاشرِ ہِیا گھٹ شاعری کران ۔ ہمیشہ چھُس پیر مرُیدی ۔ اَرتنہِ پوٗرٕ رِکیہ اندر آیی رسالو اندر چھپ ستھاہ بڑگُ پیٛر تیٛر تیٛزٕ ہتھ وار گٔنزٕرنہٕ یوان ۔

تصانیف : (۱) شمعِ روشن (شائع سوٗمبرن)

(۲) ترجمہِ سورۂ یوسف منظوم ۔

شمسُ الدین کافور

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۰۵ء

زا جاے : اسلام آباد

وفات : سنہ ۱۹۷۳ء

شمسُ الدین کافورٕ اوس کاشرِ زبانی ہِندِ بوٚڈ بزرگ شاعر ۔ لوکچہٕ والنہٕ پیٹھٕے اوس شاعری کران تہٕ یِمن بیشتر کلامہٕ چھُن پننہِ زِندگی منٛزٕ یے واریاہن لوکچن لوکچن کِتابن منٛز چھاپ کوٚرمُت ۔ کافوری صاب اوس ریاستی محکمۂ اِطلاعاتس منٛز مُلازِم ۔

شمس فقیر

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۳۹ء

زاجاے : (چِنکرال محلہ) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۰۳ء

مدفن : (کرٛلیش پور) بڈگام

شمس صأبُن چھُ کأشرِ صوٗفی شاعری اندر سٕہٕ اقتوٗد درجہ . دیان اصلی
ناو اوس محمد صدیق بٹ . لۄکچارِ وٲنِہ اندر رُود سۆن کھ قالبافی کامہ اُکس کارخانس اندر
تہٕ تتہٕ چھُکُھ نعمہ صاب سٕیدہ باکمال شاعر . شمس صاب گو ۳۵ ؤہُر دٲتِتھ پنجاب تہٕ امرتسر
بیٚہِتھ اُکس قلندرس نِش ہٕہن ورٕہیہ . تورٕ چھِ کوٗرِن اسلام آباد کھاندرنہٕ بیتہٕ
زاد فاضی باغہ چیہ گو کچھِ تہٕ آخر وٲت کرلیش پور .

شمس صابنہٕ چھےٚ لگ بگ شیٹھ غزلہٕ تہٕ نظمہ دستیاب . کلچرل اکیڈمی چھےٚ
شار زٲنہ کرِتھ اُتھ اکھ باتنہٕ سۆمبرن اُردوٗ ترجمہٕ سٟتھ شایع کرِمِتۍ .

شمٕلہ مُفتی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۹ء

زاجاے : جواہر نگر سری نگر

شمٕلہ جی چھےٚ کاشرِس منٛز ڈراما لیکھان تہٕ ہمیوٗ منٛز چھےٚ کیٚشہہ ڈراما سٹیج تہٕ کٔرنہٕ آمٕتۍ۔ شمٕلہ جی چھِ مُلٲزمتُک سِلسِلہٕ دٔہمہٕ جماژَن ہٕنزِ بطورِ سکوٗل ٹیچر شروٗع کوٚرمُت۔ امہِ پتہٕ زٲوِ وارٕ کورٕکھ فارسی منٛز ایم اے تہٕ اَز کل چھےٚ امراکدلہٕ کس زنانہٕ کالجس پرنسپل۔ شمٕلہ جی چھےٚ وارِیاہن سماجی کامن سٕتۍ تہٕ والبستہٕ۔

شنکر رینہ

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۹ء   وفات : ۱۹۶۹ء

زاجاے : (کھرِیار) سری نگر

شنکر رینہ صاحب اوس اکھ شوقین نثر نگار۔ سُہ کوٗل دہ ہوٚ سپدِتھٕ اوس افسانہٕ بتہٕ لیکھان۔ یمیٚ اکھ افسانہٕ سوٗمبرن تہٕ چھپن چھاپہٕ منٛز چھپٮ۔ یہ سپدی ولایتہٕ یوٚر ڈاکٹری ہنٛز مزید تربیتہٕ حاصل کرنہٕ گمُت آسی ۱۹۶۹ء ہس منٛز [illegible] تہٕ گوٚس مترسو گواس۔ یہند ریڈیو ڈراما چھہ سیٹھاہ مقبول۔

تصنیف : "پتہٕ نُزول" (افسانہٕ سوٗمبرن)

شنکر ناتھ کول

زاسنہ: ۱۹۲۶ء

زاجاے: بُڈہ دم

شنکر ناتھ کولس چھُ سفیر تخلص۔ پیشہ کنہِ چھُ وہستاد تہٕ ازکل چھُ ملازمتکس سلسلس منز دلہ لبان۔ کول صابُن چھُ اَکھ کِتابہ بیٹھ ییامہ تہٕ دِنہٕ آمٕژ۔

تصنیف: مرژ پیٹھِ تہٕ حیانچہ لوٚت (یہِ کِتاب چھےٚ شُرین ہندِ باپتھ لیکھنہٕ آمٕژ)

شوجی کرٛیٔنڈی گام

زاسنہ: ۱۹۳۹ء

زاجاے: کرٛیٔنڈی گوم (ویجبہٕ بٕڑور)

شوجی چھُ کاشرِ یا گوٚڈنیٚ شاعری تہٕ کمال تہٕ نثر تہٕ لیکھان۔ زیٚٹہ یا کھٕٹی چھُ مزاحیہ کلامے دوان۔ ازکل چھُ تالیمہ ہندِس محکمس منز وہستاد سندِ حیثیتہ کام کران۔

شوکت انصاری

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۲۸ء

زاجاے : (دٕلیشن) ورٕل

اصلی ناو چھُس شوکت علی انصاری تہٕ شوکت چھُ تخلص تہٕ کران۔ کاشرِس ستی ستی چھُ اردو پاٹھی تہٕ شاعری کران۔ شوکتس چھے موسیقی ہنرس تہٕ جان لوے خوے۔ ریاستہٕ کس ہندِس محکمس منز چھُ وۄستاد۔ تیمۍ لِس بابہٕ صاحبن (شہباز ریمی) سُند ترجمہ کوٗرمُت۔ رگا لزوردی سُند انگریزی ڈراما "سبط" چھُن چھاپ کرنوومُت۔

شوکت فریدی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۱۶ء

زاجاے : ڈوڈہ

شوکت صابن اصلی ناو چھُ مولوی محمد امین تہٕ امِس چھُ وارِیاہ کال کاشرِ پاٹھو شاعری کران گومُت۔ پیشہ کِنہٕ اوس وۄستاد تہٕ وۄنی چھُ حال حالے پنشنس دراُمت۔ امہ تام چھُن تہٕ انکُ یا اکھ پیتہ کتابہ بانگہٕ سومبرن چھاپہ پیمژ۔

شہباز پریمی

زاؤسنہٕ : سنہ ۱۹۲۴ء

زاجاے : (ڈیلیٖن) وٕتُل

وفات : سنہ ۱۹۶۴ء

مدفن : ڈلیٖشؤ

شہباز صابنی اوس اصل ناو اکبر علی انصاری۔ کاشرِ علاوٕ اوس اُردوٗ زبانہِ اندر تہِ شاعری تہٕ افسانہٕ لیکھان بیٚیہِ کیٚنز اوس ووستاد۔

تصنیف :- ڈرامہ انصاف ییٚہِ چھُ گالہٕ وردی سندِ شوہرے آفاق ڈرامہ جبٹک کوشرِ ترجمہٕ تہٕ شہباز صابنہٕ بییمہٕ عالمہٕ گژھنہٕ پتہٕ آو چھاپ کرنہٕ۔

شہباز راجوروی

زاؤسنہٕ : سنہ ۱۹۴۰ء

زاجاے : باگر ووڈٕ ضلعہٕ راجوری

پوٗرٕ ناو چھُس غلام نبی شہباز راجوروی۔ اُردوٗ ہس سٟتی سٟتی چھُ کاشرِس منز تہِ لیکھان تہٕ ۱۹۶۲ء پیٹھہٕ چھُن ادبی دُنیایس منز قدم تُرومُت۔ میٹرک پٔتہٕ چھُ تالیمہٕ ہندِس محکمس منز دٕستاد لۆگمُت۔ راجوری تہٕ تھنہٕ منڈی منز چھُ ادبی سرگرمیو ہندہٕ بانی کار تہٕ پیٚوے۔

شیخ عبدالعزیز

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۰ء

زاجاے : (گاوٕکدل) سری نگر

شیخ صاب چھِ کاشرِ صوفیانہٕ موسیٖقی ہندۍ ماہر تہٕ کاشرِ صوفیانہٕ موسیقی پیٹھ
چھِن بٲگہٕ بٔڑ کتاب تخلیق کرمٕژ۔ واریاہس کالس اوس کلچرل اکیڈمی سٟتۍ وابستہ تہٕ ازکل
چھِ ریڈیو کشمیرس منز کام کران۔ تصنیف:۔ کاشر سرگم (ترٛےٚ جلد)

صاحب کول

زاسنہٕ : سنہ ۱۶۲۹ء

زاجاے : (حبہٕ کدل) سری نگر

وفات : سنہ ۱۶۸۲ء

کول صابُن زاسنہٕ تہٕ مَرُن سنہٕ چھُ تحقیق دانو اَنکرٕ دُنی یا بھٹو گونڈمُت ۔
صاحب کول اوس پننہِ وقتُک مرتبہٕ ودل بزرگ تہٕ سنسکرت زبٲنۍ ہُند عالِم۔ دیان
رٛیش پیرٕ ون ہم عصر اوس ۔

تصانیف :۔ (۱) کلپ ورکش۔ دیان یہِ کتاب چھِنے صاحب کولن ۱۶۷۶ء اندر لیٛچھمٕژ۔
تہٕ تمہِ ساتہٕ اَس تیٚنز وٲنس ۴۷ وُری۔ (۲) زٕ تمہٕ تہٕ زُرت : یہِ چھِنے اکھ طٔویل نظم تہٕ اَمیک
اکھ نسخہ چھُ سرینگرکس رِسرچ محکمس اندر محفوظ۔ (۳) کرشنہٕ اوتار : یہِ کتاب
سپٕز رایل ایشیٹک سوسائٹی بنگال کہِ طرفہٕ چھاپ۔ (۴) آتمہٕ تہٕ زرت۔ اَمہِ کتابہٕ ہُند
مسودٕ کُتہٕ چھُ تہٕ لُگ نہٕ پتاہ ۔

صدیق اللہ حاجنی

زا وُنہٕ : سنہ ۱۸۳۲ء

زا جاے : حاجن

وفات : سنہ ۱۹۰۰ء

مدفن : حاجن

مولوی صدیق اللہ صأبن چھنے کأشرِس اندر یِتھ پأٹھۍ دینی نثرٕ ملی شأیری کرٕمژٕ۔ اَمہِ چھہ مذہبی موضوٗعہ علاوٕ یأژ عمبر صأبنہٕ زندگی ہندۍ خاص واقعہ کأشرِہن شارن اندر قلم بند کرۍ مِتۍ۔

صمد میر

زاؤ سنہ : سنہ ۱۸۹۴ یا سنہ ۱۸۹۲ء

زاؤ جاے : سمبل ہار (کرٛ یمی شور)

وفات : سنہ ۱۹۵۹ء

غرٛیبی تہٕ تنگدستی کنہِ چھُ میر صأبُن لیچار سیٹھا کرٛاو۔ بمشہ اوسُت۔ امی سببہٕ ہیوٚک نہٕ اَمی کتہِ سوٚکولس منٛز تہٕ پٔرِتھ لیکھِتھ۔ دوٚمی آسنہٕ سببہٕ اوس یمُن کلامہٕ لۆکن اَتھہِ لیکھناوان۔ لوہ لیچار سے منٛز گوٚرُن پیر حاصل تہٕ مرنَ دمس تام رُوٗد اَتھی وتہِ پیٹھ لگان۔ ۹ جنوری ۱۹۵۹ء لیٚس منٛز گُذرٕ لو سیٚمیہِ عالمہٕ تہٕ دہ دُ چھُ اَمی شدِیس مزارس پیٹھ پٔیتھ ورٕ ی یہٕ نومبرس منٛز دہ رُس لگان یتھ منٛز اَمی سِنٛدی طالب شرکت کران چھِ۔

میر اوس تانن پیٹھ لوٗرسارٕ یتھ روٗزی کماوان۔ رہاراجہ ہری سنگھن لیُٛ محل گیٛہ کارٕ ہتو دمُت چھُ تتھ چھُنے صمد میرُن تانن پیٹھ سارنہٕ آمژ کنہٕ تہٕ لجہٕ مژ خیال چھُ کرنہٕ یوان زِ یمہٕ نیے دوہن چھُ اَمی مُن گوڈنیک غزل دوٚنمُت۔ موتی لال ساقین چھِنے ۱۹۷۳ء لیٚس منٛز کلچرل اکیڈمی ہنٛدِ خاطرٕ اَمی سُنٛز کلیات ترتیب دِژمٕژ۔

تصنیفات:۔ ۱۔ "کلام صمد میر" (۶ حِصہٕ)، ۲۔ "اکہٕ نندُن" (۲ حِصہٕ)
۳۔ "لالہٕ مال" (اکھ حِصہٕ) (نا شأیع)، ۴۔ "اَچھہٕ دار" (اکھ حِصہٕ) (نا شأیع)
۵۔ "گرٛالہٕ ید" (اکھ حِصہٕ) (نا شأیع)، ۶۔ "آہِ دل" (اکھ حِصہٕ) (نا شأیع)

صوفی غلام رسول

زاسنہ : سنہ ۱۹۴۱ء

زاجاے : (بجھوور) سری نگر

صوفی غلام رسول چھ کاشُر افسانہ لِگار۔ اُمی وِشند افسانہ چھِ حال حالے بازرِ نیرِ ژھِنہِ مِتہِ۔ پیشہِ کِنہِ چھ سرکارِ ملازم۔

صوفی غلام محمد

زاسنہ : سنہ ۱۹۳۰ء

زاجاے : (بجھوور) سری نگر

صوفی صاب چھ کاشُر نثر لِگار۔ اُمو سِنٛدِ افسانہٕ تہٕ خاکہٕ ہیٚتھ زِ سوٚمبرنہٕ تہٕ چھپنے اِنتظام ستِ لیکھ گامِت ہیوٚمتِر "لوٚسہِ مِتہِ تارکھ" ناوکِتابہِ پیٹھ ریاستی کلچرل اکیڈیمی ہِنٛد انعامہِ دِنہٕ آمُت چھُس۔ صوفی صاب چھ مِتری منٛزی اُردو یا تھ تہِ لیکھان۔ راز کل چھُ نِیٚن اکھ روزنامہٕ "سرینگر ٹائمز" کڈان۔ امہِ برونٛہہ اوس اخبارِ خدمتس منٛز سب ایڈیٹر تہٕ بیٚتہٕ اخبارِ تولے کشمیرک ایڈیٹر۔

تصنیفات:-

"شیٖشہٕ تہٕ سنگستان"

"لوٚسہِ مِتہِ تارکھ"۔

صوٗفی غلام محی الدین

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۷ء

زاجاے : (اژھہ وور) سری نگر

صوٗفی صاب چھُ کاشرِس منز نثر لیکھان۔ وارياہ افسانہٕ لیکھنہٕ علاوٕ چھکھ زِ ن ولہٕ تہٕ لیچھِ منز پالوٕ زیمہٕ چھپیٚ ووٚنہٕ چھاپ سپدنئے۔ ریاستٕچ منز اردو صحافتس پیٹھ تہٕ چھکھ اکھ کتاب لیچھمٕژ۔ از تام چھکھ واریاہن اخبارن منز کام کرمٕژ تہٕ ووٚنہٕ چھُ اخبارِ سری نگر ٹائمزس سیٚتی ولہٕ جانہٕ وابستہٕ۔

طاوٗس باہنالی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۳ء

زاجاے : (اژاچھہ ہال) باہنال

طاوٗس صابُن ووت سیٹھا کال شاعری کران۔ ۱۹۴۹ء اندہٕ تور پاکستان تہٕ از کل چھُ آزاد کشمیر ریڈیوہس سیٚتی وابستہٕ۔

ظریف احمد ظریف

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۳ء

زاجاے : سری نگر

ظریف صاب چھُ کاشرِ زبانہِ اندر مزاحیہ شاعری کران۔ از کل چھُ انفارمیشن ڈِپارٹمنٹس سیٚتی وابستہٕ۔

ظریف خان ظریفؔ

زاجاے : حاجن بل بابار لیش

وفات : ۱۸۵۶ء

ظریفؔ خان صأبن چھِ ولی اللہ متوس شرٕ مثنوی ہی مالہ شہدی کیتھ نعت تہٕ غزل لیکھمِتۍ. خانؔ صاب اوس ولی اللہ متوس شد دوست. یِتھۍ ونتی چھ اوس اکثر تران، دیال پرونتی ژھ نہ آئی گو ۱۸۵۶ء اندر الکھ دُٹھ بالس ہیتھ رحمت حق. یہ چھِ ونہ مولوم زِ تس کتیہ آو دفن کرنہ۔

عابدہ احمد

زاسنہٕ : ۱۹۵۰ء

زاجاے : سری نگر

عابدہ جی چھے شأیری کرلس ستی ستی افسانہٕ تہٕ لیکھان. پبلک ایڈمنسٹریشن منز چھُن ایم اے کورمُت تہٕ ازکل چھے مرکزی انفارمیشن ڈپارٹمنٹس منز فیلڈ پبلسٹی آفیسر۔

عادِل کڑالہٕ واری

زاسنہٕ : ۱۹۳۹ء

زاجاے : کڑالہٕ وور۔ ژونڈر) سرینگر

عادِل صأبن اصل ناو چھُ غلام محمد بٹ تہٕ عادِل چھُ تخلص کران. وارِیاہ کال ووٹھ گأشری با گوٹھ شأیری کران. ازکل چھُ واٹر ورکس محکمس منز کلرک تہٕ امہِ علاوہ چھُ زمین زِراتھ تہٕ کمہٕ ناوان. تصنیف : "کلام عادِل" ژوو چھپہٕ۔

عاشقؔ ترالؠ

زاسنہ : ؁ ۱۸۴۱ء

زاجاے : ترال

وفات : ؁ ۱۹۰۷ء

مدفن : ترال

عاشقؔ صأبن اوس اصل ناو علی محمد۔ ترالس اندر اوس تِژھٕ حالٕ شرن پرناوان۔ دیان ہیومر صأبن نِہ چھُ عاشق صأبن نِش پٕرِمُت۔

عاشقؔ صأبن چھےٚ نظمو تہٕ غزلو علاوٕ کاشرس اندر لِکھمٕژ کتابہٕ ییٚمہٕ: (۱) مثنوی زہرا بہرام، (۲) گلزارِ حسن، (۳) عبرت نامہ، (۴) مثنوی لوزمالی،

عالیشہ مستوٗر

زامتٕ سنہ : ۱۹۳۱ء

زاجاے : (حول) سرینگر

عالیشہ چھےٚ وارِیاہ کالہٕ پیٹھہٕ کاشرِس منٛز شاعری کران اما پوز وۄنہٕ
چھیٚن نہٕ ملنہٕ کانٛہہ بانٛتہٕ سۄ مہرن چھا آیہٕ منٛز کنٛہ گٔژھ چھےٚ اُردوٗہس منٛز نثر
لیکھان۔ اَزکل چھےٚ تالیمہٕ ہٕندِس محکمس منٛز لیکچرار۔

عباس تابش

زامتٕ سنہ : ۱۹۳۵ء

زاجاے : (دانا مزار صفا کدل) سری نگر

عباس تابش چھُ کاشرِ پاٹھۍ افسانہٕ لیکھان اما پوز وۄنی داے تہٕ وارِیاہ
وۄرِ ہیمِ اُمی سُندٕ کانٛہہ تخلیق نظرِ گژھان۔ گۄڈٕ گۄڈٕ اوس اُردوٗہس منٛز لیکھان۔
نثر بیتہٕ آو کاشرِس کُن تہٕ ژھۄنٛ میتہٕ ایڈمنسٹریٹو آفیسر چھُ از کشمیر گورنمنٹ کرس
ٹرانسپورٹ محکمس منٛز ڈیوٹی۔

عبدالاحد آزاد

زا ٚ سنہ : سنہ ۱۹۰۳ء

زاجاے : (رانگر) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۴۸ء

مدفن : (رانگر) سری نگر

عبدالاحد آزاد چھ کاشُر زبانۍ ہُند اکھ یاپہٕ لوٚڑ شاعر تہٕ زٕ کَر دَرگُز رلوٗنُت ، کاشرِ زبانۍ تہٕ ادبس لۄکُٹ اُمر دِتُت چھ سہ رُدٕ ہمیشہ پھیرٕ نہٕ لوان ۔ آزادُن بابہٕ مُحاب خواجہ سلطان ڈار اوس پننہٕ زمانٕچ فارسی زبانۍ ہُند بہلہٕ پایہٕ عالم تہٕ اوستاد ۔ آزادن تہٕ ابتدائی تعلیم بابہٕ صابن سے نِش حاصل کٔرتھ بیمہ جماعتہٕ تام پرنہٕ پتہٕ ترووُن اکھ لوکٕٹ وان لٔگِتھ ۱۹۲۵ءس تام علیٖان روُد ۔ ۱۹۱۹ء لس منز لوٗگ تعلیمہ پتہٕ دِس محکمس منز عربی زبانۍ ہُند دہ ستاد تہٕ ڈِوٗٹی لگِتھ زٕ وہاٗ سکولس منز ۱۹۴۶ ولس منز سوزکھ شرس یارِ پرایمری سکولس ہیڈ ماسٹر تہٕ مرن وقتس تام اوس اَتی ڈِوٗٹی ۔ آزاد اوس پرانہٕ اندر چھ بیمارٕ چھنڈرِ ستہٕ تہٕ دۄمُت تہٕ اَیر لٔگِتھ باوجود ہیوٚکنہٕ سہ اُمتیک جیم کعہ تعالِیتھ ، ژٔدرِ مہ اپریل ۱۹۴۸ء گو رحمتِ حق ۔

عبدالاحد اوس گوڈٕ "احدؔ" ، پتہٕ "جانبازؔ" تہٕ آخرس سپُد بنُو "آزادؔ" تہٕ اُمی آزادن دِژ کاشرِس منز نظم نگاری اکِہ تحریکِ ہنٛز شکل ، زندگی ہنٛدِن اخری دوہن اوس نظمہٕ لیکھنس کُن زیادٕ توجہ دِوان ۔ شاعری علاوٕ اوس تحقیقس سٕتی تہٕ زبردست دلچسپی تہٕ اُمی اوسی جایہ جایہ بچھپیر ستہٕ لے ستھا دِ نادر قلمی نسخہٕ جمع

کرٕمہت۔ کأشرِ زبانۍ تہٕ کأشرِ شأعرن متعلق لیوکھ تٔمۍ کأم اُمی کرٕ سعرو تہٕ دوہہ ہسے زندٕ تہٕ مقبکینہٕ لایق۔

آزاد اوس گوڈٕ گوڈٕ فارسی تہٕ اُردوٗ پأٹھۍ شأعری کران امالیوٗ زبنہٕ لوٗگ دِلہٕ جانہٕ کأشرِس کُن۔ اُمی چھپیے کأشرِ پأٹھۍ اکھ مثنوی "قمر و زمان" تہٕ پیچھٕ مٕز تیمٕشِک مسودٕ چالیہ اتھہٕ لوگمت چھُ۔

آزادس متعلق یِمہٕ کتابہٕ تہٕ رسالہٕ دٕرا مہت چھہٕ تِمن منٕز چھپیے پریم ناتھ بزازنۍ کتاب "شاعر انسانیت"۔ پروفیسر یشینہٕ کتاب "آزاد"، تہٕ تعمیرُک "آزاد نمبر" تہٕ شأعِل۔ ڈاکٹر پدم ناتھ گنجو دِژ "کلیات آزاد" ترتیب۔

تصنیفات:۔

۱۔ "کشمیری زبان اور شاعری" ۳ جلد (یہ کتاب چھپیے کأشرِ زبانۍ ہنٛز بحث تہٕ کأشرِ شأعرن ہنٛد تذکرہ۔) ۲۔ "کلام مقبول"۔ ۳۔ "کلیات مقبول"، ۴۔ "سرگریال"، ستھ حصہ (شأعری)

عبدالاحد حاجنی

زاسنہٕ : ۱۹۳۸ء

زاجاے : حاجن سونہٕ وار

عبدالاحد حاجنی چھُ کاشرِ زبٲنۍ ہِنٛز نوجوان پیٖڑۍ ہٕنٛدِس تولُق تھوان ۔ یہ چھُ
شٲیِری تہٕ کران تہٕ مضمون تہٕ لیکھان ۔ اَزکل چھُ پبلک ہیلتھ انجنیئرنگ محکمس منٛز ملازم ۔
تصنیف : کاشرِس ادبس پیٹھ اکھ نظر ۔

عبدالاحد زرگر

زاسنہٕ : ۱۹۰۵ء

زاجاے : رنگار محلہ سرینگر

زرگر صابس چھےٚ پننہِ دوٚرِ کیٚن شاعرَن منٛز اکھ ممتاز مقام حاصل ۔ زرگر صٲبن
وآٹھ پیٹھ وٕد پیٚو باگہٕ ترٛیچھٕ کاشرِ زبٲنۍ خدمت ییتھ کران ۔ یہ چھُ لۅکچارٕ پٲٹھۍ صوفی زندگی
گُزاران تہٕ عام محفلو تہٕ شعلو رُنوٚ بیٚٹھان ۔ زرگر صٲبنۍ غوٚق خوش قسمتی ییٚہ زِ تمۍ
پننہِ حیاتی منٛز سےٚ تس شاعرنٛ بہ شہرت یہ تیتھ لُکن ہنٛزن زبانن پیٹھ ووٚتھ ۔ واریاہ
کلام چھُ تمٕہ لُکہٕ گیوٚن لوکچنٛ کتابن منٛز چھپیہ علاوہ حال دالیے دو کُلیات احد زرگر ناوٕ کِس
کتابہ منٛز چھپیوٚمُت مگر واریاہ کینہہ چھُ وُنہ چھپُن ۔ ۱۹۶۲ءس منٛز تمی ممتاز کاشرِ
بیچھادُر یتہٕ شاعرن کلچرل اکیڈمی خلعت دیتمت ممن منٛز ادس زرگر صاب تہٕ شامل ۔

عبدالاحد فرہاد

زاُکَنہٕ : ۱۹۴۶ء

زاۍ جاے : (صوٕرہ) سرینگر

فرہادس واتِن ہیٚتھ اکھ درجن بیہ ہیو کاشُر ڈرامہٕ بیاکھوٗت ءِ پیش کران۔ تٔمۍ
ڈرامہ تحقیق تہٕ تنقیدی کاہ شاہکار پٔھبرٕن چھپاکھ شعر۔ فرہاد چھےٚ ازکل ریڈیو کشمیرس منز
پیوٗنہٕ ریڈیو سٹیشنس عہدس ہیچھ کام کران۔

عبدالاحد سُرور

زاٚنتہٕ : ۱۹۴۶ء

زاۍ جاے : بانہال

سرور صاحب چھُ کاشرِ شاعری تہٕ نثرِ پاٹھۍ چھُ مذہبی بحث پیش کران۔
سرور صاحب چھُ پیشہ کِنۍ استاد۔

عبدالحق برق

زاے سنہ : ۱۹۱۷ء

زاے جاے : (لبشت باغ) سِری نگر

برق صابن اصلی ناو چھ عبدالاحد برق چھُس تخلص۔ یِمہٕ یا گٹھو چھ اُردوہس
منز لیکھان امہ پتہ منز منز چھ کاشرِ یا گٹھی تہٕ شاعری کران۔ ریڈیو کشیرس
منز پروگرام ایگزیکیٹو رٕنہِ عمہ پتہ کام کرنہ پتہ چھُ دوٚہی ریٹائر گومت۔ برق
صابنٕ کاہ شعر تہٕ بیاضہ سومبرِتھ چھپنہٕ اژ تام چھپے منز۔

عبدالحی خاکی

زاے سنہ : ۱۹۲۴ء

زاے جاے : (کنگوٹ) باشان

خاکی صاب چھ مولوی عبدالحلیم صابن فرزند۔ بابہ صابنہ یا گٹھو چھ یانہ
تہٕ کاشرس منز شاعری نال۔ بیہہ اکھ لوکٹ بیاضہ سومبرن تہٕ چھپن چھاپیہٕ۔ اتھ کل
چھُ عدالتس منز کلرک۔

تصنیف :-

"جوشہٕ دل" (بیاضہٕ سومبرن)

عبدالخالق وانی رنجور

زاسنہ : سنہ ۱۹۳۸ء

زاجاے : نیکہ گوم بڈین

رنجور صابن چھ ۱۹۶۶ء پیٹھے کاشرِس منز نظم تہٕ نثر لیکھان دوہمت . پننہٕ کلامُک اکھ لوکٹ سومبرن تہٕ چھُکھ چھاپ کوٚرمُت . رنجور چھ از کل تالیمہٕ ہندِس محکمس منز وہستاد .

تصنیف :- "کلامِ رنجور" (بابتہٕ سومبرن)

عبدالرحمان آزاد

زاسنہ : سنہ ۱۹۲۴ء

زاجاے : کوٚئل پلوٚدم

عبدالرحمان چھُس ناو تہٕ آزاد تخلص رُوزِتھ تام چھُس نیٛنہِ اکھ بابتہٕ سومبرن چھاپ کوٚرمُت . پیشہٕ کنہ چھ اخبار نوٚیس . نوٚو دِلہ منز لیس قومی آواز پرچہ تھ وُردو یہ پیدان چھُ تتھ منز چھُس اکھ لسہٕ کاشرِ چ نمائندگی کران .

تصنیف :- "گُشہ بِستہٕ ماز گٹشِچ" (بابتہٕ سومبرن)

عبدالرحمان طالب

زاُتھ سنہ: ۱۹۲۷ء

زاے جاے: شوپیٚن

طالب صاحب چھُ واریاہ کالہ پیٹھٕ شٲیری کران۔ اما پوز تٔمۍ چھُنہ اَلگ پانہٕ کُہ
پنٕنۍ کانٛہہ باتہٕ سۆمبرِتھ چھاپہٕ مژ۔ پینٛونس علاقس منٛز ادبی سرگرمیِن ہُنٛد گُہ
بانی کار۔ چھُ یہ تہٕ روُدمُت۔ طالب چھُ تالیمہ ہٕندِس محکمس منٛز اُستاد۔

عبدالرحمان قادری

زاُتھ سنہ: ۱۹۰۲ء

زاے جاے: اننت ناگ

قادری صاحب چھُ ستہٕ پیٹھٕ کران۔ اَمی چھِ پنٕنۍ کیٚنٛہہ کلام تہٕ اکھ کِتاب لوکچن
رکنان منٛز چھاپ کٔرمٕژ۔

عبدالرحمان کونڈو

زاُتھ سنہ: ۱۹۵۱ء

زاے جاے: (گوکہ باغ) سرینگر

کونڈو صاحب چھُ اُردوٕ ہس کیتۍ منٛز شٲیری پانٛژھ ہتھ ورٛی کران۔ اَمی
چھِ دُعایہ بانتھ ہنٛز اکھ کِتاب تہٕ ترتیب دِژمٕژ۔

عبدالرحمان لطیف

زاینہ : سنہ ۱۹۳۲ء

زاجاے : (گوپاحاف) ژدوڈر

لطیف صاٮ۪ب چھے کاشرِ زبانۍ اندر غزل تہٕ نظمہٕ ہیترِ وۄنہٕ مترِ۔ یمہ وۄنہٕ وۄنہٕ لیکھن لیکھن کتابن تہٕ مختلف رسالن اندر چھاپ تہٕ سپٕنہٕ مترِ چھینے۔ لطیف صاٮ۪ب چھہ گوپا صاٮ۪ب ژدوڈرِ دکانداری کران۔

عبدالرحیم آہما

وفات : سنہ ۱۹۱۲ء

مدفون : (ناگہ) بانہال

دیان عبدالرحیم آہما چھہ بانہالٕچ بالہٕ اپارٕ ژھیم گوڈنیک شاعر ییمہ کاشر زبانۍ اندر شعر ییمار کرٕ متر چھینے۔ عبدالرحیم آہما زاد اکس سفیدپوش خاندانس منٛز لگ بگ دہاے اکہ وۄہرِ دا بجہ شتن تہٕ ہموے ستہ گوس اۄچھن گاش۔ آہما صاٮ۪ب کر زاو تہٕ کیتھ معلوم نہ چھے تمنٛز زاجاے تہٕ تعلیم۔

آہما صاٮ۪بن چھیے زٕ مثنوی لیکھنہٕ مترٕ (۱) مثنوی گل بدن یتھ اندر لگ بگ بن ژتجہ شعر با آسہ چھیہ۔ یہ مثنوی کرناو لۄتہ الدین مخدومی صاٮ۪بن چھاپ۔ (۲) شاہ نامہ یتھ اندر شعر آسن سیٹھا ستہ چھہ۔

عبدالسبحان ناٹھکو

زاۓ سنہٕ: سنہ ۱۹۱۱ء

زاجاے: (پنڈت پورٕ) وٕرگی

ناٹھکو صاحب چھِ کاشرِ پاٹھۍ شعر وَنان تہٕ سائل چھُس تخلص۔ ناٹھکو صابن گوو لیکھنٕ آمژ
اندرٕ اکہ گۄڈٕ ربابہ کینٛژا تیمن گاش۔ تصنیف: کلامِ سائل

عبدالستار رنجور

زاۓ سنہٕ: سنہ ۱۹۲۷ء

زاجاے: (کیگام) اسلام آباد

رنجور صاحب چھُ کاشرِ شاعرن منٛز اکھ تہٕ اُمی چھے تقریباً اکھ درجن لوکچہ بجہ کتابہ برونٛہہ انٛمژ
۔ رنجور چھُ کشیرِ ہنٛز تحریکِ آزادی سعتۍ وابستہ روزمُت تہٕ از کل چھُ کمیونسٹ
پارٹی آف انڈیاہکہ ریاستی شاخک سربراہ تہٕ امہ پارٹی ہنٛد ہفتہ وار "کشمیر" اخبارُک ایڈیٹر
تہٕ۔

تصنیفات:۔

"زلوٗنٕ شبنم"۔ "انتظار"۔ "روحِ آزاد"
"حاشیہ پٮ۪ٹھ تسنہٕ خاب"۔ "جہادِ حیات"، "بانگِ انقلاب"۔

عبدالستار عاصیؔ

زاؤ سنہ : ؟

زاؤ جاے : سرینگر

وفات : سنہ ١٩٥٠ع

عاصی صابن اوس نہ کُنہہ خاص مدرسس منز پورمت لیکھمت امالۍ زِ فارسی
زبانۍ ہیچھ اوسُس لۍ عبور تہٕ گوڑ گوڑ اوس اتھ منز شار ونان۔ رہجور صابنہِ منتہ سیٚ
پیٹھ ہیوتُن کاشرِ یا کتھی لیکھُن تہٕ ١٩٤٢ء لسی منز لۍ رُن سری پرتاپ کالجہ کس مشاعرس
منز مین گوڈنیک کاشر باتھ۔ عاصی اوس زاتہ کینژ گُر۔ اتھ موز وری کرِ متھ اوس بتہ زینان۔

تصنیفات : ۱۔ "شکوہ" ۲۔ "جوابِ شکوہ" (اقبالنہ شکوک تہٕ جوابِ شکوک کاشر ترجمہ)

۳۔ "ویدوا" (شاعری)

عبدالسلام ثاقیؔ

زاؤ سنہ : سنہ ١٩٣٥ع

زاؤ جاے : (کرالہٕ ڈور زوڈر) سرینگر

خواجہ عبدالسلام وانی ثاقی چھُ واریاہ کالہ پیٹھہٕ کاشرِ باتھ شاعری کران۔ وُنہ تام چھُ
دیوان زادی سندِ کینہہ غزل چھِ کینژ ولو جوالوک زورنہ پیتہ تمن نادلن تل چھاپہ ہتی۔ یمو منز چھِ
کینہہ باتھ ازکل تہٕ عام لوکن زیو پیٹھ۔ ثاقنہ بنیہ تالیم چھیے محض رسمی۔ یہ چھُ پیشہ کامہ
ہنزِ پتہ زمیندار آری تہٕ کران رینو اکھ۔ باتہ سوز مبرن نتہ چھپن چھاپیہ منز۔

تصنیف : ۔ "مضراب" (باتہٕ سوز مبرن)

عبدالغفار شکور

زاجلے : شوپیٖن

مشکور صابن چھُ ۱۹۴۰ پیٹھہٕ شاعری کران۔ وُنِس تام نہٕ اکھ سُند کینٛہہ کلام چھُ چھاپ نہٕ گوٚمُت۔ کینٛہہ کال برونٛہہ اوس گوٚمُت عماد تِس سند "کشمیر چھپہ ٹھود دو" تٔمۍ سُند منٛز چھپیل نہٕ گوٚمُت۔

عبدالغنی ٹھوکر مشہور

زا سنہ : ۱۹۲۰ء

زاجلے : (سونہٕ ٹینٛگہ پوٚر) کولگام

مشہور صابن چھُ ٹینٛگہ پورٕ دُکاندٲری کران۔ وُنہ ییٚتھ تام چھہِ گٲش کتابہٕ منز لیکھان نہٕ از تام چھےٚ اَتھ دٲریاہ کِتابہٕ شایع گامٕژ

تصنیفات :-

(۱) "پوشہٕ بہار"۔ (۲) "بُلبُل ہزار داستان"، (۳) "جنگ نامہ خالد بن ولید"، (۴) "قصہ وُزرامال"، (۵) "قصہ ایوب صابر"، (۶) "ذرایہ کعبہ"، (۷) "معجزہ المنشور"، (۸) "باتہٕ ہزار در"۔ (۹) "قصہ ادریس"۔ (۱۰) "پیامِ انقلاب"۔ (۱۱) "پیامِ میلاد" ۲ حصہ، (۱۲) "پیامِ مشہور"۔ (۱۳) "کلامِ مشہور" ۲ حصہ۔ (۱۴) "ساقی عید"، (۱۵) "لوکٕ ..."

عبدالغنی نثار

زاؤ سنہٕ : ۱۹۳۵ء

زاؤ جاے : شاہ آباد ڈورٕ

نثار صاب چھُ کاشرِ پاٹھٕ شٲعری کران۔ جیالوجی اینڈ مائنگ محکمس اندر چھُ ملازم۔ کاشرِ پاٹھٕ افسانٕ تہٕ ڈرامہٕ لیکھان۔

عبدالغنی ندیم

زاؤ سنہٕ : ۱۹۴۲ء

زاؤ جاے : (ژُنٕ ڈیٹ) سرینگر

ندیم صابن وۆنٕت دہ ورٕہ پیٚٹھٕ ماہ وُری کاشرِ پاٹھٕ شٲعری کران۔ وُنِستام چھُکھ نٕہ تیٚمِس کانٛہہ باتہٕ سۆمبرن چھاپہٕ آمُت۔

ندیم چھِ آرٹس کلچرل اکیڈمی ہندِس ڈکشنری شعبس منز اسسٹنٹ ایڈیٹرس عہدس پیٹھ کام کران۔

عبدالغنی نشتہٕ بالی

زامنہٕ : سنہ ۱۹۲۷ء

زاجاے : (یاترن) اژوڈ

عبدالغنی نشتہٕ بالی صاب چھ بنیادی اکھ موسیقار تہٕ یوٚنکہٕ موسیقی تہٕ شاعری چھہِ پانہٕ وٲنۍ بسیٹھا قریبی رِشتہٕ آسان، امہٕ کِنۍ چھہ نشتہٕ بالی صابن پانہٕ تہٕ کٲشرِ پانہٕ شٲعری ہنٛز ونہٕ اما امیٚک زِ کینژن کلامن چھِ دِتمت اَمی نیٚن سۄرن توجہ موسیقی کنۍ لیٛت۔ کیٚنژن کالس اوس کٲشیرِ ہنٛزِ قدرلۄٹن ساز ابیلی ہُند ممبر تہِ۔

عبدالقادر آثم

زامنہٕ : سنہ ۱۸۵۷ء

زاجاے : (ملارٹہ) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۴۶ء

مدفن : (ملارٹہ) سری نگر

آثم صاب اوس کٲشرِس اندر نعت لیکھان۔ ۱۹۴۶ء اندر گو رحمت حق تہٕ ترسانہٕ آسمس واٲلس کِنو نزاہ ورُی تہٕ اَمی چھاپہٕ چھپ سنہ ۱۹۷۰ء اندر نعت۔ آثم صابن کم کالسہ کلام چھ دستیاب۔

عبدالقادر درویش

زاتسن : سنہ ۱۸۶۹ء

زاجاے : (دچھہ بازر) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۴۶ء

مدفن : (خانقاہ نقشبندیہ) سری نگر

عبدالقادر صاحب اوس فارسی علاوٕ کاشرِ پٲٹھۍ تہِ شاعری کران۔ دیال
تسنٛد منزٕ چھُو اکھ ناشقہ نٕد بیچھ کٲشِرِ آمت۔ عبدالقادر صاحب اوس مانٛتری کران تہٕ بیتہٕ
لوگ علاقس اندر مانہٕ زم۔ درویش سیٹھاہ اوس ونہ تھٲن بہن۔

تصنیف : مثنوی یوسف زلیخا (امہ اندر چھ ساڈ کنُہ شتہ شعر)

عبدالقدیر قدیر

زاجاے : (وانہِ پوٚر) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۰۲ء

مدفن : سری نگر

قدیر صاٮ۪بن اکھ ونہِ وُن پٲٹھی چھُ "کاشرِ شاعری" اندر درج۔ قدیر
صاٮ۪بن زانِنہِ تہِ مدٔت چھیننہِ شیغہ پٲٹھی معلوم نہٕ۔ تہٕ چھُ اُہندہٕ بانۍ کلام بیینہِ کنہ
بیاضہِ چھپاپی صورتس اندر درج۔

عبدالکریم

زاتسنہٕ : سنہ ۱۹۲۰ء

زاجاے : (راز دال) کوچہٕ فتح کدل، سرینگر

فقیر عبدالکریم چھُ صوٗفیانہٕ شاعری کران رٮ۪یتہٕ چھُس جلد سازی۔ عبدالکریم صابُن کلام چھُ مجلسن منٛز اندر گیوٚنہٕ یِوان تہٕ یہ کینژھا اثر وُتھمُت۔ چھپہٕ تمہٕ چھُ تقریباً سوٗ مے چھاپ سپدمُت ۔

تصنیف :- گنجِ وحدت (اشاعتس مبرٲن)

عبدالکریم پروانہٕ

زاتسنہٕ : سنہ ۱۹۳۳ء

زاجاے : شوپیٚن

پروانہٕ صاب چھُ لوکچارٕ پٮ۪ٹھے شاعری نِش گیوٚنگُ دِلداداہ رُدمُت تہٕ وانیاہ کالہٕ پٮ۪ٹھہٕ چھُ پانہٕ تہٕ شار وَنان۔ گرگ بار موصوٗف چھِکین پٮ۪ٹھہٕ پیٚنہٕ کِنہٕ چھِس لوکٕٹِ پیٚٹھے سرکٲری ملازمتھ کرٕنۍ پییمٕژ ۔

عبدالمجید سائر

زاں سنہ : ۱۹۱۷ء

زاجاے : (انتر پرستان) سری نگر

سائر صاب چھُ ۱۹۴۰ء پیٹھہ کاشرِ پاٹھ شاعری کران۔ امہِ لۄز پننہِ کاشہِ بانہِ سونہ مرن چھین تہ انعام چھپاوِتھ۔ ودی چھُ کینہہ وری برونہہ لطور کالج لیکچرار ریٹائر گومت۔ اسمبلی ممبری باپتھ نہ لۄڈن اکہِ پھِر الیکشن امہِ لۄز کامیابی سینز سانہ۔

عبلی دوق

زاجاے : سری نگر

عبلی صاب کہر زاو نہ کرگو ییمہ عالمہ شعق پانچھ ہکو نہ کینہہ تہ وننہ، نہ چھُ امہِ ہند مدفن مولوم۔ البتہ دیان چھِ زِ سری نگرے اوس روزان۔ عبلی صابن کلام چھُ زبانی زبانی حیوان نہ سیٹھاہ کم چھُ چھپاپی صورتس اندر۔

عزیز خان

زاعباسے : (بانڈے بالا) ورُل

دفن : (بانڈے بالا) ورُل

عزیز خان صاحب اوڑا پوہ نا و عزیز اللہ خان رشہ کرزا و کرگو ہیمہ عالمہ نہ چھنہ مولوم عزیز اللہ خان ہمیہ ظریف خانسنی یا عطّر ولی اللہ متو شیر شنوی ہی مالہ شدر کینبہ عزل لیکھو متو ۔

عزیز درویش

وفات : سنہ ۱۸۹۰ء

عزیز صاحب متعلق ہمیہ لیزئتے لیوت مولوم زیرہ گہ ۱۸۹۰ء اندر رحمت حق ۔ اُدے شید کم کالسہ کلام ہمیہ غلام محمد نور محمد کتب فروشن چھاپ کرلو دمُنت ۔

علی محمد شہباز

ذالسنہ : سنہ ۱۹۳۹ء

زاعباسے : (رشا سجہ گونڈ بالا) ہندووڑ

شہباز صاحب ہمیہ کا شرشا پیرنہ واریاہ کالہ ہیجھہ جھجھس شاد وتان و دمن ۔ بیتہ یا سمی ہمیہ منراحیہ باتہ ہمان ۔ ونہ چھپن نہ بینگو کاتہ باتہ سومبرات بنیر شالع کرمرسہ شہبازہ ہمیہ تا لیسہ ہشدیس ہمکس مشروہ ستادہ ۔

علی محمد لون

زا سنہٕ : ۱۹۲۷ء

زا جاے : زدرہ گجن، سرینگر

لون صاحب چھُ کأشرِس تہٕ اُردوٗ ہس دوشوٕنی زبانَن منٛز لیکھان۔ "ڈراما" ہس پیٹھ چھُس ساہتیہ اکیڈمی ایوارڈ تُو رمُت۔ تہٕ بنکم گوبرکی بنٛگلہ ناول "مآج" کاشرِس منٛز ترجمہ کرنس پیٹھ چھُس سوویت لینڈ ایوارڈ حاصل کرمُت۔ اکہِ اُردوٗ ناولہٕ علاوٕ چھِن کأشرِس پانژھ تہٕ اکھ ناول "اسُو تہٕ چھالِن" لیچھمژ۔ اُردوٗ تہٕ کأشرِس پانژھ ڈرامہٕ چھِن وادیہ پیٹھ ریڈیو تہٕ سٹیج ڈراما لیکھمٕتۍ۔ ٹیگورُن ڈراما "مکت دھارا" چھُن کأشرِس منٛز ترجمہ کرمُت۔ ڈراما مشوٕرانہٕ پیٹھ مقابلن منٛز تہٕ چھُن ریاستی کلچرل اکیڈمی ہُنٛد پیٹھ انعام حاصل کرمٕتۍ۔ دمانٛز راتھ ناٹک ڈرامہٕ کأشرِ پیٹھ فلمہٕ ہُنٛد مکالمہٕ اُسُو اُمی لیکھمٕتۍ۔ لون صاحب چھُ اَز کل کلچرل اکیڈمی منٛز ڈپٹی سیکریٹری تہٕ امہِ برونٛہہ اوس ریڈیو کشمیر منٛز اسسٹنٹ پروڈیوسر۔ سوویت لینڈ ایوارڈ حاصل کرنہٕ پتہٕ چھُس روس گمُت تہٕ دورہ کورمُت۔

تصنیفات :-

"اسُو تہٕ چھالِن" (ناول)

"مآج" (گورکی سُند ناولُک ترجمہ)

"سپیا" (ڈراما)

"مکت دھارا" (ترجمہ)

غالب ترالی

زاسنہ : ۱۹۱۶ء

زاجاے : ترال

وفات : ۱۹۵۲ء

مدفن : ترال

غالب صابن اوس اصل ناو اسداللہ کاتہ ڈو۔ کاشرِ باتھو اوس شاعری کران تہٕ کلام چھس لوکچن لوکچن کتابن اندر چھاپ تہٕ سپدمت۔ غالب صاب اوس پیشہ کنہِ دُکاندار تہٕ الحدٕ بتھ سیتی بینہِ علاقک سفر کرنہ۔ دیان واقعہ پیش ہیُو صرف ۲۷ بہار وچھتھ اُس خبر کیا زِ جان متس بیچہٕ تہٕ لاین کر یرس دود بٔتھ۔ ترالہٕ چھُ دفن۔

غلام احمد آجر

زاسنہ : ۱۹۴۵ء

زاجاے : (محلہ جلال صاب) ڈورو

آجر صاب اوس گوڈٕ گوڈٕ اُردو باتھ لیکھان۔ امہِ پتہٕ ژھلید چھیو کاشرِس کُن تہٕ دوہ دِی چھِ کاشرِ باتھو شارن ہٕز بان تہٕ نثر تہِ لیکھان۔ بیشہ کنہٕ چھُ وہِ استاد۔ اُمہِ سُند کانہہ شارِ سومبرن بتھ چھپتھ وُلنہ تام چھپے مُژر۔

غلام احمد امیدؔ

زا سنہ : ۱۹۴۸ء

زاجاے : باغِ زین پوٗر (سونہ وور) اچھ کی دورٕل

غلام احمد امیدؔ صاب چھُ کاشرِ باقایدٕ شاعری کران ۔ دۄہہ چاڑ پیتہٕ چھُ پتہٕ تالیم بند میں مکتبس اندر کرٕتھ ۔

غلام احمد بشیرؔ

زاجاے : ڈلگیٹ پوٗر سرینگر

غلام احمد صابن اوس بشیرؔ تخلص ، دیال ۱۹۳۰ء ہیوہ گو رحمت حق ۔ گو چھِ گوڈٕ کیٛن ڈاک خانس اندر بطورِ چِٹھی رسان کام تہٕ واتھہٕ ہندِ ڈیٹھہٕ من گرن اندر اوس محکمے جنگلاتس اندر نوکری پتہٕ رینجر ملازمت کران ۔

تصنیف : قصہ قمر الزمان (ترجمہ)

غلام احمد دلبر

زاہ ستھ: سنہ ۱۹۲۹ء

زاہ جاے: زاد شریف

دِلبر صاحب چھُ کٲشرِ پاٹھۍ ترٛستہ اردٕ کال ہیٚتھ چھُس زمیندار.

تصانیف:

(۱) کلام دلبر (۲) شمعِ شہر پوشہ

غلام احمد شاہد

زاہ ستھ: سنہ ۱۹۳۲ء

زاہ جاے: رفیع آباد اہری نگر

شاہد صاحبس چھُ سیٹھا کال کٲشرس منز شاعری کران وۄنی تام اٲنہ زِ دنیس تام چھپن نہ پینہ کانہہ کتاب تہ منبرن گیاہ ہش۔ اَزکل چھُ محکمہ دینیات سُدارس منز کام کران۔

غلام احمد فاضلؔ

زامُت : ۱۹۱٦ء

زاےجاے : (ڈٔبِ تٕل) سری نگر

فاضل صابن چھِ پیٹھہٕ پنٕژ سوٚ کول دوہہ ہوٚت پنٕنۍ شاعری ہنٛزِ ابتدا تہٕ انجام چھ
برابر یہِ سلسلہ جاری تھوٗومُت ۔ یمن چھِ شعرٕ کٕتاب تہٕ خوش نصیب شاعر یمن ہند یمن کٕتابہٕ ہنٛز
جیانی منٛز سپدے علم گیہ "کہکشان" ناوٕ کس شرن ہنٛز باتہٕ کتابہ پیٹھ چھُس مرکزی سرکارک
ینام تہٕ گوٚڈنٕچ انعام فاضلن چھُو زِ تِہِ کور تس تہٕ والستی پیٹھ چھُس انہِ تعلق اکہ کتاب پیٹھ
سنٛز یری مال دتیہ تحقیقی ماہرن سازی تہٕ خوش نویسی کٕرن تہٕ توجہ کران ۔ ازکل چھِ خوش
نویسی اوٚبہٕ ہند پیشہ سیٹھہٕ تالیم ہند محکمہ منٛز سیٹھہٕ ماشٹر ہند باتھ سینس منٛز دیار
تہٕ تمیہ پتہٕ ادبی کتابن کارٛٹس فیلڈ سرچ ریٚ انتظامیہ ہیرِ تھ محکمس منٛز "چمن" اخبارک ساٹھ یہ ۔

تصنیفات :- اَمی سٕنزن لیکھن تہٕ باتہٕ کتابن منٛز چھِ یمہٕ کتابہ تہٕ شامل ،

سرود ۔ کلام فاضلؔ (باتنہ سیٹھہ)

روٗف تہٕ دٕنہٕ وُن ۔ سازِ چمن

گلدستہ فاضل ۔ ساغرِ مستی ،

بیان ۔ نوبہار ، کوکری کالیکھ ،

ترانہٕ بلبل ۔ ریشِ کوٗر گرالہ کوٗر ۔

غلام احمد گاش

زاؠنہٕ ؤری : سنہ ۱۹۴۰ء

زاجاے : (خانیار) سرینگر

گاش صابس واٚتۍ وُہرِ الہٕ پلہٕ کُنوُہ وُریہ کاشرِ پاٹھۍ شٲعری کران ۔ اَنعام چھِہن تِمہ ہیٚنۍ کالہٕ باتہٕ سوٗمبرن چھاپہٕ ہیٚتھ۔ کیٚشن کالس سرگرم سیاسی کارکُن آسنہٕ پیٚتہٕ چھُہ وۄنۍ صِرف پینشن ہیٚتھ یا نَے وکالتس کُن لوٗگمُت ۔ اکہ لَٹہٕ چھِہن اسمبلی بایہٕ الیکشن تہٕ لوٗڈمُت مگر کامیاب سپُد نہٕ ۔ اَدَبہٕ منٛز چھُس قومی مشاعرن ہِنٛز کتھ دُریہ سپدان چھُہ نتہٕ منٛز چھِہن کاشرِ نمائندگی کرمٕژ ۔

غلام احمد مقبول

زاؠنہٕ ؤری : سنہ ۱۹۲۰ء

زاجاے : سرینگر

مقبول صاب چھُہ کاشرِ پاٹھۍ شٲیِری کران تہٕ اَمی چھپے ہیٚنۍ باتہٕ سوٗمبرن تہٕ چھاپہٕ ہیٚتھ۔ یہ اوس واریاہس کالس اسسٹنٹ کمشنرٕ سندِس عہدس پیٹھ تہٕ کام کران ۔ وۄنۍ چھُہ پینشن گوٚمُت ۔

غلام احمد مہجورؔ

زا سنہ : ۱۸۸۷ء

زاجاے : متری گوم

وفات : ۱۹۵۳ء

مہجور صابن آس ابتدائی تعلیم پننس بابہ صابس تہ وستاد عاشق صابس
نِشہٕ حاصل کٔرمٕژ تہٕ ہمہ ہیتہ گو بیٚیہِ ہِنٛ پٔژ پنجاب۔ اتہِ منٛیجہ اُمۍ خوش نوٚیسی تہٕ پنجابہ
واپس ییِتھ پیِوکھ آیس تہٕ پیر مریدی سیتۍ برابر تہٕ سیٚد محکمے مالس منٛز ملازم بنیتھ پینشنس
گژھنہٕ وزِ ادس ہیوٚتٲرۍ۔

مہجورٕ چھیہ خوش قسمتی ز یمن شاعرَن منٛز پننہٕ کلامہ تہٕ پننہٕ زندگانی منٛزے جایہِ جایہ
لوکَن ہُندٕ زبان پیٹھ کھوٚتمت چھُہ۔ امہ سٕندِ کلامُک ترجمہ پو۪ز چھُہ رابندر ناتھ ٹیگورن
تہٕ امس تعریف کٔرمٕژ۔ کٲشرِ شاعری منٛز چھُس اکھ خاص تہٕ اہم مقام حاصل۔
مہجور اوس گوڈٕ گوڈٕ اردو تہٕ فارسی پٲٹھۍ لیکھان۔ کٲشرِس کُن ہیوٚر ۱۹۲۳ء
پیٹھہٕ تہٕ آخری دمس تام روٗد کٲشرِ پٲٹھۍ شاعری کران۔
مہجورنہٕ مرنہٕ پتہٕ کڈی ووکھ "نگ پوش" تہٕ "تعمیر" رسالو امہ سٕنزِ زندگی

تِہٕنٛدِ شٲیری ہِنٛدِ خاص نمبرٕ مہجور چھِ گوڈنیُک کٲشُر شٲیر یُس بیٚیِن زِندگی تہٕ شٲیری

ہِنٛدِ کٲشرِس تہٕ اُردوٗ ہس منٛز فِلم بنادنہٕ آیہِ۔

مہجور صاحب چھِ آزادی پتہٕ گوڈنیُک کٲشُر شٲیر یُس جنازٕ سرکٲری

اعزاز سان تھٲونہٕ آو تہٕ مُتی شدِس جنازس آیہِ اکوٚہہ توپن ہٕنٛز سلٲمی تہٕ تِہٕنٛز آدٲ اجنہٕ

دِنہٕ کیٚہ۔

تصنیفات:۔

(۱) "کلامِ مہجور" (مختلف حِصن منٛز)

(۲) "سلامِ مہجور" (مختلف حِصن منٛز)

(۳) "پیامِ مہجور" (مختلف حِصن منٛز)

(۴) "عیدِ میلادِ حضرت بل" ۔ (شیخ محمد عبداللہ نہٕ تحریکہِ تقریرِ کٲشرِ

منظوم روٗپ یُس تمہِ حضرت بلہِ کُور تہٕ یتھ منٛز تِمو لوکن ستی وفادٲری

کرنٕچ داد کوٚر مُت چھُ)۔

غلام احمد وارستہ

زاجاے : آرِوُنی کوٗلگام

شاعر چھُ۔ پیشہ زمیندٲری آبٲئی پیشہ تہٕ ازکل چھُ دوکانداری کران۔ کٲشرِ پاٹھۍ چھُ شعر بناوان تہٕ اتھ رٲۍ دِوان۔ کلام چھُ لوکچن لوکچن کتابن ہندِس شکلہِ منز چھاپ سپُد مُت۔

غلام حسن انقلاب

زاد سنہ : سنہ ۱۹۱۱ء

زاجاے : پانپور

انقلاب صاحب چھُ کاشرِ پاٹھۍ شعر وَنان۔ ریٹائر گژھنہ برونٹھ اوس محکمہ تعلیمہ منز کمشنر یژ ہیڈ ماسٹر کام کران۔ انقلاب صاحبن ولراہ کلام چھُ لوکچن لوکچن کتابن اندر چھاپ تہٕ سپُد مُت۔

غلام حسن تسکین

زاد سنہ : سنہ ۱۹۴۳ء

زاجاے : حاجن سوپور

غلام حسن تسکین صاحب چھُ نوجوان نثر لیکھت تہٕ افسانہٕ لیکھان۔ کٲل وٲنس ایچھان ... تہٕ چھپیمٕژ۔ بیٚیہٕ چھِ افسانن ہُنز اکھ سومبرن "حارٕ ژتابس" ناوٕ چھپیمٕژ۔

تصنیف : "حارٕ ژتابس" (افسانہٕ سومبرن)

"گُل بکاولی" (ترتیب)

غلام حسن گونڈپوری

زاس سنہ : سنہ ١٩٢٦ء

زاجاے : گونڈپور دوسر

غلام حسن صاب چھِ گونڈپورِ کیو بھگت بانڈ داندرِ۔ کاشرس منز داستٲن
وٲرِ یِدوہ منز لکھیمٲن رسٲئیری خلاوٕ حصن کینژہ ڈراما تہِ لیکھی مٕتۍ۔ یہِ چھِ ازکل تہٕ
پینہٕ رس آبٲئی پیشس بیٚچھ لگٲن۔

غلام حسن مضراب

زاس سنہ : سنہ ١٩٣٣ء

زاجاے : سُشپین

مضراب صاب چھ ١٩٥٥ء پیٹھہٕ کاشرس منز شٲیری کران۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس
مشفق تخلص۔ سرکٲری ملازم بنٕنہٕ پتہٕ ووٚنہِ اوس گاسہٕ تجارت کران تہٕ گاہ موٚنہ ورٕر
اوس منز زندگی چھٕکے ہمیت مفلسی ہنز شکار روزان ہیتہِ۔

غلام رسُول آزاد

زٲژ سنہ : ۱۹۱۵ء

زاجاے : (پادشاہ باغ کرُس) سرینگر

آزاد صاب اوس کاشرِ پأٹھۍ شاعری کران۔ تھکۍ جنگ کالس اندر اوس تمی رنجبر کلام کران۔ آزاد صابن کم کالس کلام چھ چھاپ تہٕ سپدمت۔

غلام رسُول دِلنواز

زٲژ سنہ : ۱۹۲۴ء

زاجاے : ژرارِ شریف

دِلنواز صاب چھ کاشرِ پأٹھۍ شاعری کران۔ پیشہ کنۍ چھ دُکاندار۔

تصنیف : کلامِ دِلنواز

غلام رسول سنتوش

زاتُھ سنہٕ : ۱۹۲۹ء

زاجاے : (چھنکرال محلہ) سری نگر

ستنتوش صاحب چھِہ کاشُر شاعر تہٕ نثر نگار۔ کُنہ کُنہ چھِہ اُردوٗ پاٹھۍ تہٕ لیکھان

کینژن کالن اوس "کاشُر ادب" ناوُک ادبی رسالہ کڈان رٲود۔ اَمۍ سُند پانژن وانہ

کینہ جلد سٕنبد گو۔ ۱۹۵۲ء ہس پیٹھہ دوٚلس کاشرِ پاٹھۍ لیکھان۔

"ریڈیو لیہ پیٹھِ قومی مشاعرن منز تہٕ چھِ کاشرِ زبانِ نمایندگی

کرِمژ رگو ڈ یچھ کاشرِ تعلیمہ ماتُر راتھ ہندی پاٹھ آسی أمۍ ایکھ صفہت ستنتوش چھیہ پایہ لویز دل

مشہور تہٕ تہٕ اتھ مختلف یتیس منز چھیہ داریاہن ملکن ہندس دور کودست۔

"تبہ سع گد زُرح" چھِہ یمہِ ژنہ شارہ سومبرن یتھ ساہتیہ اکادمی ہند

اِنعامہ ژوٚد۔

غلام رسول شیوا

زاجاے : گامُر

وفات : سنہ ١٨٧ء

مدفن : گامُر

غلام رسول ناو تہٕ شیوا تخلص۔ شیوا صاب اوس فارسی علاوٕ کاشرِ پاٹھۍ تہٕ شعر وَنان۔ حسن شاہ کھوئیہامی اوس ہول راہنر کتاب چھپنے "مجموعہ شیوا"۔ شیوا صابن زاسنہٕ چھِنہٕ معلوم تہٕ نہ ہیکہٕ اَندٕ ی حالات زندگی زیریاف سپدِتھ۔

غلام رسول غازی

زاسنہٕ : ١٩٤٤ء

زاجاے : شُشیرَن

غازی صاب چھُ شاعری کران ہمیشہٕ کِنہِ چھُ پننہِ علاقُک اکھ جان تہٕ قابِل پیشہٕ ر انہٕ ...یوان۔

غلام رسول کامگار کشتواڑی

زا سنہٕ : ۱۸۸۹ء

زا جاے : کشتوار (ضلعہٕ ڈوڈہ)

مولانا غلام رسول کامگار چھُ سانیو بزرگ ادیبو تہٕ شاعرو منٛز تہٕ ادبی حلقن منٛز چھُ کامگار کشتواڑی ناوے ماننہٕ یوان۔ مولانا چھُ فارسیک، عربی یک تہٕ اردوٚک عالِم تہٕ امِس چھےٚ اکِس بڈِس ادبی خزانس پیٹھ گٔنٛز نظر۔

اقبال سٕنٛز مشہوٗر مثنوی "رموزِ بیخودی"، چھکھ کاشرِس منٛز بحر مُتہٕ الکھ پیٹھ چھُس کلچرل اکیڈیمی ہِنٛد بیانامہِ درِتہٕ آمُت۔ مولانا ہَن چھُ حضرت مولانا داؤد خاکی رحہ سٕنٛزِ مشہوٗر کتابہِ "رشتی نامہ لاحی" تہٕ کاشُر جامہ دۄلمُت تہٕ ہیٚیہِ چھُن علامہ بیرزنجی سٕنٛد مشہوٗر عربی قصیدٕ "منشور"، کاشرِس منٛز نوٚرمُت۔ اردوٗ یاتھٕ تہٕ چھِن وارِیاہ کتابہٕ لیچھمٕتہٕ۔ کامگار صاحب چھُ نقاد یا یکھ خوش نوٗیس تہٕ۔ مولانا اوس محکمہٕ مالس منٛز ملازِم تہٕ ریٹائر مُتس منٛز تہٕ اوس پتہٕ لیکھن جاری تھوٚومُت۔ ۱۹۴۷ء پتہٕ رُود کامگار تحصیل کولنکٕ تہٕ ڈوٗڈس لبوٗر داکٹ حمبر۔

۱۹۷۴ء لیس منٛز آو امِس کلچرل اکیڈیمی ہِنٛد طرفہٕ خلعت تہٕ دِنہٕ۔

تصنیفات :-

"رموزِ بیخودی"، "منشور"۔

غلام رسول مشتاق

زااَستھ : سنہ ۱۹۲۴ء

زاجاے : (بینگلن) پلوٗدم

مشتاق صاب زاو بینگلنہ تہٕ ازکل چھ گنیت یار سرینگر روزان۔ کاشُر علاوٕ چھ اُردوٗ پاٹھۍ تہٕ شاعری کران۔ ہیپیتہ کینژاوس وٕد ہ استاد تہٕ ازکل چھ پینشن پیٹھ۔

تصانیف :۔

(۱) تازٕ دوٗد ۔ (۲) وَچھ بَل ۔ (۳) طرزِ مشتاق (۴) تازٕ چمن ۔

(۵) عشقٕ تار ۔ (۶) پھُلے ۔ (۷) آدَن ۔ (۸) اسرارِ مشتاق ۔

(۹) مستی ہوش جبہٕ جوش ۔

غلام رسول نازکی

زا سنہ : ۱۹۱۰ء

زا جاے : بانڈی پور

نازکی صاب چھ بنیٲدی بانڈی پورٕ کۍ۔ اما یِمو روٗدۍ وارِیاہ کال سرینگرٕ لبان ۔ اَوّلہ لٲگۍ اد چھِ تمہ گندستی منز گُزر بسر تہٕ امی سببہٕ بنیٚس اعلیمہ حاصل کرنس نے اَتھ روٗ پیٚٹھ ہندِس تنخاہس پیٹھ ماسٹری کٔرِتھ ۔ نوکری سٟتۍ سٟتۍ تھٲوٕن یِمَو تعلیمی سلسلہ جٲری تہٕ کٔرِن منشی فاضل منشی عالم تہٕ ادیب فاضل امتحان پاس تہٕ پتہ کورُن انگریزی یس منز بی اے تہِ ۔

۱۹۴۳ء یس منز یُس رسالہ تعلیمہ ہند محکمہ "تعلیم جدید" ناوٕ کڈان اوس نازکی صاب اوس تمیُک مدیر ۔

۱۹۴۸ء یس منز بنیو ریڈیو کشمیرک ملازم تہٕ آخر سیدیو گرام ایگزیکیٹو سنٕز حیثیتہ ریٹایر ۔ کینہہ کال گژھ حصہ لوگ فیلڈ سٹاف منز آرگنائزر لیسنہٕ منز ہفتہ وار اخبار "چمنک" ایڈیٹر تہِ ۔ یُس گویہ اخبار لولہ دفترس ژٕھنہٕ تھوٕ یہ سٟتۍ بند تہٕ نازکی صابن نوکری تہٕ داد اَتھ ستہ انڈ ۔

کٲشرِ زبٲنۍ ہندۍ یٲتھۍ چھُس فارسی تہٕ اُردوٗ زبانن پیٹھ تہٕ پوٗر عبوٗر۔ گوڈٕ

گوڈٕ ۱۹ کۍ منز لیکھنہٕ پیتہٕ چھیوٚر پیشنہٕ ماجہ زیوٚکُن تہٕ اتھ منز چھِکن مینہٕ زبٲنۍ سومبرن

«ہمرٕ دنامہ» چھاپ کرِتھ۔ اکھ شعرٕ اُردوٗ کلامُک گوڈنیُک سومبرن «دیدہٕ تر» چھپے

سہٹھاہ یُدینہٕ چھاپ گامُت۔

امہِ پتہٕ یا کھ لوکٹ کتاب «روحِ غنی» تہٕ چھپے چھیپتہٕ۔ نازکی صاب

چھُ منظوٗم منثوٗر تہٕ لیکھان۔

۱۹۷۴ ہس منز آس کلچرل اکیڈمی ہند طرفہٕ خلعت عطا کرنہٕ۔ نازکی صابن

چھِ کیٛنہہ ورِی پتہٕ ینہٕ نِس تہٕ کوٚرمُت۔

تصنیفات:۔

«ہمرٕ دنامہ»۔ «روحِ غنی»۔

«دیدۂ تر»

غلام قادر سائلؔ

زٲژ سنہٕ : ۱۸۸۹ء

زاۍ جاے : (ملارٹہ) سرینگر

وفات : ۱۹۵۷ء

مدفن : (ملارٹہ) سری نگر

سائلؔ صاحب اوس کٲشرِ منٛز پٲٹھ شاعری کران۔ یہِ پیرٕ مُریدی ماں اوسُس ہمیشہ۔ غزل منقبت تہٕ ہجو اوس لیکھان۔ دیوان اوس نہٕ دستیاب۔ کُس حاکم سلام شاہس تہٕ ہجو لیکھ کٕرتھ پیٹھ پیٹھ تمۍ جیل تہٕ لدٕ ۔

غلام قادر مجروحؔ

زٲژ سنہٕ : ۱۹۳۷ء

زاۍ جاے : ترال شریف

مجروحؔ صاحب چھُہ دریا وکالیہ پیٹھ کٲشرِ منٛز شاعری کران تہٕ پننۍ اکھ بانٛتھ سومبرن تہٕ چھپن چھاپہٕ پتہٕ ہمیشہ کینہہ چھُ ستر کام کران مگر پننِہ لیکھنٕک تہٕ چھُس سیٹھاہ شوق۔

تصنیف : "بیاض مجروحؔ" (شاعری)

غلام محمد بٹ گلزارؔ

زا سنہ : ۱۹۳۶ء

زا جاے : بی ہوم بڈ وسر

گلزار صاحب گیہ کاشرِ منزِ وُنُو پتہ مرٕلیکھان ہیتھ گزٕ چھُ زمیندار، اکنٕز

داریاہ باتہٕ کتابہ چھپیمٕتہ تامہِ ستہٕ لیکھ کاشر۔

تصنیفات :- "کلام گلزار" (۴ حصہ) ، "شاہ یوسف"،

"گرٕ سی گوٗر" ، "جنگ نامہ خالد بن ولید"،

"غزلن ہند اکھ دیوان"۔

غلام محمد حنفی

زا سنہ : ۱۸۶۹ء

زا جاے : سوپور

وفات : ۱۹۳۷ء

مدفن : سوپور

حنفی صاحبن چھُ کاشرِ پاٹھۍ تفسیر قرآن لیوکھمت تہٕ امہ علاوٕ چھُن کاشرِ منٛز شاہنامہ،

اندر جنگ، امیر حمزہ تہٕ قادر ترٛاکہ رٕلوایٔتھ کٔرمژ۔ حنفی صاحبن کاشرِ پاٹھۍ ۳۵ کتابہ لیچھمٕژ۔

تصنیف : مثنوی حبہ خاتون ۔

غلام محمد شاد

زا سنہ : سنہ ١٩٢٨ء

زا جاے : (دیٚچھ پٔرو) اسلام آباد

غلام محمد شاد چھُ کاشرس منز نظم کہو نثر دوشوے چیز لیکھان۔ لوکچار ریاتہٕ پتہٕ چھےٚ چھُس شاد ناو دوہمت تہٕ نیٚنژ اکھ لوکٕٹ بانہٕ سوٚمبرن تہٕ چھُن شایع کرمژ۔ آزکل چھُ اسلام آباد ڈگری کالجس منز ہسٹری ہند پروفیسر۔

تصنیف : ١۔ "تنویر وارال" (کاشُری)

٢۔ کلیات ناظم

غلام محمد غمگین

زا سنہ : سنہ ١٩٤٣ء

زا جاے : (دارہ چھیر سنہ واری) ورمُل

غمگین صابنی اکھ بانہٕ سوٚمبرن "ریٚہہ تہٕ سرٕیہ" چھےٚ حال حالے چھاپ گامٕژ تہٕ ریاستی کلچرل اکیڈمی چھُس اتھ پیٚٹھ انعام دیُتمت۔ غمگین چھُ نوجوان کاشرٕ لو شایر۔ منز تمہ زیادٕ چھُ غزلہٕ وناں۔ سرکاری ملازمتس لورنہٕ اسکہ چھُ تجاوزہ کران۔

تصنیف :۔

"ریٚہہ تہٕ سرٕیہ"

غلام محمد مکین

زاسنہ : ۱۹۰۰ء

زاجاے : رشوپہ گرہ، محلہ، سری نگر

وفات : ۱۹۶۲ء

مدفن : رشوپہ گرہ، محلہ، سری نگر

مکین صاحبن چھہ کاشرِس بائتھو وارِیاہ غزل تہ نعت لیکھمتۍ۔ امیُک زِ شاہ جیمنہ باصاف نظمہ بائتھو کامہ شارِ سو ہمارِ شایع سپنہ پتہ مکین صاب اوس میڈیکل ڈپارٹمنٹچ ایمبولنس گاڑی چلاوان تہ شاعرن اوسُس مجبور صاب اصلاح دِوان۔

غلام مصطفیٰ شاہ

زاسنہ : ۱۸۷۴ء

زاجاے : ژرارِ شریف

وفات : ۱۹۱۳ء

مدفن : ژرارِ شریف

مصطفیٰ صاب اوس کاشرِ بائتھ شاعر وَنان یِس اوس ژرارِ شریف کیو پیرزادو اندر ہیندا وہرِس ہیتیِن شاعر وَنیٖ۔ مصطفیٰ صابن چھہ کاشرِ بائتھ نعت تہ غزل ڈٔی منتھو۔ دیان مصطفیٰ صابن چھئے اکھ بیاض تہ لیچھمُت امالۍ زِ سو چھپنہ لوٗدر۔

غلام مصطفےٰ شاہ خواجہ

زاجاے : (دیگہ بڑور) اسلام آباد

وفات : سنہ ١٩٦٦ء

خواجہ صاحبنس زانتنس متعلق چھنہ کینہ زان۔ یم کاسہ صوفیانہ کلام ونتھ
چھنہ چھپاومژ۔ ین سوتری ووق "قصص الانبیاء" ناوک یہ بارہ کاشر کتاب لیکھنس منز صرف
کورمُت۔ امیُک مسودہ چھُ موہن لال آتشس نش۔ تہ تُہ سہ شرۍ وتنہ مُطابق چھِ امہ منز اکھ
لچھ ژہ ہتھ شعر۔ ساس تاپہ پیر مُریدی چھُس بیتھ ادمُت۔

غلام نبی آتش

زانتہ : سنہ ١٩٤٩ء

زاجاے : (ناگِل) انتناگ

غلام نبی آتش صاب چھُ نظم تہ لیکھان تہ نثر تہ۔ رینج کانہہ باتہ سوٗمبرن
بنیتھ چھیکھ تہ ازتام چھاپمژ۔ بیشتر کینژ چھِ ووستاد ین ہندۍ۔ زیادہ دلچسپی تحقیقس۔ یوٚہ چھ
کاشرِ تلمیح پکہ وٹہ کری متی یوس عنقریب چھاپ سپدِ۔ بینژ باتہ سوٗمبرن "زوٗل امارن ہند" چھے
حال حالے چھاپ گمژ۔

تصنیفات : ١۔ زوٗل امارن ہند (شاہ سوٗمبرن) ٢۔ تلمیحات (چھاپس تل)

٣۔ تلاش، (تحقیقی مضموٗن ہنز سوٗمبرن؛ چھاپس تل)

٤۔ کینژ ہا میثر ہاہ (شرٗن ہندی باتھ)

غلام نبی بابا

زاتُنہٕ : سنہٕ ۱۹۲۷ء

زاجاے : (نوہٹہ) سرینگر

غلام نبی بابا صاحب چھُ کاشرِ افسانہٕ لیکھان۔ ہُنز تہٕ چھےٚ پیٚٹھ سیتھاہ بدٕ عنوان
بیٚتھ وۄن نیتھن کیچھ کتاب گۄڈ۔ افسانو علاوٕ چھےٚ اَمۍ کیٚنہہ ریڈیو ڈرامہ تہٕ لیکھمٕتۍ۔ بابا صاحب چھُ
ریڈیو کشمیرس تہٕ ٹیلیویژن کیٚن اکہٕ جان اداکار تہٕ۔ وُنی کِس چھُ ریاستی محکمہ اطلاعاتس منز
نوکری بوٗرڈس سیتی وابستہٕ۔

غلام نبی تنویر

زاتُنہٕ : سنہٕ ۱۹۳۱ء

زاجاے : (سرائے بالا) سری نگر

تنویر صاحبس چھےٚ کاشر زبانۍ منز اتھ لۄکٹ پیٚٹھ شاعری کران گامتۍ۔ از کل چھُ
محکمہ سری کلچرس منز ملازم۔ میانِ کاشرِ بابتھ ممبر جنتیہ کیچن تہٕ اند تام شایع کرمٕتۍ۔

غلام نبی جوہر

زا سنہ : ۱۹۳۰ء

زا جاے : سوپور

غلام نبی جوہر صاحب چھُ واریاہ کالہٕ پیٹھٕ کاشرِس منز شاعری کران۔ امالو یُنٛدٕ
تیٚمۍ نٕہ لیکھٕ کتھ باتہ سو مہرت بازر نژاد شرٕ۔ جوہر چھُ تعلیم ہند شعبس منز
وُنہ ستاد۔

غلام نبی خوشدل

زا سنہ : ۱۹۳۶ء

زا جاے : حاجن سونہٕ وار

خوشدل صابس چھُ وۄنی واریاہ کال کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران نٕہ نثر
لیکھان گوٚمُت۔ اَکھ پانٛژھیٚتھ نٕہ وُنہٕ بیٚنٛز کاہ کتاب۔ چھاپہٕ ہنٛز خوشدل چھُ
ہمیشہ کینٛژھ تاجر۔

غلام نبی خیالؔ

زاسنہ : ۱۹۲۶ء

زاجاے : زمشار محلہ سری نگر

خیالؔ صاحب چھُ کاشُر شاعر تہٕ نثر لیکھار ۔ ژُکلیس نام چھُکھ اُمی سٕندِس تٕمہٕ شاعری ہُنٛد مجموعہ تہٕ نثرس منٛز یِکیا ہیٛت ایی سبزِ مُرشٕ ۔ نثرس منٛز "کاشرِ رُخسار" ناوٕ اُمی سٕندِس کتابہِ لوٗر ۱۹۷۵ء یس منٛز ساہتیہ اکیڈیمی ہُنٛد اِیوارڈ تہٕ آمتی سیٛٹھا اوسُس اُمرِ بُڈہ ہٕشہِ ریاستی اکیڈیمی ہُنٛد یِنام تہٕ دِتہٕ آمُت ۔ اکیڈیمی ہند بانۍ تہٕ کھُن کیٛتہ کنی یہِ تہٕ ترتیب دِژ منٛز کیٛنٛژس کالس کاشُر اخبار "وطن" ، کہ ڈیٛن تہٕ چھُ اُردوٗ اخبار "اقبال" ، کرٛٹان اخبار "محاذ" ، "نئی نگری" ، تہٕ "کونگ پوش" رسالن منٛز ادارتی مجلس سٕتی تہٕ چھُ وابستہ روزمُت ۔ کیٛنٛژن کالس اوس ریڈیو ہس تہٕ ریاستی کلچرل اکیڈیمی منٛز تہٕ کام کران ۔ ۱۹۵۸ء یس منٛز آو حضرت بل کیس کیس سلسلس منٛز جیل سوزنہٕ ۔

تصنیفات :-

رُباعیات عمر خیام ۔ (شاعری ، ترجمہ)

پرٛاگاش ۔ (شاعری)

زیٛچھ ہند ساز ۔ (شاعری)

لوٗ طیقا ۔ (نیوٹیکا ہک ترجمہ)

کاشرِ رُخسار ۔ (مقالہ)

سام نامہ ۔ (ترتیب و تحقیق لچھمن کول بُلبُلن سام نامہ)

محمود گامی ۔ (ترتیب و تحقیق کلام محمود گامی) ۔

غلام نبی دِلسوز

زاٗسنہٕ : ۱۹۱٦ء

زاجاے : (نٹی پورہ) سِری نگر

وفات : ۱۹۸۱ء

مدفن : (نٹی پورہ) سِری نگر

دِلسوز صاب اوس کاشرِ زبانۍ ہُند سُتھ اَدیب آسی کران تہٕ ڈراما لیکھان، یِہ چھُ گوڈنیُک کاشُر ڈراما نوٗیس یُس سِنما کِس ڈراما لیکار کرِتھ آسہ ریٛہ چھُکھ تمہِ دِ ریٛہ قٕدیم کتھہٕ پیٛلِہِ بیٛتہٕ کیو بیشتر اکو دٕنہٕ ریڈیو اِسٹیج تہٕ چھپِتھ بانہٕ ووتھ چھِ اَتھ پیٛہ ۔

غلام نبی عارضؔ

زاسنہٕ : ۱۹۱۶ء

زاجاے : رانگر

وفات : ۱۹۶۵ء

مدفن : رانگر

عارضؔ صاحب اوس کاشرِس اندر شاروٗنال رتہ کیم اٹھ وُتی تراونہٕ پتہٕ لوٗگ محکمے
جنگلاتس اندر فارسٹر تہٕ سوٗزُکھ کشتوار۔ کشتوارس اندر روٗد واریاہس کالس تہٕ چیہ
کاشرِ زبانی تہٕ کشتیہ یہٕ زِ کاشرِ زبانی تہٕ دیہِن تفاوتس متعلق تحقیق کران تہٕ عبدالاحد آزادُن مضمون
سوزان رعارضؔ صاحب اوس عبدالاحد آزادس بیٹھکہِ بتہ آزاد صابنہِ کرس ادبس کُنہہ
دلچسپی باوُر

عارضؔ صاحب گو ۱۹۶۵ء اندر مئادس الٰہ آستہٕ کینہہ رحمت حق تہٕ رانگرٕ کوٗدکھ
آزاد صابنس مدفنس نزدیکے دفن۔

تصنیفات :۔

(۱) کلیات عارضؔ

(۲) کلام عارضؔ (۵ حصہ)

غلام نبی فراق

زاٚے سنہ : ۱۹۲۲ء

زاٚے جاے : سِری نگر

فراق صاب چھُ وارِیاہ کالہٕ پیٚٹھہٕ کاشرِ پاٹھٕ شاعری کران، رکنہٕ کنہٕ چھُ نثر تہٕ
لیکھان۔ ازتام چھےٚ اَتھ کاتھ تہٕ کلامہٕ سٕنٛز مبرن بیترِ الگ پاٹھٕ چھاپ سپزمٕژ۔ فراق صاب
اوس سپھاہس پالِس تالیمہٕ منٛدرس محکمس منٛز لایبریرین سٕندِس عہدس پیٹھ کام کران،
انگریزی لٕس منٛز ایم اے کرنہٕ پتہٕ لوگ لیکچرار بنِتھ پتہٕ اَیس ایس پی کالجہٕ ڈیوٹی۔ کالجس منٛز
ادبی سرگرمِین وسعت دِنس منٛز چھُ اَمی سُنٛد سپھاہ حصہٕ۔ فراق صابن چھِ کیٚنہہ تنقیدی
مضمون تہٕ لیکھ متی۔

غلام نبی گونی

زاٚے سنہ : ۱۹۲۷ء

زاٚے جاے : پھُجرداہ

گونی صاب چھُ پیٚتھہٕ پاٹھٕ اردو شاعر اما لوٗ زٕ تمہٕ اَتھ داہ وری یہ وانٛس
کاشرِ پاٹھٕ تہٕ شاعری کران۔ کاشرس منٛز چھےٚ نہٕ ازتام مینٛز کانٛہہ۔ باقہٕ سٕنٛز مبرن بیترِ
شایع گٔمٕژ۔

غلام نبی گوہر

زأمتٕ : ۱۹۳۴ء

زاجاے : شارِ شریف

گوہر صاحب چھِ کاشرِ زبٲنۍ ہندۍ افسانہٕ لیکھان تہٕ نظم تہٕ رُوٗلِستام چھِکھ ناولہٕ "مُجرِم" تہٕ "مٟیٚل" لیچھِ یِمن پیٹھ ریاستی کلچرل اکیڈمی ہِند انعامہٕ تہٕ دِتۍ چھِس۔ اکیڈمی ہِندِ بابتھ چھِکھ "کلیاتِ عارِض" تہٕ ترتیب دِتھ۔ گوہر چھِ کشتواڑ وِدیوسیٹھ کشمیر کلچرل آرگنائزیشنہٕ ہِندۍ صدر روٗدمتۍ۔ اکہٕ لٹہٕ اسمبلی بابتھ الیکشن تہٕ لوٗدمت اما پوٚز کامیابی سپٕز نہٕ۔ از کل چھِ فارسٹ ڈیپارٹمنٹس عہدس پیٹھ کام کران۔ کلچرل اکیڈمی ہِندِ کاشرِ ڈکشنری بناوان چھِنے گوہر صاحب چھِ ایڈیٹر روزِ مٕتۍ۔

جمہور

تصنیفات :-

"مُجرِم" (ناول)

"مٟیٚل" (ناول)

"کلیاتِ عارِض" (ترتیب و تیمت عارِض کلام)

۴۹

غلام نبی مائل

زامُت سنہ: ۱۹۱۸ء

زامُت جاے: ٹینزل زالہ گیر

مائل صابس چھُ لۆکہٕ پانہٕ دیدٕ غلام نبی اندرابی تہٕ تخلص مائل اوس چھُیہٕ کٲشُر شعر پأٹھۍ
واریاہ غزل تہٕ نظمہٕ بیتر ونیمٕژ یِمہٕ ہمیشہ رسالن منز اندر چھپان تہٕ سپدان رودۍ۔ چھُ مائل صاب
چھُ لۆکچر شعر وال بہان۔

غلام نبی ناظر

زامُت سنہ: ۱۹۳۳ء

زامُت جاے: دیالگام اننت ناگ

ناظر صاب چھُ کٲشُر شاعر تہٕ نثر نگار۔ واریاہ کالہٕ پیٹھہٕ چھُ دُنس نیکھالاتہٕ ازنام
گیمتن بیتر تٔرتۍ کتابہٕ شایع گمژٕ۔ امہ علاوہ چھُ کتابہٕ ترتیب دِتہٕ ناظر صاب
چھِ ازکل جموکشیرٕ کلچرل اکیڈمی منز سینیر عہدس پیٹھ کام کران۔

تصنیفات:-

"دیوانِ ناظر" (شاعری)

"کٲشُر شاعری" (نثر)

"واری داتھ" (شاعری)

"کلامِ اسداللہ" تہٕ "کٲشرِ لکھ باتھ" (ترتیب دِتمژٕ کتابہٕ)۔

کٲشُر قاموس (مجلسی)

غلام نبی وانی

زاجاے : گوٗل گلاب گڈھ

وانی صاب چھُ اکھ جان کاشُر شاعر گُزرِتھ ریوٗدوے اَمہ سُنٛد کلامہ
لُکن اندر زبانی یاد چھُ اماپوز اَمہ سنٛز بیاض چھِ کینٛہ شعر۔ وانی صابنِ قریبی رشتہ
دارن ہُنٛدِ دُن چھُ زِ یہ بیاض آسہ اکہ وقتہ سری نگرٕکس کُس تام شاعرس نِشہ اماپوز
ییتہ دِژ زِ نکہ تہ تمہِ دالیٚس۔ وانی صابنِ نسِ زِ نتہ مرن سُنٛدس شعرن چھِ کینٛہ جایہ
کینٛہ ینیئو مٕژ۔

غیاث الدین

زاجاے : رٕڑہ پیرِ وٲن

وفات : ۱۹۳۶ء

مدفن : رٕڑہ پیرِ وٲن

غیاث صاب اوس کاشرِ پاٹھی شعر وَنان۔ امہ سنٛدِ زِندگی ہِنٛدِ
حالاتھ چھِ نہ دستیاب۔ ریال مُصطفیٰ شاہ رٕڑہ پیرِ وٲن سنٛدِ خاندانک اوس تہ لگ
بگ تقریباً زِ غزل تہ نعت گوٚزِ تیتر۔

فائز

فائزٕ صابن کیا اوس اصل ناو تہٕ ییٚمہِ موقعم چھِ تہٕ اُمہِ زندگی ہٕندی حالات بتہٕ
دیاں کاشرِ پاٹھۍ اوس شاہ زمانن تہٕ عطاءاللہ ہماصابن اوس ییٚپہِ پتاہ گو
زعاہمہِ ہندی ہجری اندر رحمت حق۔

فارِق بڈگامی

زاتُک سنہٕ : ۱۹۲۳ء

زاجاے : بڈگوم

فارِق صابُن اصل ناو چھُ غلام علی بٹ۔ فارِق چھُ تخلص کران۔ رادریاہ کال
دولتس کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران تہٕ گوڈٕنی چھِن نوح تہٕ مرثی لیکھمٕتہٕ۔ تالیم اڈوتی
تراوِتھ کوٚرُن کنٹینرس کالِس سپٕز کام تہٕ پتہٕ دُکانداری۔ رکینزِ کالِ لوگ گوڈٕ شالی
سٹورس منز تہٕ پتہٕ کاپی پیٹھ محکمس منز ملازم۔ آخرس گو دِ یسم لیول ورکر۔ سینہٕ چھِ تیتہٕ
پینشنس۔ فارِق صابُن کیٚنہہ کلام چھُ کنیٚترٕ لوکچن لوکچن کتابن منز چھپیومت۔

فاروق مسعودی

زاےٚ سنہ : سنہ ١٩٥٠ء

زاےٚ جاے : سِری نگر

فاروق مسعودی چھُ نوجوان کاشُر افسانہ نگار۔ اگرچہ اُمس کیہہ کال اتھ مادلس منز قدم تھاوِتھ گومت گو امہِ لیُو ژاٹھہٕ قلیمہ دقنس منز چھُن افسانن ہنٛدا کھ جان تیداد لیکھمُت۔ بینیٛن تا ثیمہ نِشہ قابلہِ مید یتھ چھُ ازکل قلم انِتھ چھوٚرتھ۔ ییٚمہ ناہس منز ہیدا یتھ کاشرِ ہشہ تربیتھ حاصل کران۔

فاروق نازکی

زاےٚ سنہ : سنہ ١٩٤٠ء

زاےٚ جاے : بٹہ پوٗر

فاروق صاب ادس گوڈ گنہِ انٛدرِ دوٚہ ہوچ لیکھان لما پوچھ دو زبانہ کنہٕ کاشرِ پاٹھ تربیت دوان۔ ازکل چھُ سِری نگر کس ٹیلی ویژن سٹیشنس منز کام کران تہٕ امہٕ برونٛہہ چھُن کلچرل اکیڈمی منز ریڈیو کشمیرس منز تہٕ نوکری کرِمژ۔ ٹیلی ویژن کامہ منز تربیت حاصل کرنہٕ باپتھ چھُ ولایتھ بیترِ تہٕ گومت۔

فِدا راجوری

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۱ء

زاجاے : تھرووٹ راجوری

فِدا صابُن اصلی ناو چھُ عبدالرشید۔ یِم چھِ اُردوٗ تہٕ کٲشرِ دۅشوٕنٕے زبانَن منٛز نثر لیکھان تہٕ شاعری کران۔ ۱۹۵۹ء پیٹھہٕ ووٚلُس تالیمہٕ ہِندِس محکمس منٛز دوہتاد سینٛدِ حیثیتہٕ کام کران۔

فرحت گیلانی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۶ء

زاجاے : (امدٕ کدٕل صاحب) سری نگر

یِہُنٛد ناو چھُس محمد امین گیلانی۔ فرحت امہِ لوٚز ادبی حلقن منٛز۔ یِم چھِ فرحت گیلانی ناوے وُبود۔ فرحت صاحب چھِ اُردوٗ علاوٕ کٲشرِس منٛز تہِ شاعری کران تہٕ نثر لیکھان۔ ریڈیوکہِ منٛز لُس قومی مُشاعرس پیٹھ وَنہٕ یِم یومِ جمہوریہ کس موقعس پیٹھ سیداں چھِ تھمنٛز تہٕ چھِ اکہِ لٹہٕ کٲشرِ نمائندگی کرٕمٕژ۔ فرحت چھِ مرکزی محکمہٕ اطلاعات منٛز ملازم۔

تصنیف : ''بالوٗنہٕ پنچایتی جمہوریت'' (نثر)

فیاض تِلہ گامؠ

زٕسنہٕ : سنہ ۱۹۵۰ء

زاجاے : تِلہ گام، ورمُل

اصل ناو چھُس علی محمد میر۔ فیاض تخلص تہٕ تِلہ گام ییٚکہ آسنہٕ سۭتۍ چھُہ پانس
فیاض تِلہ گامؠ ونان۔ فیاض صأب چھُ نثر تہٕ لیکھان تہٕ نظم تہٕ۔ میٹرک پاس کرنہٕ پتہٕ چھُہ
تألیمہٕ ہندِس محکمس منز دہ ستاد لوگمت۔

قادِر صأب کیشہٕ نہٕ

زاجاے : چھتہٕ بَل

وفات : سنہ ۱۸۸۲ء

مدفن : چھتہٕ بَل

قادِر صأبس اوس کیشہٕ نہٕ تخلص۔ یہ زاو مشہور صوفی شاعر رحمان ڈارنہٕ
گرٕ۔ کأشرِس اندر چھِیٚن صوفیانہٕ طرزُک باتہٕ لیکھمٕتۍ۔ یِم کلچرل اکیڈمی ہیٚن چھاپ کرِتھ "محمد میر"
ناو چھپہ کتابہ ہندِس آخرس منز دِنہٕ آمٕتۍ چھِہ۔

قاسم سجاد

زاسنہ : ۱۹۴۷ء

زاجاے : (سرنل) اسلام آباد

اصلی ناو چھُس محمد قاسم خان تہٕ قلمی ناو چھُن قاسم سجاد۔ تمو ووٚت ییٚنہٕ تمو سنہ
اَٹھ ووٚری یہ دٲلیس کاشرِس منز شاعری کران۔ سُہ چھُ فنس مینز عبور تھاوان۔ لولُک سیاسی
سینزواٹھ آسنہ سببہ روز تقریبن شرانن رسٕنن جبل۔ اکھ نوکٕٹ بأتہٕ سومبرن ترچھیٖن
چھاپہ منز۔

قاضی غلام محمد

زاسنہ : ۱۹۳۷ء

زاجاے : اننت ناگ

قاضی غلام محمد صاحب چھُ سانیٚن مزاج گوٚڈ شاعرن منز۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس اُردو یا ہندی
لیکھان امابوز ییٚنہٕ پیٚٹھ ووٚر کاشرس کُن تہٕ۔ اُردوہس منز چھیٚن تمنٕز اکھ بأتہٕ سومبرن تہٕ
چھپیٚمژ۔ قاضی صاحب چھُ کشمیر یونیورسٹی منز ریاضی ہندی پروفیسر تہٕ امی شوبہٕ کس ہیڈ۔
کینژن ووٚرین پیٹھٕ چھُ کاشرس منز نظمہٕ غزل تہٕ لیکھان۔

قبول شاہ کریری

زاُت سنہ : سنہ ۱۸۶۹ء

زاجاے : کریر (وُلر)

وفات : سنہ ۱۹۳۰ء

مدفن : (کریر) وُلر

میر قبول کریری صاحب اوس امیر شاہ کریری سُند نیچو۔ میر صاحب اوس کاشرِ پایہ ٹھو
شاعر وُنان غزل، نظم، نعت تہ منقبت لۆمہ کتابہ لیچھمژ :-

(۱) روضۃ الشہدا (۲) خاور نامہ (امیر شاہ کریری سُند خاور نامک آخری حصہ)

قطب الدین

زاجاے : ژرارِ شریف

وفات : سنہ ۱۸۵۷ء

مدفن : ژرارِ شریف

قطب صاحب اوس کاشرِ پایہ ٹھو شاعر وُنان تہ ییمن شارن قطب لیکھت
دِوان ییتہ کینہ واعظ خوان رژ شعری ازگہ چھیس نعت، منقبت تہ درود بیتہ ہیمہ
اندہ کلم کاسہ چھاپنس کا منت چھے۔

قمر حمیدُ اللہ

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۴۸ء

زا جاے : (الکھِرن) کولگام

اصلی ناو چھُس حمیدُ اللہ وانی تہٕ تخلُص قمر۔ محلکے ناکھیس اندر چھُ وُہ ستادر۔ قمر حمیدُ اللہ چھُ شاعری کران تہٕ کلام چھُس رِسالن بتیرِ اندر چھپیومُت۔

کاظِم بابہ

وفات : سنہ ۱۸۵۶ء

مدفن : صفاپور

کاظِم صاحب اوس گاندربل علاقس فارسی یا تھن منز شاعری کران۔ کاشرِس اندر چھِ تس وایاہ ہزلی بانتہ لیکھی منز ہموار انداز کیشہ جواب تہٕ سید قمرُ الدین صفاپورہ اوس تمہ اکِس مسجدِ اندر اَپانچھ کران تہٕ امہِ علاقچ اوس تمہ اکِس تا دِینہِ تہٕ باگران۔

کأظِم گنٔی

دِیان کأظِم گنٔی اوس اردآہمہِ صدی اندر علاقہٕ زدیوٗرس اندر روزان۔ شہ کرزاو، کرگو بنیمہِ عالمہ تہٕ کنہ اوس زامُت تمیٚک چھینہٕ کانہہ پتاہ۔ دِیان چھُ اوس شاہ غفورس نِشہ۔ کأظِم صٲبنہٕ کانہہ شٲعری ہیٚوٚن چھینہٕ دستیاب۔ صرف چھ کیٚنہہ یا کشمیری زبأنی رِوایژ پیٚپہ لنس کُن منسوب۔ کأظِم صٲبن زدیو علاقک آسُن تہٕ چھُ شاید یمہِ شارسہٕ تہٕ کھٕرِ ہنتو آسُن۔

زدیوٗ کأظِم زار زار چھیٚی وَنان
زار بوزتم حبار آسے۔

کأفی شاہ

زاجاے : (ترہیرِ لوٗر) کٔٹھار

وفات : سنہ ۱۹۲۱ء

مدفن : (ترہیرِ لوٗر) کٔٹھار

کأفی شاہ صٲبنی اوسا کأفی شاہ یہ اصل ناو کیٚنہٕ بیٚیہ کیٚنہہ، تہٕ سیدٕ تہٕ مولوی۔ کأفی چھُکھ شارن اندر بطورِ تخلص ترٲوِتھ۔ ترہیرِ لوٗر زاوکھ پیرگرس اندر تہٕ پیرمریدی اوسُکھ پیشہ۔ کأفی شاہن چھیٚ اردو زبأنی ہٕنزِ مشہور مثنوی "قصہ بہرام گور" کأشرِس اندر ترجمہ کٔرمُت تہٕ امہِ علاوہ چھکھ کیٚنہہ غزلہٕ تہٕ نظمہ بنیٚیرِ تہٕ وُنیٚرِ۔

کبیر میر

زاجاے : (آرپل) اسلام آباد

میر صابن چھے کاشرس اندر اکھ مشہور نظم "زِنہ مۄنزِ وۄر" تہٕ اَتھ نظمہِ منز چھے تمو ژُن ناوتہ سۄ کو نتہ پیٹھ کنہ درج کورمت۔ "آپٕ نمر ووُن سے کبیر میرن"، امہ علاوٕ چھیہٕ میٖر کیٚتہ نہٕ مولوم۔ اُمی چھے زِنہ مۄنزِ وۄر نلاوٕ بیاکھ اکھ نظم "معراج نامہ" تہٕ آیمژٕ ژتہٕ بیر چھپے غلام محمد نور محمد کتب فروش چھاپ تتہٕ رٕ مژر۔

کرشن راز دان

زاسنہ : سنہ ۱۸۵۱ء

زاجاے : وَن پۆہ

وفات : سنہ ۱۹۲۶ء

کرشن جو چھیہ مشہور لیلایہ گوش شاعر۔ کاشرٕ علاوٕ اوس سنسکرت زبانہِ تہٕ زانان۔ لتس چھیہ کاشرین مثنوی نگارن اندر تہٕ تِمہِ اکھا انگ مقام۔

تصانیف : (۱) "شو پرینے" (۲) "شوٕ لگن تیہ سو دے یوٕ گیتا بو علاوٕ چھین وارِیاہ لیلایہ تہٕ آیمژٕ۔

کرم بُلند

زامُت : ۱۷۶۵ء

زاجاے : ترووِ ڈور

وفات : ۱۸۵۵ء

دفن : ہاشرٕ گونڈ (کوکرناگ)

کرم بُلندٕس کیاہ اوس اصل ناو تہٕ ژینہِ موکلُم۔ دیالِ صحیح خاندان اوس تٕس
بزونٕسہ بیپر کھنڈٕے مسلمان سٕنٛد پتٕ سٕہ راو ترودی ڈارنٕہ گرِہ تٕدل اکہٕ وُوہس برژٕے
گرِ بھتہِ وورت ہاشرٕ گونٛد دا ہتھور۔ ہاشرٕ گونٛڈی گۄڈٕ ات کھاندر تہٕ تتی گوس گوکت
شوق پاۄدٕ بیٚنتھٕ دہرٕ ہیتھ اوس سۄ چھُ گرالٕس نِشہِ لیوان تہٕ تتہٕ محفلہِ گیاوان رُنہٕ چھُ
گرالٕس اوس واتُنسرٕ کنٛہِ وارِیاہ زیٚٹھہٕ۔ دیالِ مومنِ صاحبٕس تہٕ اوس ناطاکھ۔ ذرٕ یعے
معاش اوسُس زمین داری۔ اکہِ رِوایتہِ کنہِ چھُ کرم بُلندٕ لارٕسٕس چھِینہٕ لوٚند بتہٕ بروٚنٛہہ
لگ بگ ۸۰ وَری رحمت حق گومُت تٕمہِ ساتہٕ آس تٕس ۹۰ وٕری واٚنٛس۔

کرم بلند صاحبن اکثر کلام چھُ ردٕ دِ یتِل۔ کم کیٚتھٕ ہا چھُ چھپالِیَس کھوتمُت۔

گرامر بیلی

زاجاے : انگلستان

بیلی صاب اوس کرتھ مشنری سوسائٹی سیتی وابستہ۔ کاشر زبانہ

ہندس پیٹھ رس سیٹھا چھپے اوس PRONUNCIATION OF KASHMIRI LANGUAGE

ناوچ کتاب لسانیات تحقیق کی سٹ کُنو یمہ صدی ہندس آخری دہلس اندر چھاپ کڈِتھ۔ امہ کتاب

ہند اکھ نسخہ چھ سری نگر چہ پرتاپ سنگھ لائبریری اندر موجود۔ امہ علاوہ چھے امہ بیالہ کتاب

GRAMMAR OF DARDIC LANGUAGES تہ مشہور۔

گلشن مجید

زاسنہ : ۱۹۴۹ء زاجاے : قاضی محلہ (اسلام آباد)

گلشن مجید چھ کاشرس منز شاعری تہ کران تہ نثر تہ لیکھان۔ نثرس منز چھ آزبند

افسانہ تہ تنقیدی مضمون تہ شامل۔ یہ چھ مشہور کاشرین صوفی شاعرن پیٹھ خان فندا

صابن فرزند۔ امہ چھ فلسفس منز ایم اے ایم اے ایز۔ سان گورنمنٹ تہ اندی چھ کالج لہ کادی

منز کام کران۔

۱۹۴۹ء منز کور امہ شفیع شوق صابس سیتر رلتھ آش رسالہ جاری۔ گگنی،

رُود واریاہس کالس ستاسی سرگرم بیہ نو جب جیل تہ۔

تصنیف : ۱۔ جمالیات (شفیع شوقس سیتی)

۲۔ کاشر غزل (۳) جدید فلسفہ

یمہ ترشویہ کتابہ چھے اَز کشمیر یونیورسٹی ہندِ کاشر شعبہ باپتھ لیکھمتہ۔

گُل محمد زرگر

زامُت سنہٕ : ۱۹۱۹ء

زاجاے : اسلام آباد

گُل محمد زرگر چھُ ہمعصر شاعرن منٛز نامہٕ کھۄتُن دار یاہ کلامہٕ کاشرِ پیاٹھۍ دۄنٛت۔
یہ چھُ بیاکھ ہری تِلہ کنہ مشہور صوفی شاعر عبدالاحد زرگرُن ناؤب۔ گُل محمد چھُ پیشہٕ کنۍ سیتہ کام کران۔

گنگہٕ پتھ شتشٹ

گنگہٕ پتھ شتشٹ کرزاو اکہ موٛدٕ تتھ کتھ علاقک اوس نتہ چھینہٕ معلوم البتہٕ
ہیٚکو دٔپتھ زِ ییٚلہِ اوس بادشاہ سپہند دربارک اکھ گونہٕ باتھ پتہٕ سنسکرت زبانۍ منٛز جان
عالِم۔ اَتھ چھُ بادشاہ سیٛنٛدِ دورچ گوتش اندرس کہ دہ کتھ تہٕ رتہ ناوچ اکھ
کتاب کاشرِ تشرن اندر لیچھمت۔ یہ کتاب چھپیہ دہ ہزار شعرن پیٹھ زندگی ہندین واقعاتن
پیٹھ نتہ ایکیٛک نسخہ چھ کتھنتھ اندر مسئلِ چوکٹ یونیورسٹی اندر محفوظ۔ امہِ کتابہٕ
ہنز نو نسخہٕ نوب ڈاکٹر بلہارت گو پتھ۔

لال محمد خان زخمی

زاسنه: سنه ۱۹۱۳ء

زاځای: صفاپور

زخمی صاحب هیښتر ښه وه او هر داسې شاعري کړې ګوره ډېر ګوډ اوس اردو ته فارسي یا ګټو شارونان ۔

تصانیف: (۱) دین فطرت (۲) شرح آیات امانت

(۳) هوښه هنده وېاګه (۴) ادب بې ادب ۔

لاله آرګاهی

زاسنه: سنه ۱۹۱۶ء

زاځای: (آدي ګوم) هندوور

لاله آرګاهی صاحب اصلي نوم عبدالکریم دی آتي ځیږه ګوري کارکران ته

شاعري جنبش شوقوم ۔

تصنیف: جام ساقي (شاعره سو مبارک)

لالہ تانترے

زاں سنہ : سنہ ۱۸۳۹ء

زاں جاے : حاجن

وفات : سنہ ۱۹۱۲ء

مدفن : (پارزٕ) حاجن

لالہ حاجن چھیہ کاشرِس اندر دٲریاہ ناموٗ لیکھمتیو سیمہ اندر پارٕ وٕن ناموٗ لال نامہ تہٕ سُہلاب نامہ مشہوٗر چھیہ۔ وَیان لالہ صاحب اوس مہاراجہ پرتاپ سنگھ سِندِس گرد لدٕ ملیس سیٖتہٕ وابستہٕ۔ کٔشیرِس کالُس چھین ہارٕ وُنہ تٕمہ زٕ دی توکرہ مرثیہ وٲنس تہٕ ہندِ یِنہ آخری دوہن اندر اوس گارٕ ریشکھدری کران۔ لالہ تانترے ناوٕ رٕچ بانہ سوٗمبرن چھیہ حلقہ ادب سوناواری طرفہ چھاپ کرنہ آمژ۔

لالہ ٹکھمن

زاں سنہ : سنہ ۱۸۹۳ء

زاں جاے : (ہانٛز ترول گوم) کولگام

وفات : سنہ ۱۹۶۱ء

ٹکھمن جُواوس مزاج گوشایہ تہٕ کاشرِس اندر چھین دٲریاہ ہزلی باتھ لیکھمتۍ۔ محکمہ ڈاکس اندر اوس مُلہ آزم۔ وَیان شِو بھگتی اوتار رٕچ مثنوی تہٕ ہیٖرِن لیکھمژٕ امالوز تھتہ سیٖتۍ الیس تہٕ برابری۔ اکھ زٕ کیٖشہ موشوٗرٕ نظمہ چھیہ:۔

طوطہٕ گُدرٕ رٕ چلے، سَروِندکوٗ دی گاڈ ڈیکل تہٕ کوہ لگامی تھانہٕ بیتیر

لَچھہٕ کاک

زامجاے : (بَبہٕ بوٗرشاہ) سِرینَگر

وفات : ۱۸۷۱ء

لَچھہٕ کاکَس آسی اَتھ حٲب تہٕ وٕناں تہٕ تہٕ پدانشد تہٕ رسادٕ آسن کِنہٕ ادتہٕ، استقانَن مُتیرٕ پیچھان آساں۔ آسی دا اشرٕ اندر وقت زانہٕ گیرِ دیاں تِتھی تواتِھن پرہان۔ لَچھہٕ کاک نُنْد کلام چھُنہٕ سوٗرے دستیاب۔

لَسہٕ خان فداؔ

زامجاے : (قاضی محلہٕ) اسلام آباد   زامسنہٕ : ۱۸۹۳ء

وفات : ۳۰ اگست ۱۹۶۵ء   مدفون : اسلام آباد

خان صاحب آسی کشیرٕ منز ہمہ اوس فلسفکی مبلغ تہٕ تصوفہٕ درجکی بزرگ۔ یِمو چھےٚ غزلہٕ، نعتہٕ ثنا تہٕ مثنوی یہ تہٕ لیچھمٕ۔ یِہندٕ مثنوی "گُل بکاولی" چھےٚ ساننہٕ ادبُک اکھ اہم تہٕ مزدار مثنوی۔ لَسہٕ خان فداؔ آے دوہ یہ پھیرٕ جیل تہٕ سوزنہٕ۔

تصنیف : گُل بکاولی (چھاپ ۱۹۱۸ء)

گلزارِ حقیقت : (چھاپ ۱۹۳۳ء)

شاہ بہرام : (نہٕ چھپیے)

لسہ ملک مُلہم

زاے سنہ : سنہ ۱۸۸۲ء

زاے جاے : شوپیٚن

وفات : سنہ ۱۹۴۷ء

مدفن : شوپیٚن

مُلہم صاب ٲس سون پوٗرُ ناو غلام رسوٗل ملک تہٕ تخلص مُلہم۔ کار بار اوس زمینداری تہٕ گُمٲشتہ گری۔ شاعری چھُکھ لو کچار پیٚٹھے اندر کرِتھ ہیٚتھ مژ۔ غزل، نعت تہٕ مثنوی علاوٕ چھُکھ شوپیٚن کین مذہبی پیشوا ین ہیٚنٛد مرثی تہٕ لیکھمژٕ۔

لسہ ڈار مانسبلُک

زاے سنہ : سنہ ۱۸۰۷ء

زاے جاے : مانسبل

وفات : سنہ ۱۹۱۰ء

ڈار صاب ٲس چھہ مانسبلُک امرِ سبب وُنان تہٕ کیازِ یہ چھُہ مانسبلہٕ زامُت۔ اَمِ سنٛدِ زمانہٕ چھُ کشیرِ منٛز مُلکُک تہٕ جبرُک زمانہٕ اوس مُت۔ تمو کنی چھُہ ڈار صابس تہٕ واریاہ مہ لُٹہٕ دوٗر دوٗر جایِن بیگارِ سوتہٕ تہٕ آمُت رٹنہٕ۔ سِ کالس چھُکھ رسالہٕ توٚحیس منٛز لوکری کرمژ۔ یتہٕ جواب گژھنہٕ بیتہٕ اوس گریٚتھ گرِ باتہ گیوتہ اوتھ زیناں۔ ان یہ آستہٕ سبب اوس نہٕ تمنٛز کلام سِر لیکھتھ تھوان۔ الہ پلہٕ چھُ شیٚتھ ورٕ ین شاعری کرمژ۔ امی سنٛدِ کلا میٚع لوکیٹ اکھ سوٚمبرن چھپنے پیٚو فقیر جاے چھُنہٕ ترتیب دِتھ مژ۔

لَچھمن کول بُلبُل

زا سنہ : ۱۸۱۲ء

زا جاے : رَاینہ محلہ، سری نگر

وفات : ۱۸۸۴ء

لَچھمن جُو اوس کاشرِ علاوٕ فارسی تہٕ برج بھاشاہ منٛز شاعر ونان۔ یُہ کول تہٕ آسِتھ بیوٗ لہٕ کٲم ہُند پُر سِری نگر والین ہول، ترٛہتھ گیوس بانٛیِن ہنٛزِ منٛز گرِ دانہِ تہٕ ڈوٚلک شیرِ ہنٛد بہٕ تہٕ پٲنہ بیٛنہ ہیٚچھن برج بھاشانہٕ ہندوستانہٕ بیٚٹھ والیس ہیٚچھ لوٚگ ناگمہٕ کٹھیال رٲکھ دِہہ گیبس زمانہٕ دارِ کینٛہ ہس وٲرٲنگ رژنان ژلان ووت لوٚان تہٕ تت ہیٚو رٲنٛدس ٹھشش یِہ مَنٛدنہ دنہ کوٚٹون دوٚیم نیٚبر ناگمی۔ دیالان ہیٚچھ گوس یینہٕ نی تیاچہ ستی جانہ مرگ تمٲنی ہیٚہ ستی گوسو رگوس۔

کاشرِس منٛز چھپٕنہ بُلبُل سٕنٛز یِمہ کتاب:

(۱) رادھا سوٚیمبر : یہ کتاب چھپٕنہ ہُند شہر نام لیکھنہ آمٕژ ۲۰ صفحہ نالہ (۲) تل دمن ۔ یہ آدم مٲہ ۵ ۔ ادم مٲہ ۔ ۱۶ ۔ (۳) یہ نامہ ۔ ریٛٹھ تہ سیٚچھ ہنٛزِ رقاق۔

تیلہ پیہ لیٚچھن تہٕ غزلہ بتیبر۔

رادھا سوٚیمبر درِ کتھ تہٕ ہُنٛد ہندوستان گوٚو رٲش ناولن لیو کسمت تہٕ بٲہن کُور

دُہبر نیچہ یہ

لل دید

زاتسنہ : بکرمی ۱۳۲۵ سیچہ ۱۳۵۱ء

زاجاے : سیمپور (پانپور) پانپور

وفات : سنہ ۱۳۸۲ بکرمی ۱۴۱۲ء

لل دید زایہ سیمپور پانپور اکس ادس وچال گرس اندر تہ لوکچہ وانی کورنس پانپور ہمسایہ شبلہ مجلس اندر کھاندر۔ واری دلو تھوومس پدا ووتی نا ورلل دید آس لوکچارے پیٹھے دیہ سپنہ رایہ وچھنہ تہ کوری ہیوکن نہ واری دس اندر اکس سیس لو شیہ کور شہدی پاٹھو دور گرتھ۔ سہ آس کام گو ٹھ تہ آوہ تھ منہ اندری خبر کس غوطن آسان ژانہ بیٹھ آسس واری دی پاٹھ دیوان۔ گاہ یتان کران تہ ننگہ ننگہ اذاہ دران الوونہ یوت کریتھ تہ ترد دون نہ دیہ سند اول رتھمہ کٹی نالہ اندر جاے چھنی یاوی یہنا وسی دیژن لگنہ تہ درایہ دن تہ بیابان اندر دسے گامہ تہ اتھو جاسنی۔ اندر دنی یکشر یانی اندر تہم واکھ یم از تہ ساری تہ تابری ہند معراج مانہ یوان چھ۔

دیان لل دید ادس پرمہ وان گوڈ تہ تمس آسس رو حانی تالیم دیژ مژ۔

کاشرِن چھُے سو لل ایشوری، للہ عارفہ، لل عارفہ، للہ یتانی بیتہٕ ناوَ دِتہٕ ویژ نہٕ ہیندی کِہو مُسلمان دوشونے چھِ پرٛژھان... لل دید بہٕ... وَاکھ چھِ

لل دیدِ ہند واکھ چھِ وقتہٕ وقتہٕ مختلف کِتابَن اندر چھاپ سپدِمتی ییمو اندر بعضہٕ کینہہ مشہوٗر چھِ۔

(۱) لل واکھ مرتب باسکر رازدان چھاپ سنہ ۱۸۱۹ء

(۲) لل واکیانی مرتب سر جارج گریرسن چھاپ سنہ ۱۹۲۰ء

(۳) لل دید مرتب پروفیسر جےلال کول تہٕ پروفیسر نند لال طالب یہٕ کِتاب کلچرل اکیڈمی چھاپ تہٕ حال حالےچھِ اَمِیک دوٗیم ایڈیشن تہٕ بازرس دراموت۔

ماسٹر زِند کول

زاسنہ : ۱۸۸۴ء

زاجاے : (حبہ کدل) سری نگر

وفات : ۱۹۶۶ء

ماسٹر زِند کولس چھ ماسٹر جی ناوٕ وَنان تہٕ ادبی حلقن منز چھُ امی ناوٕ مشہور۔ ماسٹر جی اوس عربیک، فارسیک، اردوٗک تہٕ سنسکرتُک عالم تہٕ امہِ علاوٕ اوس انگریزی زبانہِ پیٹھ تہٕ زبردس عبور۔ کاشرِ شاعری منز چھُس یہِ مانن زِ تسنٛز شاعری خاص پایُک لیکھنہ تہٕ چھے گوڈن تیٚشِہ۔ تسٕنٛز انگریزی پایُک ترجمہ۔ ماسٹر جی اوس گوڈٕ گوڈٕ اردوٗ تہٕ فارسی پایُک شاعری کران تہٕ نیلہ اوس تخلص ثابت۔ کاشرس کُن پھیوو رسہٕ رسہٕ تہٕ لیوکھ امی سنٛز کاشرٕ شاعری تہٕ نومبر ۱۹۵۵ء لیس منز لالہ رُخ پبلی کیشن "سمرن" ناوٕ چھاپ تتھ پیٹھ آس ساہتیہ اکیڈمی ہٕنٛز ریاستہٕ دِنہٕ تہٕ یہ انعام اوس کاشرِ زبانہٕ کیت ساہتیہ اکیڈمی ہنٛز گوڈنیُک ڈالر۔ ۱۹۶۲ء لیس منز آس کلچرل اکیڈمی ہنٛد خلعت تہٕ عطا کرنہٕ۔ ماسٹر جی گژھ لوکہ عالمہٕ ۱۴ فروری ۱۹۶۶ء۔

ماسٹر جی اوس اکھ غریب گرک اَچھ گاش تہٕ پننہ چھنس کینہہ ہٹھمہ جماژ تمۍ اکس نوٹو گرافر کانس پیٹھ موٗزرہٕ کرنہِ پیتہٕ لوگ تالیمہٕ ہٕندس حلقس منز ووستاد۔ کلرکی تہٕ کیٚژھ کال اوس پیٹھ اوس پنڈت دیا چند کاکہ ساتی محکمہ آثار قدیمہ منز کام کران۔

تصنیفات : "سمرن" (شاعری)

"پیغامات" (پیغامات شاعری ہنٛد انگریزی ترجمہ)

مانہٕ جوٗ عطاؔر

زاجاے : (بُہرٕی کدل) سری نگر

مانہٕ جوٗ کرٕ زادٕ تہٕ کرگوسہ رگواس تہٕ چھُنہٕ مولوٗم رَتِس مُتلِق مَجُدٕ ایِتےٚ یوت مولوٗم
زِ تٕمہٕ اوس بُہرِ کدلہٕ روزان تہٕ کاشُر ےٚ بانٹھ اوس تسٕ زیٲدٕ گرٲن۔ دِیان چھ اوس کرتھ
کھمگت۔ مانہٕ جوٗن چھپےٚمُت کاشرِس اندر "باگوت پران" تۄرِ مُت۔

مجیدٕ شیٚپینہٕ

زاونہٕ : سنہ ۱۹۲۸ء

زاجاے : شوپیٚن

اصلی ناو چھُس عبد المجید تہٕ ذاتھ شیخ۔ دادیاہ کال ووٚتُس تسٕ شٲیری کران تہٕ
"مجید" تخلص ورتاوان۔ رگہٕ تُم گُتہٕ تہٕ چھُ داہر باجن سیتی گیومٕ نیران روٗد مُت تہٕ اُتھی منز
ہٕنٛزِ تِمن نۄ ناہ تہٕ تر باگ منظوٗ رٕ نِس کتھیٛ گرزٕ اکہٕ۔ پتہٕ ہتہٕ تہٕ کرٲل۔

مجید میر

زائسنہ : سنہ ۱۹۰۴ء

زاتاسے : اسلام آباد

وفات : سنہ ۱۹۵۱ء

مدفن : اسلام آباد

دیوان مجید صاحب اوس کا شعر دیا بھوٹ اردنان راد ہشہ کلام چھینہ دستیاب اسلام آباد اوس الّسہ خان ناولس شاگردس ہمسایہ روزان ۔

محمد احسن احسن

زائسنہ : سنہ ۱۹۲۷ء

زاجاے : حاجن سوہنہ دار) دوڑیل

احسن صاحب چھپہ کا شعر دیا بھوٹ شاگری کران تینہ منشر تینہ ایمان راعسن کہ ہی دہیم جما نتیے ذکری رگوہ ڈلوگ تا کیسہ ہیندس مخلص منشر دو مستاد تینہ ازکل چھپہ ریاستی کلچرل اکیڈمی منشد اسسٹنٹ ایڈیٹر ہیندس عہدہ مس سیچھہ کام کران ۔ احسن چھپہ اکہ لٹہ سیکورٹی قولو نس تل نظر بند تینہ تصوینہ آسٹ ۔

تصنیفات :۔ ۱ ۔ "کلام نیر میر"] ہیون دہ مثنوی زشاگرین ہند کلامہ تینہ
۲ ۔ "کلام نالہ تا منتہے"] ہیند تہ حالات زندگی ۔
۳ ۔ "نکسہ گنتھ" جلد ۲ و ۳ (زیر ترتیب)
۴ ۔ "گل بکاولی" (مثنوی زیر ترتیب دہ تینہ) ۔

محمد احمد اندرابی

زاسنہٕ : ۱۹۴۳ء

زاجاے : (ٹھارہ ڈٹ) سِری نگر

محمد احمد اندرابی صاحب چھِ بیٚنہٕ پاٹھۍ اردوٗ ہٕس منٛز لیکھان ۔ امہ علاوٕ منٛز چھِ کاشُرِ ترجمہٕ کران تہٕ نشر روانان ۔ از کل چھِ کلچرل اکیڈیمی ہندس کاشُری شعبس منٛز اسسٹنٹ ایڈیٹر تہٕ "اردوٗ شیرازہ" رسالک معاون مدیر تہِ ۔ ۱۹۶۵ہس منٛز آو ڈی اے آر ہس تحت تمن دوان دری پیٚٹھ نظربند تھاونہٕ ۔

تصنیف :-

"سۄدرک میوٗت بیٚیہ وطن" (قومی بأتن ہٕنٛز ترتیب دِتھ منٛز اکہ سوٗمبرن)

محمد اسماعیل نامیؔ

زاسنہٕ : ۱۸۸۴ء

زاجاے : (کاوٕ ڈور) سِری نگر

وفات : ۱۹۳۱ء

مدفون : سِری نگر

نامیؔ صاحب اوس فارسی علاوٕ کاشرِ پٲٹھۍ تہِ شعر ونان ۔ مگر اوس تمت ...

نامیؔ صابن چھےٚ کاشرِ پاٹھۍ قصہ شیرین خسرو لیکھمٕژ ۔

محمد امین ابن مہجور

زاو سنہ : ۱۹۲۱ء

زاو جاے : مترِ گوم پلوٗدم

محمد امین صاحبن عمرُک شُمار چھُ کاشرِ زبانہِ ہُند عمن تمن دردِلن سیٹھے لوان ریمو تحفہ زمانس منز کاشرِ دیا تعلیم اخبار کڈ پنچ کلی کرٕ میٹیلہ کاشرِ نثرک بیہ ڈیٖڈ زینہ کال اوس، محمد امین صاحب اوس مہجور صاحبنہِ سرپرستی منز کاشرٕ اخبار "گاش" کڈان لیس زٕ ۱۹۴۰ہس پیٹھہ ۱۹۴۳ تام ییران اوس رکاشرِس نوٚا رنگس سیٹھہ تحقیق سٕتی نظر اُہندس ذاتی کتب خانس منز چھِ واریاہ نادر تہٕ موٚلی قلمی نُسخہ۔

۱۹۷۶ء لس منز میٖس ریاستی دانشوٚرن تہٕ ادیبن پیٹھ کلچرل اکیڈمی خلعتہ دِتھ تمن منز چھُ امین صاحب تہٕ شامل۔

محمد امین رفیقی

زامُت سنہ : ۱۹۳۱ء

زاجاے : (رفیق کدل) سرینگر

رفیقی صاحب چھُ اردو تہٕ کاشُر دۄشوٕنۍ زبانَن منز لیکھان۔ اُمہندۍ مقالہ چھِ بیٚنہٕ پانٛژھ کاشرِ ین تواریخس تہٕ کشیرِ ہندِس کلچرس عیاں کران۔ تِمن منز چھپِن بنہ الگ پانٛژھ ہیٚنز کانہہ مقالہ سۄمبرن چھپیٚ۔ امہ علاوہ رفیقی صاحب چھِ ریاستی حکمے رلیسرچس سیتۍ وابستہ۔

محمد امین شکیب

زامُت سنہ : ۱۹۴۰ء

زاجاے : سوپور

محمد امین شکیب چھُ ۱۹۶۰ء پیٹھہٕ کاشرِ پانٛژھ لیکھان۔ گۄڈٕ گۄڈٕ اوس صرف شاعری تہٕ پتہٕ ہیٚوتُن نثر تہٕ لیکھُن۔ شکیب چھُ تالیمہ ہندِس محکمس منز بطورِ وۄستاد کام کران۔ کاشرِ رسمِ خط سہل بناونس متعلق چھِ اکھ لۄکُٹ کتابہٕ تہٕ اردو پانٛژھ چھپاونہٕ آمٕژ۔

محمد امین کامِل

زاؤنہ: سنہ ۱۹۲۴ء

زاؤجاے: (کاپرن) کولگام

کامِل صاحب چھُ شاعِرن گِنژ کاشِرِ کیو اَدیبو منٛز بیک وقت شاعر دنہ انس سیٹھی
سیٹھی ڈراماہ نِیر تہٕ تنقیدی مضمون لیکھان چھُ۔ گۄڈٕ گۄڈٕ اوس اُردوہس منٛز شاعری
کران اما پوز رتھ متی ہیوٚر کاشرِس گٔژھ۔ امہِ پتہ ووتہٕ اوس بی۔ اے، ایل ایل بی۔ تہٕ اکس موشن کتابہ
"بہا الدین تہٕ نوٗرنامہ" ناوِ کاشرِ پاٹھی ترجمہ کوٗرمُت۔ کامِل صاحب سپُد کلچرل اکیڈمی
منز ایڈیٹر سندِس عہدس پیٹھ ہامہر ۱۹۵۵ء پیٹھ اتھ نامہ چھِ وادیاہ کاشرِ کتابہ چھپچھ
تہٕ ترتیب دِتھ منز گِنژن کتابن پیٹھ چھس ریاستی کلچرل اکیڈمی ہندی سیاہ نہٕ ترِ منچِ۔ امہِ
علاوٕ چھُس "لوٗنہِ پٕترو" باپتہٕ سوٗمبرن پیٹھ ساہتیہ اکیڈمی ایوارڈ تہٕ دِنہٕ آمُت۔ کامِل صاحب
ییٚلہ اُردوہس منٛز شاعری کران اوس تیٚلہ اوس "عزلق" تخلص تھوٚومُت۔ کیتژس
کالس اوس کاشرِ منٛز رسالہ "ہیب" کڈان۔ لیکن زِ ترٛےٚ ورِی ییرِ پتہ سپُد بند۔
۱۹۷۴ء لیس منٛز ہیمن کاشرِ بِلہارِ بیتر کلچرل اکیڈمی حلقہ دتی ہمت منز اوس کامِل
صاحب تِہٕ شامِل۔

تصنیفات: "مس مُلر" (شاعری)، "گٹہِ منٛز گاش" (ناول)، "راز نہٕ رائی"
(ٹیگورنِہ اکہ ڈراماہُک ترجمہ)، "نوٗرنامہ" (شیخ العالمِہ سُند ترتیب دتیمت کلام)
"صوفی شاعری" (۳ جلد)، "ڈاک گرٕ" (ٹیگورنِہ ڈراماہُک ترجمہ)، "لوٗنہِ پٕترو"
(شاعری)، "کنہِ منٛز کنتھ" (افسانہ)، "میٚین لوٚد ژھاے" (شاعری)
"حبہ خوتوٗن"۔

محمد سُبحان بھگت

زانٛسنہٕ : سنہ ۱۹۲۷ء

زاجاے : اُکنِگام

محمد سُبحان بھگت صاب چھ کأشرِ تھیٹرُک وُنی کِس ؤقتہٕ واحد اداکار یُس پانٛنہِ تھیٹرِ باپتھ پیٚہ دُبی زِ نیہِ سأری ڈراما پیٚتر لیکھان چھُ۔ اَمی سٕنٛز ڈراماسوٗمبرن چھیٚ "تقدیر" ناوٕ چھپیمٕژ۔ اتھ منٛز چھیٚ تِمے ڈراما یِم مختلف موقن پیٹھہٕ سٹیج سپدی تہٕ یِمن کلچرل اکیڈمی ہِندی انعام تہٕ میٚوٗت چھُ۔ محمد سُبحان بھگتن بنوو ۱۹۶۱ء ہس منٛز کشمیر بھگت تھیٹر۔ بھگت صاب چھُ پانہٕ تہٕ سٹیج اداکار تہٕ امہِ علاوٕ چھُ سُہ رٔنِتہ نگار وائنس منٛز ماہر۔ کلچر اکیڈمی یِمن اداکارن تہٕ بھارن بٕتیرِ ۱۹۷۴ء یس منٛز جلعتہٕ بخش تِمن منٛز اوس محمد سُبحان بھگت تہٕ شامِل۔

تصنیف : ۱۔ "تقدیر" (ڈراماسوٗمبرن)

۲۔ کأشرِ لوکہٕ تھیٹر

محمد سِراج

زاجاے : (اکہٕ تھٕلی محلہٕ) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۱۸ء

مدفن : سری نگر

سِراج صاب اوس کأشرِ پأٹھی شأیری کران۔ اَدہٕ شُد کلام چھُ لوٗکھن لوٗکھن کِتابن اندر چھاپ تہٕ سپُدمُت۔ سری نگرس اندر کَنہٕ جایہِ چھُ سِراج صاب دفن تہٕ ہیوٚک نہٕ مولوم سپدِتھ۔

محمد سلطان بانڈے

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۹۶ء

زاجاے : بھدرواہ

محمد سلطان بانڈے صاب چھ کاشر زبانۍ ہند اکھ بزرگ شاعر۔ سلطان چھ تخلص کران تہٕ تمہٕ ہٕنز بابتھ چھ صوفیانہ کلامہٕ وٕنان۔ امی سنٛدی اثر ستی چھپے تمہٕ کیہو داریا ہو لوٚ جوانو کاشری بابتھ شاعری کرنٕی ہیٚتر وٕتر۔

محمد سلطان سلطان

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۲ء

زاجاے : (اگری) اننت ناگ

محمد سلطان سلطان چھ شاعری کران۔ تحقیق تہٕ تمہٕ چھس سوٗ دلبود نہٕ نثر تہٕ چھ کنٕہ کنٕہ لیکھان۔

محمد سُلطان عاصمؔ

زاٚ سنہٕ : ۱۹۴۸ء

زاٚ جاے : (ہرڈُلہ پور) بیرُو

عاصمؔ صاب چھُ ۱۹۶۲ء پیٹھٕ کاشرِس منز شاعری کران تہٕ نثر لیکھان۔ عنبریا تخلصٕ چھُس نثرٕ لیکھان۔ رِیہ چھُ حال حالے ایل ایل بی کرِتھ آمُت تہٕ وۄنی چھُ وکالتھ کران۔

محمد شعبان ڈارؔ

مدفن : کُنِش وۄر

ڈار صابس متعلق چھُ لُکَن یُتی پتہ معلوم زِ شاعر اوس یُس وارِ روزان تہٕ تتی چھُ دفن تہٕ رشہ کہ نہٕ کنہٕ زاو تہٕ چھُ نہٕ معلوم۔ رنہ ہیکو ووڈنی قہ سان تس ندس مرنٕ سنس متعلق اندازٕ تہٕ کرِتھ۔ غلام محمد نور محمد کتب فروشن چھپے ڈار صابنی اکھ مثنوی ۱۹۲۴ء اندر چھاپ کرِمژ۔

تصنیف : قصہ بہرام گور

محمد عبداللہ شاداب

زاے سنہ : ۱۹۲۲ء

زاے جاے : ستیپُرن

شاداب صاب چھِ واریاہ کالہٕ پیٹھہٕ شاعری کران۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس یمن تخلص نشتر تہٕ پتہٕ بنیوو شاداب۔ تمن چھِ واریاہ غزل تہٕ منظومہٕ تہٕ نعتہٕ لیکھمٕژ یِمہٕ از کل اکھ کتابِ ہنٛز شکل ثابتہٕ۔

محمد عبداللہ شیدا

زاے سنہ : سنہ ۱۹۴۳ء

زاے جاے : ڈٔولی گام بانہال

شیدا صاب چھِ تیمبوا شعرو دابہٕ وری لو پیٹھہٕ شاعری کران تہٕ تمیک ہندِس حکمس منز چھِ دوہ کسِتا دَر۔

محمد کھار

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۹۴ء

زاجاے : مدٕون

وفات : سنہ ۱۹۶۰ء

مدفن : شاہ گونڈ

دیان محمد کھارن کرٕ ۱۹۲۱ء پیٹھٕ شاعری شروٗع۔ آبایی پیشہٕ اوس کھاہ کامہٕ۔ کاشرِس اندر چھُن غزل تہٕ نعت بیترِ وُنی متھ۔ بہوٗد گنٕنے سٕند اکہٕ نندٕ کمِ زنو وہنہ چھہ اُمہ زی تارلو ایثر کن منسوٗب۔

محمد یاسین منظرؔ

زاجاے : (کشمیر یونیورسٹی) سری نگر

منظرؔ صاحب چھُہ کاشرِ تہٕ اُردٕ دٕوشونی زبانن منز شاعری کران۔ پنڈت جواہر لال نہروٗ سنٕزِ موتہٕ پیٹھ واس گژھنس پیٹھ چھِ مرثیہٕ بیترٕ کھوٗ شاعرو لیکھی تمہٕ درشٕن ترتیب ستہ چھاپٕن "ووزُلی گوٗلاب" ناوٕ اکھ کتاب منز منظرؔ چھُہ تالیمہٕ ہندس محکمس منز وٕستاد۔

تصنیف :-

"ووزُلی گوٗلاب"

محمد یوسف ٹینگ

زاُسنہٕ : ۱۹۳۵ء

زاجاے : شوپیان

ٹینگ صاب چھِ کاشُر تہٕ اُردوٗ دوشوٕنی زبانن منٛز لیکھان۔ ٹینگ صاب چھِ تمو کیٛنژہ شوٗتش قیمنژ شخصو منٛز اکھ یِم اَز تام لوکچہِ واٗنسہِ منٛزے یَڈٕ ہیٛن عوٗمدان ہنٛد خاطرٕ ژارنہٕ آمتۍ چھِ۔ نوکری ہنٛد سِلسِلہٕ کوٗرُن دِلیپ بیول ورکری بیٛنچھہٕ شوٗرو تہٕ پننہِ لیاقتہٕ کِنۍ ووت سٔچاکم دِتن۔ منٛز سیکرٹری کلچرل اکیڈمی تہٕ ڈایرکٹر انفارمیشن ہیٛن عوٗمدان تام۔ تہٕ اَز کل چھِ ییٛمہِ سیکرٹری کلچرل اکیڈمی سٕندِ حیثیژ یٕنہٕ کٲم کران۔

ادبی دُنیاہس منٛز اُترِتھ رُد ووریاہس کالس "الثمیر" تہٕ "شیرازہ" ترتیب دِوان۔ عبدالاحد آزادن لیوکھمُت "کشمیری زبان اور شاعری" کاکتابہِ مٕنٛز پیٛچھ لیکھتہٕ پیٛتھ کِنۍ تنہٕ آدمی ژانس تحقیق دوژن کلچرل اکیڈمی ہنٛدِ خاطرٕ ترتیب تہٕ یہِ کِتاب سیٛزِ ینہٕ ترٛین جِلدن منٛز چھاپ۔ راہمہِ علاوٕ چھُن "کلیات مقبول"، "پربت اور پنگھٹ"، "گلریز"، تہٕ "ولی اللہ متوٗسٕنٛز شعر ہی مال" مثنوی تہٕ ایڈیٹ کٔرِتھ منٛز۔ اَز کل چھِ "کلیات مہجور"، ترتیب دِوان۔ کلچرل اکیڈمی لیوکھمُت اُردوٗ کشمیری فرہنگ مرتب کران چھِ ییٛلہِ ٹینگ صاب اوس ڈائریکٹر انفارمیشن ہمہٕ لَس نام انکہ شولسہ سیٛتی تہٕ ایڈیٹر سٕندِ حیثیژ یتہٕ وابستہٕ۔

تصنیفات : "رسول میر"۔ "کلیات مقبول"۔

"گلریز"۔ "ولی اللہ متو"۔

مُحمد یوٗسف فِگار

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۷ء

زاجاے : (شہید گنج) سرینگر

کاشُر شاعر محمد یوٗسف فِگار چھُ فِگار تخلصہٕ ساتھ لیکھان۔ فِگار صاحب چھُ ازکل عدالتس منٛز مُلازم۔

مُحمد یوٗسف مِسکین

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۸ء

زاجاے : (کاوٕ ڈور) سری نگر

محمد یوٗسف مِسکین چھُ مزاحیہ شاعری کران تہٕ کُنہٕ کُنہٕ نثر تہِ لیکھان۔ پیشہٕ کِنۍ چھُ خوش نولیس تہٕ ازکل چھُ کلچرل اکیڈمی منٛز بطورِ خوش نویس کام کران۔

محمود گامی

زا سنہ : ۱۷۶۵ء

زا جاے : (ڈاڑ ووُر محمود آباد) شاہ آباد ڈوُر

وفات : ۱۸۵۵ء

مدفن : (ڈاڑ ووُر محمود آباد) شاہ آباد ڈوُر

محمود گامی اُس زٕ ناو تہٕ چھُ پایہ بڑٕن گوڈنٮ۪ن مانن اندر ہینہٕ یوان۔ سُہ زاو ڈاڑ ووُر ییُتھ از محمود آباد ونان چھِ۔ تمہٕ وقتس اندر ییلہِ کشیر اندر زہ وایہٕ فارسی زبانی ہُند چلیے جاو اوس تہٕ اتھی ماحولس اندر ییلہِ تمی کاشرِ شاعری ہٕنز شارٕ ونِنی ہیتِ۔ لس زٕ تکہ ٹانگہٕ تہٕ گامی ونِنچ تلکھ رٕچرِ تمی پانہٕ ناویہ سہ شرح۔ محمود گامی لبس گوٕ نیٖچو اڈٕ زوٕ ت تہٕ اُمی دوہ کھُن وُزٕ لو وِلنس اندر شاعر۔ جوانی ہندٕن دوہن اوس ماسٹری کران تہٕ واتسہٕ ہندٕن ہیتمن وُرین دروِشلِ۔ دیان تمی لیچھ گوڈٕنیچ کاشرِ مثنوی۔ تمی کوٕر کاشرِ غزلہٕ ہُند تہٕ ابتداہ تہٕ نیچرل شاعری تہٕ تلُکھ دیس۔

تصانیف :

(۱) مثنوی یوسف زلیخا۔ (۲) مثنوی لاَل مجلوٗن۔

(۳) شیرین خوسرو (۴) مثنوی ہارون رشید

(۵) قصہ محمود غزنوی (مثنوی) (۶) قصہ شیخ صنعان (مثنوی)

(۷) شیخ منصور (مثنوی) (۸) بہار نامہ

(۹) ہُم سُکُر نامہ (۱۰) یک حکایت (۱۱) لگ بگ پانژ ہتھ غزلہ تہٕ کیٛنہہ نظمہ بیتر۔

حال حالے چھُ محمودن کلیات ترتیب دِتھ چھاپ آمُت کرنہٕ۔

محی الدین حاجنی

زا سنہ : ۱۹۱۷ء

زا جاے : حاجن

حاجنی صاٮ۪بُن اصل ناو چھُ محی الدین بیرے۔ حاجنس منز روزنہٕ سببہٕ چھُ محی الدین بیرے حاجنی ناوے زیادٕ موشہور۔ حاجنی صاب اوس عربی ہُک پروفیسر تہٕ کینژہ وری پیٹھ برژنہ سُید ریٹایر۔ کاشرِس منز وولتس سیٹھا کال لیکھان۔ یونیورسٹی طرفہٕ کاشرِس منز امتحان ہیونا ولس منز چھ اُمی سُند واریاہ ۔ فضل روزِد مُت۔ کاشرِس منز یمہٕ کتابہٕ حاجنی صاٮ۪بن لیچھمٕ تہٕ چھپے نمو منز چھ "مقالات" کتابہٕ پیٹھ لس ساہتہٕ اکیڈمی ہندِ انعامہٕ نوازمُت۔ ریاستی کلچرل اکیڈمی تہٕ چھ لس "کاشُر نثرِچ کتاب" ناوِ کتابہٕ پیٹھ انعام دیتمُت۔ حاجنی صاٮ۪بن چھپے ساہتہ اکیڈمی ہندِ خاطرٕ "کاشرِ شاعری" ناوٕ اکھ انتھولوجی تہٕ ترتیب دِژمٕژ یُس ۱۹۶۰ء ہس منز چھاپ کرنہٕ آمژ چھپے بیییہ چھکھُن کلیات وہاب تہٕ ترتیب دیتمُت یُس کلچرل اکیڈمی دون جلدن منز چھپنٕکُر از علاوٕ منزِ بیمہٕ ادبی سرگرمیہ از کل جاری چھپے یتھنز سرپرستی چھ حاجنی صاٮ۪بے کران۔ حاجنی صاٮ۪بن چھ ۱۹۷۵ء ہس منز حج تہٕ کورمُت۔ حاجنی صاب چھ پبلک سیکورٹی ایکٹ تہٕ ڈی آئی آرس تحت ۱۹۳۳ء، ۱۹۴۸ء تہٕ ۱۹۶۵ء ہس منز جیل تہٕ سوزنہٕ آمُت۔

تصنیفات :-

"گرٕ ہیوٕ سُند گرٕ" (ڈراما)، "کاشرِ نثرِچ کتاب"

"مقالات"۔ "الف لام"، "مسدسِ حالی"، "گامہٕ مُژ"

پھیری پھیری"۔ "لکہٕ رس" بیترِ۔

محی الدین خان

زاجاے : نہال پور

خان صاعبن متعلق چھُنہٕ بیہ کُنہ نان زانہٕ کرچھُ اوسمُت۔ گوڈٕ گوڈٕ چھُ اُردوٗ پاٹھۍ شاعری کران اوسمُت تہٕ کُنہ کُنہ چھُ یِمن پیٹھ مہجوٗر کاشرِس منز تہٕ لوٗ زر وو مُت۔ قرآن شریفس چھُن کاشُر ترجمہٕ وولمُت۔ یِتھۍ منز عمہٕ سپارٕ مُنڈ ترجمہ چھاپ تہٕ گومُت چھُ۔

محی الدین گوہر

زاسنہٕ : ۱۹۴۰ء

زاجاے : (خوشحال موٗت) سوپور

گوہر صاب چھُ کاشُر شاعر۔ واریاہ کال دولتس شاعری کران۔ اما پوز وُنہ چھُن نہ تہِنٛزِ کانہہ تہ باتہ سوٗمبرن چھپیومژ۔

گوہر چھُ پیشہٕ کنۍ عرضی نوٗیس۔ نوٗدلِس قومی مُشاعرن منز پٔرتھ دٔرۍ یہ سپدان چھُ۔ تمہٕ منز چھیٚہ اُمی نہ اکہ پھیرِ کاشرِ ژ نمایندگی کرٕمژ۔

محی الدین محیؔ

زامُت : کشتوار

وفات : ۱۹۱۸ء

مدفن : کشتوار

محیؔ صابٕن اوس کاشرِس اندر رسالہٕ دمان تہٕ اَمہٕنز کلیات چھےٚ وۄنہٕ تہٕ محفوظ۔ محیؔ صابٕنہ چھ کشتوارُک تواریخ تہٕ لیوٗکھمُت۔ محیؔ صابٕن زانٕسنہٕ چھےٚنہٕ کُنہٕ جاییہِ تہٕ درنج۔

محی الدین مسکینؔ

زامُت : دیور کھدرش پوٗر (کولگام)

وفات : ۱۹۱۲ء بیبہ ۱۹۱۷ء

مسکینؔ صابٕن چھےٚ کاشرِ زبانہِ منٛز واریاہ مثنوی لیچھمٕژ۔ اوٚدقہٕ اوس پیر مُریدی ہیوٚت۔ اَمہٕنز لیچھمٕژ مثنوی چھےٚ غلام محمد نور محمد تہٕ فاروقی اینڈ کو ادارو طرفہٕ چھاپ تہٕ سپٕزمٕژ۔

تصانیف : (۱) زیبا نگار (۲) مثنوی سوہنی مہیوال (۳) مثنوی لال مجنوٗن (۴) مثنوی زِند بدان۔ (۵) مثنوی ہیر رانجا۔

محیُ الدین مسکینؔ

زامتٕ سنہٕ : ۱۸۶۵ء

زاجاے : (سَریہٕ بَل) سری نگر

وفات : ۱۹۲۱ء

مدفن : (سَریہٕ بَل) سری نگر

مسکین صابس چھہِ پیر محیُ الدین ترٕ وناں تہٕ حاجی محیُ الدین تہٕ۔ کاشرِس اَندر اوس شاعری کران۔ دیاں کمہٕ تام پدا کٔرِ ژوٗل بیتچاب تہٕ تتی ہیژن مثنوی لیکھنہٕ۔ مسکین صابن چھُہ وارِیاہن شاعرن ہُنٛد کلام چھاپنس اَندر غلام محمد نور محمد کُتب فروشس سیٹھا مدد کٔر مٕژ۔

تصانیف :-

(۱) تاریخ کبیر (فارسی) چھاپ ۱۹۰۹ء

(۲) مثنوی گلریز (کاشُر) چھاپ ۱۹۱۳ء

(۳) یوٗسف زلیخا (کاشُر)

مرزا ابو القاسم

زاہجاے : (گوٚنڈ خوجہ قاسِم) ماگم

وفات : سنہ ۱۸۹۶ء

مدفون : کربلا شریف

قاسِم صاحب زاو سکھن ہندس آخری دورس منز گوٚنڈ۔ دیان تٔمۍ اوس اکھ امام باڑٕ بنوومُت۔ ہمسایہٕ ہنٛزِ سختی کنۍ ژٕول کشیر ترٛاوِتھ تہٕ ووت پنجاب۔ پنجابہٕ پیٹھ گو لکھنو تہٕ تیٲری لوگ اُدھ کیٚن نوابن نِشہِ نوکر۔ قاسِم صاحب چھِ جبہٕ کیٚن دوہن اندر کربلا شریفہٕ رحمت حق گومُت تہٕ تتی چھِ دفن۔

قاسِم صابن چھِ کاشرس اندر سارِوے کھوتہٕ زیادٕ مرثی لیچھمٕتۍ یِمن ہندٕ تعداد اکھ لچھ ژٕھیٹھ چھُ۔ انیس کاظمی صابن چھِ کاشر ادب تہٕ مرثی گویی۔ کِتابہٕ اندر قاسِم صابنہٕ کینہہ مرثی درج تہٕ کرِ مژٕ۔ قاسِم صابنہٕ لوٚمٕ مرثی چھِ مشہور۔ شمس آفرین۔ میراث۔ مسجد۔ قرآن صحافی۔ گنجِ شہدا۔ کاہ وزن۔ شمع۔ شہر۔ ماہی۔ دیوانی۔ چار فصل۔ جہاز۔ علوم حکمت۔ بہشت۔ پرد۔ زحج۔ کلانی۔ نفل۔ عرش۔ دوا۔ کوہ تہٕ منجار بیتر۔

مرزا غلام حسن بیگ عارفؔ

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۱۰ء

زاے جاے : (گاڈی لوٗر) اسلام آباد

عارفؔ صاحبن چھےٚ واریاہ کال کاشرِ پٲٹھ لیکھان ووٚنۍ تہٕ از تام چھےٚ اَتھہٕ کاشر
کتابہٕ چھاپہٕ مژٕ۔ کاشرِس منز اوس واریاہس کالس اکھ رِسالہٕ "گلریز"، تہٕ کڈان۔ عارف صاحبن
چھےٚ واریاہن ادیبن کاشرِس منز لیکھنہٕ پٲٹھ گنہٕ راوٗمژ۔ ہمیش منز چھےٚ دیا ناتھ نادم تہٕ شامل رٲزۍ
اَتھ ۱۹۴۲ ہس منز لٔتہٕ اکس اکس مُشاعرس منز شرکت کرمژ۔ ازتہٕ چھےٚ عارف کینژن ادبی انجمنن ہنز
سرپرستی کران۔ لِٹ پٔتھ اَلبَس سٹیج میلنہٕ پتہٕ اسینہٕ ہندک کاشرِ ترجمہ کورمت۔ زِ نتہٕ وۆدھ رێپہٕ پژھ نہٕ
چھےٚ ونج کرِتھ تہٕ آمت۔ ریاستی کلچرل اکیڈیمی ہیژن ادیبن تہٕ شاعرن ۱۹۷۱ ہس منز خلعت دِتمژ۔ منز
اوس عارف صاحب تہٕ شامل۔ "آدمی مور" ناوک کتابہٕ پیٹھ چھس اکیڈیمی ہندٕ انعام تہٕ ملیمت۔ عارف چھےٚ کلچرل
اکیڈیمی ہنزِ کاشرِ ڈکشنری ہند ایڈیٹوریل بورڈک تہٕ ممبر۔ عارف صاحبن چھےٚ وونۍ واریاہ کال سرکٲری نوکرے
لبان گومت۔ ملازمتس دوران روٗد کینژن کالس ڈایریکٹر جموں ریڈیو سٹیشن تہٕ پتہٕ ڈایریکٹر ریڈیو کشمیر
ہووِن عہدن پیٹھ کام کران۔ ڈایریکٹر محکمہ ایرلشیم سندس حیثیتس منز سید ریٹایر۔ ۱۹۵۷ ہس منز کورن
چیپنگ دور تہٕ واپس پیٹھ لیوکھن اکھ سفرنامہ۔

تصنیفات : "رِموٗز عارف" (شاعری)، "رباعیات عارف" (شاعری)، "بانگِ اول" (شاعری)
"آگر ووٚد" (شاعری)، "آدمی مور" (نثر)، "مینی نہٕ خیام" (عمر خیام سنزن رباعیاتن ہند ترجمہ)
"کاشر چہل اسرار" (حضرت امیر کبیر سند چہل اسرارک ترجمہ) "دسو نتک انہٕ گنگہٕ"، "دیکورنہٕ
سائیکل آف سپرنگ ڈراماہک ترجمہ)

ڈاکٹر مرزا محمد زمان آزُردہ

زاسنہٕ : ۱۹۴۵ء

زاجاے : (حسن آباد رعناواری) سرینگر

آزُردہ صاب چھِ کاشرِ پاٹھۍ تہٕ لیکھان تہٕ اُردو پاٹھۍ تہٕ۔ شاعری کرنہٕ علاوہ چھِ نثر تہٕ لیکھان۔ اُردو پاٹھۍ چھکھ تمہٕ اکھ کتاب حال حالے چھپیومژ۔ امہٕ علاوہ کاشرِس منز تہٕ چھکھ۔ آزُردہ چھِ کشمیر یونیورسٹی ہندِس اُردو شعبس منز از کل بحیثیتِ لیکچرار کام کران۔

ڈاکٹر مرغوب بانہالی

زاسنہٕ : ۱۹۳۷ء

زاجاے : لوہن کوٹ بانہال

غلام محمد گیری بنیو تمہِ ساتہٕ مرغوب بانہالی ییلہ تمۍ کاشرِ پاٹھۍ شار ونین ہیتۍ۔ مرغوب چھِ شاعری کرنس ستۍ ستۍ نثر تہٕ لیکھان۔ امۍ چھِ "کلیلہ ودمنہ" ناوہ مشہور فارسی کتابہِ کاشر ترجمہ ودلمت۔ مرغوب صاب چھِ از کل کشمیر یونیورسٹی ہندِس سنٹرل ایشین سٹیڈیز شعبس منز ریڈر۔

تصنیفات : ۱۔ کلیلہ ودمنہ (ترجمہ)

۲۔ پرتوستان (شاعری مجموعہ)

۳۔ کشیر بالہ اپارہ (چھاپس تل)

مسرورٕ پینگلن

زاجاے : پینگلن

مدفن : پینگلن

مسرورٕ صاحب اوس لغت گو شاعر۔ تِمَن ہُند زاسنہ تہٕ مرنُک سنہ چھُنہٕ معلوم۔

تصانیف: (۱) معراج نامہ (۲) شکل و شمائلِ آنحضرتؐ

مسرور گوگامی

زاسنہ : سنہ ۱۹۲۶ء

زاجاے : (دمحال ہانجی پورہ)

مسرور صابُن پورٕ ناو چھُ عبدالغنی میر تہٕ مسرورٕ چھُس تخلص۔ کاشرِ شاعری ہٕنٛز کٔرِٕ دولتُس ۱۹۴۸ء پیٹھٕ شاعری کران تہٕ وُنِس تام چھُن تٔمۍ کاشرِ ہِنٛز بٲتہٕ سۆمبرن چھاپ یٕمژٕ۔ مسرورٕ لِس گرس منز چھُ دوٚہے عربیک تہٕ فارسیک پرُن لیکھُن اوسمُت تہٕ تۆہی کنی چھُ اُمِس تِمَن زبانَن ہِنٛز پیٹھٕ پوٚرٕ عبور۔

مسکین حبار

زاجاے : (شاہٹھ گونڈ) ہندوور

وفات : سنہ ۱۹۳۷ء

مدفن : (شاہٹھ گونڈ) ہندوور

مسکین صاحب اوس کاشرِ علاوٕ فارسی زبانِ اندر تہٕ شار ونان۔ پیشہٕ کِنی اوس دستادر۔ مسکین حبارسٕنٛز کاشرِ شارِ سۆمبرن چھپنہٕ چھاپی صورتس منز۔

ڈاکٹر مس گومری

زاجاے : کینیڈا (شمٲلی امریکہ)

وفات : سنہ ۱۹۶۷ء

مدفن : کینیڈا (شمٲلی امریکہ)

ڈاکٹر مس گومری ٲس کأشرِ پأٹھۍ نظمہ تہٕ مضمون لیکھان۔ مس گومری ٲس کرِسچین مشنری سوسایٹی سیتۍ وابستہ تہٕ اننت ناگ کس ہسپتالس اندر ٲس بحیثیتِ ڈاکٹر کام کران۔ ریٹایر گژھتھ کھوٗلُن کرُد گامہ منٛز ہسپتال تہٕ آخر گیہٕ وطن واپس۔

مس گومری اوس ڈاکٹری سیتۍ سیتۍ تبلیغ کرنُک تہٕ سیٹھاہ شوق تہٕ امی باپتھ ہیچھن کأشر زبان تہٕ کرُن اتھۍ اندر شاعری۔

تصانیف : (۱) لوٗشہٕ مال (۲) پروٗن احوال (۳) کأشر گیوٗ تیٚم لوٗشہٕ مال۔

(۴) زوٗ اوٗر جہال اوٗر

مُشتاق پوگلی

زاسنہ : ؟

زاجاے : پوگل پرستان

مُشتاق صابٕنٕ اصلی ناو چھُ عبدالعزیز کٹوٗچ۔ یہ چھُ کأشرِس منٛز شاعری کران تہٕ پننہٕ زٕ شاعرہ سوٗمبرنہٕ تحت چھپاونہٕ منٛز آمٕتۍ۔ اتھ علاوٕ چھُ ہندِس عکس منٛز چھُ وُدٕ ستاد۔

تصنیفات :۔ "یٲژ عیال" (باتہٕ سوٗمبرن)، "یٲژ کوٗہستان" (باتہٕ سوٗمبرن)

مُشتاق فریدی

زا سنہ : سنہ ۱۹۴۱ء

زاجاے : ڈوڈہ

مُشتاق فریدی چھِ میٹرکیشن کرِتھ ڈوڈہ پیٹھہٕ کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران۔ اَز کل چھِ تالیمہ ہندِس محکمس منز ووستاد سندِ حیثیتہ کام کران۔

مُشتاق کشمیری

زا سنہ : سنہ ۱۹۳۴ء

زاجاے : سری نگر

اصل ناو چھُس غلام محمد تہٕ مُشتاق چھُس تخلص۔ وارِیاہ کال ووتُس کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران تہٕ ووتُس تمام چھپن ہنز دور پانژہ باگہ سوٚمبرنہٕ شایع کرِمژٕ۔ مُشتاق چھُ اَز کل انفارمیشن ڈیپارٹمنٹ محکمس منز کام کران۔ امہِ برونٹھ اوس ریڈیو کشمیرس منز تہٕ آلو اکہ قابلہِ اعتراض بانہ کہ لیکھنہٕ پیٹھہٕ ژٕلراونہٕ۔

تصنیفات :۔ (۱) "مانچھہِ گوٚن" (بایتہٕ سوٚمبرن)

(۲) "شورِ محشر" (بایتہٕ سوٚمبرن)

(۳) "لال چوک" (بایتہٕ سوٚمبرن)

(۴) "موٚنٛدرِ ہنٛز عید" (شاعری)

(۵) "مرحوم غلام الدین صاحب عالمِ برزخس منز"

مشعل سُلطانپوٗری

زاں سنہٕ : سنہ ۱۹۳۶ء

زاں جاے : (سُلطان گنڈٕ بابا ریشی)

مشعل صابن لۄ پر ناو چھُ محمد رمضان تہٕ سُلطانپورٕ چھُ زامُت۔ مشعل چھُ واریاہ کالہٕ پیٹھٕ کاشرِس منز شاعری کران تہٕ نثر لیکھان۔ رینہٕ زٕ باتہٕ سوٗمبرنہٕ تہٕ چھِکھ شایع کرِمٕژ۔ میٹرک پاس کرنہٕ پتہٕ لوٗگ تالیمہٕ ہندِس محکمس منز ماسٹر تہٕ۔ ازکل چھُ سوپور کالجس منز لیکچرار شِد حیثیتہٕ کام کران۔

تصنیفات :- "دُبرائے" ۔ "ہی وَن" (شاعری)

مصطفیٰ ابنِ مائل

زاں سنہٕ : سنہ ۱۹۴۱ء

زاں جاے : پیٚٹھ حٔل

غلام مصطفیٰ صاب چھُ غلام نبی مائل صابنِس نیچوٗ تہٕ تمی توسلہٕ چھُ ابنِ مائل لیکھان۔ اُہنز کاٹھ دستارِ سوٗمبرن چھپنہٕ چھیالِس کھٔژ منز۔ پیشہٕ کنہٕ چھُ ووستاد۔

مُصطفیٰ نبیل وآنٛز

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۶۰ء

زاجاے : (تیل وٲنٛز) اسلام آباد

مُصطفیٰ صاحب چھُ کأشرِ بأتھٕ شاعری کران ۔ اوذ تہٕ چھُس زمیندار ی پیشہٕ ۔

تصانیف :۔ (۱) بہار لغت (۲) مدینہ لغت (۳) مولود شریف (۴) گلدستہ معراج ۔

(۵) نارِ عرمبٕتہ (۶) نورِ منظور (۷) پیٚرِ یہ وَنہٕ وُن (۸) نٲت گٲمک وَنہٕ وُن ۔

(۹) نسیم بہار (۱۰) لولک وَنہٕ وُن (۱۱) عشقہٕ کوٚ سنٛور (۱۲) لولہ بہار نا شائع ۔

مظفر شاہ کریری

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۶۷ء

زاجاے : (کریر) ورمل

وفات : سنہ ۱۹۳۵ء

مدفن : (کریر) ورمل

مظفر صاحب اوس اکھ مشہور کأشر مثنوی نِگار ۔ یودوے ناو اوس سید مظفر حسین شاہ ۔

کأشرِ زبأنی علاوہ اوس فارسی بأتھٕ تہِ شاعری کران ۔ مظفر صأبنٕ مثنوی "موختار نامہٕ" چھپے

سری نگرِ کِس نورِ محمدی چھاپ خانس اندر اکھ جلدس اندر چھپیمٕژ ۔ مظفر صأبن چھِ لغت تہٕ

منقبت تہِ لیکھی متٕی ۔

تصانیف :۔ (۱) موختار نامہٕ (۲) توبتہ النصوح (۳) رُکن الدین میترِ ۔

مظفر عازم

زاٮ سنہٕ : ۱۹۳۴ء

زاجاے : (گُٹلی پور) ٹنگمرگ

محمد مظفر چھُس ناو تہٕ عازم چھُس تخلص۔ شاعری عتر سیتی چھُ کُنہٕ کُنہٕ نثر تہٕ لیکھان۔ امی سٕنٛزٕ زٕ بابتہٕ سٕومبرنہٕ "زولانہٕ" تہٕ "مٕنہٕ کامُن" چھےٚ از تام چھپیمٕژ۔ زولانہٕ کتابہِ پیٛٹھ چھُس ریاستی کلچرل اکاڈمی ہُند ینامہٕ تہٕ تُورمُت۔ عازم صابُن چھےٚ رٗوسی ناول نگار ٹالسٹاے سٕنٛزٕ مٔشہوٗر ناول "جنگ تہٕ امن" کاشرس منز پھیرمٕژ۔ امہِ پیٛٹھ چھُ اَتھ سوویت لینڈ نہرو ایوارڈ تہٕ تُورمُت۔ تۄ دِلہِ ہِندِس قومی مشاعرس منز تہٕ چھُن اکہِ لٹہِ کٲشرِ ہنٛز نمایندگی کرمٕژ۔ از کل چھُ محکمہٕ تعمیری منز ڈپٹی ڈایریکٹرس ہندِس عُہدس پیٛٹھ کام کران۔

تصنیفات :-

"زولانہٕ" (شاعری)

"مٕنہٕ کامُن" (شاعری)

مقبوٗل شاہ کرالہٕ واری

زاسنہٕ : ۱۸۲۰ ء

زاجاے : (کرالہٕ وارٕ) ناگم

مرن سنہٕ : ۱۸۷۷ ء

مدفن : کرالہٕ وارٕ

مقبوٗل شاہ صابن ناو چھُ ساننِ پایہِ بڈِ پن شاعرن اندر ہیمنہ یوان۔ شہ زاو ناگمہ پیٹھہ نہ ڈاے میل دوٗر اکس گامس اندر یتھ کرالہٕ وارٕ وان چھ۔ پیر مُریدی ہُند پیشہ تورُس ورا ثتس۔ دِیان تس اوس لوکنہ پانہ پیٹھہ بِسلہٕ ہیوٗ شراپھ مرض اکاد گوٗمُت تہٕ اولادٕ دادِ آسس اچھ پہ دِیِ زیتہٕ درس آخر اوٗن پننے پاپھر منگتہ تہٕ شہ تہٕ گوس اَپہٕ ژوٗٹ۔ ہِتھبو ہولو واڑی داتو تہٕ مصیبتو آس یہنز زندگی بے مزٕ بناوٕ مژ تہٕ یوٗت کٕر ہتھ تہٕ چھ تہند اکہ اکس کھوتہٕ کھٕتہ تخلیق دژا متی۔

تصانیف :

ا۔ گلریز ۔ کاشرین شاعرن اندر چھپے کہ مثنوی یتہِ مقبوٗل شاہ سُنز سارِ وے کھوتہٕ مشہوٗر کتاب۔

٢- گرهستي نامو : اهو اندر ڇهه گرهستي سماج جي گهڻن پدرن ۽ ڏيائن ٻانهن
ٻڌايل آهن -

١- پير نامو	٢- بهار نامو
٣- معشوق نامو	٤- قصه ايوب صابر
٥- يوسف زليخا	٦- آب نامو
٧- سبع نوح نامو	٨- نار نامو

مقبول شاهه سنڌي يوسف زليخا جهڙي حال علامه ڏُري يافته پيرمرشد - آب نامو،
سبع نوح نامو ۽ نار نامو ورنٽي ڇهه ٻاڻي سوُرس کلام ڇپايو هو -

مقبول امرتسري

مقبول امرتسري سنڌ جي حال حلقه ناجي منوڙن کوٽ ماڻت - امرتسري
سشعر اکھ مثنوي "پهلو نامو" جهڙي ڏسري باب - امه علاوه جهڙ اُمي سنڌي واديا ياه غزل ۽
اکهڙ آهن - ناجي صاحب ٻُڌال جهڙ ۽ مقبول امرتسري ۽ سنڌي بيٺو ۽ مثنوي "يوسف
زليخا" ۽ منصور نامو ۽ نيچير -

مکھن لال بیکسؔ

زٲسنہٕ : ۱۹۳۹ء

زٲجاے : (قمرہٕ فضلی محلہٕ) سرینگر

مکھن لال بیکسؔ چھُ تہٕ کاشرِ پوٚشاعرن منٛز ہیوٚ بہے ۱۹۵۲ء پیٹھٕ لیکھُن ہیوٚت
تہٕ آب علومی ہندٕ ماہرٕ چھُ اُمی تہٕ چمن لال چمن کالجہٕ پیٹھٕ پکہٕ وٹہٕ گُرزٕ رُشت تہٕ اتھ دوران چھاپہٕ ہین
ستس سیتۍ اُلیتھ زٕ لوکچہٕ لوکچہٕ باتہٕ کتابہٕ یمن ناو اوس "نوٚ گرٕ بز" تہٕ "وزہٕ وٕنی سازٕ"۔ الگ پاٹھۍ
چھٕ تمٕ وُنہٕ ہینٛز کانہہ باتہٕ سوٚمبرنٕ شایع گٔرمٕژ۔ کینٛژن کالن ماسٹری تہٕ کلرکی کرنہٕ پتہٕ لوگ
آل انڈیا ریڈیوہس منٛز کاشُر نیوز ریڈر۔ یوٚدوے ہندس قومی مشاعرس منٛز چھُن اکہٕ لٹہٕ کاشرِ زبانہِ
ہنٛز نمایندگی گٔرمٕژ۔

تصنیفات : "نوٚد گرٕ بز" ۔ "وزہٕ وٕنی ساز" (شاعری)

مکھن لال کنولؔ

زٲسنہٕ : ۱۹۳۶ء زٲجاے : سنگرام پوٗرٕ، سوپور

مکھن لال کنولؔ صاحب چھُ ہیوٚ کاشرِ پوٚشاعرن منٛز یمو ۱۹۵۰ء پیٹھٕ شاعری کرٕنۍ
ہیژ۔ واریاہ کینٛہہ لیکھنہٕ باوجود چھُنہٕ اُمی وُنِستام پننۍ کانہہ باتہٕ سوٚمبرنٕ الگ پاٹھۍ چھاپ کوٚرمٕژ۔
کنولؔ بیتہٕ گرس منٛز نظمہٕ ہیوٚ اوس نہٕ کانٛہہ اوسُو حال گرٕ، اَدے کینٛژ پٔژوٚ امس ذہنی مجازٕ
پتے زینٛنہٕ نیبرٕ تہٕ اَز چھُ تالیمہٕ ہندس محکمس منٛز سینیئر وستاد۔

مکھن لال محو

زاسنہٕ : ۱۹۲۶ء زاجاے : (ڈل حسن یار) سرینگر

محو صاحب چھُ مزاحیہ کتھٕ شاعر۔ دارِیاہ کال ووتِش شاروُنان مگر یتھٕ دُس تام چھُنہٕ پننی کانٛہہ بآتہٕ سوٛمبرِتھ چھاپہٕ ہیوٚت۔ میٹرک پاس کرنہٕ پتہٕ اوس کینژن کالس ماسٹری کران تہٕ پتہٕ پتہٕ تجارتھ۔ آخرس گوٚو اخبار نوٚیسی کُن۔ گوڈٕ اوس اخبار "ہمدرد" منٛز تہٕ از پتہٕ چھُ اخبار "خدمت" منٛز اسسٹنٹ ایڈیٹر۔

مکھن لال مدن

زاسنہٕ : ۱۹۳۸ء

زاجاے : شوپیٛن

مکھن لال مدن صاحب چھُ شاعری تہٕ کران تہٕ نثر تہٕ لیکھان۔ شاعری چھُن ۱۹۶۰ء پیٹھہٕ کرنہٕ ہیتٕمٕژ۔ پیشہٕ کِنۍ چھُ سرکاری مُلازم تہٕ تالیمہٕ ہندِس محکمس منٛز چھُ ووستاد۔

مُلا عبیداللہ

مَرن سَنہٕ : ۱۸۵۳ء

دَفن : (نَرپرستان) سری نگر

عبیداللہ صاب اوس کاشرِ ٲلی پاٹھی شٲیری کران۔ تَس آسی عبیداللہ شاہ آبادی تہٕ وَنان۔ نرپرستانہٕ اوس شاہ منور حقٲنی سٕندِ گرٕ روزان تہٕ تِمی چھِ شاہ قاسم حقٲنی سٕندِس مزارس نِشہٕ نٔزدیک کٔرِ دَفن۔

مُلہٕ خٲلِق

زاسنہٕ : ۱۸۸۱ء

زاجاے : پلہالن

مَرن سَنہٕ : ۱۹۳۱ء

دَفن : پلہالن

مُلہٕ خٲلِق صاب چھُ کٲشُر صوٗفی شٲیر اوسمُت۔ پلہالن پٔٹنہٕ اوس روزان۔ خٲلِق صٲبُن "معراج نامہ" چھُ مشہوٗر۔

منشور بانہالی

زاسنہٕ : ۱۹۴۸ء　زاجاے : بانہال

اَمی سُند اصل ناو چھُ عبدالغنی تہٕ تخلص چھُس منشورؔ۔ پتہٕ سنہ عرصہٕ آٹھ وری واتس شاعری کران۔ از کل چھُ تالیمہٕ ہندِس محکمس منز ووستاد۔

منشی احمد علی غازیؔ

زاسنہٕ : ۱۸۵۳ء۔　زاجاے : (چنکرال محلہ) سرینگر

مَرن سنہٕ : ۱۹۲۳ء۔　مدفن : (حسن آباد) سرینگر

غازی صاب اوس گاشرس اندر مرثی لیکھان۔ بنیہٕ وقتک اوس مشہور خوش نویس۔ اُہنز چھےٚ تقریبن اکہ درجن مرثی یمو اندر لوکہ سیٹھاہ مشہور چھےٚ: "جماعت"۔ "دہان"۔ "زندان"۔ "نشان"۔ "شان"۔ "نامہ" تہٕ "دست" بلیتر۔

منشی حسین علی

زاس سنہٕ : ۱۸۵۳ء زاجاے : (بابا پوٗر) حبہ کدل، سرینگر

مدفن : (حسن آباد) سرینگر

منشی حسین علی صابن چھےٚ کاشرِس منز مرثی لیچھمٕژ۔ کینہہ مرثی چھےٚ مشہوٗر ۔ الفت ، سرپر ، لفس ، نہ ، برجا ۔

منشی صفدر

زاجاے : (چھنکرال محلہ) سرینگر ۔ مرن سنہٕ : ۱۸۹٦ء

مدفن : (حسن آباد) سرینگر

صفدر صابن چھےٚ کاشری بآتھ مرثی وۄنہ مژ ۔ اوٚہند مضموٗن بےٚ نوٗقط چھُ تژٕہ بن چھپیرِن منز (ترژے چھپیرِ گیبہٕ لگ بگ نہٕ ہتھ ستاہ) صفدر صابنی حالات زندگی چھنہٕ دُسی یاسیا ۔

منشی محمد صادق

زاسنہٕ : ۱۸۹۷ء - زاجاے : (بابا پور) سرینگر

مَرن سنہٕ : ۱۹۷۰ء - مدفن : (حسن آباد) سرینگر

منشی صاحبن چھےٚ کاشرِ پاٹھو مرثی لیچھمٕتۍ۔ بابا پورہ پیٹھ گوڈ ناوپورٕ بسنہٕ اد ریٚتیم کالیج سرینگرس اندر اوس وارٕیاہس کالس بطورِ معلم کام کران۔ منشی صاحبنہٕ کینٛہہ مرثی چھےٚ لُکہ مٕنٛز : شفاعت ، سلطنت ، سیاہ سفید ، قودرتھ ، نقیب و فراز ، سبد ابیضہ ، خضر ، محمد ، ارم ، حیات ، حیا ، بیتر۔

منشی محمد عباس

زاسنہٕ : ۱۷۸۹ء - زاجاے : (بابا پور) سری نگر

مَرن سنہٕ : ۱۹۴۴ء - مدفن : (حسن آباد) سری نگر

عباس صاحب اوس کاشرِ بٔنِ عمر مرثی وَنان۔ اُمی ہنٛز وَنہِ مٕژ مرثی بہمی ، شُتول ، یاقوت ، عالم ، فراست تہٕ باغ چھےٚ مشہور۔

منشی محمد علی

زاسنہ: ۱۸۲۹ء - زاجاے: (باباپور) سرینگر

مرن سنہ: ۱۹۰۲ء - مدفن: (حسن آباد) سرینگر

محمد علی صٲبن چھےٚ کٲشرِس اندر وادِیاہ مرثی لیچھمِتۍ۔ اسکہ دوٚہس منزاوس میڈیکل افسر۔ منشی صٲبن چھےٚ تقریبن ۳۲ مرثی لیچھمِتۍ۔ یِہنٛدٕ اندر یِم نوٚمہ مشہوٗر چھےٚ :-

پیمائش ، تنوٗر ، یوٗسف ، نذر ، رحمت ، نافہ ، معدن ، رزم ، فلک ، قند ، صبر ، شہد ، سیم وزر ، جنانہٕ چشم۔

منشی محمد یوسف

زاسنہ: ۱۷۸۹ء زاجاے: (باباپور) سری نگر

مرن سنہ: ۱۸۸۳ء مدفن (حسن آباد) سرینگر

یوٗسف صٲبس آسی اسہٕ بابہٕ صٲب نہٕ وَنان۔ سُہ اوس مہاراجہ گلاب سنٛدِ وقتٕک مشہوٗر حکیم۔ کٲشری پٲٹھۍ چھُکھ ۳۲ مرثی لیچھمِتۍ۔

مرثی : چھوکھ ، گوہر ، طوطی ، طور ، لالہٕ ، وعظ ، موٗسیقی ، دولت ، سروٗر ، شیشہٕ ، انار ، بَر ، جمشید - تامیر ، سلیمان ، قیامت ، بلبل ، چشمہٕ ، کہف تہٕ ذرانفہ بیتر۔

منظوٗر احمد فاضلی

زاسنہٕ : ۱۹۳۳ء   زاجلے : سنگامُر بنڈ پوٗرٕ

منظوٗر احمد فاضلی صٲب چھُ کٲشُر نثر لیکھان۔ یہ چھُ سیاسیاتُک پروفیسر تہٕ اوے چھُکھ سیٲسی موضوعن پیٹھ کٲشری پاٹھؠ تہٕ کتابہٕ لیچھمٕژ۔

تصنیفات : "سیاسیچ پارہٕ زان" "لکہٕ سیاست"

"منور شاہ" (شاعر منور شاہ سندِ کلامٕچ ترتیب)

منظوٗر یوگلی

زاسنہٕ : ۱۹۴۸ء   زاجلے : یوگل پرستان

امہِن ناو چھُس عبدالجبار۔ کٲشرِ تہٕ شاعری چھُ منظوٗر یوگلی ناوَس تل کران۔ نثرِ پاٹھؠ چھُ مذہبی کتابہٕ لیکھان۔

منظور حسن عسکری

زاسنہٕ: ۱۹۵۴ء زاجاے: ڈل گیٹ، سری نگر

منظور حسن صاحب چھُ پنٕنز میو کنٕیژرٕ وٕری یو پیٹھ کاشرِ پاٹھی نثر لیکھان تہٕ پیٹر پاٹھی چھُ ساینسی موضوعن پیٹھ قلم تُلان۔ از کل چھُ ڈاکٹری ہنز تربیتھ حاصل کران۔

منظور ہاشمی

زاسنہٕ: ۱۹۳۵ء زاجاے: وُترٕ گام پٹن

منظور ہاشمی سُند ناو چھُ سید علی ہاشمی۔ منظور صاحب چھُ شاعر تہٕ تہٕ نثر نگار تہٕ۔ وُنیکتام چھِ پنٕنز اکھ بآتہٕ سومبرن "گرماں" چھاپہٕ کٔرِ۔ ہتہٕ بدٕ صفن پیٹھ مشتمل اُمیر شاہ کریری سُنز کلیات تہٕ چھِ ترتیب دِتھ ترٕیو سہ مختلف جلدن منز کلچرل اکیڈمی شایع کٔر۔ منظور چھُ پیشہٕ کِنۍ وستاد تہٕ از کل چھُ تالیمہٕ ہندس محکمس منز ہیڈ ماسٹر۔

تصنیفات:

"گرماں" (شاعری)

"کلیات اُمیر شاہ کریری"

موتی لال ساقی

زامُت: ۱۹۳۶ء   زاجاے: (ٹنڈی یار) سرینگر

ساقی صاحب چھُ کاشرِس منز شاعری کران تہٕ نثر لیکھان۔ ساقی اوس مُمہ ساتہٕ
یُس ہپّلر ترٕ وۄدھے چھپوان پیٹھ مۄل سورگہٕ واس سپدُس، اماپۄز ماجہِ چھُرِ پیٹھہ سیتھ
پنٛچھیتہ تہٕ تنگدستی ہندِس عالمس منز کوٚرُن بی۔ اے پاس۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس ولیج لیول
ورکر تہٕ از چھُ کلچرل اکیڈیمی منز ریسرچ اسسٹنٹ سندِس عہدس پیٹھ کام کران
یُو ٹہ لہ ستریٹس قومی مشاعرہ یُس ہر وری یوم جمہوریہ کس موقس پیٹھ سپدان چھُ تمہ منز
چھُ اَوُنتہٕ اکہ لٹہٕ کاشرِ نمایندگی کرمٕژ۔ یمس تہٕ "وۄتھ چھےٚ گرٕ پران آگیے"
کتابہ پیٹھ نیو لیٹریسی ایوارڈ تہٕ

تصنیفات:

کاشرِ لُکہ باتہٕ جلد اکھ (ناجی منورس سیتۍ رلتہٕ)

"کاشرِ لُکہ باتہٕ" جلد ز، جلد ترٛیے، جلد ژور، تہٕ جلد پانٛژھ۔

"پرہانہٕ" جلد اکھ (پروفیسر جیالال کولس سیتۍ رلتہٕ)

"پرہانہٕ" جلد ز (پروفیسر ایس۔ کے توشہ خانس سیتۍ رلتہٕ)

"گاشہِ شیرٕ" - "کلیاتِ شمس فقیر" - "مۄدُر خاب" - "آتہٕ وۄن" تہٕ

"وۄتھ چھےٚ گرٕ پران آگیے"

موتی لال کیمو

زاسنہٕ: ۱۹۳۳ء   زاجاے: (زٕنٛدار محلہٕ) سرینگر

کیموٗ صاب اوس گوڑٕ گوڑٕ ہِندیس منز ڈراما لیکھان۔ امہٕ پتہٕ ۱۹۶۴ء پیٹھٕ ہیوٗتُن کٲشرِس منز پنُن بوس پھٲلاوُن۔ ہِندی ڈراما چھاپنہٕ پتہٕ چھاپِن پنٕنی کٲشرِ ڈراماگوٗ ڈٕنٛبہٕ لٹہٕ ۱۹۶۹ء ہس منز۔ ۱۹۷۳ء ہس منز چھاپِن پنٕنین ڈرامہن ہنٛز بیٚیہٕ ژٕ کتابہٕ، یِمن ترٛیشوٕنی کتابن پیٹھٕ چھِس ریاستی کلچرل اکیڈیمی ہِندی اِنامہٕ ترٛاوِمتی۔

کسٛتوٗرین ژٕ موروٗثی شمارہٕ ہِندین حکمن منز ملازمت کرنہٕ پتہٕ گوو دوہ لٹہٕ بموٗدٕ پیٚیہٕ ڈانٛسِس تہٕ ڈرامِچ تربیتھ حٲصل کٔرِن۔ اَز کل چھُ کلچرل اکیڈیمی منز تمدنی سرگرمیَن ہِندِ شوبُک سپیشل افسر۔

تصنیفات:

"ژٕھاے"۔۔ "لل بہٕ ڈرایس لولرے"

"ترٕنوٗو"

موتی لال ناز

زاسنہٕ : ۱۹۲۷ء　　　زاجاے : (برٕنۍ وور) سرینگر

موتی لال ناز چھُ شاعری کران تہٕ گُنہٕ گُنہٕ نثرٕ تہٕ لیکھان۔ الہٕ پلہٕ داہن ؤرِن ؤہُر شاعر دنان۔ کینہہ نظمہ کینہہ غزلہٕ چھپے ۔ بیہندر شاہ سومبرنس منز ۔ رابندر ناتھ ٹیگورنہٕ "گیتانجلی" چھُن کاشُر ترجمہ ووٚلمت۔ ناز صاب چھُ تالیمہٕ ہندِس محکمس منز ووستاد۔

مولانا احمد بانہالی

زاجاے : (کسکوٹ) بانہال　　　مَرُن سنہٕ : ۱۹۵۹ء

مولانا احمد صاب چھُ رسُل میرن سیتی بوج اوسمت تہٕ یتہٕ چھُ پوان وَننہٕ زِ تِمی سُند چھُ ووستاد تہٕ روٗدمُت۔ احمد صاب اوس کاشرِس تہٕ فارسیس منز شاعری کران تہٕ امی چھُ یمن دوشونی زبانن منز وارِیاہ کلام ووٚنمُت۔ پیر مُریدی پیشہٕ آسنہٕ کِنی اوس کشیرِ منز دور دور جاین واتان۔

مولانا انور

ژاسنہ: ۱۹۵۴ء ژاجاے: شوپیٚن

مرن سنہ: ۱۹۸۰ء مدفن (اکنہ پور) شوپیٚن

انور صابن اوس پوٚر ناو محمد انور شاہ۔ لوکچارٕ آسنہ اندر نیوٗ اکھ ہیوٚن ہنگہ تہٕ کوٚرُن شیر خان ناو، یوٚ کنی بیٚیہ تس شیر صاب تہٕ وَنان۔ انور صاب چھُ کشیرِ منز اہلِ حدیث مسلک کیو بانی کارو اندر۔ تمو کٔر اہلِ حدیث مسلکچ پھہلاوٕنہٕ باپتھ سخت بری تہٕ کاشرین شارن اندر ووٚتھ دینٛکی آرلی تہٕ ناڈی مسلہ دٔرشاوان۔ کاشرِ علاوہ چھکھ فارسی پأٹھی اکھ کتاب لیچھمژ۔ انور صابنہ چھے لوٚنہ کتابہ:-

(۱) دیوان انور: یہ چھُ انور صابنین غزلن ہنز مجموعہ یتھ اندر ردیف دار غزل درج چھِ

(۲) سلام انور: یہ چھے انور صابنین نعتن ہنز سوٚمبرن

(۳) گلدستۂ انور: نعت تہٕ منقبتن ہنز بیاکھ سوٚمبرن۔

(۴) تفسیر سورۂ یوسف: یہ کتاب چھے ترٛین حصن اندر

(۵) معراج رسولؐ: (۶) جنگ بدر (۷) جنگ احد (۸) شیخ صنعان۔

میرواعظ مولانا محمد یوسف شاہ

زاۍ سنہٕ : ۱۸۹۵ء   مرن سنہٕ : ۱۹۶۹ء

زاۍ جاے : راجوری کدل   مدفن : مظفرآباد

میرواعظ مرحومن چھُ کشیرِ ہندین لوٗکن منز سیاسی بیدٲری پاداہ کرنُک ابتدا کوٚرمُت تہٕ پننہِ زندگی ہندِس آخری ترٛہن تام رُودی کنہ نہ کنہ رنگہ سیاسی کامن سٟتۍ وابستہٕ۔

کٔشیرِ وُ مجبور لۆسٕ سبب ییوٚس ۱۹۴۷ءس پتہٕ کشیرِ ہندِس تتھ علاقس منز روٗزُن یتھ ازٕ "آزاد کشمیر" وَنان چھِ۔ اتہِ کوٚرکھ مُدت قایم سٟنٛدلس بیٹھٕ آدگوڈٕ صدر تہٕ پتہٕ اتھ کہنِ وزیرِ تعلیم بناونہٕ۔ آخرس پیٚٹھ اوٚس ہُند انتقال راولپنڈی منز۔

مولاناہن چھُ قرآن شریفُک کٲشری پٲٹھۍ ترجمہ کوٚرمُت۔ قرآن شریفُک یہ ترجمہ آو ۱۹۵۳ءس منز کتٲبی صورتس منز شایع کرنہٕ تہٕ اتھ چھےٚ کٲشرِس مزاکھ خاص اہمیتھ حاصل۔

مولوی صدیق اللہ

زاجاے: (ترٛاگ) ترٛال شریف

مولوی صدیق اللہ اوس کاشرِ زبانہِ ہُند شاعر۔ یِہندِ زندگی ہُند تُہ شاعری ہُند مزید حال چُھ نہ معلوم۔ یِمَو چُھ کاشرِ زبانہِ منز "قصہ حاتم طے" لیوکھمُت۔

مولوی عبدالحلیم

زا سنہ: ؟ مرن سنہ: ۱۹۴۰ء

زاجاے: کُسکوٹ بانہال

مولوی صاب چُھ بانہال علاقس منز کاشرِ زبانہِ ہُندِ اکھ مشہور شاعر گُزرِ مُت۔ یِہندِ کلامُک زیادہ حصہ چُھ نہ دستیاب۔ ۵۳ ورُی عمرِ منز دیتُکھ وفات۔

بیشہ کِنۍ چُھ وُہ وستاد ادیب۔

مولوی عبدالغنی

زا سنہٕ : ۱۸۹۰ء زا جاے : شُپیَن

مَرن سنہٕ : ۱۹۶۵ء بَدفن : شُپیَن

مولوی صٲب اوس فارسی علاوٕ کٲشرِ پأٹھۍ تہٕ شٲیری کران۔
کٲشرِ ین شاعرن اندر چھُن تیٚمِس پأٹھۍ اہلِ حدیث مسلک وِ شہصنو مُت۔ مولوی عبدالغنی
اوس سرینگرس اندر زالڈگر مسجدِ منتر وارِہس کالس خوطبہٕ پران تہٕ واعظ خانٲنی کران۔
کٲشرِ زبٲنی منز چھےٚ مولوی صٲبن نوٚمہٕ کتابہٕ لیٚچھمٕژ۔

(۱) حلِ مشکل (۲) الرطب الجنی (۳) قصۂ حضرت ایوب صٲبر (۴) اسم اعظم
(۵) صفات النبیؐ (۶) کلام منظور (۷) مثنوی فلوزنڈا

مولوی صٲبن چھےٚ کٲشرِ علاوٕ اردو تہٕ فارسی زبٲنی منز تہٕ واریاہ کتابہٕ لیٚچھمٕژ۔

مولوی علی شاہ

زا سنہ : ۱۸۱۹ء   زا جاے : (ڈیرل) ہنڈ دور

مرن سنہ : ۱۹۲۵ء   مدفن : (ڈیرل) ہنڈ دور

علی صاحب اوڑا گاشتر نظم تہ نثر دہ شوئے اصناف لیکھان۔ واڑ افغانی تہ اما معتہ اوڑا پیشہ۔ گاشتر علاوہ ہچکن عربی تہ فارسی زبانے اندرہ تہ کیتھہ کتاب لیکھینے۔

تصانیف :

(۱) جنگ زین العرب   (۲) جنگ امام حنف   (۳) جنگ زیتون   (۴) جنگ خاور

(۵) خدیجہ نامہ   (۶) جنگ تال   (۷) جنگ سیرالاسلام   (۸) جنگ خیبر۔

مولوی غلام مصطفیٰ

زا سنہ : ۱۸۹۸ء   زا جاے : (ڈانگریور) زانہ گیبر

مرن سنہ : ۱۹۲۹ء   مدفن : (ڈانگر یوا) نمانہ گیبر

مصطفیٰ صاحب اوڑا گاشتر پاٹھی شاہری کران۔ امہ علاوہ ہچکن اردو زبانے منثر ڈراما تہ لیکھیسنی۔ مصطفیٰ صاحب اوڑا کپنڑس کالس بخشی بتہ ہیڈ ماشٹر کام کرتان۔

مولوی محمد سُبحان

مولوی صأبُن متعلق چھُنہٕ یہ کُنہ جایہ درج زِ سُہ کَتیُک اوس البتہ چھُ
پتہٕ معلوم زِ سُہ چھُ اَندازاً ہِہ صدی منٛز اوسمُت تہٕ سُہ اوس لۄکچارِ پٮ۪ٹھے منٛز مکہ شریف
گومُت یتہٕ اوس مستقل پأٹھۍ تھِکھ روزان۔ تتہٕ روزنس دوران کوٚرُن قرآن شریفس
مکمل پأٹھۍ کأشُر ترجمہ۔ تسنٛدِ پتہٕ ژٕ پیٚہ گژھنہٕ پتہٕ چھُ دادیاہ کأل ترجمہ کورمُت
یہ مسودٕ سعودی عربہٕ چہ حکومژ لُنش واتان۔ یہ مسودٕ چھُ پتہٕ ہتہٕ تھہٕ سرکأری سطحس
پیٹھ ہندوستان اننہٕ یوان تہٕ حکومت ہندچ اتھہٕ تمہٕ وقتہٕ کس وزیر اعظم بخشی غلام محمدس
سپرد کران۔ یتھ پأٹھۍ چھُ یہ مسودٕ آخرس پیٹھ کلچرل اکیڈیمی لنش واتان۔ حکومتس
وَننس پیٹھ چھِ یہ ونیس محی الدین حاجنی اَمہ چہ گوڈنچہ سپارٕ ہندی ترجمُن نظرثأنی کٔرِتھ
دوٚنی چھُنہ معلوم زِ یہ مسودٕ کتہٕ چھُ۔

مۆمن صاب

مۆمن صابُن ناو چھُ مشہوٗر صوٗفی شاعرن اندر ہیٚنہٕ یوان۔ تہٕند زاسنہٕ مرن سنہٕ تہٕ مدفن چھُنہٕ شیٚقہٕ پاٹھۍ معلوٗم۔ نہ چھُ تہندِ ین گرگٕلی حالاتن ہُند کُنہ جاے ذِکر۔ مۆمن صابس متعلق ہیکو وَنِتھ یوت زِ سُہ اوس گۄڈنِمہ صدی اندر۔ ہیٚبہ گامہ روزان تھنہٕ کیٚنہ غزل بیتر چھےٚ دستیاب۔

مۆہن کرشن ٹِکو

زاسنہٕ: ۱۹۴۲ء   زاجاے: (رعناواری) سری نگر

مۆہن کرشن ٹِکو چھُ انگریزی پاٹھۍ لیکھان تہٕ اَمۍ سٕندی مقالہ چھ ٹیر پاٹھۍ کاشرِس ادبس پیٚٹھ آسان۔ ٹِکو صاب چھُ اَز کل اخبار ہندوستان ٹایمزکس ایڈیٹوریل سٹافس پیٚٹھ تہٕ اَمہ برونٹھہ چھُن واریاہن جاین نوکری کرمٕژ۔

موہن کرشن رینہ

زاسنہ: ۱۹۵۱ء   زاجاے: (ہبہ رشہ یار) سرینگر

موہن کرشن رینہ چھُ شاعری تہٕ کران تہٕ نثرٕ تہٕ لیکھان۔ اُمی سندی مضمون چھِ زیادٕ تر سائنسی موضوعن پیٹھ آسان۔ موسیقی تہٕ مصوری سیتۍ تہٕ چھُ دِلچسپی تھاوان۔ ازکل چھُ اکوٹنٹ جنرل سندس محکمس منز کام کران۔

موہن لال آتش

زاسنہ: ۱۹۳۴ء   زاجاے: (وٕیچہ بیٹھ) اننت ناگ

آتش صاحب چھِ شاعر تہٕ تہٕ نثر نگار تہٕ۔ اَتھ پتہٕ چھِ ووندٕ ووٚری دٕہ ہر شاعری ہیتھ کران گژھان۔ امابپوز وُنہٕ چھُن نہٕ کانٛہہ ڈبہن بآبہٕ سومبرن چھاپہٕ ہیتھ ژھٕ۔ ازکل چھُ کینہہ کتابن ترتیب دِوان۔ پیشہٕ کنۍ چھُ ووستاد۔

تصنیف:

کلیات ناظم (غلام محمد شاد سعدی)

موہن نراش

زاسنہٕ : ۱۹۳۴ء   زاجاے : (ڈلحسن یار) سرینگر

اصل ناو چھُس موہن لال تہٕ نراش چھُس تخلص۔ نراش صاحب چھُ ہیندی شاعر تہٕ دونٕوٕی وآتس پیٹھ آٹھ دۄری ہنٕز کأشری بأتھ تہٕ شارٕ ونان۔ امہِ علاوٕ چھُن واریاہ سٹیج تہٕ ریڈیو ڈراما کأشرِس منز پھیرِ مٕتہِ۔ بٕہیہ چھُن گاندھی جی نِس خۄد نوشت سوانح حیاتُک کأشر جامہٕ دۄلمُت تہٕ یہ چھُ ریڈیو پیٹھٕ بیون بیون قسطن منز نشر سپدمُت۔ ریڈیو کشمیرس منز وُتُس ۱۹۵۶ء پیٹھٕ ملازم تہٕ از کل چھُ اتہٕ ترجمہ شوبُک اسسٹنٹ ایڈیٹر۔ ہیندی بأتھ پوسہ پینٕز شار سومبرن چھا پہٕ کرِتھ چھُنٕ تمہ پیٹھ چھُس کلچرل اکیڈیمی ہندٕ انعام تۄرمُت۔

مہاراج کرشن ماوا

زاسنہٕ : ۱۹۴۸   زاجاے (بٕہٕری کدل) سرینگر

ماوا صاحب چھُ مسرورٕ تخلص لیکھان۔ کأشرِ بأتھ افسانہٕ نگأری علاوٕ مضمون تہٕ لیکھان تہٕ شأیری تہٕ کران۔ پیشہ چھُس تجارت۔

تصنیف : بخشنہار تہٕ سودٕگر وتہٕ بدی

مہہ ترالی

زاجاے : ترال   مرن سنہ : ۱۹۰۰ء

مدفن : ترال

مہہ صاحب اوس کاشرِ پاٹھۍ شاعر وتان یُس اوس عاشق ترالی سُند زیٹھ بوے۔ پزِ ناو اوسُس غلام محی الدین۔ مہہ صابنہٕ چھےٚ نوہہ کتابہٕ :

۱۔ مثنوی زٕندہٕ بدن (۲) قصہ اصحاب کہف (۳) احوالِ قیامتھ (۴) داستانِ ریا (۵) جنگ خیبر۔

مہہ شاہ دِلگیر

زاجاے : (شہہ ٹینگ) سرینگر   مرن سنہ : ۱۸۹۸ء

مدفن : (شہہ ٹینگ) سرینگر

اصلی ناو غلام محی الدین شاہ تہٕ تخلص دِلگیر۔ مہہ صاب اوس پننہِ وقتُک باکمال فی البدیہہ شاعر گور، اُہند شاعر چھپہٕ گژھ جایہ تہٕ سوٚمبرہ۔ یہ کیٚنژھاہ چھُ تہٕ چھُ کانہہ کانہہ زبانہِ زباد۔ مہہ صابن چھُ پننہ زندگی اندر ژُخ پاٹھۍ اوسمت تہٕ پتہٕ اشن زِ راسہ آخرس پیٹھ رووُتھ۔ دِیان اکہ دوہہ اوس پانسہٕ تہٕ نصف راتھ گوت تام گرٕ ہالن زٕ اکھ اندر رووُتھ نہ ہیٚکو۔ نیہن زنگن گُورُمس گنڈ تہٕ تروُکھ وینہ۔ دہ یہ دوہ کھوژٕ بہٕ اُچر گرٕ لہ مرتھ۔ آخرس آو شہہ ٹینگہ پننس مکانس نیبر کینہ دفن کرنہٕ

مہدی حسین

زاجاے: پٕھترگوم ژٕوُرٕ   زٕرُن سنہٕ: ١٩٦٨ء

مہدی صاب اوس کاشُر شاعر۔ دیوان اوس چھپہِ کاشرِ مرثی انہٕ مضمون گونٛدمُت۔ پیشہِ کر اوس وُدٕ ستاد۔ مہدی صابنِس زاسنس متعلق چھُنہٕ کینٛہہ مولوٗم۔

میر حسین واصف

زاجاے: کریرٕ۔ وٕرمُل   مدفن: کریرٕ۔ وٕرمُل

واصف صابُن زاسنہٕ تہٕ مرن سنہٕ چھُنہٕ مولوٗم۔ کاشرِ پاٹھو چھِن نعت تہٕ منقبتہٕ لیکھمٕژٕ۔ ہنز کانٛہہ شاعرٕ سوٗمبرن چھنہٕ دستیاب۔

میرزٕ کاک

زاسنہٕ:- ١٧٧٩ء   زاجاے: ہانٛگل گونٛڈ کوکرناگ

وفات: ١٨٣٤ء

میرزٕ کاک صابن چھہٕ کاشرِ پاٹھو واریاہ واکھ وٕنِمٕتۍ یِمن اندر روحانی مسلہٕ کِنۍ نوٗزک مسلن دلیلہٕ آمٕت چھہٕ۔ سُہ اوس ہانٛگل گونٛڈ زامُت تہٕ لۄکچارٕ وانٛسہِ اندرۍ لوکماسہٕ منٛز گوو بوٗنۍ چھہٕ اتھ روزان آسن موٗل موج مرنہٕ پتہٕ آو والیس ہانٛگل گونٛڈ نِنہٕ۔ الیس اتھ لگنہٕ پتہٕ وُسہ وانٛسہِ تہٕتۍ۔

سروانند کول پریمی صابن چھہٕ میرزٕ کاکنۍ واکھ اکِس لۄکچہٕ کتابہِ منٛز اندر ترتیب دِتھ چھاپ کرناوِمٕتۍ۔

میرزٕ میر

زاسنہٕ : ۱۸۱۱ء   زاجاے : (وونٹن) وُرمُل

وفات : ۱۹۰۱ء   مدفن : (وونٹن) وُرمُل

میر صاحب اوس کاشرِ پایہٕ شاعری کران۔ اَمۍ ہُند "موقدم نامہٕ" چھُ مشوٗر۔ دَیاں موقدم نامہ چھُ اَمۍ مقبوٗل شاہ کرالہ وارِ سُندِس گریسی نامس بطورِ جواب لیوٗکھمُت۔ یُس پتہٕ غلام محمد نوٗر محمد کتب فروشن چھاپ کوٗر۔

میر عبداللّٰہ بیہقی

زاجاے : سرینگر   وفات : ۱۸۰۷ء

میر صاحب اوس سرینگرس اندر کہتہٕ تام جایہ روزان۔ سہٕ کر زاو یہ چھُنہٕ معلوٗم۔ میر صابس متلق ہیکو یتھ یوت ونتھ زِ سہٕ گو ۸ محرم ۱۲۲۲ھ ہس اندر رحمتِ حق۔ میر عبداللّٰہ بیہقی صابن چھُ ترێشن نامہ لیوٗکھمُت۔ تہٕ اَمہٕ علاوٕ چھُس لوٗمہ کتابہ :

۱۔ عقاید   ۲۔ موختصر وقایہ

میر غلام حسین

زاے جاے : (بابا پورہ) سرینگر

مدفن :- (گورنہ خوجہ قاسم) ماگم

میر صاحب چھ مشہور مرثی گوشاعر۔ اتھ چھنہ زانسہ

ژٕہ مرن سنہ چھنہ پتہ۔ دیان مہاراجہ گلاب سنگھ سندس وقتس اندر

رحمت حق۔ پیشہ اوسس زمیندارى۔

میر صابن چھ لیوکھمت مرثی :- معرفت ، کمان ، عابد ، حق نوا

زلزل ، ہما ، اسم اللہ ، آئینہ ، خوش نوا ، جواہر بیترِ۔

ناجی منور

زاسنہٕ: ۱۹۳۲ء   زاجاے: (کاپرن) کولگوم

ناجی صابُن اصلی ناو چھُ غلام نبی لون تہٕ اُمی سُندلو گجار چھُ عربی تہٕ لاچاری ہنٛدِس گیہٕ کارس منٛز گنٛزر بوٗمُت۔ بتہٕ زینتہٕ بابتھ پیوٗ اُمس گوڈٕ بیٖچھے ماسٹر بنتھ لداخ گژھن پیتہٕ یہٕ تتہٕ بن وُرہ ین رُود۔ ناجی چھُ از تالیمہٕ ہنٛدِس محکمس منٛز ہائی سکوٗلُک ہیڈ ماسٹر۔ ۱۹۵۲ء پیٹھہٕ ہیوتُن کاشری باتھ لیکھُن۔ شاعری کرنہٕ علاوہ چھُ نثرتہٕ لیکھان۔

تصنیفات:

۱۔ "شُرین ہنٛدی باتھ" زٕ جلد (۲) ناگراد" (شاعری)

۲۔ "جولیس سیزر" (شیکسپیرنہٕ جولیس سیزرُک کاشُر ترجمہٕ)

۴۔ "کاشُر گرامر" (شفیع شوقس سیتی رلِتھ)

۵۔ موکھتہٕ لر (شری دلیپلہ۔ اوتار کرشن رہبرس سیتی رلِتھ)

۶۔ "کاشری لکہٕ باتھ" جلد اکھ (موتی لال ساقیس سیتی رلِتھ)

۷۔ "باتہٕ کتھہٕ" (شُرین ہنٛدی باتھ)

۸۔ "کاشر ادبک تواریخ" (شفیع شوقس سیتی)

۹۔ "تہذیبک تواریخ" (شفیع شوقس سیتی)

۱۰۔ کلیات محمود گامی

۱۱۔ دُنی یہچہٕ کتھہٕ (ترجمہ)

نازؔ کولگامی

زاسنہٕ : ۱۹۲۱ء   زاجاے : (ٹھنگہ پوٗر) کولگوم

نازؔ صابس چھُ اصل ناو غلام احمد ۔ آنٕخمُکؠ کاشُری پأٹھؠ چھہِ شاعری کران ۔

۱۹۵۱ء اندر توٗر پاکستان تہٕ تتہٕ بیہِٹھ چھُ کراچی اندر روزان ۔ نازؔ صابن کوٚر

۱۹۵۱ء برونٹھ کسان کانفرنسک صدرٕ تہٕ روٗد مُت ۔

تصنیف : ترجمہ اسرارِ خودی

یہ کتاب چھیہٕ اقبال اکیڈمی کراچی طرفہٕ چھاپ ۔

مہجورؔ

زاسنہٕ : ۱۸۸۱ء   زاجاے : حاجن

وفات : ۱۹۵۰ء   مدفن : حاجن

مہجور صاب اوس کاشُری پأٹھؠ شاعری کران ۔ نثرٕ، گیوٗن اوسُس

پیشہ ۔ نعت، منقبت تہٕ شہر آشوبہٕ علاوٕ چھہِ مرثی تہٕ لیچھمٕت ۔ مہجور صابنۍ پأتہٕ سوٗ ممبرن

چھُپے حلقہ ادب سوناوآری طرفہٕ چھاپ سپنٕزمٕژ ۔

نذیر احمد بیگانہ

زاسنہٕ : ۱۹۴۱ء زاجایہ : ڈوُلی گام بانہال

نذیر احمد بیگانہ صاحب چھُ کاشرِس منزٕ شاعری کران تہٕ یہِ سلسلہٕ چھُن واریاہس کالہٕ پیٹھہٕ جاری تھوومُت۔ پیشہِ کنہِ چھُ سرکاری ملازم۔

(ڈاکٹر) نذیر احمد لون

زاسنہٕ : ۱۹۴۷ء زاجایہ : ہوُنزُر

لون صاحب چھُ پیترِ مُوسُتو آٹھو وریو پیٹھہٕ کاشرِ پاٹھی نثر لیکھان تہٕ تیرِ پاٹھی چھِ امی سند لیکھمٕن کاشرِ ین بیمارِین تہٕ کاشرِ ین دوٕہن متعلق آسان۔ کاشرِس منزٕ چھُن واریاہ لیسے تہٕ لیکھمتی۔

نرائن کول یارباش

زاسنہ: ۱۹۳۷ء　　　زاجاے (بوٗگام) کولگوم

یارباش صاحب چھُ لگ بگ پندہ ہوٚ ورۍ یو پیٹھہ کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران، امہ پتہٕ وُنہ چھِنہٕ الگ پاٹھۍ پینٛژ کانٛہہ تہٕ پانٛژہ سوٚمبرن بیترِ بازر گڈھمژ۔ از کل چھُ ویٹرنری منز مُلازم۔

نشاط انصاری

زاسنہ: ۱۹۳۰ء　　　زاجاے: (دیلیٖنُ) ورمُل

نشاط انصاری صاحب چھُ نظم تہٕ لیکھان تہٕ نثر تہٕ۔ نشاط اوس گوڈٕ گوڈٕ زیادٕ توجہ اُردوہس کُن دِوان مگر ووٚنۍ چھُ یِژ پاٹھۍ کاشرِ ہیے منز لیکھان۔ پیشہ کِنۍ چھُ وُنہ استاد تہٕ از کل چھُ ہائی سکولک ہیڈ ماسٹر۔

پننس زٕبس برادر مرحوم تنہا صابن کلامہ چھُن شیرزٕ گرتھ "شبنمستان" تہٕ "فرات" ناوی دۆن کتابن منز چھپوومُت۔ "فرات" کتابہ پیٹھ چھُس کلچرل اکیڈمی ہنٛد انعامہٕ تورمُت۔

تصنیفات:

"شبنمستان"، "فرات"۔

نُند اکمل

وفات: ۱۸۲۰ء   زاجاے: سرینگر

اکمل صاحب اوس کاشری باٹھو وژن لیکھان۔ سرینگرس اندر
کُنھ جایہ زاو تہ کتہ اوس روزان تہ چھُنہ پتاہ۔ نُند اکمل صابنہ زاسنچ تہ چھنہ خبر

نند بٹ

زاجاے: کاٹھرس کو لگوم

اصلی ناو چھُس آنند بٹ تہ یہ چھُنہ معلوم زِ یہ کر چھُ اوسمُت کاشرس
منز یچھن واریاہ ستاہ قدرٕ میتر تہ یتہ چھن "ہرِی تالاتُعی" ناوٕچ مشہور مثنوی
یہ لیچھمژ۔ نندہ بٹنہ زندگی ہندی باقی حالاتہ تہ چھنہ کُنہ نشان۔

سُنہٕ ڈار

زاجاے: ڈگاٹھی ہوٗل، بیرٕوٗ وفات: ۱۹۷۴ء

مدفن: ڈگاٹھی ہوٗل، بیرٕوٗ

ڈار صابنِس زانسس متلق چھنہٕ کانٛہہ روایتھ۔ اَمِس سُند مرن بِسٕنہٕ تہٕ چھُنہٕ محققو اَتھ سٕتھ بانٛکی گۄنٛڈمٕت۔ یِمَن باتھو اوس صوٗفی شاعرن ہِنٛز وٕدِتھان بہان تہٕ اَوے کِنہٕ وٕنِن یانہٕ تہٕ صوٗفی طرزٕک شاعر۔ اَمنز اکھ نظم "دولکہ شار" چھےٚ چھاپ ہیٚنز متٕر۔

نشاط کشتواڑی

زاسنہ: ۱۹۰۸ء زاجاے: (جامع مسجد) کشتواڑ

نشاط صابس چھُ وادیاہ کالہٕ پیٹھٕ کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران رودمُت۔ گۄڈٕ گۄڈٕ چھُ نثرٕ تہٕ لیکھان۔ نشاط چھُ اخباری نامہ نگار تہٕ رودمُت۔ تمو چھِ اوس زیادٕ تر اردو پاٹھۍ لیکھان۔ نشاط صابُن شُمار چھُ کشتواڑکین باثرٕ لوکن منز سپدان۔

تصنیف: مظلومِ کربلا (شاعری) نعت رسول (شاعری)
مناقبِ اولیا (شاعری)

نصراللہ منشی

زاسنہ: ۱۹۰۸ء زاجاے: ۱۹۴۸ء

زاجاے: ڈوڈہ

نصراللہ منشی صاب چھُ کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران۔ وسمت اماپوز مرثس نام چھُکھ نہٕ کانٛہہ باتہٕ سۄمبرن چھاپہ ہیتر۔ آمی سندِس زانہنس متعلق چھُنہٕ گۄڈٕ جایہ کانٛہہ درج۔ منشی صاب چھُ تجارتھ کران اوسمُت۔

نعمہٕ صاب

زاسنہٕ: ١٨٠٥ء   زاجاے: (جیکٹرال محلہ) سرینگر

وفات: ١٨٨٠ء   مدفن: (زیرپرستان) سرینگر

نعمہٕ صابن شُمار چھُ مشہور صوفی شاعرن اندر۔ تس اوس اصل ناو نعیم۔ زالڈگر محلہٕ اوس قالباف کارخانس اندر۔ دوستاد شمس فقیرن تہٕ چھےٚ زانہٕ محلکس ٹھکر کارخانس اندر قالباف کام ہیچھمژ ییتہٕ نعمہٕ صاب اوس۔ نعمہٕ صاب گوو ١٨٩٠ء اندر رحمتِ حق تہٕ زیرپرستانہٕ آو دفن کرنہٕ۔

غلام محمد نور محمد کتب فروشن چھُ نعمہٕ صابن کم کاسہ کلام چھاپس کھوژمت۔

نعمہٕ صاب

زاسنہٕ: ١٨٨٣ء   زاجاے: صفاپور

وفات: ١٩٦٣ء   مدفن: صفاپور

نعمہٕ صاب صفاپورک اوس صوفیانہ شاعری کران۔ زبان صوفی منش بزرگ اوس۔ اصلی ناو اوسس نعمت اللہ پرے۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس صفاپورے اکس ٹھیکہ دارس نش بطورِ گماشتہ کام کران تہٕ آخر بنیوو پانہٕ تہٕ ٹھیکہ دار۔

تصنیف:

مثنوی گل بکاولی: یہ کتاب چھےٚ زوان لچھمن اللہ۔

نندلال طالب

زاسنہ : ۱۹۰۰ء   زاجاے : اسید علی اکبر، سرینگر

وفات : ۱۹۷۱ء

طالب صاحب اوس اُتھ پاٹھی اُردو ہس منز لیکھان۔ لل ڈیدِ ہندین
واکھن ہند چھُن منظوم ترجمہ کوٗرمُت یُس کتابی شکلہِ منز چھپیومُت چھُ۔

طالب صاحب اوس فارسی زبانِ ہند پروفیسر تہ پینشن گژھنہ پتہ اوس
ریاستی کلچرل اکیڈیمی منز اُردو فارسی شوبک ایڈیٹر۔ اکیڈیمی یوسہ اُردو کٲشُر
فرہنگ اندکل بناوان چھےٚ، طالب اوس سۄرگہ واس گژھنس تام اَمیُک تہ ایڈیٹر
فارسی زبانِ ہند عالم آسنہٕ موکھ آیس صدرِ جمہوریہ سند خلعت ترٛاوِتھ مگر بدقسمتی کٕنۍ
گو اَمہ اعلانہ پتہ ریتھی سۄرگہ واس۔

نَندٕلال کول

زاسنہٕ: ۱۸۷۷ء   زاجاے: (کرٛالہٕ کھوڈ) سرینگر

وفات: ۱۹۴۰ء

پنڈت نندٕلال کول اوس نثر لیکھنہٕ علاوٕ شاعر تہٕ وَنان تہٕ تخلص اوسُس نَنہٕ۔ یم کاشُری ڈرامہٕ از تام ستیج کرنہٕ آمتی چھ تہٕ یہندی مسودٕ اتھہٕ لگمتی چھ تِمو منٛز چھُ نَنان نہٕ نندٕلال کولنُن لیوٗکھمُت ڈراما "ستیج کہوٹ" چھُ گوڈنیُک کاشُر ڈراما۔ یہٕ ڈراما چھُ راجہٕ ہرِش چندرنہٕ زندگیہِ اندٕ اندی تُشران۔ یہٕ ڈراما چھُ از برونٛہہ ۳۵ ؤری گوڈنیچہِ لٹہِ سرینگرس منز رگھناتھ مندرس ستیج کرنہٕ آمُت۔
پنڈت نندٕلال کول چھُ پیشہٕ کِنۍ ٹھوآری ادسمُت۔

نُسٲیہٕ رِیوش

شیخ نورالدین نورانیؒ

زاسنہ: ١٣٧٧ء	زاجاے: (کیموہ) اسلام آباد
وفات: ١٤٣٨ء	مدفن: (ژرار شریف) سرینگر

شیخ العالمؒ سٕندی بڑٕ آسی کشتوارٕ کہ سنٛز قبیلکی راجہ زادہ یم وطن ترٲوِتھ
کشیرِ ژلِتھ آسی تہٕ یتیٚن آباد گٔے۔ تِہنٛد بابہٕ صاحب بنیوو سید حسین سمنانی صابنہٕ دسی
مسلمان تہٕ شیخ سالار تھوُون پانس ناو۔ کھاندر کٔرتھ گوو، تتہٕ سر پیٚٹھ کیموہ بسنہٕ تہٕ تتی
زاو سُندِ ماجہ حضرت شیخ العالمؒ۔ سلطان قطب الدین شہمیری سٕندس دورِ حکومتس اندر
آوٕ ماجہ تھوونس نُندٕ ناو۔ ژٕ وُہر واتتھ گوو یتیم تہٕ ژٕ داہ وُہرِس پیٚٹھ ہیوٚس نیٚرے دیٖد
سیٖتی نکاح۔ گُنوہ وُہر واتتھ ترٛاوُن دُنیہ بار۔ بٔن بالس بیوٚتن۔ نفسس کشی کٔرن۔
دٔرتن فاقہ تہٕ نٔفس پھُرس پیٚٹھ ترٛووُن ژاہٕ۔ ژہ وُہر واتتھ بیٚلہ شاہ مار یٚنگہ گوہ پیٚٹھ زاد
شُدرٕ تاج آیس دوٕ شُوے شُرِ پیٚٹھ توٗرِ۔ شیخ العالمن دِتی دوٕ شُوے بچیر ٹاکھس
خودایس حچیس۔ کھونتل اٗتن تہٕ پتہٕ پیکہ تہٕ ترٛییم وقتیہ۔ ژٕ وہ آکھن وٕریتن ہسلہ
ریاضتہٕ پتہٕ گوہ شب قدر دوہ حق تعلیٰ باگٕ بیمہ عالمہٕ کشیرِ ہندی اَہلِ دل عزیز

رێشن سِلسلُک ساریوے کھوتہٕ تھوٚد تہٕ مرتبہٕ وول بزرگ۔ پٹھان گورنر عطا محمد خانن چھُ شیخ العالمہٕ سِند ناوُک ضرب تہٕ دیتمُت۔ شیخ العالمسؒ چھہٕ علمدارِ کشیر تہٕ وَنان۔

کاشرِ زبانِ اندر چھِہ حضرت شیخ العالمؒ سِندی شُرکی تمی اَمانہٕ اَز تہٕ

پھِرنہٕ یِوان یِمہٕ اَمانہٕ کانہہ تہٕ مقدّس کتاب پھِرنہٕ یِوان چھےٚ۔ شُرکیو یمانہٕ چھےٚ حضرت شیخنؒ کاشرِ بایٔرِ نظمہٕ، مناظرہٕ، مذہبی مسایلن ہِند منظوم بیان تہٕ کینہہ شمسکرتی غزرہٕ تہٕ وَنہٕ میٚژرہٕ۔ شیخ العالمہٕ سُند کلام چھُ نومَن کیتژن رێشہٕ نامَن تہٕ نورنامَن اندر رُژھرِتھ

(۱) بابا نصیب الدین غازیؒ (۲) بابا کمال الدین (۳) بابا خلیل (۴) میر عبداللہ (۵) بابا اسماعیل کبروی (۶) نورنامہٕ چھاپ کلچرل اکیڈیمی، سرینگر۔

نندہ لال اَمبار دار

زا سنہ : ۱۹۱۵ء   زا جاے : (سری پورہ) وزنل

وفات : ۱۹۷۳ء

اصلی ناو اوس نندہ لال اَمبار دار تہٕ تخلص اوس " نندہ "۔ تمو ووٚت شاعری ہنٛدس ۱۹۳۶ء بپٹھ کرٕنی تہٕ آخری دمس تام رود شار ونان۔ یمہ دوٚرِ یہہ گزرنس پٮ۪ٹھ اوس پننہ بڈ شاعرٕ سوٚمبرن " لول تہٕ حُسن " چھاپنہٕ تیاری کران۔ یہ آیہ تمہ وز چھاپ گژھتھ یلہ نندہ دون ترین ریتن ہند سورگواس گومت اوس۔

اَمبار دارنٕ گرٕ کی زندگی اُس سبھاہ ٹیٹھ تہٕ یہ دُبرہ تراو ہیمجرن کوٚر اَمبار دارٕ اندری اندری کھوکھر۔

کالیج ترٲوِتھ بیتہ لوگ تالیمہ ہنٛدس محکمس منز۔ وستادِ تہٕ ۱۹۷۰ء ہس منز سپُد ہیڈ ماسٹر ہنٛدِ عہدس پیٹھ ریٹائر۔

تصنیفات :

۱۔ " مِنہ گاگُم کشہِ مول " (نظم)

۲۔ " لول تہٕ حُسن " لوکٹ کتاب (نظم)

۳۔ " لول تہٕ حُسن " بڈ کتاب (نظم)

نوٗاز رتن پوٗری

زاسنہٕ: ۱۹۲۶ء   زاجاے: رتن پوٗر

نوٗاز صابُن پوٗرٕ ناو چھُ غلام محی الدین تہٕ زاتٕ کِنۍ چھُ سید۔ بزرگن ہُند پیشہ پیر مُریدی آسنہٕ کِنۍ چھُ پانہٕ تہٕ اتھ دٔتہٕ پیٹھ لگان۔ عربی، فارسی تہٕ اردوٗ چھُن گرِی پوٗرمُت۔ شاعری ہُند ابتدا کوٚرُن ۱۹۴۴ء پیٹھہٕ تہٕ از تام چھُن وارِیاہ لیوٗکھمُت۔ نواز اوس شراہ وُہرے ییلہٕ پھیکین پیٹھ گرُک بار پیوس۔ نوٗازُن حقیقی سرمایہ چھُ غم تہٕ درد تہٕ لسس چھے خبر زِ غم کیاہ گوٚو تہٕ درد کمہٕ چھِ دنان۔

تصنیفات: "سوزِ دل" (شاعری) "گلِ ریحان" (شاعری)
"لولہٕ نب" (شاعری) "مضراب" (شاعری)

نوٗرالدین عیاؔر

زاسنہٕ: ۱۸۹۷ء   زاجاے: (یاری کلان) ترٛوڈر

وفات: ۱۹۴۴ء   مدفن: (یاری کلان) ترٛوڈر

پیر نوٗرالدین صابس اوس عیاؔر تخلص۔ کاشری پاٹھۍ اوس غزل بلیتھ وَنان تہٕ شارن اوسُس مہجوٗر صاب اصلاح دِوان۔ پیر صابنۍ چھُصنہٕ الگ پاٹھۍ کانہہ شاد سوٚمبرن چھپیمُت۔

نوٗر محمد کول روشن

زامُت: ۱۹۱۹ء   زاجاے: (ربیعہ ٹینگ خانیار) سرینگر

روشن صاب چھُ کاشُر شاعر تہٕ نثر نگار۔ ووٚنی ہرگاہ یمٕن زبانن تٕرِ توجہ تجارتس گٔیہ دِوان چھُ امیوٚز آٹھ داہ وٕری برونٕہہ تام اوس مسلسل بأتھ شار وَنان، ڈراما لیکھان تہٕ ووٚ یمہ زبانن ہندی ڈراما کاشرس منز بدلان۔ یِمو منز چھِ کینٕہہ ڈراما سیٹجس پیٹھ تہٕ گنڈنہٕ آمتی۔ یمٕنی کانٕہہ شاعر سوٚمبرن یا یمیہ کانٕہہ کتاب چھپنہٕ انہٕ تام الگ بأتھ چھاپ ہمٕتر۔

رٕوزی کمادنکس سِلسِلس منز رٕوٗد کینٕہہس کالس ریڈیو کشیرِ ہس تہٕ پتہٕ لالہ رُخ مطبوعات سرینگرس سٕتۍ وابستہٕ۔ لالہ رُخ ادارس منز دِژن یمہٕ کتابہٕ ترتیب:-

"کُنی کتھ" (ترٕن ڈراماہن ہُند اکھ مجموعہ)

"شُمرن" (ماسٹر زندہ کوٗلن کلام)

"بوشہٕ تھُر (ترٕیے حصہٕ —— کاشُر ڈِکشنری)

" اوٚش تہٕ آب" (کاشُر مرثی)

نوولز

نوولز صاحب اوس عیسائے پادری تہٕ کٔشیر اوس گمژھن عشیرہٕ سوسائٹی ہندہ طرفہ سوزنہٕ آمُت۔ کٔشیر منزٕ روزنہٕ کِس وقتس دوران ییٚت یوٚت بہٕ سُہ گژھہٕ ہا، تٔتہٕ تٔتہٕ اوس کاشرٕ ہنٛزٕ کہاوژٕ تہٕ دٔلیلہٕ سومبران۔ کہاوژن تہٕ پٔژن ہنٛزٕ سومبرن آیہٕ ۱۸۸۵ء اندر چھاپ کرنہٕ۔

تصنیفات:

۱۔ کشمیری پراوربس ۲۔ فوک (۳) ٹیلز آف کشمیر

نیل کریم گژگ

زامتہٕ: ۱۹۲۰ء زابہ: آئرلینڈ، یورپ

نیل کریم گژگ ہٕاز مشرقی زبانن متعلق ریسرچ کرنہٕ کنٛز کٔشیرٕ تہٕ چھےٚ مشرقی تہٕ ایشیائی زبانن پیٹھ تمن چھہٕ مضمون لیکھ میتۍ۔ اتھ کل چھےٚ یونانس اندر یونانی زبانہِ ہند مطالعہٕ کران۔

تصنیف:

فوک ٹیلز آف کشمیر۔ (کاشرِ لکہٕ کتھن ہند ترجمہ تہٕ تبصرہ)

نیلہ کنٹھ شرما

زاسنہ : ١٨٨١ء زاجاے : (ڈب ووگم) سرینگر

وفات : ١٩٧٠ء

شرما صاب اوس شاعری تہٕ کران تہٕ نثر تہٕ لیکھان۔ شاعری منز چھےٚ امی سٕندۍ ترے کتابہٕ "شیو پران"، "رامائن شرما" "سُداما چرت" واریاہ برونٛہہ چھاپ گٔمژٕ۔ نثرس منز چھ نالہ لیکھمتو۔ اکھ ناول چھ "بلوانگل" تہٕ بیاکھ "سودپنہ واسہٕ" ناونا۔

تصنیفات : "شیو پران" "رامائن شرما" "سُداما چرت"

واز محمود

زاسنہ : ١٨٣٤ء زاجاے : نواب بازار، سرینگر

وفات : ١٩١٤ء بپٹھ ١٣٢٣ء : تمام

واز محمود سُند ناو چھُ مشہور صوفی شاعران اندر ہمیشہ یِوان۔ اَوٚسنہ مدفن چھُس شیخہ باغس منز علاوہ چھےٚ اَمِس کلامچ باقایدٕ سومبرن ونۍ تام چھاپ کرنہٕ آمژٕ۔ امہٕ کِنۍ چھےٚ باقی مختلف کتب فروشو مختلف کتابچن اندر ونۍ تہٕ چھاپ کرنہٕ آمژٕ۔ کلچرل اکیڈمی ہندس صوفی شاعری کس تیمس حصس اندر چھُ واز محمودنِ کلامہٕ باقی ترتیب۔ حال حالے ناجی منورن واز محمود نس شعرن ہنز اکھ بیاض دریافت کٔرمژٕ۔

واسدیو رٮ۪ہہ

زاسنہٕ : ۱۹۲۷ء   زاجاے : (ڈیٹہٕ پور) سوپور

واسدیو رٮ۪ہہ صاب اوس زڑایہ ڈہرے ییلہٕ اَمس اکہ خطرناکہ بیمارہ حملہٕ کوٚر تہٕ اَچھو منٛز نیٚنس گاشکہ سید پرد رام دِتھ۔ واب یوٚن تراوہٕ ہیٚمتھ۔ واہ واہ کوٚرُن ہندیس منٛز "بھوشن" پاس۔ حبذ باتن ہندِس آولنس منٛز ہیٚنہ ییتھ ییٚلہ کاشری پاٹھی شار ہیٚوتن وٚہنیٚ پانس تھوٚوُن رٮ۪ہہ تخلص۔ رٮ۪ہس چھے موسیقی ہنرس تہٕ زان تہٕ چکھتھ تہٕ۔ پنٛنہِ باتہٕ سومبرن "شب گرد" چھُن چھاپہٕ ہیٚرتہٕ متہٕ یتھ چھُس کلچرل اکیڈمی ہندِ ینامہ توٚرمُت۔

تصنیف : "شب گرد" (شاعری)

واعظ حاؔدر

زاجاے : ژرار شریف   وفات : ۱۸۵۸ء

مدفن : ژرار شریف

حاؔدر صابن چھُ کاشرِ پاٹھۍ نعت، منقبت، شمایل نبویؐ تہٕ مُنٛک نامہٕ نبوی لیوکھمُت۔ سُہ اوس ژرارِ شریفہٕ وعظ خانی کران تہٕ ژرارِ شریفکس استانس نزدیک چھُ دفن۔ حاؔدر صابن زاسنہٕ چھُنہٕ معلوم۔ اَمندۍ کینٛہہ نعت بیتہٕ چھِ مختلف کتابن اندر درج۔

وِشمبر ناتھ کول

زاسنہٕ : ۱۹۱۴ء   زاجاے : رانگر

کول صاب چھُ از کل دِلہِ روزان تہٕ آل انڈیا ہریجن سیوک سنگھس سیتی چھُ وابستہٕ روزمُت۔ تِمو چھ وارِہس کالس اخبار "دیش" تہٕ رسالہٕ "ہمیوش" تہٕ کڈان۔

تصنیف : گاندھی جی سُند لُکہٕ بیچار

ولی اللہ متو

زاجاے : (ژُہن گام) بڈگام   وفات : ۱۸۵۸ء

مدفن : مدینے شریف

ولی اللہ صابن ناو چھُ مشہور کاشرین مثنوی نگارن منز ہیُنہٕ یوان۔ دیان حجس دوران گوو مدینے شریفہٕ رحمتِ حق تہٕ تمی کوٚرمس پننی مورشدن کفن دفن ہیتر۔

تصانیف :

(۱) مثنوی ہی مال ناگر راے   (۲) ترجمہ چہل اسرار از حضرت امیر کبیر سید علی ہمدانی رحؒ

(۳) ترجمہ عنو ڈوریاتِ دین۔

وہاب پرے

زاسنہ: ۱۸۴۲ء　　زاجاے: حاجن

وفات: ۱۹۱۴ء　　مدفن: حاجن

وہاب صاب حاجنی سُنارن ہُند کاشرین زَدگو شاعران اندر سرفہرست۔ اَمہِ ہُند زیت چھُ اَتھ زین ۲۴۰۰۰ شعرٕ سٕ رؤد ہِنہٕ وقتہٕ مختلف عہدَن پیٹھ کام کران۔ کاردار، حلقہٕ دار، تحویلدار، ذیلدار، تہٕ نایب تحصیلدار۔ عُمرِ ہِندِس آخری حصس منز کٔرِ ٹھیکہٕ داری تہٕ کران۔ وَاتہٕ ہِندِ پتِمِ زمانس منز رودُن خلوتس نشین۔

تصانیف: ۱۔ دیوانِ وہاب: یہ کتاب چھےٚ کلچرل اکیڈیمی دۄن جلدن اندر چھاپ کٔرمٕژ۔ اتھ اندر چھےٚ وہاب پرے سٕندی غزل حروفِ تہجی حسابہٕ ترتیب دِتھ درج۔

(۲) شاہنامہ (۳) خلافت نامہ (۴) سلطانی (۵) ہفت قصہٕ مکرزن۔ (۶) ہفت قصہ اعما (۷) قصہ چہار درویش (۸) قصہ بہرام گور (۹) اکبر نامہ (۱۰) شکل و شمایل آنحضرتؐ (۱۱) سالاب نامہ۔ (۱۲) دردِ بہشتی (۱۳) نونہالِ گلبدن۔

وفا بھدرواہی

زاسنہ: ۱۹۳۳ء　　زاجاے: بھدرواہ

وفا صابُن اصلی ناو چھُ غلام محی الدین خطیب تہٕ یہ چھُ زسا جاو وآنی وانہو ستٕ گرد منتر اکھ۔ وارِیاہ کالہٕ دۄتس کاشری پاٹھی شاعری کران۔ جنکلانکس محکمس منز چھُ ملازم تہٕ از کل چھُ اتہٕ فارسٹر سٕندس عہدس پیٹھ کام کران۔

وہاب کھار

زاسنہٕ : ۱۹۴۲ء　　زاجاے : کھرٛوشارہ

وفات : ۱۹۱۲ء　　مدفن : کھرٛوشارہ

وہاب صاب اوس کاشُر صوٗفی شاعر تہٕ پننہٕ وقتُک بُڈ پایُک درویش شُر اوس پیشہٕ کنِہ زالہٕ کھار۔ دپان مہاراجہ امر سنگھن سوزُس تاظیمہٕ بٕڑی سوار پایُھ گُر تہٕ ترٛے ہتھ روپیہٕ نذرانہٕ۔ وہاب صابن کٔرۍ دۄشوٕے چیز واپس پرمانند اوس وہاب صابس نش یوان گژھان۔ کھرٛوشارہٕ چھُس مدفن یتیہٕ باقاعدگی طِہ پآٹھۍ اُرس بنہٕ سوٗنتہٕ مآلہٕ لگان چھُ۔

وہاب صابُن سوٗرُے کلام چھُنہٕ چھاپ سپُدمُت، اکثر جِم گیوٗن والین ہُندِ زبآنی ریڈیو ایُشر پیٹھے ذرِیعہ۔

غلام محمد نور محمد کُتب فروشن چھِے کلامِ وہاب کھار تہٕ ترانہٕ وہاب کھار ناوٕ چھِیرٕ تہٕ نوٕ کچھہٕ کتابہٕ چھاپ کٔرِمٕژ۔

وہاب لون

زاجاے : (سکھڈ سن سلہ) اسلام باد

لون صاب چھ محمود گامین طالب خاص گنڈریومت ۔ یہ چھ باکمال بزرگ تہ صوفی ستاید اوسمت ۔ امی سنز شاعری پیٹھ چھ تیژ یاٹھ شو فلسفک تہ ویدانتک اثر ۔ پیشہ چھس زمیندآری آمتر ۔ وہاب لونینی کلیات چھے از کل ترتیبہ کیو مرحلو گذران ۔

وہاب ملک

زاسنہ : ۱۸۹۴ء   زاجاے : (سنگروم) لار

وفات : ۱۹۴۴ء   مدفن (سنگروم) لار

وہاب ملک اوس سادھو تخلص ورتاوان ۔ کاشر علاوہ اوس فارسی یاٹھی تہ شار ونان ۔ صوفیانہ کلام علاوہ چھن کینہہ ہجوتہ لیکھمت ۔ زبان سادھو صابنی بیاض چھے ضایہ کرنہ آمژ ۔

وٮ۪شنہٕ جوٗ راز دان

زا جاے: (یوٗگام) کولگوم

راز دان صابٕس متعلق چھُنہٕ یہِ کُنہ تہٕ دٔپُن ز یہٕ کیاوٕس زامُت تہٕ نہٕ نٮ۪یو زِ کٔمہِ گُذرِیوٚو۔ اُمہِ چھےٚ وارِیاہ لیلاے لیچھمٕژ۔ تہٕ امہِ علاوٕ چھُن ۱۹۴۰ ہس منٛز "بٕرہمہ کنیا ہمسہٕ پھیل ناو" یمانٕ ہنز اکھ کِتھ تہٕ مثنوی جالٕہ کاشرِس منز پھیر مٕژ۔

وٮ۪شنہٕ کوٗل

زا جاے: (ویوٚن) کولگوم　　　　وفات: ۱۹۱۸ ء

وٮ۪شنہٕ جوٗ اوس کاشرِ علاوٕ فارسی زبانِ منز تہٕ شارٕ وٚنان۔ اصلی ناو اوس دشمبر نا تھ کوٗل تہٕ حکمہ تالیمس اندر اوس ووستاد۔ وٮ۪شنہٕ کوٗلن چھےٚ وارِیاہ لیلایہ لیچھمٕژ۔

کتاب: مثنوی وٮ۪شنو پرتاپ راماین۔ امہ مثنوی اندر چھ لگ بگ ترٛہ ساس شار تہٕ یہ چھےٚ پرتاپ سنگھنہِ وقتہٕ لیکھنہٕ آمٕژ۔

ہربنس سنگھ آزاد

زاسنہ: ۱۹۲۱ء   زاجاے: کھاڈنیار

آزاد صابن چھُہ وارِیاہن کاشرِن نظمن پنجابی جامہ وُلمُت یُس باقاعدٕ کتابی شکلہِ منز چھپیومُت چھُ۔ از کل چھُ کاشرِن لُکہ باتن پنجابی ترجمہ کران۔

آزاد صاب چھُ ریاستی کھادی اینڈ ویلیج انڈسٹریز بورڈُک چیئرمین۔ امہ برونٛہہ چھُ کانگریس لیجسلیچر، اسمبلی ممبر، اسمبلی ہُند سپیکر تہٕ وزیرِ تالیم تہٕ رُودمُت۔

ہردر جُو کوکہ

پنڈت ہردر جُوس مُتلق چھُ سیٹھا پوت مولوم زِ سُہ چھُ ٹھاکُر منزٕ ذٕ صابُن زانٛہہ اوسمُت۔ پنیٖس دوستاہ سُندی یاتھ اوس لیلایہ تہٕ بجن لیکھان۔ امی سُند کلام چھُ وارِیاہن لوکچن کتابن منز چھاپہ سپدمُت۔

ہردے کول بھارتی

زاسنہ : ١٩٣٧ء   زاجاے : سوپور

بھارتی صاب چھُ کاشُر نثرنگار تہٕ تقریبن ٢٢ ؤری ووتھٕس لیکھان۔ کاشرِس علاوٕ چھُ اردوٗ تہٕ ہندی زبانین منز تہِ لیکھان روٗدمُت۔ اَمی سُنز کانٛہہ تہٕ افسانہٕ سوٗمبرن ہیٚنز چھپنہٕ از تام چھاپ گامژٕ۔ آل انڈیا ریڈیوٕس منز لگ بگ ١٥ ؤری نوکری کٔرِتھ دِژن استیفہٕ۔

ہری کرشن کول

زاجاے : (رعناواری محلہ) سرینگر   زاسنہ : ١٩٣٤ء

کول صاب اوس گوڈٕ گوڈٕ ہندی پاٹھی کہانی بیترِ لیکھان۔ امہٕ پتہٕ زِ دہ کاہ ؤری وَاتِس وُنی تیٚتھ پاٹھی کاشرِس منز یِمن وِدہ نِدہ کھوکھلاوان۔ ہری کرشن کول چھُ افسانو علاوٕ ڈراما بیترِ تہٕ لیکھان۔ کینژَس کالَس پبلک ورکس محکمس منز نوکری کرنہٕ پتہٕ لوگ تعلیمہٕ ہندِس محکمس منز لیکچرار۔ اَمہِنز "پتہٕ لاران پرٛبتھ" ناوٕ افسانہٕ سوٗمبرنہٕ چھُ کلچرل اکیڈیمی ہُنٛد اِنعامہٕ تہٕ تُومُت۔

تصنیف : "پتہٕ لاران پرٛبتھ" (افسانہٕ سوٗمبرن)

ہنس راج وٕزیر

زٲسنہٕ: ۱۹۱۶ء زاجاے: کشتواڑ

وٕزیر صاحبن چھےٚ کٲشرِ پاٹھۍ غزلہٕ تہٕ نظمہٕ بیترِ وَنہٕ مژٕ یمو اندٕ وارِیاہ چھاپ تہٕ گامژٕ چھےٚ۔ بیشتر کِنۍ اوس پٮ۪ٹھوارِ تہٕ ازکل چھہٕ پینشنس پیٹھ۔

یار محمد خان

یار محمد خان اوس کرسچن مشنری سوسایٹی سیٚتۍ وابستہٕ۔ ۱۸۸۴ء اندر یُس انجیل مقدسُک کٲشُر ترجمہٕ شایع سپُد، سُہ چھُ اَمی سندِ قلمہٕ درامُت۔ خان صاحبنۍ زٲسنہٕ، وفات تہٕ مدفن بیترِ ہیوٚکنہٕ مولوٗم سپدتھ تہٕ نہٕ چھےٚ اَمنِزِ زندگی متعلق کُنہٕ جایہٕ کانہہ ذکر۔

یوٗدبٹ

یوٗدبٹ چھُ بڈشاہی کالُک مشہوٗر گوٚنہٕ ماتھ۔ اُمہِ ادس بڈشاہس پٔنٕنہِ زندگی ہیٚتھ "زانہٕ ژرکاشش" ناوُک اَکھ ڈرامہٕ کٲشرِ بٔنِ شارن اندر لیوٗکھمُت۔ اَمہِ ڈرامُک کانٛہہ تہٕ مسودٕ یانیب لتانہٕ چھُنہٕ دٔستیاب۔

انند

کأشرِ زبانہِ منٛزٕ کینٛہہ اہم کتابہٕ

۱۔ کأشرِ ادبُک توٲریخ	ناجی منور، شفیع شوق
۲۔ تہذیبُک توٲریخ	ناجی منور، شفیع شوق
۳۔ رٕیشُت تہٕ سأنی رٕیش	رشید نازکی
۴۔ کأشُر شومت	بدری ناتھ کلا
۵۔ کأشرِ لکہٕ پاتھر	محمد سبحان بھگت
۶۔ نفسیاتھ	عبدالغنی مدہوش
۷۔ جدید کأشِر شاعری	ڈاکٹر حامدی کشمیری
۸۔ اَز چ کأشِر شاعری	رحمان راہی، شفیع شوق
(انہار۔ خاص شمارہ)	
۹۔ کأشرِ ادبُک فکری پوٚت منظر	رحمان راہی، شفیع شوق
(انہار۔ خاص شمارہ)	

AVHAL NAMA

A DICTIONARY OF MEN OF LETTERS OF KASHMIR (IN KASHMIRI)

Vol. I

By

Chaman Lal Chaman

Bashir Akhtar

THE POST-GRADUATE DEPARTMENT OF KASHMIRI
THE UNVERSITY OF KASHMIR
SRINAGAR

Printed at J. K. OFFSET PRINTERS, 315, JAMA MASJID, DELHI-110006